

UZASADNIENIE

W styczniu 2016 r. Parlament Europejski podkreślił rolę, jaką w postępie cyfrowym odgrywają prywatne inwestycje w sieci dostępu do internetu, oraz znaczenie stabilnych ram prawnych w umożliwianiu wszystkim podmiotom inwestowania na wszystkich obszarach, w tym na obszarach wiejskich i oddalonych. Podobnie Rada Europejska wezwała w czerwcu 2016 r. do zapewnienia w całej Europie stałych i bezprzewodowych łączy szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości, co stanowi warunek przyszłej konkurencyjności, a także do przeprowadzenia reformy regulacyjnej w dziedzinie telekomunikacji w celu stworzenia zachęt do dużych inwestycji sieciowych, a jednocześnie wspierania efektywnej konkurencji i praw konsumentów. 14 września 2016 r. Komisja Europejska przedstawiła długo zapowiadaną kompleksową reformę regulacji telekomunikacyjnych. Jest to jeden z najambitniejszych projektów w ramach strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego. Nowe przepisy zostały przedstawione w formie jednej dyrektywy – Europejskiego Kodeksu Łączności Elektronicznej. Towarzyszy im również pakiet dodatkowych dokumentów, w tym między innymi Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Łączność dla konkurencyjnego jednolitego rynku cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego”. W niniejszym komunikacie potwierdzono znaczenie dostępu do internetu dla jednolitego rynku cyfrowego i podkreślono, że Europie już teraz potrzebne jest rozmieszczenie sieci służących jej cyfrowej przyszłości. W tym celu w komunikacie przedstawiono wizję europejskiego „społeczeństwa gigabitowego”, w którym dostępność i wykorzystanie sieci o bardzo dużej przepustowości umożliwia powszechne korzystanie z produktów, usług i aplikacji w ramach jednolitego rynku cyfrowego. Realizacja tej wizji wymaga osiągnięcia do 2025 r. trzech celów strategicznych: zapewnienia gigabitowego dostępu do internetu w miejscach stanowiących siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego, aby w ten sposób wspierać wzrost i zatrudnienie w Europie; zapewnienia na wszystkich obszarach miejskich oraz na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych zasięgu sieci 5G, aby w ten sposób wspierać konkurencyjność Europy; zapewnienia we wszystkich gospodarstwach domowych w Europie dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, aby w ten sposób wspierać spójność Europy. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, w ślad za komunikatem Komisji, w ramach przyjętej przez Radę Ministrów dnia 10 marca 2020 roku aktualizacji Narodowego Planu Szerokopasmowego, zobowiązał się do realizacji tych celów w ciągu najbliższych 5 lat.

Aby pomóc urzeczywistnić tę wizję, w komunikacie zaproponowano szereg inicjatyw służących stworzeniu odpowiednich warunków dla niezbędnych inwestycji, które mają być zrealizowane głównie przez rynek. Inicjatywy te obejmują istotną reformę ram regulacyjnych w dziedzinie łączności elektronicznej w postaci towarzyszącego wniosku ustawodawczego w sprawie europejskiego kodeksu łączności elektronicznej (kodeksu) i rozporządzenia w sprawie BEREC, plan działania w sprawie dostępu do sieci 5G dla Europy oraz dalsze środki finansowe i środki z zakresu polityki, wprowadzane zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym i lokalnym, w tym inicjatywy „Wi-Fi dla Europy”, która ma sprzyjać powszechnej dostępności połączeń Wi-Fi dla obywateli w całej UE. Celem jest ożywienie europejskiej gospodarki cyfrowej i zwiększenie konkurencyjności, zachęcenie społeczeństw do aktywnego uczestnictwa w jednolitym rynku cyfrowym oraz sprostanie coraz większym potrzebom Europejczyków w zakresie łączności.

Rozwój szybkich sieci szerokopasmowych, zarówno światłowodowych jak i bezprzewodowych, jest uznawany za jeden ze strategicznych elementów rozwoju gospodarczego Polski i krajów UE. Duży nacisk w chwili obecnej kładzie się szczególnie na sieci 5G, które traktowane są jako jeden z najważniejszych czynników warunkujących postęp

ekonomiczny i techniczny, a także przewyższania kryzysu wywołanego pandemią. Sieci 5G są uruchamiane na całym świecie, a tempo tego procesu w poszczególnych państwach będzie decydowało o pozycji Unii Europejskiej na świecie, a tym samym o pozycji Polski. Umożliwią one realizację innowacyjnych projektów, takich jak inteligentne miasta, inteligentne systemy transportowe, przekształcając dotychczasowe modele biznesowe i wprowadzając nowe. Sieci 5G całkowicie zmienią sposoby interakcji pomiędzy urządzeniami mobilnymi i otaczającym użytkowników końcowych środowiskiem. Z tego względu sieć 5G dostępna od 2020 roku będzie prowadziła do wzmocnienia konkurencyjności i innowacyjności gospodarki kraju, dając szansę jego podmiotom gospodarczym na umocnienie swojej pozycji w technologicznie zaawansowanych obszarach.

W ostatnich miesiącach jesteśmy świadkami narastającej fali dezinformacji i rozprzestrzeniania się fake newsów dotyczących kluczowych dla obywateli kwestii: pandemii czy też mobilnej infrastruktury telekomunikacyjnej oraz sieci 5G. Z kolei wydarzenia z maja i czerwca 2020 roku pokazały, że mimo intensywnych działań, mających na celu zdecydowane dementowanie wszelkich informacji wskazujących na szkodliwe oddziaływanie stacji bazowych telefonii komórkowej oraz na związek sieci 5G z panującą pandemią, okazały się one niewystarczające. Dodatkowo, pojawiły się też nawoływania do niszczenia tego typu infrastruktury. Mają one charakter systematycznego zasilania treściami, nakierowanymi na wywołanie określonych reakcji lub działań, co już nastąpiło. W celu przeciwdziałania dezinformacji w tym zakresie uruchomiona została dedykowana strona internetowa poświęcona zagadnieniom dotyczącym sieci 5G, w tym także polu elektromagnetycznemu (www.gov.pl/web/5G). Na stronie tej publikowane są aktualności dotyczące wdrożenia sieci 5G w Polsce i na świecie oraz informacje na temat badań i raportów dotyczących pola elektromagnetycznego. W ramach działań edukacyjnych udostępniono również napisany przystępnym językiem „Przewodnik po 5G”, w którym przedstawiono najważniejsze zagadnienia dotyczące sieci nowej generacji.

Sieci telekomunikacyjne, a w szczególności zasięg mobilnych sieci telekomunikacyjnych, gwarantują możliwość świadczenia obywatelom pracy zdalnej oraz edukacji zdalnej (przeprowadzanie zajęć przez internet), przy czym kontekst edukacji ma fundamentalne znaczenie, obok bezpieczeństwa publicznego. Przerwy w edukacji mogą głęboko zaszkodzić rozwojowi dziecka i utrudnić zmniejszenie różnic w osiągnięciach między rodzinami o wysokich i niskich dochodach. W obliczu sytuacji w jakiej obecnie znajduje się Polska w związku z pandemią koronawirusa, kluczowe jest zapewnienie wszystkim obywatelom dostępu do szerokopasmowego internetu. Jednocześnie, jako państwo musimy być technicznie przygotowani do sytuacji kolejnego możliwego lockdownu związanego m.in. z SARS CoV-2.

Rozwój szybkich sieci szerokopasmowych, zarówno światłowodowych jak i bezprzewodowych, jest uznawany za jeden ze strategicznych elementów rozwoju gospodarczego Polski i krajów UE. Duży nacisk w chwili obecnej kładzie się szczególnie na sieci 5G, które traktowane są jako jeden z najważniejszych czynników warunkujących postęp ekonomiczny i techniczny, a także przewyższania kryzysu wywołanego pandemią. Sieci 5G są uruchamiane na całym świecie, a tempo tego procesu w poszczególnych państwach będzie decydowało o pozycji Unii Europejskiej na świecie, a tym samym o pozycji Polski. Umożliwią one realizację innowacyjnych projektów, takich jak inteligentne miasta, inteligentne systemy transportowe, przekształcając dotychczasowe modele biznesowe i wprowadzając nowe. Sieci 5G całkowicie zmienią sposoby interakcji pomiędzy urządzeniami mobilnymi i otaczającym użytkowników końcowych środowiskiem. Z tego względu sieć 5G dostępna od 2020 roku będzie prowadziła do wzmocnienia konkurencyjności i innowacyjności gospodarki kraju, dając szansę jego podmiotom gospodarczym na umocnienie swojej pozycji w technologicznie zaawansowanych obszarach.

Projekt ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, zwany dalej „Pke” lub “ustawa Pke”, kompleksowo reguluje między innymi kwestie wykonywania działalności polegającej na świadczeniu usług komunikacji elektronicznej, regulowania rynków komunikacji elektronicznej, warunki gospodarowania częstotliwościami, zasobami orbitalnymi oraz zasobami numeracji, a także prawa i obowiązki użytkowników, zasady przetwarzania danych telekomunikacyjnych i ochrony tajemnicy komunikacji elektronicznej. Dotychczas materia ta była regulowana ustawą z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, zwaną dalej „Pt” lub “ustawa Pt”, która zostanie zastąpiona niniejszą ustawą.

Opracowanie nowej ustawy wynika z konieczności wdrożenia do polskiego porządku prawnego przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (dalej również: „EKŁE”). Zastąpienie dotychczasowej ustawy Pt nowym aktem prawnym uzasadnione jest zakresem i ilością zmian oraz koniecznością uporządkowania, przerehabrowania i niejednokrotnie uproszczenia dotychczas funkcjonujących przepisów z zakresu ustawy - Prawo telekomunikacyjne.

EKŁE:

- zawiera szereg uaktualnionych przepisów regulujących sieci łączności elektronicznej (sieci telekomunikacyjne), usługi telekomunikacyjne oraz towarzyszące urządzenia i usługi;
- określa zadania wykonywane przez krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, a także wprowadza szereg procedur służących zapewnieniu harmonizacji ram regulacyjnych w całej UE;
- ma na celu stymulowanie konkurencji i zwiększenie inwestycji w sieci 5G i sieci o bardzo dużej przepustowości, tak aby wszyscy obywatele UE i wszystkie przedsiębiorstwa z UE mogli korzystać z łączności wysokiej jakości, cieszyć się wysokim poziomem ochrony konsumentów oraz większym wyborem innowacyjnych usług cyfrowych.

Cele ogólne EKŁE to:

- **promowanie łączności** oraz korzystania z sieci o bardzo dużej przepustowości, w tym sieci stacjonarnych, ruchomych i bezprzewodowych przez wszystkich obywateli UE i wszystkie przedsiębiorstwa z UE;
- wspieranie interesów obywateli UE przez:
  - umożliwienie czerpania maksymalnych korzyści pod względem możliwości wyboru, ceny i jakości dzięki **wydajnej konkurencji**
  - dbanie o **bezpieczeństwo sieci i usług**
  - zapewnianie **ochrony konsumentów** z wykorzystaniem szczególnych regulacji oraz
  - zaspokajanie **potrzeb konkretnych grup społecznych**, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i osób o szczególnych potrzebach społecznych;
- ułatwianie wchodzenia na rynek i **promowanie konkurencji** przy dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych i urządzeń towarzyszących;
- **przyczynianie się do rozwoju rynku wewnętrznego** w obszarze sieci i usług telekomunikacyjnych w UE przez **opracowywanie wspólnych przepisów i przewidywalnych podejść regulacyjnych** dotyczących:
  - skutecznego, wydajnego i skoordynowanego wykorzystania **widma radiowego**;
  - **otwartych innowacji**;
  - rozwijania **sieci transeuropejskich**;

- **dostępności i interoperacyjności ogólnoeuropejskich usług oraz**
- **połączeń między użytkownikami końcowymi.**

Ponadto, należy wskazać, że ustawa Pke z racji tego, że zastępuje ustawę Pt, reguluje również kwestie dotychczas w tej ustawie uregulowane ale nie stanowiące zarazem implementacji EKŁE. Należy tu wymienić, m.in. przepisy dotyczące tajemnicy komunikacji elektronicznej, które stanowią wdrożenie dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) oraz kwestie wymagań dla urządzeń radiowych, które wdrażają przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE.

Celem zwiększenia przejrzystości przepisów i ich uporządkowania przyjęto nową systematykę ustawy, która w dużej mierze bazuje na systematyce przyjętej w EKŁE. Przepisy ustawy zostały pogrupowane w oddziały, rozdziały, te z kolei w następujące działy według następującej systematyki:

DZIAŁ I. Postanowienia ogólne (w tym wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych i rejestru jednostek samorządu terytorialnego, obowiązki informacyjne i sprawozdawcze przedsiębiorców, opłaty, postępowania konsultacyjne i konsolidacyjne, bezpieczeństwo sieci i usług oraz zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego)

DZIAŁ II. Gospodarowanie częstotliwościami i zasobami numeracji (w tym gospodarowanie częstotliwościami, używanie i obsługa urządzeń radiowych i zarządzanie zasobami numeracji)

DZIAŁ III. Dostęp (w tym zasady zapewnienia dostępu, dostęp symetryczny, koordynacja dostępu, i decyzje generalne w zakresie dostępu)

DZIAŁ IV. Regulowanie rynku komunikacji elektronicznej (w tym analiza rynków, nakładanie obowiązków regulacyjnych, obowiązki na rynkach hurtowych, ograniczenia na rynkach detalicznych, szczegółowe warunki inwestowania oraz rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów)

DZIAŁ V. Operator multipleksu i dostęp do multipleksu

DZIAŁ VI. Urządzenia radiowe

DZIAŁ VII. Usługi (w tym prawa użytkowników końcowych, regulacje dotyczące usługi powszechnej, odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług komunikacji elektronicznej, tajemnicy komunikacji elektronicznej, a także kwestie cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych)

DZIAŁ VIII. Organy właściwe w sprawach komunikacji elektronicznej i poczty, działalność kontrolna Prezesa UKE

DZIAŁ IX. Przepisy karne i kary pieniężne

Szczegółowe regulacje

I. DZIAŁ I. Postanowienia ogólne

Rozdział 1 Zakres ustawy

Art. 1

Zasadniczy zakres regulacji ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej (podmiotowy i przedmiotowy) został wskazany w jej art. 1. W myśl tego przepisu ustawa reguluje zasady wykonywania i kontroli działalności polegającej na zapewnianiu komunikacji elektronicznej, prawa i obowiązki uczestników rynku komunikacji elektronicznej w tym przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, użytkowników końcowych oraz użytkowników urządzeń radiowych, warunki podejmowania i wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu sieci i udogodnień towarzyszących oraz świadczeniu usług telekomunikacyjnych, zadania i obowiązki na rzecz bezpieczeństwa sieci i usług oraz bezpieczeństwa państwa, warunki gospodarowania częstotliwościami, zasobami orbitalnymi oraz zasobami numeracji, zasady dostępu oraz warunki regulowania rynku komunikacji elektronicznej, wymagania, jakim powinny odpowiadać urządzenia radiowe, warunki przetwarzania danych, w tym danych osobowych, w ramach świadczenia usług komunikacji elektronicznej oraz ochrony tajemnicy komunikacji elektronicznej oraz funkcjonowanie organów właściwych w sprawach komunikacji elektronicznej, ich współdziałania z innymi organami krajowymi oraz instytucjami Unii Europejskiej w zakresie regulacji komunikacji elektronicznej. Analogiczny przepis funkcjonował w ustawie Pt.

Art. 2

Projektowana ustawa częściowo powtarza definicje zawarte już w dotychczas obowiązującej ustawie Pt, przy czym w niektórych przypadkach zmienia je dostosowując je do brzmienia EKŁE lub zmieniających się realiów rynkowych.

Definicja abonenta - pojęcie oznaczające użytkownika końcowego będącego stroną umowy z dostawcą usług komunikacji elektronicznej. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE. W ustawie Pt występuje pojęcie abonenta, jednak w znaczeniu węższym odwołującym się wyłącznie do usług telekomunikacyjnych. W projektowanej ustawie definicja ta występuje w przepisach dotyczących relacji wynikających z umów o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej.

Definicja aparatu publicznego – pojęcie aparatu publicznego jest rozumiane jako publicznie dostępny telefon, w którym połączenie opłacane jest automatycznie, w szczególności za pomocą monety, żetonu, karty telefonicznej lub karty płatniczej. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE, występuje zaś w ustawie Pt.

Definicja aparatury – projekt ustawy przyjmuje tę definicję w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2388). W rozumieniu art. 6 pkt 1 ustawy o kompatybilności elektromagnetycznej aparaturą jest każdy gotowy wyrób lub zespół wyrobów, które są dostępne w obrocie jako odrębne jednostki funkcjonalne przeznaczone do używania lub do montażu przez użytkownika oraz zdolne do wywoływania zaburzeń elektromagnetycznych lub podatne na nie. Zasadnicze wymagania stawiane aparaturze dotyczą tego, aby nie wywoływała w swoim środowisku zaburzeń elektromagnetycznych o wartościach przekraczających odporność na zaburzenia innego urządzenia występujące w tym środowisku oraz sama posiadała wymaganą odporność na zaburzenia elektromagnetyczne. Definicja aparatury jest tożsama z definicją zawartą dotychczas w ustawie Pt.

Definicja bezpieczeństwa sieci i usług – projektowana definicja odpowiada w swojej treści definicji bezpieczeństwa i usług zawartej w art. 2 pkt 21 EKŁE.

Definicja częstotliwości zharmonizowanych - projektowana definicja stanowi wdrożenie art. 2 pkt 25 EKŁE. Pojęcie częstotliwości zharmonizowanych nie było zdefiniowane w ustawie Pt, gdyż ani ustawa ani wdrażany w niej pakiet dyrektyw telekomunikacyjnych nie zawierał, w przeciwieństwie do EKŁE, szczególnych regulacji dotyczących tych częstotliwości. Częstotliwościami zharmonizowanymi są te częstotliwości, których dostępność i efektywne wykorzystanie uregulowano za pomocą zharmonizowanych warunków ustanowionych w drodze technicznego środka wykonawczego zgodnie z art. 4 Decyzji nr 676/2002/WE. Proponowana definicja zawiera zatem, tak samo jak EKŁE, odniesienie do decyzji nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (tzw. decyzja o spektrum radiowym). Celem decyzji jest ustanowienie w Unii Europejskiej polityki i prawnych ram dla zapewnienia koordynacji koncepcji politycznych, a tam gdzie sytuacja tego wymaga, harmonizacja warunków dostępności i skutecznego korzystania ze spektrum radiowego koniecznych do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego w obszarach objętych polityką Wspólnoty, takich jak łączność elektroniczna, transport oraz badania i rozwój. Aby osiągnąć ten cel Komisja, na podstawie art. 4 decyzji, przedkłada Komitetowi ds. Spektrum Radiowego, właściwe techniczne środki wykonawcze w celu zapewnienia zharmonizowanych warunków dostępności i skutecznego wykorzystania spektrum radiowego.

Definicja dostarczania sieci telekomunikacyjnej – jest to jedna z kluczowych definicji, ponieważ istotnie wpływa na wyznaczenie zakresu działalności telekomunikacyjnej. Pojęcie to oznacza przygotowanie sieci telekomunikacyjnej w sposób umożliwiający świadczenie w niej usług, jej eksploatację, nadzór nad nią lub umożliwianie dostępu telekomunikacyjnego. Należy przy tym wskazać, że pojęcie „przygotowanie sieci telekomunikacyjnych” nie obejmuje wytworzenia (budowy) sieci telekomunikacyjnej. Definicja ta jest odpowiednikiem definicji „dostarczania sieci łączności elektronicznej” zawartej w art. 2 pkt 16 EKŁE oraz jest zasadniczo tożsama z definicją zawartą dotychczas w ustawie Pt.

Definicja dostawcy usług komunikacji elektronicznej – dostawca usług komunikacji elektronicznej jest rozumiany jako dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub podmiot świadczący publicznie dostępne usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystujące numerów. Pojęcie to nie występuje w ustawie Pt. Wprowadzenie tej definicji jest konsekwencją zaimplementowania w projektowanej ustawie kodeksowej definicji usługi łączności elektronicznej.

Definicja dostępu – jest odpowiednikiem definicji dostępu zawartej w art. 2 w pkt 27 EKŁE. Wyszczególnia ona zasoby, które mogą być udostępniane innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu do świadczenia usług telekomunikacyjnych. Należy podkreślić, że zastąpienie określenia „urządzenia” z polskiej wersji językowej EKŁE określeniem „zasób” na gruncie Pke jest bardziej adekwatne, w szczególności w kontekście nieruchomości, w tym budynków stanowiących jej definiendum. Ponadto desygnaty te nie stanowią zamkniętego katalogu zasobów, gdyż w definicji – na wzór art. 2 pkt 27 EKŁE - posłużono się wyrażeniem „w szczególności”. Nie mniej, nie zachodzi obawa, że dostęp do zasobów można rozciągnąć na zasoby osobowe lub know-how. Należy wskazać, że do nałożenia obowiązku z zakresu dostępu, niezbędny jest konkretny obowiązek dostępowy, wynikający z mocy prawa lub nakładany w drodze jego stosowania.

Definicja dostępu do lokalnej pętli abonenckiej – dostęp do sieci polegający na korzystaniu z lokalnej pętli abonenckiej lub lokalnej podpętli abonenckiej przez innego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej. Definicja jest tożsama z dotychczasową definicją zawartą w ustawie Pt.

Definicja elektronicznego przewodnika po programach - pojęcie elektronicznego przewodnika po programach rozumiane jest jako środek lub rozwiązanie techniczne umożliwiające wybór programów, stosowane w systemach telewizji cyfrowej, zawierające dodatkowe dane opisujące programy występujące w cyfrowym sygnale telewizyjnym. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE. Pojęcie to występuje w ustawie Pt oraz w przepisach projektowanej ustawy regulujących cyfrowe transmisje radiofoniczne i w przepisach z zakresu dostępu telekomunikacyjnego.

Definicja fal radiowych - definicja fal radiowych wynika z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylająca dyrektywę 1999/5/WE z dnia 16 kwietnia 2014 r. (Dz. Urz. UE. L Nr 153, str. 62) i jest jednocześnie zgodna z definicją zawartą w art. 1 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.

Definicja wskazuje, że pod pojęciem fal radiowych należy rozumieć fale elektromagnetyczne o częstotliwościach niższych niż 3000 GHz, rozchodzące się w przestrzeni bez pomocy sztucznego przewodnika. Definicja w takim samym brzmieniu była zawarta w ustawie Pt (art. 2 pkt 7a).

Definicja ta jest powiązana z definicją urządzenia radiowego, które jest szczególnym rodzajem urządzenia telekomunikacyjnego i emituje lub odbiera fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji, lub urządzenia telekomunikacyjnego, które musi zostać uzupełnione o dodatkowy element, aby mogło celowo emitować lub odbierać fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji.

Definicja incydentu bezpieczeństwa – zgodnie z projektowaną definicją przez incydent należy rozumieć każde zdarzenie, które rzeczywisty, niekorzystny skutek dla bezpieczeństwa sieci lub usług. Definicja ta nie ma swojego odpowiednika w ustawie Pt i stanowi wdrożenie EKŁE.

Definicja infrastruktury telekomunikacyjnej – projektowana definicja stanowi powtórzenie definicji infrastruktury telekomunikacyjnej zawartej w art. 2 pkt 8 Pt.

Definicja instrukcji – art. 2 pkt 14 definiuje instrukcję czyli dokument stanowiący podstawę do przygotowania przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej rocznego sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, do którego zobowiązany jest przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej na podstawie art. 194 lub art. 210. Definicja instrukcji wynika z celu rachunkowości regulacyjnej, określonego w art. 228 i była już określona w art. 2 pkt 9 Pt. Szczegółowa treść instrukcji wynika z przedmiotu i sposobu prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę, ale musi ona być zgodna z przepisami ustawy oraz rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 230. Instrukcja podlega zatwierdzeniu przez Prezesa UKE (art. 232 ust. 2) a następnie publikacji na stronie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanej dalej „stroną podmiotową BIP UKE”.

Definicja interfejsu oraz interfejsu programistycznego aplikacji – zgodnie z tą definicją interfejs oznacza układ elektryczny, elektroniczny lub optyczny, z oprogramowaniem lub bez oprogramowania lub oprogramowanie umożliwiające łączenie, współpracę i wymianę sygnałów o określonej postaci pomiędzy urządzeniami połączonymi za jego pośrednictwem zgodnie z odpowiednią specyfikacją techniczną. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE, występuje zaś w ustawie Pt.

Pojęcie interfejsu programistycznego aplikacji rozumiane jest jako interfejs umożliwiający łączenie, współpracę, wymianę informacji pomiędzy aplikacjami dostarczonymi przez

nadawców lub dostawców usług a urządzeniami telewizji cyfrowej służącymi do przekazywania cyfrowych sygnałów umożliwiającymi świadczenie usług telewizyjnych lub radiofonicznych. Definicja ta odpowiada definicji z art. 2 pkt 18 EKŁE.

Definicja interoperacyjności usług - oznacza zdolność sieci telekomunikacyjnych jak również odbiorników sygnału telewizyjnego i odbiorników radiofonii cyfrowej do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług przez nie świadczonych. Dzięki interoperacyjności możliwe jest niezakłócone korzystanie z usług telekomunikacyjnych przez użytkowników różnych sieci i urządzeń.

Definicja kalkulacja kosztów – projektowany art. 2 pkt 19 definiuje kalkulację kosztów, do prowadzenia której zobowiązany jest przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono ten obowiązek na podstawie art. 195 lub art. 210. Kalkulacja kosztów jest odpowiednikiem zapisanego w art. 74 EKŁE systemu księgowania kosztów i była już określona w art. 2 pkt 14 Pt. Ogólne zasady prowadzenia kalkulacji kosztów, w tym różne sposoby kalkulacji kosztów wynikają z ustawy i rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 230, zaś szczegółowe warunki – z opisu kalkulacji kosztów przygotowanego przez zobowiązanego przedsiębiorcę i zatwierdzonego przez Prezesa UKE na podstawie art. 232 ust. 2. Efekty prowadzenia kalkulacji kosztów zapisane są przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej w dokumencie nazwanym przez ustawodawcę wyniki kalkulacji kosztów.

Definicja kolokacji - oznacza ona udostępnianie fizycznej przestrzeni lub urządzeń technicznych w celu umieszczenia i podłączenia niezbędnego sprzętu operatora podłączającego swoją sieć do sieci innego operatora lub korzystającego z dostępu do lokalnej pętli abonenckiej. Definicja określa, że przedmiotem świadczenia między operatorami jest udostępnienie fizycznej przestrzeni lub urządzeń technicznych przystosowanych do umieszczenia i podłączenia sprzętu telekomunikacyjnego. Kolokacja dotyczy umieszczania sprzętu współpracującego operatora w obiekcie, w którym następuje połączenie sieci lub realizowany jest dostęp do pętli abonenckiej.

Definicja komunikatu – zgodnie z projektowaną definicją komunikatem jest każda informacja wymieniana lub przekazywana między określonymi użytkownikami za pośrednictwem publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej; nie obejmuje on informacji przekazanej jako część transmisji radiofonicznych lub telewizyjnych transmitowanych poprzez sieć telekomunikacyjną, z wyjątkiem informacji odnoszącej się do możliwego do zidentyfikowania abonenta lub użytkownika otrzymującego informację. Definicja ta w zasadniczej mierze powtarza treść definicji komunikatu zawartej w ustawie Pt. Rozszerza przy tym to pojęcie na informacje przekazywane za pośrednictwem publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, a nie jak dotychczas jedynie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych. Definicja stanowi wdrożenie art. 2 lit. d dyrektywy 2002/58/WE o prywatności i łączności elektronicznej.

Definicja konsumenta - zgodnie z tą definicją konsument oznacza osobę fizyczną wnioskującą o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej lub korzystającą z takich usług dla celów niezwiązanych bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu. Definicja ta odpowiada definicji z art. 2 pkt 15 EKŁE. Do pojęcia konsumenta odwołują się w największej mierze przepisy działu VII regulujące uprawnienia konsumenta w relacji z dostawcą usług.

Definicje lokalnej pętli abonenckiej i lokalnej podpętli abonenckiej - lokalna pętla abonencka jest obwodem, który łączy zakończenie sieci zainstalowane u użytkownika końcowego z punktem dostępu do sieci stacjonarnej. Pojęcie lokalnej pętli abonenckiej łączy się z definicją lokalnej podpętli abonenckiej, która jest częściową lokalną pętlą abonencką łączącą zakończenie sieci z pośrednim punktem dostępu do stacjonarnej publicznej sieci

telekomunikacyjnej, w szczególności z koncentratorze lub innym urządzeniem dostępu pośredniego do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej. Definicja ta pokrywa się częściowo z definicją lokalnej pętli abonenckiej, zaś różnica dotyczy punktu, w którym obwód ten ulega zakończeniu po stronie sieciowej. Podpętla nie sięga bowiem do przełącznicy głównej, ale kończy się na koncentratorze lub innym urządzeniu dostępu pośredniego do publicznej stacjonarnej sieci telefonicznej. Definicje występowały w Pt.

Definicja lokalnej sieci radiowej – definicja lokalnej sieci radiowej jest wprowadzona w związku z projektowanymi postanowieniami art. 5 ust. 3, art. 311-312 i art. 349 ust. 5 Pke. Zgodnie z propozycją, lokalną sieć radiową definiuje się jako system dostępu bezprzewodowego o niskiej mocy i bliskim zasięgu, stwarzający niskie ryzyko zakłóceń dla innych tego typu systemów stosowanych w pobliżu przez innych użytkowników, wykorzystujący na zasadzie niewyłączności widmo radiowe, dla którego warunki dostępności i efektywnego użytkowania zharmonizowano na poziomie unijnym. Punkty dostępu do lokalnej sieci radiowej stanowią zazwyczaj rozszerzenie usługi świadczonej przez dostawcę za pośrednictwem łącza stacjonarnego. Lokalne sieci radiowe zapewniają dostęp do internetu m.in. w różnego rodzaju budynkach, zarówno prywatnych jak i budynkach użyteczności publicznej. Korzystanie z lokalnych sieci radiowych przez użytkowników końcowych, jak, w szczególności wewnątrz budynków, może zastępować transmisję danych w ramach usług mobilnych i zmniejszać obciążenie sieci ruchomych, co zostało wskazane w motywie 137 EKŁE.

Definicja multipleksu – pojęcie multipleksu rozumiane jest jako zespolony strumień danych cyfrowych, składający się z dwóch lub więcej strumieni utworzonych z danych wchodzących w skład treści programów radiofonicznych lub telewizyjnych, oraz danych dodatkowych, obejmujących w szczególności dane związane z systemem dostępu warunkowego lub usługami dodatkowymi. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE, występuje zaś w ustawie Pt. Projekt posługuje się tą definicją w dziale V dotyczącym obowiązków operatora multipleksu oraz zasad dostępu do multipleksu.

Definicja nadawcy – pod pojęciem nadawcy w projektowanej ustawie należy rozumieć nadawcę zdefiniowanego w art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji.

Definicja nadużycia telekomunikacyjnego - nadużycie telekomunikacyjne rozumiane jest jako świadczenie lub korzystanie z usługi telekomunikacyjnej, urządzeń telekomunikacyjnych, niezgodnie z ich przeznaczeniem, zawartymi umowami, obowiązującymi przepisami prawa albo obowiązującymi normami technicznymi, którego celem lub skutkiem jest wyrządzenie szkody przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu. Definicja ta zawiera również otwarty katalog zawierający charakterystykę najbardziej uciążliwych nadużyć telekomunikacyjnych występujących na rynku tj. generowanie sztucznego ruchu oraz nieuprawniona zmiana informacji adresowej. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE oraz nie występuje w ustawie Pt.

Definicja numeru alarmowego - numer alarmowy rozumiany jest jako numer ustalony w ustawie lub w planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych udostępniany służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy. Definicja ta nie ma wprost odpowiednika w przepisach EKŁE, występuje zaś w ustawie Pt. Pojęcie to jest wykorzystywane w przepisach określających status numeru 112 oraz dotyczących lokalizacji wywołań alarmowych.

Definicja numeru geograficznego i niegeograficznego – projektowana ustawa definiuje pojęcia numeru geograficznego i niegeograficznego. Numer geograficzny został scharakteryzowany jako numer zawierający wskaźnik obszaru geograficznego, wykorzystywany do kierowania połączeń do stałej lokalizacji zakończenia sieci. Z kolei numer

niegeograficzny zdefiniowano jako nieposiadający wskaźnika, z doprecyzowaniem, że są to w szczególności numery zakończenia sieci ruchomej, numery, do których połączenia są bezpłatne albo numery wykorzystywane do świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem (tzw. premium rate). Odpowiedniki powyższych definicji zawarte są w art. 2 pkt 33 i 34 EKŁE. Projekt odwołuje się do rozróżnienia na numery geograficzne i niegeograficzne w szczególności w przepisach regulujących przenoszenie numeru w ramach tej samej sieci oraz do sieci innego dostawcy usług.

Definicje odbiornika radiofonii cyfrowej, odbiornika sygnału telewizyjnego oraz samochodowego odbiornika radiofonicznego – projektowane przepisy odnoszą się do trzech rodzajów urządzeń konsumenckich służących do odbioru transmisji cyfrowych. Pojęcia te nie są definiowane w EKŁE. Dotychczas w ustawie Pt definiowane było jedynie pojęcie odbiornika cyfrowego, które zakresem odpowiada projektowanej definicji odbiornika sygnału telewizyjnego. W związku z nowymi wymogami EKŁE dotyczącymi odbiorników radiofonicznych wbudowanych do pojazdów kategorii M zasadne jest uzupełnienie dotychczasowego katalogu definicji o definicję odbiornika radiofonii cyfrowej oraz samochodowego odbiornika radiofonicznego. Przez odbiornik radiofonii cyfrowej należy rozumieć urządzenie używane zwykle przez konsumenta służące do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych, zawierające co najmniej tuner obejmujący głowicę wysokiej częstotliwości i demodulator, a także demultiplekser i dekodery odbieranych usług oraz antenę lub złącze antenowe. Odbiornikiem sygnału telewizyjnego jest urządzenie używane zwykle przez konsumenta służące do odbioru cyfrowych transmisji telewizyjnych zawierające co najmniej tuner obejmujący głowicę wysokiej częstotliwości i demodulator, demultiplekser i dekodery oraz wyświetlacz obrazu albo niezawierające takiego wyświetlacza. Samochodowym odbiornikiem radiofonicznym jest odbiornik radiofonii cyfrowej, który jest wbudowany do pojazdów kategorii M (osobowych).

Definicja operatora multipleksu - pojęcie to oznacza podmiot, który uzyskał rezerwację częstotliwości na rozpowszechnianie lub rozprowadzanie programów telewizyjnych lub radiofonicznych w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w multipleksie oraz prowadzący działalność telekomunikacyjną i posiadający własną infrastrukturę telekomunikacyjną lub posiadający umowę o świadczenie usługi transmisji sygnału multipleksu z operatorem sieci nadawczej. Pojęcie to nie ma odpowiednika w EKŁE, występuje zaś na gruncie Pt.

Definicja operatora sieci nadawczej – w definicji wskazano, że jest to przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący usługi transmisji sygnałów radiodfuzyjnych drogą rozsiewczą naziemną. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicja połączenia – oznacza fizyczne lub logiczne połączenie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych pozwalające na przesłanie przekazów telekomunikacyjnych. Połączenie służy do przesyłania treści rozmów telefonicznych i innych informacji przekazywanych za pomocą sieci telekomunikacyjnych. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicja połączenia głosowego - to pojęcie oznaczające połączenie ustanowione za pomocą publicznie dostępnej usługi komunikacji interpersonalnej, pozwalające na dwukierunkową komunikację głosową. Odpowiednik tej definicji zawarty jest w art. 2 pkt 31 EKŁE. Pojęcie połączenia głosowego zastępuje zakresowo tożsame pojęcie połączenia telefonicznego występujące w ustawie Pt.

Definicja połączenia sieci - oznacza współdziałanie dwóch podmiotów, które ustanawiają połączenie dwóch infrastruktur sieciowych. Połączenie sieci jest szczególnym przypadkiem dostępu. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicja powiązanych zasobów i powiązanych usług - zgodnie z zaproponowaną definicją powiązanych zasobów, są to: powiązane usługi, infrastruktura techniczna, okablowanie pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji, anteny i urządzenia, powiązane z siecią telekomunikacyjną lub usługami telekomunikacyjnymi, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług lub które mogą służyć do tego celu.

Zgodnie z obecnie obowiązującą definicją zawartą w art. 2 pkt 44 uchylanego Prawa telekomunikacyjnego, udogodnienia towarzyszące składają się m.in. z infrastruktury fizycznej, budynków, wejść do budynków, kanałów, masztów, szafek, anten, wież i innych konstrukcji nośnych. Wszystkie wskazane desygnaty mieszczą się w pojęciu infrastruktury technicznej zawartej w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2410 oraz z 2020 r. poz. 471 i 875) (dalej „ustawa o wspieraniu rozwoju”)¹. Natomiast zgodnie z art. 2 pkt 6 ustawy o wspieraniu rozwoju, infrastrukturę techniczną stanowi każdy element sieci, który może służyć do umieszczenia w nim lub na nim elementów sieci telekomunikacyjnej, nie stając się jednocześnie aktywnym elementem tej sieci telekomunikacyjnej, taki jak rurociągi, kanalizacja, maszty, kanały, komory, studzienki, szafki, budynki i wejścia do budynków, instalacje antenowe, konstrukcje wsporcze anten i urządzeń radiowych, wieże i słupy. Wyłączone z zakresu definicji zostały wprost: kable, w tym włókna światłowodowe; elementy sieci wykorzystywane do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz kanały technologiczne.

Ze względu na potrzebę wprowadzenia większej przejrzystości przepisów gałęzi prawa telekomunikacyjnego, proponuje się ujednoczenie siatki pojęciowej. Definiowane wyrażenie „powiązane zasoby” cechuje się większą precyzją, jednoznacznością i zrozumiałością niż „udogodnienia towarzyszące”. Dotychczasowe tłumaczenie z języka angielskiego, zdefiniowanego w art. 2 lit. e dyrektywy ramowej oraz w art. 2 pkt 10 EKŁE określenia „associated facilities” jako udogodnień towarzyszących, nie może zostać uznane za nazbyt trafne. Występujący we frazie przymiotnik „associated” powinien zostać przetłumaczony jako „powiązane”, ew. „związane”. Odnosząc się natomiast do określenia „udogodnienia” (w wersji angielskiej „facilities”) należy zauważyć, w języku prawnym i prawniczym występuje ono najczęściej w kontekście rozwiązań zapewniających dostępność urządzeń lub usług dla osób z niepełnosprawnościami, tak jak pojęcie to jest rozumiane w świetle projektowanego art. 255 ust. 1 pkt 6 Prawa komunikacji elektronicznej. „Powiązane”, będące pierwszą częścią pojęcia definiowanego wskazuje związek desygnatów pojęcia z siecią telekomunikacyjną lub usługami telekomunikacyjnymi, natomiast druga część („zasób”) kładzie akcent na cel, któremu mają służyć.

W celu zwiększenia przejrzystości przepisów, proponuje się również definicję „powiązanych usług” zastępującą, mniej intuicyjną definicję „usług towarzyszących”. Zgodnie z art. 2 pkt 39 Prawa komunikacji elektronicznej, powiązane usługi to usługi związane z siecią lub usługami telekomunikacyjnymi, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług, lub które mogą służyć do tego celu, i obejmują między innymi systemy translacji numerów lub systemy o równoważnych funkcjach, systemy dostępu warunkowego i elektroniczne przewodniki po programach, jak również inne usługi, takie jak usługi identyfikacji, lokalizacji oraz sygnalizowania obecności. Proponowana zmiana w zakresie wyrażenia definiowanego nie wiąże się z rozszerzeniem lub zawężeniem wyrażenia definiującego.

---

¹ Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2410).

Definicja przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej – wprowadzenie definicji przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej wynika z rozszerzenia w EKŁE zakresu podmiotowego regulacji i objęcie nimi, poza tradycyjnymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, również podmiotów dotąd pozostających poza regulacją pakietu dyrektyw telekomunikacyjnych, tj. podmiotów świadczących usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów. Przyjęcie nowej szerokiej definicji oraz pozostawienie zarazem definicji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego podyktowane jest różnym zakresem podmiotowym poszczególnych przepisów. Ponadto należy wskazać, że wpisowi do rejestru będą podlegali wyłącznie przedsiębiorcy telekomunikacyjni, natomiast podmioty świadczące usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów nie będą podlegały takiemu wpisowi. Wynika to z brzmienia art. 12 ust. 2 EKŁE, który to przepis wyłącza te podmioty z podlegania ogólnemu zezwoleniu.

Definicja przedsiębiorcy telekomunikacyjnego – zaproponowana definicja odpowiada treścią dotychczasowej definicji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego zawartej w art. 2 pkt 27 Pt. Przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi są przedsiębiorcy i inne podmioty dostarczające sieci publiczne, świadczące usługi telekomunikacyjne oraz powiązane usługi. Zachowano podział na dostawcę usług telekomunikacyjnych, którym jest podmiot świadczący usługi telekomunikacyjne, oraz na operatora, którym jest podmiot dostarczający publiczne sieci telekomunikacyjne lub świadczący powiązane usługi. Wdrażając EKŁE zdecydowano się na pozostawienie tej definicji oraz dodanie szerszej definicji – przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej.

Definicja przekazu telekomunikacyjnego – artykuł 2 pkt 43 definiuje przekaz telekomunikacyjny jako treści rozmów głosowych i innych informacji przekazywanych za pomocą sieci telekomunikacyjnych. Definicja ta nie ma odpowiednika w EKŁE, występuje w art. 2 pkt 27a ustawy Pt w takim samym brzmieniu jak projektowane.

Definicja przyłącza telekomunikacyjnego – definicja ta powtarza treść definicji zawartej w art. 2 pkt 27b Pt. Jest to odcinek od złącza rozgałęźnego do zakończenia linii lub kanalizacji w obiekcie budowlanym lub system bezprzewodowy.

Definicja publicznej sieci telekomunikacyjnej – jest to sieć telekomunikacyjna wykorzystywana głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych. W tym zakresie projektowana definicja stanowi powtórzenie definicji zawartej w art. 2 pkt 29 Pt.

Definicja publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej – pojęcie to oznacza publicznie dostępną usługę komunikacji elektronicznej rozumianą jako usługą komunikacji elektronicznej dostępną dla ogółu użytkowników.

Definicja publicznie dostępnej usługi komunikacji interpersonalnej – zgodnie z definicją jest to usługa komunikacji interpersonalnej dostępna dla ogółu użytkowników.

Definicja publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej - definicja ta oznacza usługę telekomunikacyjną dostępną dla ogółu użytkowników, dla inicjowania i odbierania, bezpośrednio lub pośrednio, połączeń głosowych krajowych lub krajowych i międzynarodowych, za pomocą numeru lub numerów ustalonych w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji. W ustawie Pt odpowiednikiem tej definicji jest pojęcie publicznie dostępnej usługi telefonicznej.

Definicja publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej - pojęcie to oznacza usługę telekomunikacyjną dostępną dla ogółu użytkowników.

Definicja punktu dystrybucji – proponowana definicja jest związana z obowiązkiem udzielenia dostępu do instalacji wewnątrzbudynkowej, rozszerzonym – w odpowiednich przypadkach – także na odcinek do pierwszego punktu koncentracji lub dystrybucji (art. 155 ust. 1 Prawa komunikacji elektronicznej). Zgodnie z propozycją definicji, punkt dystrybucji to fizyczny punkt, w którym możliwe jest zapewnienie dostępu wymagającego połączenia elementów sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z elementami sieci telekomunikacyjnej lub powiązanymi zasobami znajdującymi się pomiędzy tym punktem a zakończeniami sieci, takiego jak dostęp do pętli lokalnej.

Definicja rachunkowości regulacyjnej – projektowany art. 2 pkt 51 definiuje rachunkowość regulacyjną, do prowadzenia której zobowiązany jest przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono ten obowiązek na podstawie art. 180 lub art. 197. Rachunkowość regulacyjna jest odpowiednikiem zapisanej w art. 71 EKŁE rozdzielnosci księgowej i była już określona w art. 2 pkt 32 Pt. Ogólne zasady prowadzenia rachunkowości regulacyjnej wynikają z ustawy, rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 230, zaś szczegółowe warunki – z instrukcji przygotowanej przez zobowiązanego przedsiębiorcę i zatwierdzonej przez Prezesa UKE na podstawie art. 232 ust. 2. Efekty prowadzenia rachunkowości regulacyjnej zapisane są przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej w dokumencie nazwanym przez ustawodawcę roczne sprawozdanie z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej.

Definicja rachunkowości regulacyjnej odwołuje się do przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, 1495, 1571, 1655 i 1680), z czego wynika, że wszystkie ogólne reguły dotyczące rachunkowości zapisane w ww. ustawie o rachunkowości powinny być stosowane przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej podczas prowadzenie przez niego rachunkowości regulacyjnej, zresztą rozporządzenie wydawane na podstawie art. 230 ustawy w niektórych przepisach wprost odwołuje się do ustawy o rachunkowości.

Prowadzenie rachunkowości regulacyjnej nie wpływa na obowiązki wynikające z ustawy o rachunkowości.

Definicja radiolokacji – definicja implementowana z dyrektywy 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE z dnia 16 kwietnia 2014 r. (Dz.Urz. UE.L Nr 153, str. 62). Radiolokacja oznacza określanie położenia, prędkości lub innych parametrów obiektu lub uzyskiwanie informacji dotyczących tych parametrów dzięki właściwościom propagacyjnym fal radiowych. Ustawa odwołuje się do radiolokacji w kontekście używania urządzeń radiowych służących radiolokacji, które to urządzenia wysyłają oraz odbierają fale elektromagnetyczne odbite od obiektów podlegających pomiarom.

Definicja w takim samym brzmieniu jest zawarta w ustawie Pt (art. 2 pkt 32a).

Definicja rezerwacji częstotliwości - ustawa Pt posługuje się pojęciem rezerwacji częstotliwości w tym samym znaczeniu jak w proponowanej definicji, jednakże definicja taka nie była zawarta w słowniczku do ustawy. Ze względu jednak na kluczowe znaczenie pojęcia rezerwacji częstotliwości dla regulacji ustawy, zwłaszcza w obszarze gospodarki częstotliwościami proponuje się przeniesienie definicji do słowniczka. Rezerwacja częstotliwości określa częstotliwości lub zasoby orbitalne, które w okresie rezerwacji pozostają w dyspozycji podmiotu, na rzecz którego dokonano rezerwacji, przeniesiono uprawnienia do częstotliwości lub uprawnienia do dysponowania częstotliwościami na cele związane z uzyskiwaniem pozwoleń radiowych.

Definicja ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej – zgodnie z projektowaną definicją ruchoma publiczna sieć telekomunikacyjna jest publiczną sieć telekomunikacyjną, w której zakończenia sieci nie mają stałej lokalizacji.

Definicja rynku detalicznego – rynek ten to rynek produktów i usług w zakresie usług komunikacji elektronicznej dla użytkowników końcowych. Definicja ta ma szczególne znaczenie w kontekście przepisów dotyczących regulowania rynku telekomunikacyjnego. Ponadto odwołuje się do definicji użytkownika końcowego, gdyż rynki detaliczne są rynkami, na których po stronie popytowej występuje użytkownik końcowy. Definicja była stosowana na gruncie Pt.

Definicja sieci dostępu – siecią dostępu jest część sieci telekomunikacyjnej pomiędzy zakończeniem sieci a punktem, w którym możliwe jest uzyskanie dostępu, obejmującą w szczególności łącza abonenckie, urządzenia do koncentracji łączy abonenckich lub urządzenia do zarządzania siecią dostępu. Bazuje ona na trzech innych definiowanych pojęciach: sieci telekomunikacyjnej, zakończenia sieci, dostępu telekomunikacyjnego

Definicja sieci o bardzo dużej przepustowości - wymagania dotyczące możliwości sieci łączności elektronicznej stale rosną. Podczas gdy w przeszłości odnosiły się one głównie zwiększania przepustowości łącza dostępnego ogólnie i dla poszczególnych użytkowników, obecnie na znaczeniu zyskują inne parametry jakościowe związane z opóźnieniem i niezawodnością sieci. Ze względu na rosnące potrzeby, światłowody są instalowane coraz bliżej użytkownika, a sieci o bardzo dużej przepustowości wymagają parametrów wydajności równoważnych tym, jakie może zapewnić sieć oparta na elementach światłowodowych przynajmniej na odcinku do punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi. W przypadku połączeń stacjonarnych odpowiada to wydajności sieci równoważnej wydajności, jaką można osiągnąć dzięki instalacji światłowodu na odcinku do budynku wielorodzinnego uznawanego za miejsce świadczenia usługi. W przypadku połączeń bezprzewodowych odpowiada to wydajności sieci podobnej do tej, jaką można osiągnąć dzięki instalacji światłowodu na odcinku do stacji bazowej uznawanej za miejsce świadczenia usługi. Różnice w subiektywnym odczuciu, doświadczeniu użytkowników końcowych, wynikające z różnych właściwości mediów, za pomocą których sieć ostatecznie łączy się z zakończeniem sieci, nie powinny być brane pod uwagę do celów ustalania, czy daną sieć bezprzewodową można uznać za zapewniającą podobną wydajność sieciową. Zgodnie z zasadą neutralności technologicznej nie należy wykluczać innych technologii i mediów transmisyjnych, jeżeli pod względem możliwości są porównywalne z siecią opartą na elementach światłowodowych, w tym m.in. przyszłych generacji sieci bezprzewodowych, opartych o ulepszone interfejsy radiowe i gęstsza architekturę sieci.

Sieć o bardzo dużej przepustowości to sieć telekomunikacyjna, która składa się z linii światłowodowych przynajmniej do punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi lub sieć telekomunikacyjna lub co najmniej do stacji bazowej telefonii komórkowej, a także sieć, która jest w stanie zapewnić w typowych warunkach panujących w czasie największego natężenia ruchu podobną wydajność sieci do parametrów uzyskiwanych na liniach światłowodowych, w pod względem odporności, parametrów związanych z błędami oraz opóźnienia i jego zmienności, a także zdolności do świadczenia usług dostępu do internetu o prędkości co najmniej 100 Mb/s pobierania danych, a także o prędkości co najmniej 100 Mb/s w przypadku wysyłania danych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych lub o prędkości co najmniej 30 Mb/s w przypadku wysyłania danych w bezprzewodowych sieciach telekomunikacyjnych.

Definicja sieci o bardzo dużej przepustowości stanowi transpozycję art. 2 pkt 2 EKŁE. Zgodnie z art. 82 EKŁE, szczegółowe kryteria dotyczące wymogów, które mają być spełnione przez

sieć, aby została uznana za sieć o bardzo dużej przepustowości zostaną określone w Wytycznych Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC). Rzeczone wytyczne zostaną wydane po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz w ścisłej współpracy z Komisją, nie później niż do 21 grudnia 2020 r.

Definicja sieci telekomunikacyjnej – w myśl projektowanej definicji sieć telekomunikacyjna to systemy transmisyjne, a także urządzenia telekomunikacyjne oraz inne zasoby, w tym nieaktywne elementy sieci, które umożliwiają przekazywanie sygnałów za pomocą przewodów, fal radiowych, optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną, niezależnie od rodzaju przekazywanej informacji. Definicja była stosowana na gruncie Pt.

Definicja służby radiokomunikacyjnej - zgodnie z projektowanym brzmieniem ustawy pod pojęciem służby radiokomunikacyjnej należy rozumieć nadawanie, przesyłanie lub odbiór fal radiowych dla wypełnienia zadań określonych dla danej służby w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych. Definicja ta była zawarta już w ustawie Pt (art. 2 pkt 36). Definicja nie określa zadań poszczególnych służb, a odsyła w tym zakresie do międzynarodowych przepisów radiokomunikacyjnych. Rodzaje służb zostały wskazane i usystematyzowane w Regulaminie Radiokomunikacyjnym, który wskazuje między innymi służbę stałą, służbę operacji kosmicznych, czy służbę ruchomą – ponad 40 służb.

Definicja służby radiokomunikacyjnej amatorskiej - zadania poszczególnych służb radiokomunikacyjnych wynikają zasadniczo z Regulaminu Radiokomunikacyjnego, jednak służba radiokomunikacyjna amatorska ma charakter szczególny, w związku z czym ustawa Pke, tak samo jak Pt, przewiduje w tym zakresie dodatkowe odrębne regulacje. Poprzez służbę radiokomunikacyjną amatorską należy rozumieć służbę radiokomunikacyjną mającą na celu nawiązywanie wzajemnych łączności, badania techniczne oraz indywidualne szkolenie wykonywane w celach niezarobkowych przez uprawnione osoby wyłącznie dla potrzeb własnych. Definicja ta również wynika z Regulaminu Radiokomunikacyjnego, a jej bardzo istotnym elementem jest wskazanie, że działalność radioamatorska nie może służyć celom zarobkowym.

Definicja stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – zgodnie z projektowaną definicją jest to publiczna sieć telekomunikacyjna, w której zakończenia sieci mają stałą lokalizację. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicja sygnału multipleksu - oznacza sygnał radiowy transmitowany z użyciem kanału lub bloku częstotliwościowego w służbie radiodifuzyjnej, przenoszący treści zawarte w multipleksie. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicja systemu dostępu warunkowego - w art. 2 w pkt 64 występuje definicja systemu dostępu warunkowego rozumianego jako środki lub rozwiązania techniczne, które powodują, że dostęp do zrozumiałej formy zabezpieczonych transmisji radiofonicznych lub telewizyjnych jest uwarunkowany posiadaniem abonamentu lub uprzednio uzyskanego indywidualnego zezwolenia. Definicja ta ma swój odpowiednik w art. 2 pkt 12 EKŁE oraz w art. 2 pkt 39 ustawy Pt.

Definicja szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych - definicja szkodliwego zaburzenia w takim samym brzmieniu była zawarta w ustawie Pt (art. 2 pkt 40). Szkodliwe zaburzenie elektromagnetyczne jest to zaburzenie elektromagnetyczne w rozumieniu przepisów ustawy o kompatybilności elektromagnetycznej, które przekracza dopuszczalne poziomy zaburzeń. Zgodnie zaś z tą ustawą zaburzenie elektromagnetyczne to dowolne zjawisko elektromagnetyczne, które może obniżyć jakość działania urządzeń albo niekorzystnie wpłynąć na materię ożywioną i nieożywioną.

Definicja szkodliwych zakłóceń - definicja szkodliwych zakłóceń stanowi wdrożenie art. 2 pkt 20 EKŁE. Przez szkodliwe zakłócenia należy rozumieć zakłócenia, które zagrażają funkcjonowaniu służby radionawigacyjnej lub innej służby radiokomunikacyjnej związanej z bezpieczeństwem lub w sposób poważny pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają wykonywanie służby radiokomunikacyjnej działającej zgodnie z przepisami prawa. Pojęcie szkodliwych zakłóceń, inaczej niż to ma miejsce w przypadku pojęcia szkodliwego zaburzenia elektromagnetycznego, dotyczy wyłącznie funkcjonowania radiokomunikacji.

Definicje świadczenia usług telekomunikacyjnych oraz świadczenia usług komunikacji elektronicznej - definicje te uwzględniają wprowadzone w projekcie rozróżnienie na usługi komunikacji elektronicznej oraz węższe zakresowo usługi telekomunikacyjne. Świadczenie usług komunikacji elektronicznej oznacza świadczenie usług telekomunikacyjnych lub usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów. Natomiast świadczeniem usług telekomunikacyjnych jest wykonywanie usług za pomocą własnej sieci, z wykorzystaniem sieci innego operatora lub sprzedaż we własnym imieniu i na własny rachunek usługi telekomunikacyjnej wykonywanej przez innego dostawcę usług.

Definicja telekomunikacji – zgodnie z projektowaną definicją telekomunikacją jest nadawanie, odbiór lub transmisję informacji, niezależnie od ich rodzaju, za pomocą przewodów, fal radiowych bądź optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicja usługi z dodatkowym świadczeniem - zgodnie z projektowaną definicją usługataką jest usługa telekomunikacyjną obejmująca usługę telekomunikacyjną z dodatkowym świadczeniem, które może być realizowane przez inny podmiot niż dostawca usługi telekomunikacyjnej.

Definicje telekomunikacyjnego urządzenia końcowego oraz urządzenia telekomunikacyjnego - zgodnie z definicją urządzeniem telekomunikacyjnym jest urządzenie elektryczne lub elektroniczne przeznaczone do zapewniania telekomunikacji. Natomiast telekomunikacyjnym urządzeniem końcowym jest urządzenie telekomunikacyjne przeznaczone do podłączenia bezpośrednio lub pośrednio do zakończeń sieci.

Definicja trwałego nośnika – pojęcie trwałego nośnika zostało zdefiniowane w art. 2 w pkt 4 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2020 r. poz. 287). W myśl tego przepisu trwały nośnik jest materiałem lub narzędziem, które umożliwia konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji, zapewniając mu dostęp do tych informacji przez czas odpowiedni do celów, którym informacje służą oraz pozwala na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci. W praktyce trwały nośnik musi spełniać te same funkcje co forma papierowa.

Definicja urządzenia radiowego – definicja urządzenia radiowego w takim samym brzmieniu była zawarta w ustawie Pt (art. 2 pkt 45) i stanowiła implementację nadal obowiązującej dyrektywy 2014/53/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych. Urządzenie radiowe zgodnie z projektowaną definicją jest urządzeniem telekomunikacyjnym, a zatem urządzeniem elektrycznym lub elektronicznym przeznaczonym do zapewniania telekomunikacji, które celowo, samodzielnie lub z wykorzystaniem dodatkowego elementu, emituje lub odbiera fale radiowe.

Definicja usługi dodatkowego obciążania rachunku – definicja ta oznacza usługę polegającą na pośredniczeniu przez dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej w sprzedaży towarów lub świadczeniu usług niedostarczanych abonentom bezpośrednio przez tego dostawcę, której wartość jest uwzględniana na fakturze za wykonane usługi komunikacji

elektronicznej i nie przekracza kwot wskazanych w art. 6 pkt 12 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 794).

Definicja usługi komunikacji interpersonalnej - usługa komunikacji interpersonalnej rozumiana jest jako usługa umożliwiająca bezpośrednią interpersonalną i interaktywną wymianę informacji za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej między skończoną liczbą osób, gdzie osoby inicjujące połączenie lub uczestniczące w nim decydują o jego odbiorcy lub odbiorcach, z wyłączeniem usług, w których interpersonalna i interaktywna komunikacja stanowi wyłącznie funkcję podrzędną względem innej usługi podstawowej. Definicja usługi komunikacji interpersonalnej jest implementacją kodeksowej definicji usługi łączności interpersonalnej w odniesieniu do której EKŁE w motywie 17 wskazuje na wszystkie rodzaje poczty elektronicznej, usług przekazywania wiadomości lub czatów grupowych. Dodatkowo definicja ta określa usługę komunikacji interpersonalnej wykorzystującą numery oraz usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującą numerów, a kryterium rozróżnienia tych usług jest możliwość połączenia z numerami z planu numeracji krajowej lub międzynarodowej.

Usługi komunikacji interpersonalnej, tak jak inne usługi komunikacji elektronicznej są świadczone zazwyczaj za wynagrodzeniem.

Definicja usługi o wartości wzbożonej – zgodnie z projektowaną definicją jest to usługa komunikacji elektronicznej wymagająca przetworzenia danych o lokalizacji. Jest odpowiednikiem definicji usług tworzących wartość dodaną zdefiniowanych w art. 2 lit. g dyrektywy 2002/58/WE o prywatności.

Definicja usługi komunikacji elektronicznej – zgodnie z tą definicją usługa komunikacji elektronicznej rozumiana jest jako usługa świadczona za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, zwykle za wynagrodzeniem obejmująca:

a) usługę dostępu do internetu w rozumieniu art. 2 akapit drugi pkt 2 rozporządzenia (UE) 2015/2120,

b) usługę komunikacji interpersonalnej,

c) usługi polegające całkowicie lub głównie na przekazywaniu sygnałów, w tym usługi transmisyjne stosowane na potrzeby świadczenia usług komunikacji maszynowej – maszyna oraz na potrzeby nadawania.

Z powyższego zakresu definicyjnego zostały wprost wyłączone usługi związane z zapewnianiem albo wykonywaniem kontroli treści przekazywanych przy wykorzystaniu sieci telekomunikacyjnych lub usług komunikacji elektronicznej. Taki zakres definicji odpowiada definicji usługi łączności elektronicznej z art. 2 pkt 4 EKŁE.

Zakres definicji usługi komunikacji elektronicznej obejmuje również usługi rozprowadzania programów telewizyjnych i radiowych do abonentów. Usługi te nie zostały wprost wymienione w definicji, gdyż definicja ma szeroki zakres a wskazywanie enumeratywnie niektórych usług wchodzących w skład usługi komunikacji elektronicznej mogłoby wywołać wątpliwości interpretacyjne względem usług wprost niewskazanych w definicji. Usługi rozprowadzania programów były zaliczane do usług telekomunikacyjnych już na gruncie ustawy Pt, gdzie funkcjonuje węższy zakresowo niż definicja usług komunikacji elektronicznej definicja usług telekomunikacyjnych. Kwestia ta została jednoznacznie rozstrzygnięta w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie C-518/11 (UPC Nederland BV v. Gemeente Hilversum) oraz wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 listopada 2013 r., (sygn. akt XVII AmA 5/12).

Definicja usługi telekomunikacyjnej - usługa telekomunikacyjna jest pojęciem zakresowo węższym niż usługa komunikacji elektronicznej, gdyż nie obejmuje usług komunikacji

interpersonalnej niewykorzystujących numerów. Usługą telekomunikacyjną jest usługa komunikacji elektronicznej z wyłączeniem usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów.

Definicja użytkownika cywilnego, użytkownika rządowego oraz użytkownika cywilno-rządowego - definicje te zostały przeniesione z Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2013 r. w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości. Definicje użytkownika cywilnego, rządowego i cywilno-rządowego powinny wynikać z aktu prawnego rangi ustawowej.

Definicja użytkownika - użytkownik jest rozumiany jako podmiot korzystający z publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej lub żądający świadczenia takiej usługi.

Definicja użytkownika końcowego - użytkownikiem końcowym jest podmiot korzystający z publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej lub żądający świadczenia takiej usługi, dla zaspokojenia własnych potrzeb.

Definicja użytkownika rządowego - zaproponowana definicja uwzględnia katalog podmiotów dotychczas wskazywanych w art. 4 Pt. Art. 4 Pt wskazywał, że przepisu dotyczącego wymogu posiadania pozwolenia radiowego, nie stosuje się do wykonywania działalności telekomunikacyjnej oraz używania urządzeń radiowych w przypadku wymienionych w tym przepisie podmiotów publicznych, w zakresie określonej przepisem działalności. Zatem przepis określał pośrednio grupę użytkowników, którzy w określonych okolicznościach są traktowani odmiennie od pozostałych użytkowników widma radiowego. Katalog ten pozostaje aktualny i zawiera m.in. komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej, jednostki organizacyjne ABW, CBA, AW.

Definicja zakończenia sieci - art. 2 w pkt 85 zdefiniowano pojęcie zakończenia sieci rozumianego jako fizyczny punkt, w którym abonent otrzymuje dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej. W przypadku sieci stosujących komutację lub przekierowywanie, zakończenie sieci identyfikuje się za pomocą konkretnego adresu sieciowego, który może być przypisany do numeru lub nazwy abonenta.

Definicja zasobów orbitalnych – definicja wskazująca, że przez zasoby orbitalne należy rozumieć pozycje na orbicie geostacjonarnej lub orbity satelitarne, które są lub mogą być wykorzystywane do umieszczania sztucznych satelitów Ziemi przeznaczonych do zapewniania telekomunikacji, jest tożsama z definicją zawartą w ustawie Pt (art. 2 pkt 53). Orbita geostacjonarna to orbita okołoziemiska, zapewniająca krążącemu po niej satelicie zachowanie stałej pozycji nad wybranym punktem równika Ziemi. Orbita geostacjonarna jest orbitą kołową i przebiega na wysokości 35 786 km nad równikiem (42 160 km od środka Ziemi). Orbita satelitarna to z kolei droga, po której porusza się sztuczny satelita. W powyższym zakresie obowiązują regulacje międzynarodowe.

Art. 3.

Przepis ust. 2 upoważnia ministra właściwego do spraw informatyzacji do nadawania charakteru obowiązującego wymaganom i zaleceniom ustanawianym przez niektóre organizacje i instytucje międzynarodowe. Minister może to uczynić w drodze fakultatywnego rozporządzenia. Taka regulacja funkcjonowała już na gruncie Pt.

Art. 4.

Zgodnie z przepisem ust. 1 Prezes UKE uwzględnia przy stosowaniu ustawy w największym możliwie stopniu wytyczne i zalecenia Komisji Europejskiej w ich aktualnym brzmieniu. Przepis stanowi wdrożenie min. art. 38 i 64 EKŁE.

W przypadku zaleceń wydanych na podstawie art. 38 EKŁE, czyli działań mających na celu zapewnienie zharmonizowanego stosowania dyrektywy w przypadku gdy Komisja stwierdzi rozbieżności we wdrażaniu przez krajowe organy regulacyjne ich zadań regulacyjnych, istnieje możliwość odstąpienia od stosowania zaleceń i obowiązek powiadomienia o tym fakcie Komisji Europejskiej. W sytuacji odstąpienia od stosowania zaleceń Prezes UKE ma również obowiązek uzasadnić swoje stanowisko. Przepis ust. 2 stanowi implementację art. 10 ust. 2 EKŁE, który zobowiązuje państwa członkowskie, przy podejmowaniu decyzji w zakresie rynków krajowych, do uwzględniania w jak największym stopniu wytycznych, opinii, zaleceń, wspólnych stanowisk, najlepszych praktyk oraz metodologii przyjmowanych przez BEREC. Przepis doprecyzowuje, że chodzi o uwzględnianie wytycznych, opinii, zaleceń, wspólnych stanowisk, najlepszych praktyk oraz metodologii w ich aktualnym brzmieniu.

ROZDZIAŁ 2. Wykonywanie gospodarczej działalności telekomunikacyjnej

Oddział 1. Wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych i jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane art. 5-18 ustawy Pke dotyczące funkcjonowania rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych stanowią wdrożenie art. 12 i 14 EKŁE. Przepisy dotyczące rejestru jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji nie stanowią implementacji EKŁE. Dodatkowo przepisy unijne wyłączyły z ogólnego zezwolenia dostawców usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów. Projektowane przepisy znajdowały się w art. 10-13 ustawy Pt.

Art. 5

Przepisy EKŁE wzorem poprzednich dyrektyw wyłączają obowiązek uzyskania decyzji administracyjnej uprawniającej do prowadzenia działalności telekomunikacyjnej przed jej rozpoczęciem. Natomiast stosowany przez państwa członkowskie system zezwoleń powinien być jak najmniej restrykcyjny, umożliwiać dostarczanie sieci i świadczenie usług telekomunikacyjnych, a także być tak skonstruowany, aby sprzyjać rozwojowi nowych usług i sieci, ograniczając wszelkie wymogi proceduralne jedynie do wymogu zgłoszenia deklaratywnego o zamiarze rozpoczęcia działalności telekomunikacyjnej wraz z krótką informacją o podejmowanej działalności umożliwiającą regulatorowi prowadzenia rejestru podmiotów prowadzących taką działalność.

Uznanie działalności telekomunikacyjnej zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 1 Pke (prowadzonej jako działalność gospodarcza) za działalność regulowaną oznacza w polskich realiach, że do jej podjęcia konieczne będzie złożenie wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zwanego dalej „rejestrem PT”. Jest to rejestr działalności regulowanej w rozumieniu art. 43 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424 i 1086)) i odpowiada wymogom tej ustawy. Zobowiązanymi do złożenia wniosku o wpis do rejestru PT są zarówno przedsiębiorcy prowadzący działalność telekomunikacyjną w publicznych sieciach telekomunikacyjnych, jak również podmioty, które świadczą usługi w sieciach niepublicznych (instytucje naukowo-badawcze, szkoły wyższe itp.). Do rejestru PT wpisywana jest także działalność telekomunikacyjna prowadzona przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z państwa członkowskiego UE albo państwa, które zawarło z UE umowę regulującą swobodę świadczenia usług, czasowo świadczącego w Polsce usługi.

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji konieczne będzie złożenie wniosku o wpis do rejestru jednostek samorządu terytorialnego zwanego „rejestrem JST”. Jest to rejestr odrębny od rejestru przedsiębiorców

telekomunikacyjnych z tego powodu ma osobno wyodrębnione przepisy bez odesłań jak w dotychczasowym art. 13a Pt. Należy przy tym podkreślić, że działalność telekomunikacyjna jednostek samorządowych może być, w zależności od jej charakteru (zakresu działalności), wpisana do rejestru JSR albo do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, względnie do obydwu rejestrów.

Oba rejestry są jawne i prowadzone przez Prezesa UKE w systemie teleinformatycznym udostępnionym na stronie podmiotowej BIP UKE. Kompetencją Prezesa UKE jest utrzymywanie urzędów niezbędnych do prowadzenia rejestrów oraz podejmowanie wszelkich czynności związanych z dokonywaniem wpisów i wydawaniem zaświadczeń.

Projektowany art. 5 ust. 3 przesądza, że czynność polegająca na umożliwianiu korzystania z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej nie jest działalnością podlegającą wpisowi do rejestru, pod warunkiem, że jest to działalność dodatkowa w stosunku do wykonywanej przez podmiot działalności, innej niż telekomunikacyjna. Sam fakt zapewnienia dostępu do sieci telekomunikacyjnej poprzez lokalną sieć radiową nie stanowi przejawu działalności telekomunikacyjnej. Przepis ten będzie miał zastosowanie w sytuacji, gdy podmiot umożliwiający korzystanie z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej w przestrzeni prywatnej, bądź na ograniczonej przestrzeni publicznej na zasadach niekomercyjnych lub w charakterze usługi stanowiącej dodatek do innego rodzaju działalności, która nie jest zależna od takiego dostępu. Przepis ten stanowi transpozycję art. 56 ust. 1 oraz ust. 6 lit. a EKŁE.

Art. 6

W celu zachowania przejrzystości przepisów rozdzielono jednostki redakcyjne dla przepisów dotyczących rejestru PT, jak i rejestru JST. Art. 6 określa treść wniosku o wpis do rejestru PT, który zgodnie z art. 12 ust. 4 EKŁE, ogranicza ilość deklarowanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego informacji do wskazania najważniejszych jakimi są:

- a. firma lub nazwa wnioskodawcy oraz dane teleadresowe;
- b. oznaczenie formy prawnej;
- c. numer rejestrowy;
- d. dane osoby do kontaktu;
- e. opis sieci telekomunikacyjnej, usługi telekomunikacyjnej lub usług powiązanych;
- f. data rozpoczęcia działalności telekomunikacyjnej;
- g. adres strony internetowej, jeżeli taką stronę wnioskodawca posiada;
- h. obszar, na którym będzie wykonywana działalność telekomunikacyjna.

Ponieważ nie można żądać od wnioskodawcy dokumentów potwierdzających poszczególne informacje wniosek o wpis do rejestru PT zawiera także oświadczenie o świadomości odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu warunkujące ponoszenie odpowiedzialności. Złożone oświadczenie stanowi potwierdzenie zgodności danych ze stanem faktycznym i jego treść nie może być modyfikowana.

Art. 7

Analogicznie do art. 6, w art. 7 wskazano informacje jakie jednostka samorządu terytorialnego wykonująca działalność w zakresie telekomunikacji musi podać we wniosku o wpis do rejestru JST. Są to mianowicie:

- a. nazwa i dane teleadresowe wnioskodawcy;
- b. numer rejestrowy
- c. numer TERYT;
- d. oznaczenie formy prawnej prowadzenia działalności w zakresie telekomunikacji przez wnioskodawcę;
- e. firma lub nazwa podmiotu prowadzącego działalność w zakresie telekomunikacji, jeśli ta działalność jest prowadzona w formie wyodrębnionej;
- f. opis działalności w zakresie telekomunikacji;
- g. dane dotyczące uchwały organy stanowiącego o rozpoczęciu działalności w zakresie telekomunikacji;
- h. dane osoby do kontaktu;
- i. obszar, na którym będzie wykonywana działalność w zakresie telekomunikacji;
- j. data rozpoczęcia działalności w zakresie telekomunikacji.

Wniosek o wpis do rejestru JST analogicznie do wniosku o wpis do rejestru PT zawiera oświadczenie o świadomości odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia przy czym klauzula ta zastępuje pouczenie organu.

Art. 8

Artykuł 8 określa zasady dokonywania przez Prezesa UKE wpisu do rejestr PT albo rejestru JST. Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy - Prawo przedsiębiorców rejestracja powinna nastąpić przed rozpoczęciem działalności telekomunikacyjnej. Dlatego wniosek o wpis należy złożyć z odpowiednim wyprzedzeniem. Prezes UKE dokonuje wpisu albo zmiany wpisu w terminie 3 dni roboczych od dnia wpływu tego wniosku lub od dnia jego uzupełnienia. Konieczność uzupełnienia wniosku następuje w sytuacji, w której wniosek nie zawiera kompletnych danych. W takim wypadku Prezes UKE wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, przy czym wezwanie powinno nastąpić w terminie przewidzianym na dokonanie wpisu do rejestru, czyli w ciągu 3 dni od dnia wpływu wniosku. Bezskuteczny upływ terminu skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpoznania.

Ponieważ wniosek o wpis ma charakter deklaratoryjny, to wnioskodawca może rozpocząć wykonywanie działalności telekomunikacyjnej albo z zakresu telekomunikacji jeśli Prezes UKE nie dokona wpisu do właściwego rejestru w terminie 3 dni roboczych od dnia wpływu kompletnego wniosku.

Ponadto Prezes UKE, wzorem art. 11 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1291, 1495 i 1649), korzysta z informacji zawartych w publicznie dostępnych rejestrach funkcjonujących w postaci elektronicznej (np. KRS, CEIDG), w szczególności w celu weryfikacji danych wpisanych do rejestru PT albo rejestru JST, a także prostuje z urzędu wpis zawierający oczywiste błędy.

Art. 9 i art. 10

W w/w przepisach projekt ustawy precyzuje, jakie informacje mają być opublikowane w rejestrach, czyli kolejny numer wpisu w poszczególnych rejestrach oraz wszystkie informacje z wniosku o wpis do rejestru, z wyjątkiem informacji o osobie upoważnionej do reprezentowania wnioskodawcy przez Prezesem UKE.

Art. 11

Przepisy art. 11 stanowią transpozycję art. 14 EKŁE. Ponieważ wpis do rejestru następuje bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej, Prezes UKE ma obowiązek wydawania z urzędu zaświadczeń o dokonanych wpisach. Ust. 2 zawiera informacje, jakie mają znaleźć się w zaświadczeniu. Poza danymi zawartymi w rejestrze, zaświadczenie ma również zawierać informację o prawach przysługujących przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu lub jednostce samorządu terytorialnego wykonującej działalność z zakresu telekomunikacji na podstawie niniejszej ustawy. Zaświadczenie wydane w postaci elektronicznej mające moc dokumentu urzędowego doręcza się bezpłatnie za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i przez inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, 1469 1495, 1649, 1655, 1798, 1802, 1818, 2070, 2089, 2128, 2217 oraz z 2020 r. poz. 288, 462, 875, 956, 1017 i 1086), zwanej dalej „kpc”). Zaświadczenie korzysta z domniemania autentyczności i domniemania zgodności tego, co zostało zaświadczone z treścią rejestru i z rzeczywistym stanem prawnym, jednak są to domniemania wzruszalne w sposób przewidziany w art. 252 kpc.

Art. 12

Artykuł 12 dotyczy aktualizacji danych w rejestrze PT albo rejestrze JST. W przypadku zmiany danych wskazywanych we wniosku, wnioskodawca ma 7 dni od dnia zmiany tych danych na złożenie do Prezesa UKE wniosku o zmianę wpisu w rejestrze PT albo rejestrze JST. Wniosek o zmianę wpisu powinien zawierać numer z rejestru PT albo rejestru JST, dane które podlegają zmianie oraz oświadczenie o świadomości odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Prezes UKE po dokonaniu wpisu wydaje wnioskodawcy zaświadczenie, o którym mowa w art. 11 ustawy Pke.

Wniosek o zmianę wpisu opatrzony jest kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Art. 13

Artykuł 13 zawiera przesłanki wykreślenia z rejestru PT.

Art. 14

Wykreślenie podmiotu z rejestru JST następuje jedynie na jego wniosek.

Art. 15

Artykuł 15 w ust. 1 reguluje kwestie złożenia wniosku o wykreślenie z rejestru PT w przypadku, w którym przedsiębiorca ten nie rozpoczął wykonywania działalności telekomunikacyjnej w terminie określonym we wniosku o wpis do rejestru PT, w terminie miesiąca od tej daty. Ust. 2 nakłada na podmioty wpisane do rejestru PT albo rejestru JST obowiązek złożenia wniosku o wykreślenie z właściwego rejestru w terminie 14 dni od dnia zaprzestania wykonywania swojej działalności.

Wniosek o wykreślenie z rejestru zawiera numer z właściwego rejestru oraz w przypadku ust. 2 także datę zaprzestania działalności telekomunikacyjnej. Wniosek o wykreślenie z rejestru opatrzony jest kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Art. 16

Przepis ust. 1 uniemożliwia uzyskanie ponownego wpisu do rejestru PT przed upływem 3 lat od wydania decyzji o zakazie wykonywania działalności telekomunikacyjnej. Natomiast ust. 2 zakazuje dokonania wpisu do rejestru przedsiębiorcy, który w okresie 3 lat poprzedzających

złożenie wniosku o wpis wykonywał działalność telekomunikacyjną będącą działalnością gospodarczą wymagającą dokonania wpisu do rejestru bez takiego wpisu. Ust. 2 nie dotyczy sytuacji, w której przedsiębiorca telekomunikacyjny rozpoczął wykonywanie działalności telekomunikacyjnej w związku z brakiem dokonania przez Prezesa UKE wpisu do rejestru PT w terminie 3 dni od otrzymania wniosku o wpis.

Art. 17

Artykuł 17 stanowi, że wniosek o wpis, zmianę wpisu lub o wykreślenie z rejestru PT albo rejestru JST wnoszony jest na elektroniczną skrzynkę podawczą Prezesa UKE, przy użyciu formularza elektronicznego, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym.

Prezes UKE poinformuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie elektronicznym, pod którym udostępniony jest ten formularz. Prezes UKE określi również wzór wniosku o wpis, zmianę wpisu lub o wykreślenie z rejestru PT albo rejestru JST. w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

W konsekwencji powyższych zapisów, Pke w przeciwieństwie do Pt, nie zawiera już delegacji do wydania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji rozporządzenia określającego wzór wniosku.

Art. 18

Zupełnie nowym w stosunku do przepisów Pt jest art. 18, który nałożył na Prezesa UKE obowiązek przekazywania do BEREC drogą elektroniczną wszystkich wniosków, na podstawie których dokonano wpisu do rejestru PT, przy czym należy wskazać, że wpisem do jest również zmiana wpisu albo wykreślenie podmiotu wpisanego do rejestru. BEREC będzie prowadził od grudnia 2020 r. bazę danych dotyczącą wszystkich zgłoszeń (w przypadku Polski – wniosków).

Oddział 2. Obowiązki informacyjne i sprawozdawcze

Art. 19

Projektowany przepis jest implementacją art. 20 ust. 1 EKŁE i stanowi podstawę do gromadzenia i przekazywania danych o działalności przedsiębiorców komunikacji elektronicznej przez organ regulacyjny. Przepis art. 19 zobowiązuje wszystkich przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, a także dysponentów zasobów częstotliwościowych, numeracyjnych oraz pozycji orbitalnych uzyskanych na podstawie uprawnień indywidualnych, z wyłączeniem użytkowników rządowych, do przekazywania informacji na żądanie Prezesa UKE skierowane indywidualnie do zobowiązanego podmiotu. Zakres informacji, do których udostępnienia zobowiązany jest podmiot obejmuje informacje niezbędne do wykonywania przez Prezesa UKE uprawnień i obowiązków określonych w projektowanej ustawie. Zakres żądania powinien dotyczyć jedynie informacji niezbędnych dla Prezesa UKE oraz powinien być proporcjonalny do realizowanego celu.

W przypadku gdy informacje pozyskane są niewystarczające Prezes UKE może pozyskiwać te informacje od innych podmiotów działających w sektorze komunikacji elektronicznej lub innych sektorach ściśle powiązanych z sektorem komunikacji elektronicznej. Przy czym podmioty te mają obowiązek przedstawienia informacji na żądanie organu regulacyjnego. Przepis ten jest nowością w porównaniu do obecnie obowiązujących przepisów ustawy Pt.

Do pozyskania informacji Prezes UKE może opracować formularz, który służyć ma ujednoliceniu i spójności pozyskiwanych danych.

Treść projektowanego przepisu bazuje na dotychczasowym art. 6 Pt z modyfikacjami wynikającymi z wdrożenia EKŁE.

Art. 20

Przepis art. 20 przewiduje obowiązki informacyjne przedsiębiorców, które realizowane są w sposób stały, tj. są przekazywane corocznie oraz wykonywane bez wezwania Prezesa UKE. Kwestia ta była uregulowana dotychczas w art. 7 ustawy Pt.

Obowiązkiem objęci są przedsiębiorcy wpisani do rejestru PT. Przedmiotem obowiązku informacyjnego są dane o rodzaju i zakresie działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych. Dane powinny być przekazywane do dnia 31 marca za poprzedzający rok kalendarzowy. Zgodnie z ust. 2 obowiązkowi przedłożenia sprawozdania z działalności telekomunikacyjnej podlega również podmiot wykreślony z rejestru PT, za okres wykonywanej działalności telekomunikacyjnej w roku, w którym nastąpiło wykreślenie z rejestru.

Sprawozdanie przekazywane będzie na elektroniczną skrzynkę podawczą Prezesa UKE, przy użyciu formularzy elektronicznych, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym. Prezes UKE poinformuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresach elektronicznych, pod którymi udostępnione będą te formularze.

Prezes UKE określi również wzór dokumentu, przy użyciu którego przekazywane będą dane, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

W konsekwencji powyższych zapisów, Pke w przeciwieństwie do Pt, nie zawiera już delegacji do wydania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji rozporządzenia określającego wzory formularzy sprawozdawczych oraz sposób i elektroniczny formatu przekazywania danych.

Nieprzedłożenie danych o zakresie i rodzaju działalności telekomunikacyjnej i wielkości sprzedaży albo udzielenie informacji nieprawdziwych lub niepełnych jest sankcjonowane karą pieniężną nakładaną na przedsiębiorcę przez Prezesa UKE.

Art. 21

Przepis stanowi implementację niektórych postanowień art. 20 EKŁE, który stanowi m. in. o współdziałaniu władz regulacyjnych z odpowiednimi organami w innych państwach członkowskich oraz z Komisją Europejską, poprzez wymianę informacji. Przepis art. 21 stanowi ogólną podstawę do przekazywania informacji otrzymanych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych i mówi o tym, że Prezes UKE zapewnia dostęp do informacji otrzymanych od przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, a także dysponentów zasobów częstotliwościowych, numeracyjnych oraz pozycji orbitalnych uzyskanych na podstawie uprawnień indywidualnych, organom regulacyjnym innych państw członkowskich oraz państw członkowskich EFTA, BEREC i Komisji Europejskiej. Jednocześnie Prezes UKE jest zobligowany do powiadomienia podmiotów, od których uzyskał informacje na żądanie, o udostępnieniu tych informacji.

Przepis zasadniczo powtarza treść art. 8 ustawy Pt z modyfikacją wynikającą z EKŁE (polegająca na uwzględnieniu BEREC wśród podmiotów/instytucji, którym udostępniane są informacje).

Art. 22

Przepis jest kontynuacją implementacji art. 20 EKŁE. Projektowany przepis dotyczy ochrony tajemnicy podmiotu wykonującego obowiązek informacyjny. Dotyczy więc obowiązku realizowanego przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, a także dysponentów zasobów częstotliwościowych, numeracyjnych oraz pozycji orbitalnych uzyskanych na podstawie uprawnień indywidualnych, innych podmiotów działających w sektorze komunikacji elektronicznej lub innych sektorach ściśle powiązanych z sektorem komunikacji elektronicznej, z wyłączeniem jednostek prowadzących działalność telekomunikacyjną w administracji. Wymienione podmioty mogą zastrzec informacje, dokumenty lub ich części zawierające tajemnicę przedsiębiorstwa, dostarczane na żądanie Prezesa UKE lub na podstawie przepisów ustawy. Zastrzegając część informacji lub dokumentu podmiot przekazuje również wersję informacji lub dokumentu niezawierającą zastrzeżonych części. W przypadku nieprzekazania wersji informacji lub dokumentu niezawierającej zastrzeżonych części, zastrzeżenie uważa się za nieskuteczne. Projektowane przepisy przyznają Prezesowi UKE możliwość uchylecia zastrzeżenia w drodze decyzji, jeżeli uzna, że dane te nie stanowią tajemnicy przedsiębiorstwa. Dokumenty przekazuje się innym organom krajowym, zagranicznym organom regulacyjnym, Komisji Europejskiej lub BEREC wraz z zastrzeżeniem oraz pod warunkiem jego przestrzegania.

Odpowiednikiem tego przepisu jest art. 9 ustawy Pt, którego treść nie została jednak w prosty sposób przeniesiona, ze względu na konieczność uwzględnienia brzmienia art. 20 EKŁE i doprecyzowania kwestii zastrzegania informacji.

ROZDZIAŁ 3. Opłaty

Art. 23

Projektowany przepis przewiduje uiszczanie rocznej opłaty telekomunikacyjnej przez podmioty korzystające z zezwolenia ogólnego na pokrycie kosztów funkcjonowania organów regulacyjnych, tj. Prezesa UKE oraz ministra właściwego ds. informatyzacji, z wyłączeniem kosztów związanych z prowadzeniem gospodarki zasobami numeracji i częstotliwości. Wysokość tych kosztów, jak również wpływów z opłaty telekomunikacyjnej będzie podlegała udostępnieniu w Biuletynie UKE. W projektowanym przepisie zastosowano mechanizm przewidziany w art. 16 EKŁE, zgodnie z którym państwa członkowskie mogą zdecydować o niepobieraniu opłat administracyjnych od przedsiębiorstw, których obroty nie przekraczają określonego progu lub których działalność nie pozwala uzyskać minimalnego udziału w rynku lub ma bardzo ograniczony zasięg terytorialny. W związku z tym zostały przewidziane uregulowania uzależniające obowiązek uiszczania i wysokość tej opłaty od wysokości przychodów w roku obrotowym poprzedzającym o dwa lata rok za który opłata jest należna oraz od okresu prowadzenia działalności objętej zgłoszeniem. Dodatkowo z obowiązku uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej zwolnieni zostali przedsiębiorcy, w pierwszych dwóch latach prowadzonej działalności oraz przedsiębiorcy, których przychody z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej osiągnięte w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna, wyniosły 10 milionów złotych lub mniej.

Wysokość opłaty może ulec obniżeniu w związku z zawarciem umowy inwestycyjnej, a jej wysokość nie może przekroczyć 0,05% rocznych przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obowiązującego do uiszczenia rocznej opłaty telekomunikacyjnej, z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej, uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna.

Szczegółowy sposób ustalania wysokości wskaźnika rocznej opłaty zostanie określony w rozporządzeniu ministra właściwego ds. informatyzacji. Z kolei, coroczna wysokość tego

wskaźnika będzie określana przez ministra właściwego ds. informatyzacji w drodze komunikatu. Zasady dotyczące ustanowienia rocznej opłaty telekomunikacyjnej stanowią wdrożenie art. 16 EKŁE i do tej pory były określone w art. 183 Pt. Najważniejsza zmiana w stosunku do przepisów z Pt dotyczy podwyższenia z 4 do 10 mln progu przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej, poniżej którego przedsiębiorcy są zwolnieni z uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej.

Art. 24

Kwestie związane z opłatami za częstotliwości były przedmiotem regulacji art. 185 Pt. Proponowany przepis jest zasadniczo tożsamy z funkcjonującymi dotychczas regulacjami w tym zakresie. Przepisy stanowią jednocześnie wdrożenie art. 42 EKŁE.

Utrzymana zostaje generalna zasada, zgodnie z którą podmiot, który uzyskał prawo do dysponowania częstotliwością w rezerwacji częstotliwości, uiszcza roczną opłatę za prawo do dysponowania częstotliwością, a nie jej faktyczne wykorzystywanie. Wysokość opłaty zostanie określona w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, przy czym w ustawie Pke wskazane są górne limity opłat w poszczególnych służbach radiokomunikacyjnych. Limity nie zostały zmienione w stosunku do limitów obowiązujących w ustawie Pt.

Zachowano także przewidziane już w ustawie Pt przepisy określające sytuacje, w których limit opłaty ulega obniżeniu do 50% oraz sytuacje, kiedy ze względu na sposób wykorzystywania widma, nie pobiera się w ogóle opłat za prawo do dysponowania częstotliwością.

W drodze rozporządzenia Rady Ministrów zostanie także uregulowana wysokość, termin i sposób uiszczania opłat w przypadku dysponowania częstotliwością przez użytkowników rządowych.

Do wniesienia opłaty za dysponowanie częstotliwością obowiązane są także podmioty nieposiadające rezerwacji częstotliwości, które uzyskały prawo do wykorzystywania częstotliwości w pozwoleniu.

Należy zauważyć, że oprócz obowiązku uiszczania opłaty rocznej, która związana jest z przysługującym podmiotowi prawem do dysponowania lub wykorzystywania częstotliwości, ustawa przewiduje utrzymanie opłaty dodatkowej. Zgodnie z ust. 6 podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości w drodze postępowania rezerwacyjnego po postępowaniu selekcyjnym uiszcza dodatkową opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, w kwocie zadeklarowanej w postępowaniu selekcyjnym, nie niższej niż opłata roczna za prawo do dysponowania częstotliwością, ustalonej zgodnie z warunkami podanymi w rezerwacji częstotliwości. Tak samo podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości na kolejny okres jest obowiązany uiszczyć, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, jednorazową opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres. W takim przypadku opłata będzie stanowić iloczyn wartości częstotliwości o szerokości 1 MHz dla takiego samego obszaru i wykorzystania uzyskanej w wyniku przeprowadzonego ostatniego postępowania selekcyjnego na częstotliwości z danego zakresu, ilości widma objętego rezerwacją na kolejny okres oraz średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem ogłaszanych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Opłatę określa się proporcjonalnie do okresu, na jaki dokonywana jest rezerwacja częstotliwości. Natomiast w przypadku złożenia wniosku o dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres z zakresu, dla którego nie było wcześniej przeprowadzone i rozstrzygnięte postępowanie selekcyjne, kwotę opłaty ustala Prezes UKE na podstawie opinii powołanego przez siebie biegłego lub biegłych. Koszt opinii biegłego lub biegłych ponosi podmiot, który złożył wniosek o odnowienie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, w terminie 14 dni od dnia

zawiadomienia wnioskodawcy przez Prezesa UKE o sporządzeniu opinii.

Art. 25

Projektowany przepis reguluje kwestie wysokości opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji.

Art. 26

Przepis wskazuje, iż opłaty, o których mowa w art. 23-25 Pke, tak jak to miało miejsce pod rządami Pt, są pobierane przez UKE, co ma charakter czynności materialno-technicznej. Opłaty te stanowią dochód budżetu państwa lub przychód Funduszu Szerokopasmowego.

Art. 27

Projektowany przepis stanowi, iż do opłat o których mowa w art. 23-25 Pke stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym. Kwestię tę reguluje dział II. – egzekucja należności pieniężnych ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1438, 1495, 1501, 1553, 1579, 1798, 4901, 2070 oraz z 2020 r. poz. 288). Egzekucji podlega należność główna oraz odsetki ustawowe. Prezes UKE, będący wierzycielem składa wniosek do organu egzekucyjnego (jakim jest właściwy naczelnik urzędu skarbowego), który to organ na podstawie wystawionego przez Prezesa UKE tytułu wykonawczego wszczyna egzekucje administracyjną. W tym zakresie Pke powieli rozwiązania funkcjonujące na gruncie ustawy Pt.

Art. 28

Projektowany przepis zawiera, analogiczną do dotychczas obowiązującej na gruncie ustawy - Prawo telekomunikacyjne, regulację, zgodnie z którą w zakresie nieuregulowanym w ustawie Pke do opłat, o których mowa w art. 24-26, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziałów 5-6, 7-9 oraz 13-15 działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, 924, 1018, 1495, 1520, 1553, 1556, 1649, 1655, 1667, 1751, 1818, 1978, 2020 oraz z 2020 r. poz. 285, 568, 695, 1065, 1086 i 1106). Uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UKE. Rozdziały 5-6, 7-9 oraz 13-15 Działu III Ordynacji podatkowej dotyczą zobowiązań podatkowych i regulują kwestie zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę, wygaśnięcia zobowiązań podatkowych, ulg, przedawnień, nadpłaty, odpowiedzialności solidarnej i podatkowej osób trzecich, a także praw i obowiązki następców prawnych i podmiotów przekształconych.

Art. 29

Przepis ma na celu uregulowanie sytuacji, kiedy przydzielenie rezerwacji częstotliwości lub zasobów orbitalnych wiąże się z dodatkowymi kosztami administracyjnymi związanymi z rejestracją w ITU. W takiej sytuacji obowiązany do poniesienia tych kosztów będzie podmiot, który złożył wniosek o rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych – czyli podmiot, który uzyska prawo do dysponowania cennymi zasobami dla własnych potrzeb. Jest to rozwiązanie nowe, nie wynikające przy tym z EKŁE.

ROZDZIAŁ 4. Konsultacje

Oddział 1. Postępowanie konsultacyjne – art. 30-34

Projektowane art. 30-34 dotyczące postępowania konsultacyjnego stanowią wdrożenie art. 23 EKŁE. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt i wdrażały przepisy pakietu dyrektyw łączności elektronicznej.

Prezes UKE, zgodnie z art. 30, obowiązkowo przeprowadza z zainteresowanymi podmiotami

konsultacje przed podjęciem rozstrzygnięcia mającego znaczący wpływ na rynek właściwy. Ustawa zawiera przy tym zamknięty katalog spraw objętych obowiązkiem przeprowadzania konsultacji – są to sprawy wskazane w art. 30 ust. 1 (wymienione wprost w art. 30 ust. 1 lub poprzez odesłanie do innych przepisów Pt oraz innych przepisów ustawy o wspieraniu rozwoju). Są to m.in. projekty rozstrzygnięć w sprawach określenia rynku właściwego, nałożenia, uchylecia, utrzymania lub zmiany obowiązków regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji lub nieposiadającego takiej pozycji, oraz nałożenia, uchylecia, zmiany lub utrzymania obowiązków dostępowych symetrycznych.

EKŁE podobnie jak dyrektywa ramowa wskazuje, które postępowania nie są objęte obowiązkiem przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego – rozstrzygnięcia sporów transgranicznych, a także sytuacje, gdy organ w wyjątkowych okolicznościach, gdy zachodzi pilna potrzeba podjęcia działania w celu ochrony konkurencji i interesów użytkowników, tymczasowo przyjął dane rozstrzygnięcie bez przeprowadzania postępowania konsolidacyjnego. Ostatni z przypadków został wdrożony w projektowanym art. 32 dotyczącym kwestii pominięcia konsultacji. EKŁE nie wskazuje na jaki okres może zostać w tym przypadku wydane rozstrzygnięcie tymczasowe. W projekcie ustawy przyjęto, tak jak dotychczas, iż zostaje ono wydane na okres nieprzekraczający 6 miesięcy.

Projektowane przepisy doprecyzowują wymagania zawarte w EKŁE, wskazując, że konsultacjom poddaje się projekt rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. Projekty rozstrzygnięć, stanowiska zgłaszane przez uczestników konsultacji zamieszczane są na stronie podmiotowej BIP UKE. Strona ta stanowi jeden punkt informacyjny, który umożliwia dostęp do wszystkich bieżących konsultacji – zgodnie z wymogiem art. 23 ust. 3 EKŁE. Postępowanie konsultacyjne, stosownie do postanowień EKŁE, będzie trwało co najmniej 30 dni (termin ten jest analogiczny do dotychczasowego terminu określonego w przepisach Pt).

Należy podkreślić, że art. 23 EKŁE w przeważającej części powtarza treść art. 6 dyrektywy ramowej. Z tego względu również treść projektowanych przepisów nie odbiega znacznie od brzmienia dotychczas obowiązujących art. 15-17 Pt. Wprowadzone przepisy mają charakter porządkujący i zwiększający przejrzystość regulacji dotyczącej postępowania konsultacyjnego.

Podobnie jak dotychczasowa ustawa – Prawo telekomunikacyjne, również projektowana ustawa zawiera w art. 34 wyłączenie stosowania, do spraw objętych postępowaniem konsultacyjnym – art. 79a ustawy z dnia 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 i 695), zwanym dalej „kpa”. Zgodnie z art. 79a kpa w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. W terminie wyznaczonym na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, strona może przedłożyć dodatkowe dowody celem wykazania spełnienia w/w przesłanek. Zasadne jest utrzymanie wyłączenia stosowania art. 79a kpa. Instytucja postępowania konsultacyjnego, które przeprowadza Prezes UKE przed podjęciem rozstrzygnięcia w określonych w projektowanym art. 31 sprawach, ma już na celu umożliwienie zainteresowanym podmiotom wyrażenie, w określonym terminie, stanowiska do projektu rozstrzygnięcia. Projektowany art. 31 ust. 1 zawiera przy tym wymóg, aby Prezes UKE ogłosił rozpoczęcie postępowania konsultacyjnego, określając przedmiot i termin tego postępowania i udostępniając projekt rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. Przy czym termin zgłaszania stanowisk nie może być krótszy niż 30 dni od dnia jego udostępnienia. Projektowane przepisy nie precyzują wprawdzie, jakie elementy ma zawierać uzasadnienie, należy jednak wskazać, że w przypadku projektów postanowień i decyzji uzasadnienie powinno odpowiadać

wymaganiom kpa. Dzięki wymogowi udostępnienia uzasadnienia zainteresowany podmiot ma możliwość zapoznania się z przesłankami, jakie zaważyły na rozstrzygnięciu sprawy. Uwzględniając powyższe argumenty, należy uznać, że przewidziane w projektowanym art. 30 i n. postępowanie konsultacyjne jest procedurą zbliżoną do instytucji zawartej w art. 79a kpa, gwarantującą stronie otrzymanie informacji o kierunku w jakim zmierza postępowanie, zanim zostanie wydana decyzja. W związku z odmiennością procedowania sprawy, która ma zostać rozstrzygnięta w drodze decyzji generalnej, projekt takiego rozstrzygnięcia jest również udostępniany na stronie podmiotowej BIP UKE, jak również jest przekazywany do publikacji przez właściwego wojewodę lub wojewodów, tak jak projekt obwieszczenia związanego z przystąpieniem do opracowania projektu decyzji generalnej, jej zmiany lub uchylecia, dlatego art. 31 ust. 4 odsyła do odpowiedniego stosowania art. 173 ust. 2-5 Pke.

Oddział 2. Postępowanie konsolidacyjne – art. 35-38

Projektowane przepisy stanowią wdrożenie art. 32 i 33 EKŁE. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt i wdrażały przepisy pakietu dyrektyw łączności elektronicznej.

Postępowanie konsolidacyjne przeprowadzane jest po zakończeniu postępowania konsultacyjnego i dotyczy rozstrzygnięć mogących mieć wpływ na stosunki handlowe między państwami członkowskimi. W takim przypadku Prezes UKE ma obowiązek przed wydaniem rozstrzygnięcia przesłać Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw członkowskich projekty rozstrzygnięć wraz z ich uzasadnieniem. Projektowane przepisy określają kolejne etapy postępowania, kompetencje i obowiązki Prezesa UKE, które przy tym związane są z kompetencjami Komisji Europejskiej i BEREC (badającymi czy projektowane rozstrzygnięcie będzie stanowiło przeszkodę w funkcjonowaniu jednolitego rynku). Postępowanie konsolidacyjne jest jednym z instrumentów zapewniających jednolite stosowanie przepisów EKŁE we wszystkich państwach członkowskich. Wyjątkiem postępowania, w ramach którego projekt rozstrzygnięcia podlega konsultacji, ale nie konsolidacji, jest postępowanie w sprawie nałożenia na operatora obowiązku kolokacji, udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, które zostały umieszczone na nieruchomości w związku z wykonywaniem uprawnień wynikających z przepisów prawa, wyroku sądu lub decyzji, o których mowa w art. 161 projektu ustawy Pke. Krajowy organ regulacyjny, zgodnie z art. 32 ust. 8 EKŁE powinien uwzględniać w jak największym stopniu uwagi innych krajowych organów regulacyjnych, BEREC i Komisji Europejskiej. Przepis wskazuje zatem, iż Prezes UKE nie ma obowiązku uwzględnienia tych uwag w całości. Kodeks przewiduje jednak w tym zakresie wyjątek, kiedy to organ jest zobowiązany uwzględnić stanowisko Komisji Europejskiej, co zostało również przewidziane w projektowanym art. 36 ust. 2. Przypadek dotyczy wydania przez Komisję Europejską decyzji wzywającej do wycofania projektu rozstrzygnięcia w zakresie ustalenia znaczącej pozycji rynkowej oraz w zakresie zdefiniowania rynku właściwego różnego od tych, które zdefiniowano w zaleceniu Komisji Europejskiej w sprawie właściwych rynków produktów i usług w sektorze łączności elektronicznej podlegających regulacji ex ante. Przepis ten jest zgodny z dotychczasowym brzmieniem art. 19 ust. 2 Pt.

W zakresie konsolidacji rynku wewnętrznego przepisy EKŁE w dużej mierze stanowią powtórzenie treści art. 7 dyrektywy ramowej. Nowym fragmentem, który jest wdrażany w projektowanym art. 36 ust. 5, jest umożliwienie krajowemu organowi regulacyjnemu wycofania w każdej chwili projektowanego środka.

Istotna zmiana została przewidziana w art. 33 EKŁE regulującym procedurę spójnego stosowania środków naprawczych. Procedura ta odnosi się do projektów rozstrzygnięć dotyczących dostępu i wzajemnych połączeń, analizy rynku w związku ze środkami

naprawczymi dotyczącymi dostępu nałożonymi na przedsiębiorstwa o znaczącej pozycji rynkowej, ograniczeń regulacyjnych w usługach detalicznych. Procedura ta jest stosowana gdy Komisja Europejska uzna, że projekt rozstrzygnięcia stanowiłby przeszkodę do tworzenia jednolitego rynku lub że istnieją poważne wątpliwości co do zgodności tego rozstrzygnięcia z prawem Unii Europejskiej. Nowym przepisem jest dodanie w katalogu możliwych działań Komisji Europejskiej uprawnienia do podjęcia decyzji zobowiązującą krajowy organ regulacyjny do wycofania planowanego środka w przypadku, gdy objęty jest art. 61 ust. 3 akapit 2 lub art. 76 ust. 2 EKŁE (m.in. rozszerzanie obowiązku udzielania dostępu poza pierwszym punktem koncentracji lub dystrybucji; regulacje w zakresie nowych elementów sieci o bardzo dużej przepustowości). Krajowy organ regulacyjny ma obowiązek uwzględnić decyzje Komisji. Dotychczas w ramach procedury dotyczącej spójnego stosowania środków naprawczych Komisja Europejska mogła jedynie zgłosić wątpliwości, czy wydać zalecenie dokonania zmiany lub wycofania planowanego środka. Nowe uprawnienie Komisji i związany z tym obowiązek Prezesa UKE uwzględnienia decyzji Komisji zawarto w art. 37 ust. 7.

ROZDZIAŁ 5. Bezpieczeństwo sieci i usług oraz zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

W **Rozdziale 5 Odział 1** (Bezpieczeństwo sieci lub usług) uregulowane zostały kwestie dotyczące obowiązku stosowania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych środków zapewniających bezpieczeństwo sieci i usług oraz obowiązku sporządzania planu działań w sytuacji szczególnego zagrożenia.

W art. 39 nakładany jest na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego ogólny obowiązek brania pod uwagę w swojej działalności możliwości wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia. Katalog tych zagrożeń jest katalogiem zamkniętym obejmującym stan nadzwyczajny, sytuację kryzysową oraz bezpośrednio zagrożenie dla bezpieczeństwa sieci i usług.

Określone zostały obowiązki przedsiębiorców komunikacji elektronicznej dotyczące stosowania – po przeprowadzeniu analizy ryzyka - środków technicznych i organizacyjnych zapewniających poziom bezpieczeństwa proporcjonalny do stopnia ryzyka, co stanowi implementację art. 40 ust. 1 EKŁE. Wskazane zostały obligatoryjne obszary tych środków, wynikające z motywu 94 EKŁE. Minister właściwy do spraw informatyzacji może w drodze rozporządzenia nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej wykonującego określony rodzaj działalności obowiązek stosowania określonych środków zapewniających bezpieczeństwo sieci i usług.

Każdy przedsiębiorca jest obowiązany dokumentować przeprowadzenie analizy ryzyka oraz podjęcie powyższych środków, z tym, że przedsiębiorca sporządzający plan działania w sytuacji szczególnego zagrożenia, dokumentuje te czynności w tym planie.

W art. 40 uregulowano uprawnienia Prezesa UKE do dokonywania oceny podjętych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej środków zapewniających bezpieczeństwo sieci i usług. Na jego żądanie przedsiębiorca informuje go (zgodnie z art. 41 ust. 2 lit. a EKŁE), o podjętych środkach, celem umożliwienia Prezesowi UKE realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 41 ust. 3 EKŁE. Prezes UKE po dokonaniu powyższej oceny może w drodze decyzji nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązek zastosowania dodatkowych środków zapewniających bezpieczeństwo sieci lub usług, co stanowi implementację art. 41 ust. 1 EKŁE, albo poddania się audytowi, co stanowi implementację art. 41 ust. 2 lit. b EKŁE, którego wyniki przedsiębiorca udostępnia Prezesowi UKE. Celem tego audytu byłaby ocena zastosowanych przez przedsiębiorcę środków zapewniających bezpieczeństwo sieci lub usług.

W art. 41 określono szczegółowe wymagania dotyczące wyboru audytora przeprowadzającego audyt, o którym mowa w art. 40, i jego podstawowych obowiązków.

W art. 42 uregulowano obowiązki informacyjne przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej po wykryciu incydentu bezpieczeństwa. W rozporządzeniu ministra właściwego do spraw informatyzacji określone zostaną progi incydentu bezpieczeństwa, których spełnienie spowoduje powstanie obowiązku informacyjnego. Po wykryciu incydentu bezpieczeństwa, który spełnia określone w rozporządzeniu progi, przekazuje on Prezesowi UKE - preferencyjnie za pomocą elektronicznego formularza - informację o jego wystąpieniu, podjętych działaniach zapobiegawczych i środkach naprawczych. Przesłanie takiej informacji stanowi to implementację art. 40 ust. 2 zdanie pierwsze EKŁE. Nie wyklucza to jednak stosowania innych sposobów przekazywania tej informacji – innymi środkami komunikacji elektronicznej albo w postaci papierowej według określonego w rozporządzeniu wzoru. Przekazywanie informacji za pomocą formularza elektronicznego będzie następowało na elektroniczną skrzynkę podawczą Prezesa UKE, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym. Prezes UKE będzie informował, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie elektronicznym, pod którym udostępniony jest formularz elektroniczny. Prezes UKE określi wzór informacji w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej przekazuje informację o wystąpieniu incydentu bezpieczeństwa nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili jego wystąpienia, wg aktualnej wiedzy jak dysponuje w tym czasie. Informację tę uzupełnia w trakcie obsługi incydentu bezpieczeństwa.

Art. 43 reguluje obowiązki informacyjne przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej wykonującego działalność na rynku detalicznym w zakresie potencjalnych oraz rzeczywistych zagrożeniach wystąpienia incydentów bezpieczeństwa.

Będzie on zobowiązany do zamieszczania, przede wszystkim na swojej stronie internetowej, informacji o charakterze edukacyjnym związanych z potencjalnymi zagrożeniami związanych z korzystaniem z usług telekomunikacyjnych i środkach zaradczych.

W przypadku szczególnego i znacznego zagrożenia wystąpienia incydentu bezpieczeństwa będzie ten przedsiębiorca miał obowiązek informować o nim swoich użytkowników, na których takie zagrożenie może mieć wpływ, w tym o możliwych środkach które użytkownicy ci mogą podjąć oraz związanych z tym kosztach, co stanowi implementację art. 40 ust. 3 zdanie pierwsze EKŁE.

Ponadto, przedsiębiorca ten będzie zobowiązany informować o incydencie bezpieczeństwa i jego wpływie na dostępność świadczonych usług, jeżeli w jego ocenie ten wpływ jest istotny, co stanowi implementację art. 40 ust. 3 zdanie drugie EKŁE.

W art. 44 uregulowano uprawnienie przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej do blokowania komunikatu oraz ograniczeniu albo przerwaniu świadczenia usługi komunikacji elektronicznej na zakończeniu sieci, z którego następuje wysyłanie takiego komunikatu. Takie działanie możliwe jest w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla bezpieczeństwa sieci i usług oraz tylko w zakresie niezbędnym dla zapobiegnięcia zagrożeniu i nie dłużej niż do czasu ustania przyczyny zagrożenia. Zastosowanie powyższego środka nie wyklucza zagwarantowania otwartego dostępu do internetu.

W art. 45 określono zasady wymiany informacji i współpracy Prezesa UKE z zespołami reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego działające na poziomie krajowym w zakresie wymiany informacji w przypadku, gdy incydent bezpieczeństwa dotyczy incydentu w

rozumieniu ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa. Komplementarne przepisy w tym zakresie dotyczące ww. zespołów zostały zaproponowane w art. 26 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 2020, 2248 oraz z 2020 r. poz. 695 i 875). Powyższe uregulowania stanowią implementację art. 41 ust. 4 i 5 EKŁE.

W art. 46 uregulowano obowiązki informacyjne Prezesa UKE. Prezes UKE:

- przekazuje informację o wystąpieniu incydentu bezpieczeństwa do organów regulacyjnych innych państw członkowskich oraz ENISA, jeżeli uzna charakter tego naruszenia za istotny, zgodnie z art. 40 ust. 2 ostatni akapit, pierwsze zdanie EKŁE,
- przekazuje Komisji Europejskiej oraz ENISA sprawozdanie za rok poprzedni, zawierające informacje o incydentach bezpieczeństwach, zgodnie z art. 40 ust. 2 ostatnie zdanie EKŁE,
- może podać do publicznej wiadomości lub nakazać, w drodze decyzji, przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu publikowanie informacji o wystąpieniu incydentu bezpieczeństwa, jeśli uzna, że leży to w interesie publicznym, zgodnie z art. 40 ust. 2 przedostatni akapit, drugie zdanie EKŁE.

W art. 47 uregulowane zostały kwestie dotyczące zadań planistycznych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego na wypadek wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia. Utrzymany został, w porównaniu z ustawą Pt obowiązek sporządzania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego planu działań na wypadek wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia. Obszary, których ma dotyczyć plan, pokrywają się z aktualnie występującymi w obowiązującej ustawie Pt. Zrezygnowano tylko z uwzględniania w planie sposobu udostępniania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych urządzeń telekomunikacyjnych do przeprowadzania akcji ratowniczej, uznając, że postęp techniczny od 2004 r. jest znaczący i niewymagający udostępniania takich urządzeń przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego na rzecz podmiotów i służb, o których mowa w art. 176a ust. 2 pkt 3 ustawy Pt, które posiadają już własne urządzenia telekomunikacyjne. Konsekwentnie w projekcie nie proponuje się kontynuowania tego obowiązku ujętego w art. 177 ust. ustawy Pt.

Niezmieniony pozostaje tryb uzgodnienia planu oraz jego uruchomienia. Nałożono na Prezesa UKE obowiązek sprawdzenia kompletności planu.

Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia szczegółową zawartość planu, tryb jego sporządzania, uzgadniania, wprowadzenia do stosowania i aktualizacji oraz okres jego ważności. Rada Ministrów przy nakładaniu obowiązku sporządzania planu weźmie pod uwagę rodzaje działalności telekomunikacyjnej lub rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi sporządzania planu. Zrezygnowano z możliwości określenia rodzajów przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do uzgadniania zawartości planów, gdyż z praktyki wynika, że każdy przedsiębiorca sporządzający plan dokonuje jego planu.

W art. 48 utrzymane zostają przepisy art. 178 ustawy Pt, dotyczące uprawnienia Prezesa UKE do nałożenia, w drodze decyzji, na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązku utrzymania ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych lub dostarczania sieci, ich odtwarzania oraz wprowadzania ograniczeń w swojej działalności. Nowością jest wprowadzenie obowiązku odtwarzania z uwzględnieniem pierwszeństwa również dla operatorów usług kluczowych oraz operatorów infrastruktury krytycznej. Ponadto, celem ograniczenia liczby podmiotów mogących wystąpić do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie powyższej decyzji, zrezygnowano z bardzo szerokiego katalogu tych podmiotów i wskazano tylko kilka, tj. Komendanta Głównego Policji, komendanta wojewódzkiego Policji,

Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Komendanta Służby Ochrony Państwa.

W art. 49 utrzymano przepisy dotyczące możliwości udostępniania w sytuacji szczególnego zagrożenia przez podmioty niebędące przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi radiowych (głównie środowisko radioamatorskie) urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych stosowanych w służbach radiokomunikacyjnych, niezbędnych do przeprowadzania akcji ratowniczych.

W **Rozdziale 5 Odział 2** (Obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego) w art. 50 został ujęty ogólny obowiązek wykonywania zadań i obowiązków przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego dla zapewnienia telekomunikacji na potrzeby systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym, w tym obroną państwa. W porównaniu z obecnymi przepisami dodano możliwość zawierania stosownych umów z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi wykonującymi powyższe zadania i obowiązki, z wyłączeniem stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 oraz z 2020 r. poz. 1086).

Następnie ujęte zostały kwestie dotyczące:

- zapewnienia przez przedsiębiorców warunków dostępu i utrwalania (art. 51, 52 i 54),
- udostępniania przetwarzanych danych uprawnionym podmiotom oraz sądowi i prokuratorowi (art. 53, 54),
- zatrzymywania, przechowywania i udostępniania danych (art. 55 i 56).

Powyższe przepisy, w porównaniu z obecnymi przepisami, zostały przeredagowane w taki sposób, aby wyróżnić poszczególne sposoby prowadzenia działań operacyjnych. Ponadto ujęto regulacje dotyczące:

- blokowania połączeń na żądanie uprawnionych podmiotów (art. 61),
- przekazywania danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (art. 62).

Głównym celem powyższych zmian w jest:

- dokonanie zmian redakcyjnych mających na celu usystematyzowanie zapisów,
- nałożenie na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązku udostępniania uprawnionym podmiotom oraz sądowi i prokuratorowi danych, o których mowa w art. 56 ust. 1, zwanych dalej w uzasadnieniu „danymi retencyjnymi”, w określonym jednolitym elektronicznym formacie,
- uzupełnienie przepisów w zakresie wspólnej realizacji obowiązków przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, przekazywania obowiązków innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu oraz obowiązków informacyjnych wobec Prezesa UKE (art. 57 i 58).

Wspólne wykonywanie obowiązków przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych

Treść projektowanego art. 57 ust. 1 i 2 wynika z potrzeby zapewnienia uprawnień przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do wspólnego wykonywania obowiązku udostępniania danych albo powierzenia go innemu przedsiębiorcy. Takie rozwiązania zostały przewidziane w ustawie w odniesieniu do obowiązków dotyczących zapewnienia warunków dostępu i utrwalania oraz zatrzymywania, przechowywania, udostępniania i ochrony danych retencyjnych. W odniesieniu do danych, o których mowa w art. 180d Pt, takie uprawnienia przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w aktualnych przepisach nie istnieją.

Ponadto, w odróżnieniu od obecnych regulacji, powyższe przepisy umiejscowiono w jednej jednostce redakcyjnej, z ujęciem wszystkich rodzajów czynności operacyjnych.

Zmiany dotyczące wprowadzenia obowiązku informacyjnego wobec Prezesa UKE

Aktualne przepisy ustawy tylko w zakresie zapewnienia warunków dostępu i utrwalania regulują obowiązek informacyjny wobec Prezesa UKE w sytuacji wspólnego wykonywania obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania albo jego powierzenia oraz wskazania Prezesowi UKE jednostki lub osoby reprezentującej przedsiębiorcę. Brak jest natomiast analogicznych przepisów dotyczących takich obowiązków informacyjnych w odniesieniu do zatrzymywania, przechowywania, udostępniania i ochrony danych retencyjnych oraz udostępniania uprawnionym podmiotom oraz sądowi i prokuratorowi danych, o których mowa w art. 180d Pt (projektowany art. 53), związanych ze świadczoną usługą telekomunikacyjną.

Proponuje się uregulowanie w art. 58 ust. 1, obowiązku dla przedsiębiorcy, z ujęciem wszystkich rodzajów czynności operacyjnych, wskazania Prezesowi UKE:

- jednostki organizacyjnej lub osoby mającej siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uprawnionej do reprezentowania tego przedsiębiorcy w sprawach związanych z wykonywaniem przedmiotowych obowiązków,
- niezwłocznie po zawarciu umowy, przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, który będzie w jego imieniu wykonywał przedmiotowe obowiązki,
- niezwłocznie po zawarciu umowy, przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, wspólnie z którym będzie wykonywał przedmiotowe obowiązki.

W art. 58 ust. 2 nałożono obowiązek informowania Prezesa o każdej zmianie informacji, którą przedsiębiorca przekazał, zgodnie z ust. 1.

Zmiany dotyczące wprowadzenia obowiązku przekazywania danych retencyjnych o określonej formie elektronicznej:

Zmiana ma na celu dodanie obowiązku dla operatorów publicznej sieci telekomunikacyjnej lub dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, polegającego na udostępnianiu danych retencyjnych, zgodnie z określoną formą elektroniczną. Obecnie brak takich zasad skutkuje tym, że każdy operator lub dostawca udostępnia dane retencyjne w odmienny sposób, co powoduje trudności w procesie przetwarzania przez uprawnione podmioty oraz sąd i prokuratora udostępnionych danych retencyjnych. Zasadne jest zatem, celem znacznego przyspieszenia czynności operacyjnych i procesowych, zwłaszcza tych wymagających przetworzenia bardzo dużej liczby danych, ustalenie jednolitych struktur udostępnianych danych retencyjnych. Powyższy obowiązek stosowania ujednoliconego formatu udostępnianych danych proponuje się wprowadzić w drodze rozporządzenia wydanego na podstawie art. 56 ust. 3.

Powyższa propozycja wynika także z treści Dezyderatu nr 7 Komisji do spraw Służb Specjalnych nr KSS/VIII/Z-819/2018 z dnia 28 października 2018 r. dotyczącego ujednoczenia formatów danych telekomunikacyjnych i bankowych pozyskiwanych przez służby i organy ścigania.

W art. 62 rozbudowane zostały przepisy umożliwiające przekazywanie Ministrowi Obrony Narodowej oraz ministrowi właściwego do spraw wewnętrznych udostępnianie danych o infrastrukturze telekomunikacyjnej za pomocą formatu elektronicznego.

DZIAŁ II. Gospodarowanie częstotliwościami i numeracją

Gospodarowanie częstotliwościami (Dział II, Rozdział 1.)

Proponowane przepisy mają na celu wdrożenie Rozdziału II EKŁE [Spójne przeznaczenie widma radiowego] oraz Rozdziału III EKŁE [Dostęp do widma radiowego]. Duża część rozwiązań powiela, z pewnymi modyfikacjami rozwiązania znane z ustawy pt, szczególnie w zakresie w jakim EKŁE przenosi regulacje z dyrektyw łączności elektronicznej. W Pt kwestie związane z gospodarką częstotliwościami regulowane były w Dziale IV Gospodarowanie częstotliwościami i numeracją.

Projekt przewiduje, że kwestie dotyczące gospodarowania częstotliwościami zawarte będą w osobnym dziale ustawy. W ramach tego działu uwzględnione będą dodatkowo regulacje dotyczące używania i obsługi urządzeń radiowych (dotyczące m.in. pozwoleń radiowych), które w Pt zamieszczone były w Dziale VI. Infrastruktura, urządzenia telekomunikacyjne i urządzenia radiowe. Nowa systematyka zapewni większą przejrzystość przepisów i spójność bloków tematycznych. Poszczególne zagadnienia zawarte w projektowanym dziale zostały podzielone na mniejsze jednostki redakcyjne. Przepisy dotyczące procesu rozdysponowania częstotliwości radiowych zostały usystematyzowane pod względem poszczególnych etapów przydzielania i wykorzystywania częstotliwości, co również ma na celu zapewnienie większej czytelności i jasności przepisów.

Art. 63

Na potrzeby rozdziału I w dziale II w art. 63, tak jak to miało miejsce w Pt w art. 110a, utworzone zostało generalne odesłanie do przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U., 2020 r. poz. 1076 i 1086) zwaną dalej „UOKiK”, dotyczące grupy kapitałowej.

Podobnie jak w przepisach UOKiK dotyczących kontroli koncentracji definicja przedsiębiorcy obejmie również niektóre inne podmioty (np. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, związki przedsiębiorców), a w szczególności osoby fizyczne (np. wykonujące zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub posiadające kontrolę nad co najmniej jednym przedsiębiorcą).

Intencją projektodawcy było takie zdefiniowanie przedsiębiorcy, aby uniknąć jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych odnośnie do tego, czy definicja przedsiębiorcy z UOKiK znajdzie zastosowanie. Należy bowiem wskazać, że w art. 4 pkt 1 lit. c UOKiK do definicji przedsiębiorcy zaliczono osobę fizyczną posiadającą kontrolę nad co najmniej jednym przedsiębiorcą (...), jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji.

W tym zakresie należy uznać, że definicja przedsiębiorcy nie miałaby zastosowania na gruncie projektowanej ustawy, ponieważ Prezes UKE nie dokonuje kontroli koncentracji. Zdecydowano zatem o wprowadzeniu odrębnej definicji grupy kapitałowej i przedsiębiorcy w Pke. Co więcej, definicja ta odnosić się ma wyłącznie do spraw uregulowanych w rozdziale regulującym gospodarkę częstotliwościami.

Art. 64

Projektowany przepis zasadniczo nie odbiega od dotychczasowej regulacji dającej podstawę do określenia w rozporządzeniu Rady Ministrów Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości, zwaną dalej „KTPCz”. KTPCz jest to główny instrument gospodarowania częstotliwościami, który określa przeznaczenie dla poszczególnych służb radiokomunikacyjnych częstotliwości

lub zakresów częstotliwości oraz ich użytkowanie. Częstotliwości mogą być przy tym użytkowane jako cywilne, rządowe oraz cywilno-rządowe.

Obecnie obowiązujące rozporządzenie określa przeznaczenie częstotliwości poprzez wskazanie służby radiokomunikacyjnej (m.in. służba stała, ruchoma, radionawigacja, radiodyfuzja itp.). Zaznacza się przy tym to czy służba jest pierwszej czy drugiej ważności. Urządzenia radiowe wykorzystujące częstotliwości w służbie pierwszej ważności są chronione przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urzędzeń wykorzystujących częstotliwości w służbie drugiej ważności oraz są chronione przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urzędzeń wykorzystujących częstotliwości w tej samej służbie lub w innych służbach pierwszej ważności, którym częstotliwości zostały przydzielone w późniejszym terminie. Urządzenia radiowe wykorzystujące częstotliwości w służbie drugiej ważności nie podlegają ochronie przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urzędzeń radiowych wykorzystujących częstotliwości w służbie pierwszej ważności, jednakże są chronione przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urzędzeń radiowych wykorzystujących częstotliwości w tej samej służbie lub w innych służbach drugiej ważności, którym częstotliwości zostały przydzielone w późniejszym terminie.

Przy określaniu KTPCz Rada Ministrów, tak jak i obecnie na podstawie art. 111 Pt, będzie zobowiązana wziąć pod uwagę m.in. międzynarodowe przepisy radiokomunikacyjne. Zasadnicze znaczenie mają tu postanowienia Regulaminu Radiokomunikacyjnego uchwalanego przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (MZT) na podstawie ustaleń Światowych Konferencji Radiokomunikacyjnych (WRC). Regulamin Radiokomunikacyjny stanowi uzupełnienie Konstytucji i Konwencji MZT, które zostały ratyfikowane przez RP i ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 35, poz. 196. Rada Ministrów powinna również brać pod uwagę unijne wieloletnie programy dotyczące polityki w zakresie widma radiowego.

Nowym elementem w delegacji do wydania rozporządzenia jest wskazanie, że należy uwzględnić zharmonizowane warunki ustanowione w drodze technicznych środków wykonawczych przyjętych zgodnie decyzją 676/2002/WE (decyzja o spektrum radiowym). W tym zakresie przepis wdraża art. 53 ust. 2 EKŁE. Art. 53 EKŁE dotyczy skoordynowanego terminu przyznawania praw. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu w przypadku gdy ustanowiono warunki w drodze technicznych środków wykonawczych zgodnie z decyzją 676/2002/WE w celu umożliwienia wykorzystania częstotliwości radiowych do celów sieci i usług bezprzewodowej szerokopasmowej łączności, państwa członkowskie powinny umożliwić użytkowanie tych częstotliwości możliwie jak najszybciej i zasadniczo najpóźniej 30 miesięcy po przyjęciu tego środka. Z tego względu konieczne jest uwzględnienie tej kwestii również przy opracowywaniu KTPCz.

Projektowany przepis w ust. 4 powiela również dotychczasową delegację do wydania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji rozporządzenia określającego harmonogram rozdysponowania określonych zasobów częstotliwości użytkowanych jako cywilne w użytkowaniu cywilnym lub cywilno-rządowym. Delegacja ta została wprowadzona w celu zagwarantowania realizacji w obszarze gospodarowania widmem polityki rządu, w tym w szczególności krajowych i unijnych dokumentów strategicznych.

Art. 65

Podstawową funkcją planów zagospodarowania częstotliwości, znanych już z ustawy Pt z art. 112, jest ustalenie sposobu wykorzystania widma radiowego, na poziomie bardziej szczegółowym niż wynika to z Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości. Plany są ustalane przez Prezesa UKE w miarę potrzeb i możliwości technicznych, przy czym odniesieniu do częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania programów radiofonicznych i

telewizyjnych Prezes UKE ustala plany zagospodarowania częstotliwości oraz zmiany tych planów w uzgodnieniu z Przewodniczącym KRRiT na jego wniosek lub z własnej inicjatywy.

Ustalając lub zmieniając plan zagospodarowania częstotliwości Prezes UKE uwzględnia w szczególności między innymi: politykę państwa w zakresie gospodarowania widmem, radiofonii i telewizji oraz telekomunikacji, uzgodnione przeznaczenia częstotliwości w ramach UE, konieczność zapewnienia neutralności technicznej i usługowej oraz konieczność spełnienia szeregu wymagań w tym dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa, czy też kompatybilności elektromagnetycznej.

Bardzo istotnym wymogiem, gwarantującym zachowanie podmiotom praw nabytych, jest przepis wprost przesądzający, że plany zagospodarowania częstotliwości oraz ich zmiany nie mogą naruszać dokonanych rezerwacji częstotliwości.

Dla zapewnienia przejrzystości Prezes UKE jest obowiązany każdorazowo publikować na stronie podmiotowej BIP UKE informację o przystąpieniu do opracowania planu zagospodarowania określonego zakresu częstotliwości lub do opracowania jego zmiany wraz z konkretnym projektem planu oraz uzasadnieniem, co jest szczególnie istotne z uwagi na rolę jaką odgrywa plan zagospodarowania częstotliwości dla gospodarki częstotliwościami. W tej sprawie przeprowadza się także postępowanie konsultacyjne. Regulacji tych nie stosuje się tylko do planu zagospodarowania częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych w sposób analogowy. Takie rozwiązanie jest podyktowane względami praktycznymi – zmiany takich planów wprowadzane są nawet raz na tydzień i mają charakter wyłącznie techniczny.

W ust. 7 nałożono na Prezesa UKE obowiązek udzielania nieodpłatnie zainteresowanym podmiotom, informacji o możliwości wykorzystania częstotliwości. Chodzi przy tym o informacje podstawowe, będące w posiadaniu Urzędu, a nie sporządzanie przez Prezesa UKE analiz, które można na zasadach komercyjnych pozyskać na rynku.

Art. 66

Projektowany przepis stanowi nową regulację w porównaniu do dotychczas obowiązującej ustawy Pt. Przepis ma na celu wdrożenie art. 53 ust. 2 i następnego EKŁE, który to przepis dotyczy skoordynowanego terminu przyznawania praw. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu w przypadku gdy ustanowiono warunki w drodze technicznych środków wykonawczych zgodnie z decyzją 676/2002/WE w celu umożliwienia wykorzystania częstotliwości radiowych do celów sieci i usług bezprzewodowej szerokopasmowej łączności, państwa członkowskie powinny umożliwić użytkowanie tych częstotliwości możliwie jak najszybciej i zasadniczo najpóźniej 30 miesięcy po przyjęciu tego środka. EKŁE w ust. 3 i 4 wskazuje dwa odrębne mechanizmy, w których państwo członkowskie może przedłużyć w/w termin, przy czym przedłużenie to, w zależności od przesłanek, może mieć charakter bezterminowy lub być ograniczone do 30 miesięcy. Są to przykładowo sytuacje gdy konieczne jest m.in. zapewnienia realizacji celu leżącego w interesie publicznym w zakresie ochrony życia i zdrowia ludzi, promowania pluralizmu mediów; wystąpienia nierozstrzygniętych kwestii związanych z transgranicznymi koordynacjami częstotliwości z państwami z UE lub spoza Unii Europejskiej, skutkujących powstaniem szkodliwych zakłóceń; wystąpienia siły wyższej czy konieczności zagwarantowania bezpieczeństwa narodowego i obrony. Tak samo projekt przewiduje możliwość przedłużenia terminu na czas występowania określonych przesłanek oraz przedłużenie na czas nie dłuższy niż 30 miesięcy.

Art. 67

Przepis stanowi wdrożenie przepisu art. 45 ust. 3 EKŁE. W przypadku braku popytu na wykorzystanie częstotliwości zharmonizowanych w sposób określony w środku wykonawczym

Prezes UKE może dopuścić dysponowanie tym zasobem na inne potrzeby – czyli zezwolić na alternatywne wykorzystanie częstotliwości. Należy przy tym podkreślić, że takie wykorzystanie częstotliwości nie może utrudniać wykorzystania tego pasma w sposób zharmonizowany w innych państwach członkowskich ani też mieć negatywnego wpływu na długoterminowe korzyści wynikające z wykorzystania w taki sposób tego pasma w Unii Europejskiej. W celu zbadania popytu Prezes UKE jest obowiązany przeprowadzić postępowanie konsultacyjne. Jako że alternatywne wykorzystanie widma przewidziane jest jako wyjątek od przeznaczenia określonego zasobu zgodnie ze środkiem wykonawczym w sposób zharmonizowany na obszarze UE, Prezes UKE jest obowiązany do dokonywania cyklicznych lub inicjowanych na wniosek przeglądów w zakresie dalszego występowania przesłanek pozwalających na takie wykorzystanie. W przypadku zmiany okoliczności rynkowych, aby umożliwić jak najszybsze wykorzystanie częstotliwości zgodnie z określonym w UE przeznaczeniem, projektodawca wprowadził zasadę dokonania w jednej decyzji rezerwacji zgodnie ze środkiem wykonawczym i cofnięcia lub zmiany rezerwacji umożliwiającej alternatywne wykorzystanie w zakresie, w jakim znacząco utrudnia lub uniemożliwia wykorzystanie tych częstotliwości w sposób zharmonizowany.

O wyjątkowym, warunkowym charakterze instytucji alternatywnego wykorzystania świadczy również regulacja, zgodnie z którą częstotliwości alternatywnie wykorzystywane uważa się za dostępne na potrzeby wykorzystania w sposób zharmonizowany, czy też możliwość wydania w przypadku takiego wykorzystania rezerwacji częstotliwości na krótszy okres.

Art. 68

Projektowana ustawa nie wprowadza nowych rozwiązań w zakresie Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym. Przepis nie wynika z EKŁE, ale powstał w związku z decyzją Komisji 2006/679/WE z 28 marca 2006 r. dotyczącą technicznej specyfikacji dla interoperacyjności odnoszącą się do podsystemu sterowania ruchem kolejowym transeuropejskiego systemu kolei konwencjonalnych. Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” podmiotem wyznaczonym ustawowo do realizacji zadań w zakresie GSM-R jest spółka akcyjna powołana do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania liniami kolejowymi, działająca pod firmą „PKP Polskie Linie Kolejowe Spółka Akcyjna”. Wydanie rezerwacji częstotliwości dla użytkownika systemu GSM-R następuje po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw transportu. W związku z tym, że dysponent częstotliwości przeznaczonych dla systemu GSM-R jest wyznaczony ustawowo, to przy udzielaniu rezerwacji nie stosuje się procedury przetargowej. Przepis funkcjonował już w ustawie Pt w art. 115².

Art. 69

Projektowana regulacja ma na celu zapewnienie odpowiednich zasobów częstotliwości dla potrzeb związanych z zarządzaniem sieciami energetycznymi tak jak to ma miejsce już obecnie. Po raz pierwszy została wprowadzona do polskiego systemu prawnego nowelizacją ustawy - Prawo telekomunikacyjne w maju 2018 r. Przepis ust. 1 nakłada na Prezesa UKE obowiązek zapewnienia odpowiednich częstotliwości, w szczególności określając sposób ich wykorzystania do realizacji dwóch wskazanych w przepisie rodzajów wykorzystania, tj. łączności głosowej i transmisji danych. Przepis ust. 2 wyłącza możliwość stosowania procedur selekcyjnych wskazanych w art. 99 ust. 3 nawet w przypadku stwierdzenia ograniczonej zasobów częstotliwości dla realizacji wskazanych celów. Zgodnie z przepisem wybór podmiotu lub podmiotów, które powinny otrzymać rezerwację częstotliwości, należy do ministra właściwego do spraw energii, który może wskazać jeden lub większą liczbę podmiotów uprawnionych. Potrzeba utrzymania regulacji, mimo że częstotliwości zostały już faktycznie

na te potrzeby przydzielone, wynika min. z konieczności zagwarantowania możliwości odnowienia tej rezerwacji.

Art. 70

Przepis wprowadza delegację dla wydania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji fakultatywnego rozporządzenia do określenia szczegółowych warunków wykonywania określonych służb radiokomunikacyjnych. Analogiczna delegacja zawarta była w ustawie Pt w art. 113, przy czym rozporządzenie nigdy nie zostało wydane. Rozporządzenie będzie musiało uwzględniać wymogi stosowane przy określaniu Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości.

Art. 71

W drodze rezerwacji częstotliwości przyznawane jest indywidualne prawo do dysponowania częstotliwościami lub zasobami orbitalnymi. Rezerwacja częstotliwości może obejmować zatem rezerwację częstotliwości w ścisłym znaczeniu, a także rezerwację zasobów orbitalnych.

Prawo do dysponowania częstotliwościami oznacza, że podmiot posiadający rezerwację może po uzyskaniu pozwolenia radiowego lub jeśli ma określone warunki wykorzystania częstotliwości, wykorzystywać przydzielone częstotliwości lub przenieść swoje uprawnienia na inny podmiot.

Rezerwacja częstotliwości dokonywana, zmieniana lub cofana jest w drodze decyzji przez Prezesa UKE. Rezerwacji częstotliwości na cele rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, ze względu na jej specyfikę, Prezes UKE dokonuje, zmienia lub cofa w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. Jednocześnie przepis wprowadza regulację, zgodnie z którą jeżeli Przewodniczący KRRiT nie zajmie stanowiska w terminie 30 dni oznacza to uzgodnienie projektu decyzji rezerwacyjnej.

Porozumienie z Przewodniczącym KRRiT nie jest wymagane w przypadku dokonania, zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy, na które Przewodniczący KRRiT odpowiednio udzielił, zmienił lub cofnął koncesję – w takich przypadkach rezerwacja ma charakter niejako wtórny do koncesji.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt (art. 114).

Art. 72

Przepis określa wymogi które musi spełnić podmiot, aby móc otrzymać rezerwację częstotliwości.

Po pierwsze częstotliwości muszą być dostępne – pojęcie to oznacza, że częstotliwości nie mogą być wykorzystywane lub oddane do dyspozycji innemu podmiotowi. Od tej zasady ustawa przewiduje dwa wyjątki. Pierwszy wynika z przyznanej Prezesowi UKE możliwości ogłaszania postępowania selekcyjnego w sytuacji, gdy dany zasób jest w danym momencie zajęty i data jego dostępności będzie znana najpóźniej w dniu ogłoszenia postępowania, co pozwala zapewnić efektywne i ciągłe wykorzystywanie częstotliwości. Drugim jest sytuacja kiedy dany zasób częstotliwości zharmonizowanych jest wykorzystywany w sposób alternatywny, to znaczy na potrzeby innych systemów niż systemy szerokopasmowe. Takie wykorzystanie widma może nastąpić tylko wyjątkowo, zgodnie z przesłankami i procedura określona w ustawie, zatem częstotliwości alternatywnie wykorzystywane uważa się za dostępne na potrzeby systemów szerokopasmowych.

Kolejnym z warunków jest przeznaczenie w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej i użytkowania oraz zgodność z planem

zagospodarowania częstotliwości – czyli aktami planistycznymi w zakresie gospodarki częstotliwościami.

Częstotliwości muszą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami. Szkodliwe zakłócenia to zakłócenia, które zagrażają funkcjonowaniu służby radionawigacyjnej lub innej służby radiokomunikacyjnej związanej z bezpieczeństwem lub w sposób poważny pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają wykonywanie służby radiokomunikacyjnej działającej zgodnie z przepisami prawa.

Kolejnym z wymogów jest niepowodowania szkodliwych zakłóceń na terenie kraju i poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Regulacja stanowi przy tym implementację art. 28 ust. 1 EKŁE nakładające na państwa członkowskie i na właściwe organy obowiązek zapewnienia takich zasad gospodarowania widmem i korzystania z niego, które nie uniemożliwiają innym państwom członkowskim wykorzystywania częstotliwości zharmonizowanych zgodnie z prawem UE.

Istotne jest także aby przydział częstotliwości zapewnił efektywne ich wykorzystywanie.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt (art. 114 Pt).

Art. 73 i 74

Ze względu na specyfikę użytkowania częstotliwości dla zastosowań niecywilnych przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się do użytkowników rządowych, dysponujących częstotliwościami przeznaczonymi w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego. Jednocześnie ustawa wskazuje, że koordynacji wykorzystania częstotliwości przez użytkowników rządowych dokonuje Minister Obrony Narodowej. Ze względu na posiadane odpowiednie doświadczenie oraz kompetencje proponuje się aby organem tym był właśnie Minister Obrony Narodowej, w którego strukturach funkcjonuje Wojskowe Biuro Zarządzania Częstotliwościami.

Art. 75

Przepis stanowi wdrożenie art. 49 ust. 1 i 2 EKŁE. Ustawa przewiduje odmienne regulacje odnośnie okresu rezerwacji, w zależności od tego czy rezerwacja dotyczy częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych, czy też innego zasobu.

W przypadku częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych rezerwacji dokonuje się na czas nie krótszy niż 15 lat i nie dłuższy niż 20 lat. Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z art. 49 ust. 2 EKŁE zapewniona jest przewidywalność regulacyjna dla posiadaczy praw w okresie co najmniej 20 lat ponieważ ustawa wprowadza nową instytucję przedłużenia praw dla częstotliwości zharmonizowanych.

Od powyższej reguły projektodawca przewidział, zgodnie z art. 49 ust. 3 i 4 EKŁE, wyjątki – rezerwacji można dokonać na czas krótszy w przypadku konieczności dostosowania czasu obowiązywania rezerwacji częstotliwości do innych rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach oraz w przypadku alternatywnego wykorzystania częstotliwości.

Okres rezerwacji częstotliwości innych niż częstotliwości zharmonizowane na potrzeby systemów szerokopasmowych projektodawca określił na nie dłuższy niż 15 lat.

Przepis określa również przesłanki, które bierze pod uwagę Prezes UKE wydając rezerwację i określając okres, na który zostanie ona wydana, zgodnie z ust. 1 art. 49 EKŁE. Jedną z takich przesłanek, stanowiąca nowość w stosunku do ustawy Pt, jest czas obowiązywania innych rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach.

Art. 76

Przepis stanowi wdrożenie art. 47 ust. 1 akapit 3 EKŁE. Zapewnia stronom postępowania rezerwacyjnego możliwość zapoznania się z wszystkimi warunkami i ograniczeniami wynikającymi z projektowanej decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości.

Art. 77

Zgodnie z tym przepisem Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie rezerwacji częstotliwości w terminie 6 tygodni od dnia złożenia wniosku przez podmiot, który ubiega się o wydanie rezerwacji. Regulacja taka wynika bezpośrednio z przepisu art. 48 ust. 6 EKŁE. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy dokonanie rezerwacji, ze względu na zainteresowanie zasobem częstotliwości wymaga przeprowadzenia postępowania selekcyjnego (aukcji, przetargu lub konkursu) albo uzgodnień międzynarodowych. W takich przypadkach Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie rezerwacji częstotliwości w terminie 6 tygodni od dnia ogłoszenia wyników postępowania selekcyjnego albo zakończenia uzgodnień międzynarodowych.

Art. 78

Proponowany przepis przesądza, że w przypadku częstotliwości użytkowanych jako cywilno-rządowe przez użytkowników niebędących użytkownikami rządowymi Prezes UKE dokonuje rezerwacji częstotliwości w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej. Na podstawie ustawy Pt Prezes UKE obowiązany był dokonywać uzgodnienia z zainteresowanymi podmiotami spośród użytkowników wskazanych w art. 4 Pt, co powodowało znaczne trudności w praktyce stosowania tej regulacji.

Należy przy tym podkreślić, że MON dysponuje już w chwili obecnej podległą mu jednostką organizacyjną (Wojskowym Biurem Zarządzania Częstotliwościami) wyspecjalizowaną w zarządzaniu zasobami częstotliwości.

Art. 79

Przepis nakłada na Prezesa UKE obowiązek niezwłocznej publikacji na stronie podmiotowej BIP UKE decyzji dokonującej lub zmieniającej rezerwację częstotliwości. Przepis stanowi tym samym implementację art. 18 ust. 2 oraz art. 48 ust. 6 EKŁE. Celem regulacji jest zapewnienie jawności i przejrzystości w zakresie gospodarki widmem.

Art. 80

Przepis reguluje kwestię dopuszczalności dokonania rezerwacji na rzecz więcej niż jednego użytkownika. W takim przypadku kwestie warunków współużytkowania częstotliwości określa w decyzji Prezes UKE. Rozstrzygnięcia w tym zakresie nie są elementem decyzji rezerwacyjnej.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 81

Przepis reguluje kwestie rozstrzygania spraw spornych dotyczących współużytkowania częstotliwości, czyli dotyczy sytuacji, kiedy rezerwacja częstotliwości została wydana dla więcej niż jednego użytkownika. Pierwszym etapem jest możliwość nałożenia przez Prezesa UKE obowiązku podjęcia negocjacji dotyczących współużytkowania. W przypadku niepodjęcia negocjacji lub braku porozumienia stron warunki współużytkowania częstotliwości określi w drodze decyzji Prezes UKE. W przypadku częstotliwości wykorzystywanych dla celów rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, Prezes UKE wydaje decyzję w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 82

Projektowany przepis określa treść rezerwacji częstotliwości, jej elementy obligatoryjne i fakultatywne. Stanowi przy tym wdrożenie art. 47 EKŁE określającego warunki dotyczące indywidualnych praw użytkowania widma radiowego. Także przepis dyrektywy wskazuje warunki, które są obligatoryjne oraz takie, których uwzględnienie w danej decyzji rezerwacyjnej pozostawiono do decyzji krajowych organów regulacyjnych.

W rezerwacji częstotliwości obligatoryjnie określa się min: uprawniony podmiot i jego dane, zakres częstotliwości lub pozycje orbitalne, obszar wykorzystania częstotliwości, rodzaj służby, okres obowiązywania rezerwacji oraz okresy wykorzystywania częstotliwości, warunki do wydania pozwolenia, wymagany poziom użytkowania wraz ze wskazaniem czy możliwe jest jego zapewnienie w drodze dzierżawy lub przekazania do użytkowania częstotliwości, a także zobowiązania podmiotu podjęte w ramach postępowania selekcyjnego, o ile zostały podjęte. Znaczna część wymogów stanowi zatem powtórzenie treści regulacji z ustawy Pt. Najistotniejszą zmianą jest dodanie, zgodnie z ust. 1 art. 47 EKŁE, obowiązku określenia w rezerwacji wymagań w zakresie wykorzystania częstotliwości. Takie wymagania Prezes UKE może określić w różny sposób, np. wskazując procentowy stopień pokrycia obszarowego, ludnościowego, liczbę uruchomionych stacji bazowych.

W ramach elementów fakultatywnych projekt wskazuje w szczególności warunki wykorzystania częstotliwości, wymagania w zakresie zapobiegania kolizjom z innymi prawami indywidualnymi, ograniczenia sposobu wykorzystania częstotliwości (wynikające z EKŁE a wcześniej z pakietu dyrektyw łączności elektronicznej), a także wynikający bezpośrednio z EKŁE katalog zobowiązań, które może nałożyć organ regulacyjny w celu zapewnienia efektywnego i wydajnego wykorzystania widma lub wspierania większego zasięgu. Prezes UKE może zatem przewidzieć możliwość współużytkowanie częstotliwości lub infrastruktury telekomunikacyjnej służącej do wykorzystywania częstotliwości, budowy (rollout) sieci telekomunikacyjnej wspólnie z innym podmiotem, czy też zawierania umów roamingu krajowego. Powyższy katalog stanowi nowość w stosunku do instrumentów wynikających z pakietu dyrektyw. W rezerwacji można też wyłączyć możliwość dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, co stanowi wdrożenie art. 50 ust. 1 EKŁE.

W sytuacji kiedy w rezerwacji częstotliwości Prezes UKE określi warunki wykorzystywania częstotliwości podmiot może zostać zwolniony z obowiązku uzyskania pozwolenia radiowego, o ile zawarte zostały porozumienia międzynarodowe z państwami sąsiadującymi dotyczące warunków wykorzystywania częstotliwości w rejonach przygranicznych. W przypadku braku takich porozumień Prezes UKE nie może zezwolić na wykorzystywanie częstotliwości bez posiadania pozwolenia radiowego.

Dodatkowe elementy określa się w rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną lub rozsiewczą satelitarną. W takiej sytuacji rezerwacja wskazuje składniki audiowizualne, uporządkowanie programów w multipleksie, określenie proporcji składników audiowizualnych i obszaru ich rozprowadzania lub rozpowszechniania. W przypadku multipleksu naziemnego rezerwacja określa ponadto wykorzystanie pojemności multipleksu oraz parametry i standardy techniczne transmisji cyfrowej.

Art. 83

Przepis art. 45 ust. 4 i 5 EKŁE wskazują odstępstwa od zasady neutralności technologicznej lub usługowej, które mogą wprowadzić państwa członkowskie. Projektowany przepis stanowi implementację tych ustępów określając, że ograniczenie sposobu wykorzystywania częstotliwości może wynikać min. z konieczności uniknięcia szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych lub szkodliwych zakłóceń, zapewnienia odpowiedniej jakości technicznej usługi, zapewnienia jak najszerszego współużytkowania częstotliwości,

zagwarantowania efektywnego wykorzystania częstotliwości, czy też zapewnienia realizacji celu leżącego w interesie publicznym.

Art. 84

Przepis wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą rezerwacja częstotliwości nie może zostać zmieniona w sposób zwiększający zasób częstotliwości pozostających w dyspozycji danego podmiotu lub rozszerzający obszar rezerwacji. Dodatkowo zmiana rezerwacji częstotliwości nie może polegać na zamianie zasobów częstotliwości na inne zasoby, z wyjątkiem sytuacji, kiedy jest to konieczne dla realizacji zobowiązań wynikających z wiążących RP umów międzynarodowych lub aktów prawnych UE, dotyczących gospodarowania częstotliwościami, lub związane z reshufflingiem. Jest to powielenie rozwiązania, które zostało już wprowadzone w ustawie Pt.

We wskazanych przypadkach, kiedy nie można zmienić rezerwacji częstotliwości, niezbędne będzie wydanie nowej decyzji rezerwacyjnej.

W przypadku radiofonii analogowej obszar wykorzystywania częstotliwości określany w rezerwacjach częstotliwości jest ściśle związany ze stacją nadawczą, której parametry techniczne są wpisywane do koncesji udzielanej przez Przewodniczącego KRRiT (w przypadku nadawców koncesjonowanych), a następnie są wpisywane do decyzji rezerwacyjnej. Zmiana koncesji może prowadzić do rozszerzenia obszaru objętego koncesją, co powoduje konieczność zmiany rezerwacji częstotliwości i rozszerzenia obszaru wykorzystania częstotliwości.

Konieczność zmiany rezerwacji częstotliwości i rozszerzenie obszaru wykorzystania częstotliwości zachodzi również w sytuacjach, w których rezerwacja nie jest udzielana łącznie z koncesją i nie znosi obowiązku jej posiadania. Konieczność zmiany rezerwacji i rozszerzenie obszaru wykorzystania częstotliwości mogą być spowodowane zamianą parametrów technicznych stacji nadawczej. Nieuwzględnienie w dokonanej już rezerwacji dodatkowego obszaru, na którym, w wyniku zamiany parametrów technicznych stacji, możliwe jest wykorzystanie częstotliwości przez daną stację, wpłynie na nieefektywne wykorzystanie częstotliwości. Natomiast konieczność wydania nowej decyzji rezerwacyjnej tylko na ten dodatkowy obszar wydaje się dużym utrudnieniem. Mogłoby to doprowadzić do konieczności wydania kilku rezerwacji, w oparciu o które pracowałaby jedna stacja nadawcza, emitująca ten sam program radiowy. Wygaśnięcie pierwotnej rezerwacji częstotliwości (na obszarze której zlokalizowana jest stacja nadawcza) wiązałoby się z brakiem możliwości wykorzystania częstotliwości na obszarze wskazanym w drugiej decyzji. Z tego tytułu przepis ust. 1 pkt 3 nie powinien mieć zastosowania do rezerwacji częstotliwości wydawanych na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną.

Art. 85

Przepis stanowi wdrożenie art. 18 oraz art. 19 ust. 4 EKŁE. Nakłada on na Prezesa UKE obowiązek każdorazowego informowania na stronie podmiotowej BIP UKE o wszczęciu postępowania w sprawie zmiany rezerwacji i prowadzenia w tej sprawie postępowania konsultacyjnego.

Postępowanie konsultacyjne nie będzie wymagane w sytuacjach, kiedy zmiana ma charakter nieistotny i jest dokonywana na wniosek lub za zgodą podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości – taka regulacja wynika wprost z art. 18 EKŁE. W związku z faktem, iż dyrektywa nie zawiera definicji zmiany nieistotnej, przepis wskazuje jedynie, jakiej zmiany w szczególności nie można uznać za zmianę nieistotną, natomiast nie określa zamkniętego

katalogu czy definicji takich zmian. Między innymi ze względu na niemożność przewidzenia ewentualnych zmian nie jest właściwe formułowanie ich katalogu.

Jednocześnie w projektowanym ust. 3 doprecyzowuje się, że za zmianę nieistotną nie można w szczególności uznać zmiany, która prowadzi do rozszerzenia zakresu uprawnień wynikających z rezerwacji częstotliwości (takim rozszerzeniem byłoby np. dodanie kolejnej służby radiokomunikacyjnej).

Konsultacji nie będzie się przeprowadzać np. w przypadku, gdy zmiana rezerwacji częstotliwości będzie polegała na zmniejszeniu uprawnień podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości (np. zmniejszenie obszaru rezerwacji, zmniejszenie wykorzystywanego zasobu częstotliwości) i jest dokonywana na wniosek lub za zgodą podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości.

Przepis nie będzie miał także zastosowania do sytuacji wymagających pilnego działania ze względu na wystąpienie okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego. W takiej sytuacji, ze względu na wagę powyższych okoliczności, zasadne jest całkowite wyłączenie obowiązku konsultowania zmiany rezerwacji częstotliwości. Jednocześnie podmiot posiadający tę rezerwację będzie stroną postępowania administracyjnego.

Wprowadza się także regulację wyłączającą stosowanie przepisu w sytuacjach gdy zmiana dotyczy rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną. Jest to szczególna sytuacja, gdyż w takim przypadku rezerwacja ma charakter wtórny do koncesji. Zatem uzgodnienie treści zmian z uprawnionym podmiotem dokonywane jest w ramach postępowania koncesyjnego, a jednocześnie rezerwacja nie może odbiegać treścią od wydanej koncesji.

Art. 86

Przepis w tożsamym brzmieniu zawarty był w ustawie Pt, gdzie został dodany w związku z ustawą o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej. Reguluje on sytuację zwolnienia części pojemności multipleksu z powodu rezygnacji użytkownika tej części. W takiej sytuacji wykorzystanie zwolnionej pojemności nastąpi albo w sposób uzgodniony przez pozostałych uczestników, o ile Prezes UKE oraz Przewodniczący KRRiT nie wyrażą sprzeciwu, albo w tej sprawie zostanie przeprowadzony konkurs.

Art. 87

Przedłużenie rezerwacji jest instytucją wynikającą z art. 49 ust. 2 EKŁE, stanowiącą nowość w stosunku do regulacji przewidzianych w pakiecie dyrektyw łączności regulacyjnej. Zgodnie z Kodeksem przedłużenie rezerwacji będzie mieć zastosowanie wyłącznie do częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych. Możliwość przedłużenia rezerwacji wiąże się bezpośrednio z nałożonym na państwa członkowskie obowiązkiem zapewnienia przewidywalności regulacyjnej dla posiadaczy praw w okresie co najmniej 20 lat. Zatem jeżeli podmiot miał wydaną rezerwację na mniej niż 20 lat istnieje możliwość jej przedłużenia przy czym łączny czas obowiązywania rezerwacji częstotliwości nie może być dłuższy niż 20 lat. Ustawa wprost przewiduje sytuacje kiedy podmiot nie będzie mógł skorzystać z przedłużenia rezerwacji częstotliwości.

Prezes UKE po dokonaniu w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego obiektywnej oceny występowania wskazanych w ustawie kryteriów przedłużenia zamieszcza na stronie internetowej urzędu informację o przedłużeniu lub odmowie przedłużenia rezerwacji częstotliwości oraz określa termin na przedstawienie stanowiska nie krótszy niż 3 miesiące.

Art. 88

Kwestia dokonania rezerwacji na kolejny okres, czyli jej odnowienia, była już regulowana w ustawie Pt, mimo iż pakiet dyrektyw nie przewidywał tożsamej regulacji. W związku z wprowadzeniem w EKŁE art. 50 i koniecznością jego implementacji do polskich przepisów prawa w projekcie ustawy proponuje się modyfikację tej instytucji.

Najważniejszą zmianą jest ograniczenie możliwości odnowienia rezerwacji wyłącznie do częstotliwości zharmonizowanych. Kolejna modyfikacja polega na tym, że rezerwacja nie będzie już de facto prawem przysługującym podmiotowi o ile nie wystąpią przesłanki negatywne. Regulator rynku będzie podejmował decyzję, czy dla realizacji celów regulacyjnych bardziej wskazane jest odnowienie rezerwacji, czy też przeprowadzenie postępowania zmierzającego do ponownego rozdysponowania tych częstotliwości. Dopiero w kolejnym kroku nastąpi badanie określonych w ustawie przesłanek, występowanie których skutkować będzie odmową udzielenia rezerwacji na kolejny okres.

Decyzję w sprawie udzielenia rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres dokonuje się po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego w tej sprawie. W przypadku złożenia w ramach postępowania konsultacyjnego wiarygodnego wniosku o rezerwację częstotliwości przez podmiot, który nie posiada rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach, Prezes UKE może, choć nie musi, odmówić dokonania rezerwacji na kolejny okres, co skutkować będzie koniecznością przeprowadzenia procedury selekcyjnej. Taka regulacja wynika wprost z art. 50 ust. 3 EKŁE. Taki wniosek stanowi niewątpliwie dowód na popyt rynkowy ze strony przedsiębiorstw innych niż te, które posiadają prawa użytkowania widma radiowego w danym paśmie, który regulator musi wziąć pod uwagę rozważając kwestię zasadności wydania rezerwacji na kolejny okres lub przeprowadzenia nowego postępowania selekcyjnego.

Utrzymano obowiązującą pod rządami ustawy Pt regulację, zgodnie z którą Prezes UKE może z urzędu wydać decyzję, w której stwierdzi brak możliwości dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres.

Wniosek o odnowienie rezerwacji, należy złożyć nie wcześniej niż 5 lat przed upływem okresu wykorzystywania częstotliwości nie później niż rok przed upływem tego okresu. W przypadku rezerwacji częstotliwości wydanych na okres roku lub krótszy wniosek składa się nie później niż 6 miesięcy przed upływem okresu wykorzystywania częstotliwości. W stosunku do przepisów ustawy Pt wydłużono zgodnie z art. 50 ust. 1 EKŁE termin na złożenie wniosku z 4 do 5 lat.

Art. 89

Przepis określa termin na złożenie wniosku o rezerwację częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną oraz wniosku o dokonanie rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania i rozprowadzania programów telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną, w sytuacji kiedy podmiot otrzymał od KRRiT koncesję na kolejny okres. Regulacja ma na celu zapobieganie przedwczesnemu składaniu wniosków o rezerwację.

Art. 90

Kwestie przeniesienia (przekazanie lub dzierżawa) indywidualnych praw użytkowania widma radiowego uregulowane są w art. 51 EKŁE.

Generalna zasada wynikająca z dyrektywy obliguje państwa członkowskie do zapewnienia, że przedsiębiorcy będą mogli przekazywać lub wydzierżawiać swoje indywidualne prawa. Odstępstwo od tej zasady może dotyczyć sytuacji kiedy prawo przyznano początkowo bezpłatnie lub przydzielono do celów nadawania.

W związku z powyższym, przewiduje się wprowadzenie dwóch możliwości zmiany podmiotu dysponującego częstotliwościami:

- 1) zmiana podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości poprzez wydanie nowej decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości przez Prezesa UKE, zgodnie z wnioskiem podmiotu dysponującego rezerwacją po spełnieniu przesłanek ustawowych,
- 2) wydzierżawienie lub przekazanie do użytkowania na podstawie innego tytułu prawnego przez podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości objętych rezerwacją na rzecz innego podmiotu (obowiązek zawiadomienia o tym Prezesa UKE).

Prezes UKE dokonuje zatem, z wyłączeniem rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy, zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości w sytuacji kiedy podmiot nią dysponujący złoży wniosek, podmiot przejmujący wyrazi zgodę i spełnia wymagania ustawowe oraz nie zachodzą wskazane w ustawie przesłanki negatywne. Zmiana taka obejmuje także możliwość współużytkowania przez kilka podmiotów częstotliwości dotąd wykorzystywanych samodzielnie przez dany podmiot.

Ponadto, Prezes UKE będzie niezwłocznie ogłaszał na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wydaniu decyzji o zmianie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości. Ogłoszenie to obejmowało będzie nazwę podmiotu, na rzecz którego przeniesiono rezerwację częstotliwości, zakres częstotliwości, obszar objęty rezerwacją oraz okres obowiązywania rezerwacji.

Art. 91

W odniesieniu do wtórnego obrotu częstotliwościami na podstawie umowy, zrezygnowano z wyłączenia w projektowanym przepisie rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych. Podkreślić należy, że to właśnie podmioty dysponujące rezerwacjami częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych są najbardziej zainteresowane możliwością dzierżawy lub przekazania na podstawie innego tytułu prawnego tych częstotliwości do użytkowania. W związku z tym, możliwość wydzierżawienia lub przekazania do użytkowania częstotliwości objętych rezerwacją częstotliwości na rzecz innego podmiotu powinna odnosić się do wszystkich rezerwacji częstotliwości.

Podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości, zawiadamia Prezesa UKE, a w przypadku częstotliwości przeznaczonych na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych - także Przewodniczącego KRRiT, o wydzierżawieniu częstotliwości lub przekazaniu ich do użytkowania, nie później niż w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy.

Według projektowanych przepisów przesłankami do wydania przez Prezesa UKE decyzji zmieniającej warunki wykorzystywania częstotliwości lub zakazującej ich wykorzystywania przez podmiot, któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania są: wystąpienie okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, wykorzystywanie częstotliwości w sposób nieefektywny, a także w przypadku gdy wykorzystywanie częstotliwości przez podmiot mogłoby doprowadzić do zakłócenia konkurencji, w szczególności poprzez nadmierne skupienie częstotliwości przez ten podmiot lub grupę kapitałową.

Wtórny obrót częstotliwościami, o którym mowa w tym przepisie może wpłynąć na konkurencyjność rynku. Z uwagi jednak na fakt, że to Prezes UOKiK jest organem wspomagającym Prezesa UKE przy rezerwacji częstotliwości w ocenie konkurencyjności,

konsekwentnie konieczna wydaje się jego opinia na temat potencjalnego zakłócenia konkurencji również w przypadkach opisanych w tym artykule.

W przypadku częstotliwości przeznaczonych na potrzeby rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, Prezes UKE wydaje decyzję zmieniającą warunki wykorzystania częstotliwości lub zakazującą ich wykorzystania w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt w art. 122¹.

Art. 92

W przypadku kiedy podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań podjętych w ramach postępowania selekcyjnego, a Prezes UKE uzna, że pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające, może podjąć działania zmierzające do zapewnienia realizacji przez podmiot tych zobowiązań. W tym celu może w drodze decyzji zobowiązać podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości do wykorzystywania częstotliwości w sposób zgodny z tymi zobowiązaniami, określając harmonogram realizacji pokrycia zasięgiem sieci telekomunikacyjnych oraz obszary, które mają zostać objęte zasięgiem sieci telekomunikacyjnych lub odsetek mieszkańców, który ma zostać objęty tym zasięgiem. Decyzja w tej sprawie podlegać będzie postępowaniu konsultacyjnemu. Podkreślić należy, że przepis dotyczy wyłącznie sytuacji niewywiązywania się z już wcześniej podjętych przez podmiot zobowiązań. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 93

Projektowany przepis stanowi wdrożenie do polskiego porządku prawnego wprowadzonego EKŁE przepisu art. 52 określającego specjalne środki mające na celu wspieranie konkurencji, które może zastosować Prezes UKE. Kodeks określa przy tym bardzo szeroki katalog środków, które państwa członkowie są obowiązane wprowadzić w swoich przepisach. Decyzja o ich zastosowaniu należy do krajowych organów regulacyjnych lub innych właściwych organów – w przypadku Polski do Prezesa UKE.

Zgodnie z art. 52 EKŁE Prezes UKE w celu wspierania równoprawnej i skutecznej konkurencji, w szczególności zapobiegania nadmiernemu skupieniu częstotliwości przez podmiot lub podmioty z grupy kapitałowej, przyznając, zmieniając lub odnawiając rezerwację częstotliwości będzie mógł min: ograniczyć zasoby częstotliwości przyznawane podmiotowi, nałożyć obowiązki w zakresie zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, w tym na potrzeby roamingu, w odniesieniu do danego zasobu częstotliwości lub zasobu o analogicznych właściwościach, odmówić przyznania całości lub części zasobu objętego wnioskiem jeżeli zachodzi potrzeba przeznaczenia tego zasobu dla nowego podmiotu, zakazać lub określić warunki zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości lub wydzierżawienia lub przekazania do użytkowania częstotliwości objętych rezerwacją, gdy istnieje prawdopodobieństwo poważnego zakłócenia konkurencji, czy też odmówić zmiany rezerwacji częstotliwości, która prowadzi do zmiany sposobu wykorzystywania zasobu częstotliwości.

Przepis EKŁE stanowi samodzielną odrębną instytucję prawną i w taki też sposób zaproponowano jego wdrożenie w projektowanej ustawie.

Art. 94

Przepis określa przesłanki zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości przez Prezesa UKE. Przepis stanowi pośrednio wdrożenie art. 18 ust. 1 oraz art. 19 EKŁE dotyczących zmiany praw i obowiązków oraz ograniczenia lub cofnięcia praw. Zatem Prezes UKE może dokonać takiej

ingerencji w prawa indywidualne wyłącznie w sytuacjach określonych w ustawie (katalog zamknięty), co zapewnia dokonywanie zmian tylko w przypadkach obiektywnie uzasadnionych i w sposób proporcjonalny.

Przesłanki nie różnią się od przesłanek funkcjonujących pod rządami ustawy Prawy telekomunikacyjne i obejmują w szczególności sytuacje stwierdzenia, że używanie urządzenia radiowego zgodnie z rezerwacją powoduje szkodliwe zakłócenia lub szkodliwe zaburzenia elektromagnetyczne, wystąpienia okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, nierozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją w terminie wskazanym w rezerwacji, wystąpienia powtarzających się naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości lub obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości, niewywiązywania się z zobowiązań selekcyjnych, wystąpienia powtarzających się naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości lub obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości, nieefektywnego wykorzystywania częstotliwości, czy też konieczności realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami.

Projektowane przepisy powielają także przewidziane w Pt rozwiązanie i dają Prezesowi UKE narzędzia w postaci możliwości cofnięcia rezerwacji częstotliwości w sytuacji, gdy w wyniku przekształceń własnościowych dojdzie do nadmiernego skupienia częstotliwości w rękach jednego podmiotu. Prezes UKE będzie badać kwestie skupienia częstotliwości przy ich rozdysponowywaniu, np. określając spectrum capy w postępowaniu selekcyjnym lub dokonując rezerwacji częstotliwości na kolejny okres. Przepisy ustawy powinny także regulować kwestii nadmiernego skupienia częstotliwości, do którego może dojść w wyniku przekształceń własnościowych i które może przykładowo całkowicie zmienić obraz rynku wynikający z założeń określonego postępowania selekcyjnego. Należy podkreślić, że uprawnienie Prezesa UKE jest całkowicie niezależne od uprawnień Prezesa UOKiK w zakresie koncentracji. Prezes UKE nie wypowiada się w zakresie samej możliwości dokonania określonej transakcji handlowej, a jedynie ma uprawnienie do cofnięcia rezerwacji, jeżeli ta transakcja doprowadzi do nadmiernego skupienia częstotliwości, przy czym podmiot może w łatwy i szybki sposób, jeszcze przed dokonaniem takiej transakcji, uzyskać pewność czy organ regulacyjny będzie mógł skorzystać ze swojego uprawnienia.

Należy przy tym podkreślić, że przepis dotyczy sytuacji, gdy strony transakcji handlowej dysponują już rezerwacją częstotliwości. W przeciwnym razie nie doszłoby do nadmiernego skupienia częstotliwości przez podmiot lub grupę kapitałową. Jednocześnie druga strona transakcji nie musi bezpośrednio posiadać rezerwacji, ponieważ może nią dysponować inny podmiot grupy kapitałowej, do której należy np. podmiot przejmujący kontrolę. Dlatego przepis koncentruje się na skutku transakcji, czyli nadmiernym skupieniu częstotliwości.

Przepis nie określa terminu na zgłoszenie zamiaru przeprowadzenia transakcji – należy uznać, że regulacja taka jest zbędna, szczególnie, że funkcją tego przepisu jest danie podmiotowi określonego uprawnienia, z którego skorzystanie jest w pełni dobrowolne. Podmiot musi dokonać zgłoszenia przed dokonaniem transakcji, ponieważ przepis mówi wprost o „zamiarze” jej dokonania. Prezes UKE będzie miał zagwarantowany 30-dniowy termin na rozpatrzenie zgłoszenia i zawiadomienie stron o swoim stanowisku. W przypadku gdy strony dokonają transakcji zanim Prezes UKE rozpatrzy zgłoszenie – znajdzie zastosowanie art. 94 ust. 1 pkt 10, co powinien wziąć pod uwagę podmiot chcący skorzystać z projektowanego uprawnienia. Uzasadnione jest przy tym zakreślenie 30-dniowego terminu dla Prezesa UKE, biorąc pod uwagę uregulowany w kpa termin na załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego (co do zasady 1 miesiąc, a w przypadku sprawy szczególnie skomplikowanej – maksymalnie 2 miesiące).

Wprowadzono ponadto wyłączenie stosowania tego przepisu po upływie 5 lat od dnia dokonania transakcji handlowej. Podyktowane jest to potrzebą zagwarantowania pewności prawnej oraz ochroną dokonanych inwestycji, a ponadto zachowaniem spójności z przepisami zawartymi w UOKiK, które zawierają analogiczny termin w odniesieniu do kwestii koncentracji przedsiębiorców (art. 21 ust. 3 UOKiK).

Projektowany przepis ust. 6 pozwala na dokonanie zmian udzielonych już rezerwacji częstotliwości przez zamianę częstotliwości objętych rezerwacją na częstotliwości o analogicznych właściwościach, w celu uporządkowania przydziału widma w danym paśmie. Zamiana częstotliwości jest dopuszczona wyłącznie w ściśle określonych sytuacjach, niezbędnych z punktu widzenia prawidłowej gospodarki częstotliwościami, czyli reshufflingu i konieczności realizacji zobowiązań międzynarodowych. Należy również wskazać, że przepis ma umożliwić kontynuowanie działalności prowadzonej przy wykorzystaniu dotychczas posiadanych częstotliwości (np. podmioty, które świadczą usługę LTE będą oczekiwały, iż na podstawie projektowanego przepisu otrzymają częstotliwości o analogicznych właściwościach, tj. takie, które umożliwią im dalsze świadczenie tej samej usługi). Częstotliwościami analogicznymi powinny być przy tym takie, które mają to samo przeznaczenie (tj. przypisaną służbę) oraz użytkowanie – określone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości. Jednocześnie zgodnie z projektem ustawy wszelkie istotne zmiany rezerwacji będą podlegać obowiązkowym 30-dniowym konsultacjom, podczas których zainteresowane podmioty będą mogły wyrazić opinię, czy ich zdaniem przydzielane częstotliwości są analogiczne.

Zmiany będą mogły dotyczyć całości lub części częstotliwości objętych rezerwacją, zaś Prezes UKE będzie mógł wszczynać i prowadzić jedno postępowanie oraz wydać jedną decyzję lub odrębne decyzje dla każdej z rezerwacji albo prowadzić odrębne postępowania zakończone wydaniem odrębnych decyzji. W efekcie możliwe będzie wprowadzenie nowych technologii w rozdysponowanych już zasobach, a także zwiększenie jakości świadczonych usług.

Art. 95

Przepis wprowadza zamknięty katalog przesłanek skutkujących odmową udzielenia rezerwacji częstotliwości. Należy przy tym jednak pamiętać, że ocenie podlega także kwestia spełnienia pozytywnych przesłanek wydania rezerwacji np. częstotliwości muszą być dostępne.

Ust. 2 reguluje natomiast sytuację odmowy wydania lub cofnięcia pozwolenia radiowego w okresie ważności rezerwacji.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 96

Przepis jest tożsamy z przepisem art. 123 ust. 13-14 Pt. Celem dodania ust. 13 i 14 było umożliwienie płynnego przeniesienia nadawców w zakres 470–694 MHz. Do realizacji tego celu niezbędne jest również dokonanie zmian w obowiązujących koncesjach w zakresie pasma 700 MHz. Aby móc wszcząć postępowanie w sprawie zmiany koncesji nadawców obecnych w paśmie 700 MHz, niezbędne jest wydanie przez Prezesa UKE decyzji o zmianie rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów w sposób cyfrowy drogą naziemną, zawierającej takie dane jak: multipleks, obszar rozpowszechniania oraz parametry sygnalizacyjne – identyfikatory ID. Dopiero na podstawie takiej ostatecznej decyzji Przewodniczący KRRiT może wszcząć postępowanie w sprawie zmiany koncesji, a co za tym idzie – dokonać zmiany koncesji.

Art. 97

Podmiot rozpowszechniający programy radiofoniczne lub telewizyjne obowiązany jest uzyskać koncesję (zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji) i rezerwację

częstotliwości. Postępowania administracyjne w sprawie udzielenia, zmiany lub cofnięcia koncesji oraz rezerwacji częstotliwości są prowadzone niezależnie. Konieczne jest wskazanie wprost powiązania pomiędzy tymi postępowaniami, zwłaszcza w kwestii kolejności uzyskiwania tych uprawnień, szczególnie w przypadku cofnięcia koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych lub telewizyjnych i wygaśnięcia rezerwacji. Konieczne jest rozstrzygnięcie, że w takim przypadku wygaśnięcia koncesji wygasa również rezerwacja częstotliwości udzielona w celu wykonania wynikających z koncesji uprawnień.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 98

Zaproponowane przepisy mają charakter sankcyjny i nakładają na podmiot, któremu cofnięto rezerwację z powodu niewywiązywania się z obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości lub podmiot wyłoniony, na rzecz którego dokonano rezerwacji po przetargu, aukcji albo konkursie, a który nie uiszczył dodatkowej opłaty za dokonanie rezerwacji lub będąc podmiotem wyłonionym w procedurze selekcyjnej zrezygnował z ubiegania się o rezerwację, zakaz ubiegania się o rezerwację przez określony czas (3 lub 6 lat).

Wprowadzane mechanizmy mają nie tylko charakter sankcyjny, ale również prewencyjny, zabezpieczający prawidłowy przebieg bieżącego oraz kolejnych postępowań selekcyjnych. Wskazany w ust. 2, 3 i 4 termin 6 lat będzie odpowiednim środkiem prewencyjnym wobec podmiotów startujących w procedurach selekcyjnych, których zamiarem nie jest uzyskanie rezerwacji częstotliwości, a jedynie prowadzenie działań mających na celu utrudnienie uzyskania stosownej rezerwacji przez konkurentów. Chronione są w ten sposób interesy innych uczestników, jak i Skarbu Państwa.

Zaproponowany termin jest adekwatny, biorąc pod uwagę fakt, że procedury selekcyjne (dotyczące najatrakcyjniejszych częstotliwości) przeprowadzane są coraz rzadziej (z uwagi na coraz mniejszą ilość widma radiowego, które może być przekazane do dysponowania). Sześcioletni okres zakazu jest zatem skorelowany z dotychczasową częstotliwością prowadzenia procedur selekcyjnych. Wprowadzenie krótszego okresu mogłoby doprowadzić do sytuacji, że taki nieuczciwy uczestnik procedury selekcyjnej nie poniósłby konsekwencji, a w związku z tym cel wprowadzenia ust. 2, 3 i 4 nie zostałby osiągnięty.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 99

Proponowany przepis wskazuje, że Prezes UKE będzie miał obowiązek publikacji na stronie podmiotowej BIP UKE informacji o zasobach zajętych, aktualizowania jej nie rzadziej niż raz w miesiącu, oraz możliwość publikacji informacji o zasobach dostępnych. Publikacja informacji zarówno o zajętych, jak i dostępnych zasobach lepiej pozwoli zainteresowanym podmiotom na zapoznanie się ze stanem rozdysponowania częstotliwości.

Obowiązek publikacji jedynie informacji o zasobach zajętych podyktowany jest względami praktycznymi, ponieważ nie można obiektywnie, we wszystkich przypadkach określić danej częstotliwości jako dostępnej. W niektórych przypadkach należy znać parametry stacji, wskazane we wniosku podmiotu, aby dokonać analizy i stwierdzić, czy dane częstotliwości są dostępne. Może to zostać zatem dokonane dopiero po wpłynięciu wniosku o rezerwację częstotliwości.

Prezes UKE będzie publikował niezwłocznie na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wpłynięciu wniosku o rezerwację częstotliwości na dostępny zasób, od którego to momentu liczony będzie 14-dniowy termin na złożenie wniosku o rezerwację częstotliwości w wyniku zainteresowania. Wskazać należy, że informacja może przyjąć dowolną formę, także publikacji

samego wniosku. Celem wprowadzenia 14-dniowego terminu jest zabezpieczenie przejrzystości postępowania rezerwacyjnego i zagwarantowanie, że decyzja rezerwacyjna na dostępny zasób nie zostanie przydzielona podmiotowi, który złożył wniosek jako pierwszy, jeżeli inne podmioty także byłyby w tym momencie zainteresowane uzyskaniem rezerwacji.

Wprowadzenie tego przepisu spowoduje także, że Prezes UKE będzie mógł dokonać rezerwacji na dostępny zasób częstotliwości nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia publikacji informacji o wniosku o rezerwację na ten zasób. Rozwiązanie takie ma na celu wyeliminowanie ryzyka rozdysponowania częstotliwości bez uwzględnienia ewentualnego zainteresowania innych podmiotów tym zasobem.

Jednocześnie należy wskazać, że powyższe rozwiązanie będzie miało zastosowanie również do sytuacji, gdy do Prezesa UKE wpłynie wniosek o rezerwację dostępnych częstotliwości, które nie zostały wskazane przez Prezesa UKE w informacji o dostępnym zasobie częstotliwości.

Zatem w przypadku wpłynięcia wniosku o rezerwację częstotliwości wskazanej jako dostępna Prezes UKE przeprowadza postępowanie administracyjne mające na celu wydanie rezerwacji częstotliwości. Jeżeli do czasu wydania decyzji rezerwacyjnej do Prezesa UKE nie wpłynie wniosek o dokonanie rezerwacji częstotliwości, czego wynikiem byłby brak dostatecznych zasobów częstotliwości, Prezes UKE wydaje decyzję bez procedury selekcyjnej.

Natomiast w przypadku braku dostatecznych zasobów częstotliwości podmiot, dla którego zostanie dokonana rezerwacja częstotliwości, jest wyłaniany w drodze postępowania selekcyjnego: konkursu w przypadku rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania w sposób cyfrowy lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, a w pozostałych przypadkach przetargu lub aukcji.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 100

Prezes UKE ogłasza postępowanie selekcyjne nie tylko w przypadku, kiedy podmiot złożył wniosek o rezerwację częstotliwości, a brak jest dostatecznych zasobów, ale także może to zrobić z własnej inicjatywy. Zasadniczo postępowanie ogłasza się na częstotliwości dostępne, jednak projektowany przepis pozwala na ogłoszenie selekcji na zajęte zasoby częstotliwości w przypadku których termin, w którym staną się one dostępne, będzie znany najpóźniej w dniu ogłoszenia postępowania selekcyjnego.

Wprowadzenie możliwości ogłoszenia procedury selekcyjnej odnośnie do zasobów częstotliwości, które nie są jeszcze dostępne, pozwoli zapewnić efektywne i ciągle wykorzystywanie częstotliwości. Odmienne rozwiązanie skutkowałoby tym, że częstotliwości nie byłyby wykorzystywane nie tylko przez okres przygotowania i prowadzenia procedury selekcyjnej, ale również przez czas, w którym dysponent rezerwacji częstotliwości uzyskuje stosowne pozwolenia radiowe lub wpisy do rejestru urządzeń radiowych, które pozwolą mu na rozpoczęcie wykorzystywania częstotliwości i świadczenie usług. Proponowane rozwiązanie pozwoli zatem dysponentom rezerwacji częstotliwości na wcześniejsze przeprowadzenie prac związanych z planowaniem i budową sieci radiowej, co będzie skutkować szybszym (po dacie, od której będzie obowiązywała rezerwacja) rozpoczęciem wykorzystywania częstotliwości i świadczenia usług. Przykładowo, do wcześniejszego rozdysponowania częstotliwości mogłoby dojść w sytuacji, w której podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości nie złoży w wymaganym terminie wniosku o dokonanie rezerwacji na kolejny okres lub też w przypadku, gdy Prezes UKE zawrze porozumienie z MON o przekazaniu przez MON w określonej przeszłości częstotliwości do wykorzystywania cywilnego.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 101

Przepis wprost wskazuje, że postępowanie selekcyjne, czyli konkurs, przetarg lub aukcję przeprowadza Prezes UKE, tak jak wynikało to już z Pt.

Art. 102

Proponuje się utrzymanie znanego z Pt rozwiązania, zgodnie z którym postępowanie selekcyjne jest postępowaniem odrębnym od postępowania rezerwacyjnego i nie stosuje się do niego przepisów kpa. Celem postępowania selekcyjnego jest niejako wyłonienie uczestników postępowania rezerwacyjnego.

Wskazanie w przepisie, że termin zakończenia postępowania selekcyjnego nie może być dłuższy niż 8 miesięcy od dnia wpłynięcia wniosku o rezerwację częstotliwości wynika wprost z konieczności implementacji art. 55 ust. 7 EKŁE. Należy podkreślić, że termin ten ma charakter procesowy.

Art. 103

Przepis stanowi wdrożenie art. 55 ust. 1, 2 i 3 EKŁE.

Zgodnie z proponowanym przepisem i ust. 1 art. 55 EKŁE przed rozpoczęciem postępowania selekcyjnego Prezes UKE przeprowadza postępowanie konsultacyjne w ramach którego udostępnia projekt rozstrzygnięcia, projekt ogłoszenia i projekt dokumentacji, a także podaje przyczyny wyboru trybu postępowania selekcyjnego oraz cele, których osiągnięciu ma służyć to postępowanie.

Przepis w ust. 2 wskazuje założenia jakimi oprócz wspierania równoprawnej konkurencji, która jest niejako celem nadrzędnym może kierować się Prezes UKE określając cele konkretnego postępowania. Oczywiście wybór zależy będzie od sytuacji rynkowej, występujących na rynku problemów, celów polityki rządu itp.

Art. 104

Przepis dotyczy postępowania selekcyjnego zmierzającego do rozdysponowania częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby świadczenia bezprzewodowych usług szerokopasmowych. W odniesieniu do tego zasobu art. 23 ust. 2 oraz 35 EKŁE przewiduje dodatkową procedurę wykorzystującą mechanizm koordynacji w ramach UE.

Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego (RSPG), na wniosek krajowego organu regulacyjnego lub innego właściwego organu lub wyjątkowo z własnej inicjatywy, zwołuje tzw. „forum wzajemnej oceny” do przeanalizowania projektowanych środków, zanim dane państwo członkowskie przyzna prawa użytkowania, czyli udzieli rezerwacji częstotliwości. Forum wzajemnej oceny jest instrumentem wzajemnego uczenia się i wymiany najlepszych praktyk.

Zgodnie z projektowanym przepisem wraz z wszczęciem postępowania konsultacyjnego Prezes UKE informuje RSPG o zamiarze i planowanych warunkach rozdysponowania w drodze postępowania selekcyjnego zharmonizowanych częstotliwości na potrzeby świadczenia bezprzewodowych usług szerokopasmowych. Prezes UKE może zwrócić się do RSPG o zwołanie forum wzajemnej oceny, a w szczególnych przypadkach zwołanie forum następuje z inicjatywy RSPG.

W przypadku zwołania forum wzajemnej oceny Prezes UKE będzie obowiązany do udzielenia wskazanych w ustawie wyjaśnień.

Art. 105

Po zakończeniu postępowania konsultacyjnego Prezes UKE niezwłocznie ogłasza postępowanie selekcyjne. Na stronie podmiotowej BIP UKE publikuje się ogłoszenie o

przetargu, aukcji albo konkursie, dokumentację przetargową, aukcyjną albo konkursową oraz projekt decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości. W ogłoszeniu informuje się o rozpoczęciu postępowania selekcyjnego oraz terminie na złożenie ofert.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 106

Uregulowanie uprawniające Prezesa UKE do odwołania postępowania selekcyjnego w terminie wyznaczonym na złożenie ofert, który został określony w ogłoszeniu, jeżeli taka możliwość została zastrzeżona w treści dokumentacji jest uzasadnione potrzebą umożliwienia Prezesowi UKE rezygnacji z przeprowadzenia postępowania, jeżeli jego przeprowadzenie, z powodu zmienionych warunków, byłoby niezasadne. Ust. 2 reguluje kwestie zwrotu dokumentów oraz wadium.

Regulacje w tożsamym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 107

Przepis określa elementy, które powinna zawierać dokumentacja postępowania selekcyjnego, przy czym należy zwrócić uwagę, że jest to katalog otwarty.

Dokumentację udostępnia się za opłatą, która nie może przekroczyć kosztów wykonania dokumentacji. Opłata jest pobierana przez Urząd Komunikacji Elektronicznej.

Regulacje w tożsamym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 108

Przepis określa uprawnienia Prezesa UKE w zakresie stosowania w aukcji i przetargu tzw. *spectrum caps*, które są narzędziem powszechnie używanym w Europie i na świecie w celu kształtowania przez regulatora popytu na częstotliwości zgłaszanego w ramach konkurencyjnych procedur selekcyjnych. Celem *spectrum caps* jest zapewnienie takiej dystrybucji zasobów częstotliwości pomiędzy uczestników rynku, która będzie wspierać, a nie przeciwdziałać równoprawnej konkurencji między tymi podmiotami. W szczególności chodzi o zapobieganie gromadzeniu nadmiernych zasobów częstotliwości w rękach danego podmiotu lub grupy kapitałowej. Konieczne z regulacyjnego punktu widzenia może się również okazać wspieranie takiej dystrybucji widma, aby komplementarne zasoby częstotliwości znajdowały się w rękach jednego podmiotu (grupy kapitałowej), gdyż wówczas będą one najefektywniej wykorzystywane.

Przepis w postulowanym brzmieniu, które funkcjonowało już w ustawie Pt, będzie pozwalać Prezesowi UKE na następujące działania:

- wykluczenie od udziału w przetargu (aukcji) danego podmiotu, jeśli ten podmiot posiada już określony zasób częstotliwości lub jeśli posiada go grupa kapitałowa, do której ten podmiot należy;
- ograniczenie popytu, jaki w przetargu (aukcji) może zgłosić dany podmiot, jeśli ten podmiot posiada już określony zasób częstotliwości lub jeśli posiada go grupa kapitałowa, do której ten podmiot należy – w praktyce warunki przetargu mogłyby np. wskazywać, że dany podmiot może ubiegać się w przetargu/aukcji o taką ilość widma, która łącznie z posiadanym już (w ramach grupy kapitałowej) zasobem nie przekroczy x MHz;
- wskazanie, że w przetargu (aukcji) może wziąć udział tylko taki podmiot, który już posiada określony zasób częstotliwości lub też posiada go grupa kapitałowa, do której ten podmiot należy – dotyczy to sytuacji, gdy nie jest wskazane wprowadzanie na rynek podmiotu niedysponującego (samodzielnie lub w ramach grupy kapitałowej) określonym zasobem

częstotliwości. Sytuacja taka może wystąpić, gdy częstotliwości przeznaczone do rozdysponowania mają stanowić dopełnienie już rozdysponowanego zasobu i wpłynąć na poprawę jakości świadczonych usług;

Należy przy tym podkreślić, że w każdym z powyższych przypadków badanie posiadanych zasobów częstotliwości odbywa się na poziomie całej grupy kapitałowej, a nie pojedynczych podmiotów, zgodnie z doktryną *single economic unit* wypracowaną na gruncie prawa ochrony konkurencji. Innymi słowy Prezes UKE zlicza zasoby częstotliwości posiadane przez wszystkie podmioty należące do danej grupy kapitałowej i na tej podstawie ocenia, czy dany podmiot należący do tej grupy może/nie może wziąć udziału w przetargu (aukcji), i o jaki zasób może się w tej procedurze ubiegać.

Przepis ust. 2 doprecyzowuje, iż określając warunki uczestnictwa w przetargu, aukcji albo konkursie zgodnie, Prezes UKE może wskazać wymagania, jakie powinien posiadać podmiot składający ofertę, w szczególności dotyczące jego wiarygodności finansowej lub doświadczenia w wykonywaniu działalności telekomunikacyjnej. Umożliwi to Prezesowi UKE wykluczenie już na etapie wstępnej oceny ofert tych podmiotów, które nie dają rękojmi przystąpienia do procedury selekcyjnej z rzeczywistą wolą ubiegania się o rezerwację częstotliwości lub zdolności do efektywnego wykorzystania przyznanej rezerwacji. Ma to na celu zabezpieczenie prawidłowego toku i efektywności postępowania selekcyjnego oraz zapobieżenie zniekształceniu jego wyników.

Przepis wprowadza także dodatkowe uprawnienie dla Prezesa UKE do dopuszczenia do udziału w konkretnym postępowaniu selekcyjnym tylko jednego podmiotu z danej grupy kapitałowej. Celem regulacji jest zapewnienie konkurencyjności postępowania i przeciwdziałanie zakłóceniu konkurencji na rynku, w szczególności przez nadmierne skupienie częstotliwości. Przepis ma przeciwdziałać szeregowi niepożądanych sytuacji, np. obchodzenia limitów określonych uprawnień przewidzianych dokumentacją dla jednego uczestnika, powstaniu zмовы między członkami grupy startującymi w selekcji jako odrębni uczestnicy, teoretycznie konkurujący ze sobą o przydział częstotliwości.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 109

Instytucja wadium, znana już w tym kształcie w ustawie Pt (art. 119 Pt), ma służyć między innymi ograniczeniu udziału w procedurze selekcyjnej uczestników, których celem nie jest uzyskanie rezerwacji częstotliwości, ale zakłócenie procesu selekcyjnego. Na konieczność określenia odpowiedniej wysokości wadium wskazywała Komisja Europejska w uwagach do aukcji na pasma 800 MHz i 2,6 GHz, w której podmiot wyłoniony po zakończeniu aukcji zrezygnował z rezerwacji po aktywnej licytacji. Ustalenie wysokiego wadium i możliwość jego wpłacenia jest jednym z czynników pozwalających na zbadanie wiarygodności finansowej uczestnika aukcji/przetargu.

W praktyce może się okazać, że wadium zostanie ustalone na dużo niższym poziomie niż 5000% opłaty rocznej za prawo do dysponowania częstotliwością. Minimalna wysokość wadium wynosi bowiem 5% tej opłaty. Należy również wskazać, że zgodnie z projektem wysokość wadium będzie ustalana przez Prezesa UKE z uwzględnieniem społecznego i gospodarczego znaczenia danego pasma. Te czynniki będą miały zatem wpływ na to, jaka wysokość wadium zostanie ustalona w przypadku konkretnej aukcji czy przetargu.

Jednocześnie wysokość wadium jest określana w dokumentacji, która jest konsultowana z rynkiem. Należy wskazać, że w konsultacjach aukcji na pasmo 800 MHz przedsiębiorcy telekomunikacyjni wskazywali na konieczność określenia wyższego wadium, w celu zabezpieczenia postępowania, co nie było możliwe w świetle obowiązujących przepisów.

Wycofanie oferty z przetargu albo aukcji po upływie terminu na składanie ofert, niezadeklarowanie kwoty pierwszego postąpienia w aukcji, niewniesienie wymaganego depozytu lub rezygnacja przez podmiot wyłoniony z uzyskania rezerwacji częstotliwości będzie powodować utratę wadium.

Jednocześnie wadium wniesione przez podmiot zwycięski w postępowaniu zostanie zaliczone na poczet jednorazowej opłaty za częstotliwości.

Przepis określa też zasady zwrotu wadium po zakończonym postępowaniu.

Art. 110

W przypadku stosowania trybu aukcyjnego konieczne jest wprowadzenie na poziomie ustawy instytucji depozytu, którego wnoszenie ma na celu m.in. zabezpieczenie postępowania selekcyjnego przed nierzetelnym zachowaniem uczestników oraz zapobieganie składaniu tzw. pozornych ofert w aukcji. Instytucja depozytu, funkcjonująca już w ustawie Pt w proponowanym kształcie w art. 119a Pt, będzie stanowiła, obok obowiązku wniesienia wadium, gwarancję prawidłowego przebiegu postępowania selekcyjnego. Wniesienie wadium ma na celu zabezpieczenie wykonania obowiązku polegającego na uczestnictwie w przetargu lub aukcji (m.in. obowiązek zadeklarowania pierwszego postąpienia w aukcji) oraz zabezpieczenie przed wycofaniem się z oferty po upływie terminu na składanie ofert. Wysokość wadium powiązana jest przy tym z wartością częstotliwości. Główną funkcją depozytu jest natomiast zabezpieczenie przede wszystkim prawidłowego przebiegu licytacji, w związku z czym powiązany jest z wysokością złożonych już przez uczestnika ofert. Depozyt ma na celu dodatkowe zabezpieczenie jedynie postępowania aukcyjnego, gdyż w przypadku tego trybu rozdysponowania częstotliwości długotrwałość postępowania, wielość rund licytacji, wiąże się ze szczególnym ryzykiem składania pozornych ofert. Oferty takie służą do sztucznego podbijania najwyższej zadeklarowanej kwoty w kolejnych rundach aukcji bez rzeczywistego zamiaru uzyskania rezerwacji, a jedynie w celu opóźnienia uzyskania rezerwacji przez pozostałych uczestników licytacji lub podniesienia ceny, po jakiej uzyskają oni rezerwację częstotliwości.

Należy zatem wprowadzić całościową regulację dotyczącą zasad wnoszenia depozytu, sposobu ustalania jego wysokości oraz, tak jak w przypadku wadium, jego zaliczania na poczet opłaty za rezerwację częstotliwości, zwrotu i utraty.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę cel instytucji depozytu, wprowadzono zasadę, w świetle której wniesiony depozyt ulega przepadkowi, w przypadku rezygnacji podmiotu pierwotnie wyłonionego, o którym mowa.

Art. 111

Ofertę zarówno w przetargu, aukcji jak i konkursie należy sporządzić zgodnie z wymogami dokumentacji oraz złożyć w terminie określonym w ogłoszeniu o wszczęciu danego postępowania selekcyjnego. Przepis określa wymogi formalne w zakresie oferty, analogicznie jak to miało miejsce w Pt.

Art. 112

Projektowana ustawa powieli przepisy ustawy Pt w zakresie kryteriów oceny ofert. Zatem jedynym kryterium w przypadku aukcji będzie cena, natomiast w przypadku przetargu ustawa przewiduje dodatkowo kryterium zachowania warunków konkurencji oraz inne wskazane w dokumentacji, a w odniesieniu do konkursu kryterium zachowania warunków konkurencji lub inne zamieszczone w dokumentacji konkursowej.

W sprawie zachowania warunków konkurencji Prezes UKE zasięga opinii Prezesa UOKiK.

Art. 113

Badanie ofert w każdym postępowaniu selekcyjnym odbywa się w dwóch etapach i przeprowadza je komisja powołana przez Prezesa UKE. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Przepis ten precyzuje także, że w aukcji można wycofać ofertę jedynie do momentu zadeklarowania kwoty pierwszego postąpienia (kwota ta jest deklarowana w drugim etapie aukcji), czyli rozpoczęcia licytacji. Po zadeklarowaniu kwoty pierwszego postąpienia uczestnik aukcji może natomiast przestać składać kolejne oferty w aukcji (nie spowoduje to utraty wadium, jeżeli nie zostaną spełnione inne przesłanki wskazane w art. 102 ust. 3 Pt).

Możliwość wycofania oferty w dowolnym momencie licytacji może, co do zasady, zniekształcić wyniki i przebieg aukcji. Aby zapewnić stabilność i przejrzystość aukcji, należy wprowadzić domyślne rozwiązanie polegające na uniemożliwieniu wycofania przez uczestnika aukcji jego oferty po rozpoczęciu licytacji.

Wycofanie oferty z aukcji po upływie terminu na składanie ma dla procesu zupełnie inne skutki niż wycofanie oferty w trakcie trwającej już licytacji. Wprowadzenie projektowanego przepisu ma na celu uniknięcie sytuacji, w której uczestnik sztucznie zawyża wartość częstotliwości, a następnie wycofuje się z aukcji, nie ponosząc żadnych konsekwencji poza utratą wadium.

Art. 114

Proponowany przepis ma na celu przede wszystkim określenie warunków wskazujących, który uczestnik postępowania selekcyjnego zostaje podmiotem wyłonionym. Precyzuje on, że konstrukcja listy (list) wyników przetargu, aukcji albo konkursu jest zależna od postanowień dokumentacji, tj. dana lista może obejmować wyniki zarówno dla jednej, jak i dla kilku rezerwacji częstotliwości.

Prezes UKE do publikuje wyniki procedury selekcyjnej w formie jednej bądź kilku list, zależnie od postanowień dokumentacji.

Przepis określa też co się dzieje w przypadku rezygnacji podmiotu wyłonionego z rezerwacji częstotliwości lub niespełniania przez ten podmiot określonych w przepisie warunków ustawowych – w takim przypadku podmiotem wyłonionym staje się uczestnik postępowania selekcyjnego zajmujący kolejną pozycję na liście.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 115

Zaproponowany przepis jest zgodny z ustaloną w krajach UE praktyką, zgodnie z którą podmiot wyłoniony po zakończeniu postępowania selekcyjnego w ciągu kilku dni uzyskuje przydział częstotliwości i może rozpocząć wykorzystywanie częstotliwości. Postępowanie rezerwacyjne toczone się w oparciu o wyniki procedury selekcyjnej powinno cechować się swoistym automatyzmem, tj. przyznaniem rezerwacji podmiotowi wyłonionemu, z zastrzeżeniem enumeratywnie wymienionych w ustawie wyjątków.

Wobec powyższego proponuje się, aby rezerwacja częstotliwości w oparciu o wyniki procedury selekcyjnej była dokonywana z urzędu, zaś stroną postępowania był jedynie podmiot wyłoniony, z zastrzeżeniem sytuacji kiedy przed postępowaniem selekcyjnym częstotliwości były wykorzystywane w sposób alternatywny zgodnie z art. 67.

Jednocześnie podmioty uczestniczące w procedurze selekcyjnej zachowują uprawnienie do kwestionowania wyników postępowania selekcyjnego w procedurze postępowania o unieważnienie przetargu, konkursu albo aukcji.

Mając na względzie konieczność zapewnienia podmiotowi wyłonionemu możliwości jak najszybszego przystąpienia do wykorzystania częstotliwości i rozwoju sieci oraz słuszny interes społeczny, decyzja powinna posiadać rygor natychmiastowej wykonalności.

W interesie społecznym leży bowiem konieczność umożliwienia podmiotowi wyłonionemu jak najszybszego świadczenia usług telekomunikacyjnych na bazie zarezerwowanej częstotliwości. Przyczyni się to do przyspieszenia rozwoju konkurencji w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych oraz zapewnienia użytkownikom dostępu do różnorodnych pod względem ceny i jakości usług telekomunikacyjnych. Należy przy tym wskazać, że rozpoczęcie świadczenia usług w oparciu o rezerwację, jak również realizacja zobowiązań aukcyjnych lub przetargowych, stanowią niezbędny element budowy społeczeństwa informacyjnego, co jest także czynnikiem wspierającym rozwój gospodarczy oraz zapewniającym poprawę jakości życia mieszkańców danego obszaru. Należy również zwrócić uwagę na fakt, iż brak możliwości natychmiastowego korzystania przez podmiot wyłoniony z prawa do dysponowania częstotliwościami objętymi rezerwacją oznaczałoby w konsekwencji brak możliwości świadczenia przez ten podmiot usług telekomunikacyjnych z wykorzystaniem przedmiotowych częstotliwości.

Jednocześnie wskazano, iż kompetencja Prezesa UKE do wszczęcia i prowadzenia jednego postępowania ma charakter fakultatywny, a Prezes UKE wydaje także i w takim przypadku odrębne decyzje dla każdej z rezerwacji częstotliwości.

Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 116

Zgodnie z projektowanym przepisem Prezes UKE uznaje, w drodze decyzji, przetarg, aukcję albo konkurs za nierozstrzygnięty w dwóch przypadkach: jeżeli żaden z uczestników nie spełnił warunków uczestnictwa w postępowaniu, bądź nie osiągnął minimum kwalifikacyjnego, jeżeli zostało określone w dokumentacji oraz w przypadku, gdy na liście, nie ma żadnych uczestników. W przypadku przetargu, aukcji albo konkursu, które dotyczyły różnych rezerwacji częstotliwości, uznanie przetargu, konkursu lub aukcji za nierozstrzygnięte odnosi się tylko do rezerwacji częstotliwości, dla której na liście nie ma innych uczestników. Wskazuje się ponadto, iż przetarg, aukcja albo konkurs są nierozstrzygnięte, jeżeli w terminie wskazanym w dokumentacji do przetargu, aukcji albo konkursu nie przystąpił żaden podmiot. Informacja w tej sprawie jest publikowana na stronie podmiotowej BIP UKE. Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 117

Zgodnie z projektowanym brzmieniem przepisu, Prezes UKE z urzędu lub na wniosek uczestnika postępowania selekcyjnego złożony w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia jego wyników, w drodze decyzji, unieważnia postępowanie, jeżeli zostały rażąco naruszone przepisy prawa lub interesy uczestników przetargu, aukcji albo konkursu. Jak wynika zatem z brzmienia wyżej przywołanego przepisu, przesłankami unieważnienia przetargu są rażące naruszenie przepisów prawa lub interesów uczestników postępowania, co oznacza, że zachodzi ono w przypadku naruszenia przepisu, którego treść bez żadnych wątpliwości interpretacyjnych może być ustalona w bezpośrednim rozumieniu, bądź naruszenie prawa lub interesu uczestnika przetargu wywołuje skutki społeczno-gospodarcze, niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia praworządności. Warto przy tym podnieść, że nie wszystkie stwierdzone w przetargu, aukcji albo konkursie uchybienia, które skutkowały ich unieważnieniem, w praktyce mogły doprowadzić do wyłonienia w przetargu, aukcji albo konkursie podmiotu innego niż podmiot wyłoniony.

Uczestnikowi postępowania selekcyjnego nie przysługuje inny tryb kontroli rozstrzygnięć podejmowanych w postępowaniu selekcyjnym niż określony w projektowanym przepisie.

Instytucja unieważnienia funkcjonowała już na gruncie Pt.

Art. 118

Należy podkreślić, że nie w każdym przypadku zaistnienia podstaw do unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu, za rażąco naruszające przepisy prawa lub interesy uczestników przetargu, aukcji lub konkursu należy uznać wszystkie czynności podejmowane w ramach przetargu, aukcji lub konkursu.

Ewentualne uchybienia, które wprawdzie będą stanowiły podstawę do unieważnienia postępowania, lecz których skutki ograniczają się do nieprawidłowego wykonania określonej czynności proceduralnej na jednym z etapów oraz nie mają żadnego negatywnego wpływu na ocenę zgodności z prawem pozostałych czynności (w szczególności tych podjętych wcześniej), nie powinny stanowić podstawy do powtarzania wszystkich czynności w ramach całego przetargu, aukcji albo konkursu. Przyjęcie odmiennej interpretacji spowodowałoby bowiem podjęcie działań nieproporcjonalnych z punktu widzenia osiągnięcia celu, jakim powinno być usunięcie stwierdzonego rażącego naruszenia prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu.

Dlatego też właściwym rozwiązaniem, w pełni pozwalającym na wyeliminowanie w danym postępowaniu selekcyjnym negatywnych następstw dokonania określonej wadliwej czynności proceduralnej, jest przeprowadzenie przez Prezesa UKE tylko tych czynności, na których podjęcie bądź wyniki miało rzeczywisty wpływ „dokonane” wcześniejsze rażące naruszenie prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji lub konkursu. Racjonalnie usprawiedliwione jest w takim wypadku powtórzenie czynności podjętych w ramach przetargu, aukcji albo konkursu dopiero od momentu, w którym podjęta została czynność dotknięta wadą kwalifikowaną o znamionach rażącego naruszenia prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji lub konkursu. Sytuacja taka uzasadniona jest w szczególności, gdy stwierdzone w przetargu, aukcji albo konkursie uchybienia w praktyce nie miały wpływu na to, który podmiot został podmiotem wyłonionym w przetargu, aukcji albo konkursie (np. błędy obliczeniowe dotyczące uczestnika, który nawet po prawidłowym przeliczeniu punktacji i tak nie zostałby podmiotem wyłonionym).

Należy jednak wskazać, że w niektórych przypadkach proponowanego przepisu będzie oznaczało konieczność ponownego przeprowadzenia przez Prezesa UKE przetargu, aukcji albo konkursu.

W pozostałym zakresie, taka sytuacja zaistnieje w szczególności wówczas, gdy już ogłoszenie przetargu, aukcji albo konkursu nastąpiło w sposób tak wadliwy, że zachodzić będzie konieczność powtórzenia całego postępowania, a zatem powinien zostać ogłoszony nowy proces wyboru podmiotu. Natomiast w sytuacji, gdy rażące naruszenie przepisów prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu, zaistniało na późniejszym etapie albo dotyczyło tylko pewnej części przetargu, aukcji albo konkursu, np. dotyczącej tylko jednego uczestnika, ale bez wpływu na wynik przetargu, aukcji albo konkursu, konieczne będzie przeprowadzenie jedynie tych czynności, które są niezbędne do usunięcia naruszeń stanowiących przyczynę unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu.

Zasadne jest zatem uwzględnienie tego, kiedy i na jakim etapie wystąpiło rażące naruszenie prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu oraz jakie były jego faktyczne następstwa dla prawidłowości podjęcia i przeprowadzenia poszczególnych czynności w przetargu, aukcji albo konkursie. Zgodnie bowiem z zasadą proporcjonalności wywodzoną z art. 2 Konstytucji RP, niecelowe oraz nieproporcjonalne byłoby przeprowadzanie

przez Prezesa UKE przetargu, aukcji albo konkursu od nowa w sytuacji, gdy tylko niektóre czynności związane z przeprowadzeniem przetargu, aukcji albo konkursu obciążone były wadami stanowiącymi przyczynę unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu. W związku z tym, zasadne wydaje się wskazanie w ustawie zakresu przeprowadzanych czynności niezbędnych do usunięcia naruszeń przepisów prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu.

Wskazać dodatkowo należy, że decyzja co do tego, czy unieważniony przetarg, aukcja albo konkurs zostanie przeprowadzony od nowa, czy też zostaną dokonane jedynie określone czynności, nie będzie dokonywana w sposób dowolny. Wynika to z faktu, iż zakres naruszeń przepisów prawa lub interesów uczestników wskazany zostanie w decyzji w sprawie unieważnienia postępowania selekcyjnego, która podlegać będzie weryfikacji w ramach wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, a następnie kontroli sądowej. Podstawę do ustalenia przez Prezesa UKE, czy konieczne jest przeprowadzenie ponownie wszystkich czynności w ramach przetargu, aukcji albo konkursu, czy też wystarczy przeprowadzenie tylko niektórych czynności (tzn. powtórzenie czynności wykonanych wadliwie oraz ewentualnie innych następujących po nich czynności, na które ta wadliwość mogła mieć wpływ), bądź też wykonanie po raz pierwszy czynności, które nie zostały przeprowadzone a powinny być przeprowadzone, stanowić będzie zatem decyzja w sprawie unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu.

Należy przy tym podnieść, że przeprowadzenie przez Prezesa UKE czynności niezbędnych do usunięcia naruszeń, które stanowiły przyczynę unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu, bez potrzeby przeprowadzania całego procesu od początku ma również na celu skrócenie postępowania (nie ma bowiem konieczności np. przeprowadzania kolejnych konsultacji, ponownego ogłaszania przetargu) oraz nieobciążanie popełnionym przez organ błędem podmiotów, które złożyły prawidłowe oferty w przetargu, aukcji albo konkursie. Przeprowadzając bowiem przetarg, aukcję albo konkurs od początku, postępowanie to wydłuża się co najmniej o kilka miesięcy, a dodatkowo podmioty obciążane są kosztami ponownego przygotowania ofert. Ponadto warto zauważyć, że przeprowadzenie przez Prezesa UKE jedynie czynności niezbędnych do usunięcia naruszeń, które stanowiły przyczynę unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu, bez potrzeby przeprowadzania całego procesu ma korzystny wpływ na gospodarowanie zasobami częstotliwości oraz leży w interesie społecznym. Takie działanie oznacza bowiem możliwość szybszego zweryfikowania prawidłowości podjętej po przeprowadzeniu przetargu, aukcji albo konkursu decyzji w przedmiocie rezerwacji częstotliwości i usunięcie w związku z tym stanu niepewności prawnej zarówno po stronie podmiotu na rzecz, którego udzielono przedmiotowej rezerwacji, jak i innych uczestników przetargu, aukcji albo konkursu.

Czynności niezbędne do usunięcia naruszeń powinny być przeprowadzone w oparciu o warunki uczestnictwa w postępowaniu selekcyjnym, wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta oraz kryteria oceny ofert określone przed unieważnieniem postępowania w dokumentacji. Ponadto Prezes UKE powinien podjąć stosowne czynności wyłącznie w stosunku do ofert złożonych przed unieważnieniem postępowania selekcyjnego w terminie składania ofert. Powyżej określony sposób procedowania obowiązuje jednakże pod warunkiem, iż jest możliwe usunięcie w ten sposób naruszeń przepisów prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu, które stanowiły przyczynę unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu.

Wskazać jednak należy, iż w przypadku gdy w ramach czynności niezbędnych do usunięcia naruszeń przepisów prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu, które stanowiły przyczynę unieważnienia danego postępowania, Prezes UKE będzie oceniał oferty będzie zasięgał opinii Prezesa UOKiK w stosunku do tych ofert.

W projektowanym przepisie proponuje się również, aby podmiotem ponownie wyłonionym w przetargu, aukcji albo konkursie nie mógł zostać podmiot, który został wyłoniony przed unieważnieniem postępowania selekcyjnego i zrezygnował z rezerwacji częstotliwości przed jej dokonaniem lub nie uiścił zadeklarowanej jednorazowej opłaty. Natomiast w przypadku, gdy zgodnie z warunkami przetargu, aukcji albo konkursu uczestnik złożył więcej niż jedną ofertę, powyższa zasada stosuje się wyłącznie do oferty, w stosunku do której podmiot wyłoniony przed unieważnieniem przetargu, aukcji albo konkursu zrezygnował z rezerwacji częstotliwości przed jej dokonaniem lub nie uiścił zadeklarowanej jednorazowej opłaty. Celem przedmiotowej regulacji jest wyeliminowanie możliwości uzyskania rezerwacji częstotliwości przez podmiot, który nie dopełnił uprzednio ustawowych warunków koniecznych do uzyskania rezerwacji częstotliwości po przeprowadzeniu unieważnionego postępowania selekcyjnego.

Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 119

Zgodnie z proponowanym przepisem jedynie zmiana wyników postępowania selekcyjnego będąca konsekwencją unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu, powinna stanowić podstawę do wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości dokonanej po przeprowadzeniu przetargu, aukcji albo konkursu. Powyższe oznacza, iż w sytuacji, gdy ponownie przeprowadzony przetarg, aukcja lub konkurs zostaną zakończone tym samym wynikiem, co unieważnione, wówczas nie będzie istniała podstawa do wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości, co jest właściwym rozwiązaniem z punktu widzenia celowości przeprowadzenia tego nadzwyczajnego trybu weryfikacji ostatecznej decyzji administracyjnej. Skoro bowiem na skutek ponownego przeprowadzenia przetargu, aukcji lub konkursu, nie uległ zmianie podmiot lub podmioty wyłonione, to bezcelowe jest przeprowadzenie weryfikacji decyzji rezerwacyjnej, przyznającej częstotliwości temu podmiotowi.

W związku z powyższym, stwierdzić należy, iż przesłanką wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości powinna być zmiana wcześniejszych wyników postępowania selekcyjnego, w tym również wynikająca z unieważnienia go w całości i przeprowadzenia nowego. Przed zmianą wyników przetargu, aukcji albo konkursu, wznowienie postępowania w sprawie rezerwacji jest przedwczesne – nie wiadomo bowiem, jakie rozstrzygnięcia miałyby zapaść w wyniku wznowienia, w szczególności zaś nie można zakładać, że dotychczas uprawniony podmiot utraci rezerwację przyznaną mu częstotliwości. Zmiana wyników powinna obejmować również sytuację, w której dotychczasowy uprawniony podmiot zostaje ponownie wyłoniony w nowym przetargu (aukcji albo konkursie), jednakże na innych warunkach niż dotychczasowe (np. inna deklarowana kwota za rezerwację lub inne zobowiązania rezerwacyjne itp.), co może się zdarzyć w przypadku gdy ten sam podmiot jest uprawniony do złożenia w postępowaniu selekcyjnym więcej niż jednej oferty.

Proponuje się także utrzymanie przewidzianych już w Pt rozwiązań, zgodnie z którymi postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości nie wznowia się, jeżeli od dnia ogłoszenia wyników postępowania selekcyjnego upłynęło 10 lat, a decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości nie uchyla się, jeżeli od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło 10 lat.

Art. 120

Projektowany przepis zawiera obligatoryjną delegację do wydania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji rozporządzenia regulującego organizację postępowań selekcyjnych. Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 121

Przepis stanowi wdrożenie przepisu art. 37 EKŁE dotyczącego możliwości przeprowadzenia procedury selekcyjnej wspólnie z właściwym organem innego państwa członkowskiego. Przepis daje podstawę do udziału w postępowaniu selekcyjnym właściwego organu innego państwa członkowskiego UE.

W przypadku gdy pomimo zgłoszonego przez uczestników rynku zainteresowania takim wspólnym przeprowadzeniem postępowania selekcyjnego państwa członkowskie zdecydują się nie prowadzić wspólnie postępowania, Prezes UKE informuje tych uczestników rynku o powodach odmowy.

ROZDZIAŁ 2. Używanie i obsługa urządzeń radiowych

Art. 122

Używanie urządzenia radiowego, a więc wykorzystywanie częstotliwości wymaga, z pewnymi wyjątkami, uzyskania pozwolenia radiowego. Pozwolenie takie wydaje obecnie Prezes UKE w drodze decyzji – projektowany przepis utrzymuje funkcjonujące od wielu lat na gruncie ustawy Pt rozwiązanie.

Art. 123

Regulacji dotyczącej pozwoleń radiowych nie stosuje się do urządzeń radiowych wykorzystywanych przez użytkowników rządowych w zakresach częstotliwości przeznaczonych do użytkowania rządowego. Pozwolenia radiowe będą jednak na podstawie Pke wymagane dla użytkowników rządowych dla urządzeń wykorzystywanych w zakresach cywilno-rządowych. W tym obszarze nie będzie już natomiast wymogu uzyskania rezerwacji częstotliwości.

Art. 124

Przepis wskazuje obligatoryjne i fakultatywne elementy pozwolenia, analogicznie jak miało to miejsce w ustawie Pt.

Wśród elementów obligatoryjnych znajdują się dane podmiotu uprawnionego, dane urządzenia radiowego, warunki wykorzystywania częstotliwości, warunki używania urządzenia, okres ważności oraz termin rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości.

Pozwolenie może zawierać przydział sygnałów identyfikacyjnych lub znaków wywoławczych, Znaki wywoławcze nie podlegają zmianie w okresie obowiązywania pozwolenia. Proponowana regulacja, chociaż w swoim brzmieniu, dotyczy wszystkich pozwoleń, to ukierunkowana jest na pozwolenia amatorskie, gdzie praktyka czasowej zmiany znaku jest rozpowszechniona, a znaki wywoławcze zmieniane są nawet kilkadziesiąt razy, w trakcie ważności pozwolenia radiowego. Zgodnie z art. 19.4 Regulaminu Radiokomunikacyjnego ITU (RR ITU), wszystkie transmisje w służbie amatorskiej muszą zawierać sygnały identyfikacyjne, zgodnie z art. 19.16 RR ITU, jednym z rodzajów sygnału identyfikacyjnego jest znak wywoławczy, a zgodnie z art. 25.9 RR ITU, stacja amatorska musi w czasie transmisji, w krótkich odstępach czasu, nadawać swój znak wywoławczy. Należy podkreślić, że stację amatorską identyfikuje się za pomocą znaku wywoławczego.

Znak wywoławczy (lub numer MMSI w służbie morskiej), ze względu na swoją unikalność, jest jedynym rodzajem sygnału identyfikacyjnego, który w jednoznaczny i nie budzący wątpliwości sposób, identyfikuje stację radiową w całym okresie jej wykorzystywania, zgodnie z wydanym pozwoleniem radiowym. W żadnej innej służbie radiokomunikacyjnej, oprócz amatorskiej, użytkownicy pozwoleń nie wnioskują o zmianę znaków wywoławczych.

Zmiana znaku wywoławczego, w trakcie ważności pozwolenia radiowego, stoi w ocenie projektodawcy w sprzeczności z powyższymi zasadami identyfikacji stacji i transmisji radiowej, prowadzonej z jej wykorzystaniem.

Art. 125

Warunki wykorzystania częstotliwości określa się w pozwoleniu radiowym lub w rezerwacji częstotliwości. Projektowany przepis wskazuje otwarty katalog warunków wykorzystywania częstotliwości dla urządzenia radiowego naziemnego lub rezerwacji częstotliwości w celu świadczenia usług telekomunikacyjnych za pomocą takich urządzeń oraz dla naziemnej stacji satelitarnej lub rezerwacji częstotliwości dla świadczenia usług telekomunikacyjnych za pomocą nadawczo-odbiorczego urządzenia radiowego umieszczonego na sztucznym satelicie Ziemi. Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 126

Przepis stanowi wdrożenie art. 28 ust. 1 EKŁE w zakresie pozwoleń radiowych i określa warunki wydawania pozwoleń radiowych.

Prezesowi UKE ma min. możliwość odmówienia wydania pozwolenia radiowego w przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych bądź kolizji, w stosunku do urządzeń mogących pracować na podstawie wcześniej przyznanych uprawnień, a urządzenia pracujące w oparciu o tę decyzję nie mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami.

Dostępność częstotliwości nie oznacza możliwości zapewnienia kompatybilności pomiędzy systemami (pracującymi i planowanymi), w tych samych lub sąsiednich zakresach częstotliwości. Niejednokrotnie okazuje się, że uważane za dostępne częstotliwości dla określonej lokalizacji lub systemu radiokomunikacyjnego będą niedostępne dla innego systemu.

Jedną z przesłanek do wydania pozwolenia jest to, że częstotliwości objęte wnioskiem zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i formie określonej w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub umowach, których Rzeczypospolita Polska jest stroną, w przypadku gdy zachodzi możliwość powodowania szkodliwych zakłóceń poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, skróci czas rozpatrywania wniosków o wydanie lub zmianę pozwolenia radiowego.

Stacje radiowe są uzgadniane międzynarodowo z następujących powodów:

- a) możliwości powodowania szkodliwych zakłóceń poza terytorium RP;
- b) konieczności zapewnienia ochrony przed zakłóceniami, które mogą powstać przy uruchomieniu nowych zagranicznych stacji nadawczych;
- c) wymogu zgłaszania nowych urządzeń radiowych działających w pasie przygranicznym wynikającego z umów międzynarodowych. Stacje te nie powodują zakłóceń oraz nie muszą być chronione przed zakłóceniami pochodzącymi z zagranicy.

Należy zauważyć, że uzgodnienia międzynarodowe są procesem długotrwałym, trwającym często ponad 6 miesięcy. Jednocześnie, tylko w, o którym mowa w lit. a, wydanie pozwolenia radiowego musi zostać poprzedzone uzyskaniem zgody innej administracji. W pozostałych przypadkach, oczekiwanie na zakończenie koordynacji niepotrzebnie przedłuża czas wydania pozwolenia radiowego.

Natomiast propozycja załączania do wniosku dokumentu potwierdzającego uzyskanie zgody operatora satelity na wykorzystywanie transpondera w przypadku pozwolenia na używanie urządzenia w służbie stałej satelitarnej wynika ze specyfiki działania transponderów

satelitarnych i ma na celu uniknięcie sytuacji przesyłania niepożądanego sygnału z Ziemi do satelity. Wydając decyzję w sprawie rezerwacji lub pozwolenia Prezes UKE powinien mieć na uwadze aby urządzenia pracujące w oparciu o tę decyzję nie wywoływały szkodliwych zakłóceń, a jednocześnie rozważyć czy urządzenia pracujące w oparciu o tę decyzję mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami.

Pozwolenia radiowe dla służb radiokomunikacyjnych innych niż służba radiokomunikacyjna amatorska są wydawane na okres nieprzekraczający 10 lat, a w służbie radioamatorskiej, ze względu na jej szczególny charakter, 25 lat.

Art. 127

Projektowany przepis wskazuje rodzaje urządzeń radiowych, które nie wymagają pozwolenia. Generalnemu wyłączeniu podlegać będą, tak jak i obecnie w Pt, urządzenia radiowe przeznaczone wyłącznie do odbioru, czego przykładem jest w szczególności odbiornik radiofoniczny i telewizyjny.

Przepis wymienia również określone rodzaje urządzeń radiowych nadawczych i nadawczo-odbiorczych, których używanie również nie wymaga pozwolenia. Są to m.in. urządzenia używane przez zagraniczne statki powietrzne morskie, żeglugi śródlądowej; używane w służbie amatorskiej przez cudzoziemca w czasie pobytu na terytorium RP przez okres nie dłuższy niż 90 dni; określone urządzenia końcowe; urządzenia zwolnione z uzyskania pozwolenia jeżeli warunki wykorzystywania częstotliwości zostały określone w rezerwacji, czy też stanowiące urządzenia klasy 1, czyli urządzenia radiowe, wobec których państwa członkowskie UE nie stosują ograniczeń w zakresie wprowadzania ich do obrotu lub oddawania do użytku.

Rozszerzenie określonego w ustawie katalogu zwolnień z wymogu posiadania pozwolenia radiowego może nastąpić w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw informatyzacji wydanym na podstawie ust. 3.

Art. 128

Generalną zasadą jest, że do cofnięcia, zmiany lub odmowy pozwolenia radiowego stosuje się odpowiednio regulacje dotyczące rezerwacji częstotliwości. Pozwolenie radiowe wygasa także w przypadku wygaśnięcia rezerwacji.

Ustawa, tak samo jak Pt, przewiduje także dodatkowe, samodzielne przesłanki cofnięcia pozwolenia lub zmiany warunków wykorzystywania częstotliwości związane min. ze stwierdzonym zakłócaniem pracy innych urządzeń lub sieci.

Art. 129

Używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, niewymagającego pozwolenia w związku z wykorzystywaniem zakresów częstotliwości zarezerwowanych na rzecz podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwością i innych wskazanych w przepisie podmiotów, o ile rezerwacja częstotliwości przewiduje zwolnienie z obowiązku uzyskania pozwolenia i określa warunki wykorzystywania częstotliwości, podlega wpisowi do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia, który jest zwany „rejestrem urządzeń”. Organem prowadzącym rejestr urządzeń jest Prezes UKE, rejestr prowadzony jest w systemie informatycznym. Rejestr urządzeń jest jawny i jest publikowany na stronie podmiotowej BIP UKE. Rejestr taki funkcjonował już w ustawie Pt.

Art. 130

Przepis określa dane, które powinien zawierać wniosek o wpis do rejestru urządzeń oraz inne wymagane od podmiotu wnioskującego dokumenty. Dodatkowo podmiot upoważniony, o którym mowa w art. 122 ust. 4 do wniosku o wpis do rejestru urządzeń dołącza także

upoważnienie do wykorzystywania częstotliwości udzielone przez podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością.

Do wniosku o wpis do rejestru urządzeń będzie miał zastosowanie odpowiednio art. 64 kpa.

Wniosek o wpis do rejestru urządzeń, załączniki dołączane do tego wniosku oraz wpis do rejestru nie będą podlegać opłacie skarbowej.

Wniosek o wpis do rejestru opatrzony jest kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Art. 131

Zgodnie z proponowanym przepisem Prezes UKE jest obowiązany dokonać wpisu urządzenia do rejestru urządzeń w terminie do 21 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku wraz z oświadczeniem. W przypadku gdy Prezes UKE nie dokona wpisu w terminie, a od dnia otrzymania wniosku o wpis do rejestru urządzeń upłynęło 28 dni roboczych, podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością może rozpocząć jej wykorzystywanie za pomocą urządzenia, którego dotyczył wniosek, po uprzednim zawiadomieniu pisemnie Prezesa UKE. Uprawnienie takie nie będzie dotyczyć przypadku, w którym Prezes UKE wezwał podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością do uzupełnienia wniosku przed upływem terminu.

Art. 132

Przepis określa sytuacje, w których może nastąpić wykreślenie wpisu do rejestru urządzeń. Są to sytuacje związane z wystąpieniem szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych, zmian w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości, okolicznościami prowadzącymi do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz koniecznością realizacji zobowiązań międzynarodowych.

Jednocześnie wpis do rejestru urządzeń Prezes UKE wykreśla w przypadku wygaśnięcia rezerwacji częstotliwości albo na wniosek podmiotu uprawnionego do dysponowania rezerwacją – są to zatem obligatoryjne przesłanki wykreślenia z rejestru.

Art. 133

Przepis reguluje szczególną sytuację czasowego używania urządzenia radiowego w celu zapewnienia przekazu informacji na okres nieprzekraczający 30 dni. Instytucja ta występowała już w ustawie Pt w art. 144a jako okazjonalny przekaz informacji i została wprowadzona w celu umożliwienia udzielania uprawnień niezbędnych do używania urządzeń radiowych w niedługich okresach np. do obsługi informacyjnej ważnych wydarzeń, w tym także sportowych. W takich przypadkach nie jest obecnie i nie będzie na podstawie projektowanej regulacji wydawane przez Prezesa UKE pozwolenie radiowe, a jedynie decyzja pozwalająca na używanie określonego urządzenia, na określonych warunkach, przez wskazany w decyzji okres, nieprzekraczający 30 dni.

Jeżeli częstotliwości są przeznaczone do użytkowania jako rządowe, Prezes UKE wydaje decyzję, po uzyskaniu pisemnej zgody Ministra Obrony Narodowej, chyba że nie zajmie on stanowiska w terminie 10 dni roboczych od wpłynięcia wniosku.

Art. 134

Przepis, tak samo jak jest to uregulowane w ustawie Pt w art. 144b, wprowadza możliwość dopuszczenia czasowego używania urządzenia radiowego w celu przeprowadzenia badań, testów lub eksperymentów, pod warunkiem przedstawienia ich celu oraz harmonogramu prowadzenia. Decyzja taka będzie mogła być wydana na okres nie przekraczający roku, przy czym będzie mogła być przedłużona tylko jeden raz na kolejny okres nie przekraczający roku.

Przepis będzie stanowił znaczne ułatwienie przy wprowadzaniu i rozwoju nowych rodzajów sieci i usług.

Wprowadzenie możliwości dopuszczenia urządzenia do używania bez konieczności uzyskiwania pozwolenia w celu przeprowadzenia testów i eksperymentów również z wykorzystaniem urządzeń niecertyfikowanych, jest podyktowane min. faktem, iż stan zajętości widma powoduje konieczność weryfikacji wyników komputerowych analiz propagacyjno-sieciowych celem uniknięcia problemów zakłóceń stacji nadawczych. Jediną metodą skutecznego weryfikacji jest przeprowadzenie badań technicznych połączonych z pomiarami jakości odbioru.

W przypadku częstotliwości przeznaczonych do użytkowania jako rządowe, Prezes UKE wydaje decyzję po uzyskaniu pisemnej zgody Ministra Obrony Narodowej, chyba że nie zajmie on stanowiska w terminie 10 dni roboczych od wpłynięcia wniosku. Natomiast decyzję dotyczącą używania urządzeń radiowych służących do rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, Prezes UKE wydaje w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. Niezajęcie stanowiska przez Przewodniczącego KRRiT w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu decyzji będzie równoznaczne z uzgodnieniem projektu.

Art. 135

Przepis obowiązuje Prezesa UKE do publikowania na stronie podmiotowej BIP UKE informacji o wydanych pozwoleniach, decyzjach o rezerwacji częstotliwości oraz decyzjach o zezwoleniu na czasowe używanie urządzeń radiowych, o których mowa w art. 126 oraz art. 127.

Przepis zapewnia zatem pełną jawność i przejrzystość w zakresie wydanych praw indywidualnych do wykorzystywania widma radiowego stanowiąc w tym zakresie także wdrożenie art. 48 ust. 6 EKŁE.

Art. 136

Przepis określa warunki uzyskiwania uprawnień do używania urządzeń radiowych przez misje dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepisy te wyłącza zatem stosowanie do tych podmiotów ogólnych reguł dotyczących uzyskiwania uprawnień do używania urządzeń radiowych.

Przewiduje się zatem, podobnie jak wynikało to z art. 148b ustawy Pt, obowiązek uzyskania zgody krajowego organu regulacyjnego na wykorzystywanie urządzeń radiowych służących do komunikacji zarówno w systemie naziemnym, jak i satelitarnym. W niniejszym projekcie proponuje się aby zgoda ta była wydawana na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Potrzeba utrzymania takiego obowiązku wynika z konieczności zapewnienia poprawnego funkcjonowania wszystkich urządzeń radiowych działających na obszarze kraju. Brak koordynacji w tym zakresie prowadzi do powstawania zakłóceń i niepoprawnego funkcjonowania urządzeń radiowych zarówno wskazanych wyżej podmiotów zagranicznych, jak i podmiotów krajowych. Wskazanie ministra właściwego do spraw zagranicznych jako organu pośredniczącego w kontaktach pomiędzy regulatorem a podmiotem korzystającym z przywilejów i immunitetów międzynarodowych jest konieczne z uwagi na fakt, iż jest to organ odpowiedzialny za kreowanie i monitorowanie stanu stosunków dyplomatycznych, a także ze względu na potrzebę dokonania wszechstronnej analizy, uwzględniającej m.in. aktualny stan stosunków dwustronnych czy zastosowanie zasady wzajemności.

Art. 137

Przepis określa zasadę, zgodnie z którą obsługiwane urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego używanego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej wymaga posiadania świadectwa operatora urządzeń radiowych.

Ustawa Pt w art. 149, art. 150 i art. 151 znacznie szerzej reguluje kwestie wydawania świadectw operatora urządzeń radiowych, ponieważ obejmuje oprócz służby amatorskiej także inne służby radiokomunikacyjne: lotniczą, morską i żeglugi śródlądowej. Akty wykonawcze w tym zakresie wydawane są przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, a same świadectwa przez organ regulacyjny rynku telekomunikacyjnego - Prezesa UKE. Należy przy tym podkreślić, że organy właściwe w sprawach telekomunikacji nie mają wiedzy o potrzebach innych służb niż służba radiokomunikacyjna amatorska. Zatem obecny system oparty jest na pewnej fikcji, że to organy odpowiadające za telekomunikację regulują kwestie świadectw w służbie lotniczej, morskiej i żeglugi śródlądowej, kiedy w rzeczywistości to jedynie organy faktycznie odpowiadające za te działy mogą przesądzić jakie powinny być wymogi egzaminacyjne, określić wymiar wymaganej praktyki, zdecydować o możliwości odnowienia świadectwa itp. Próbą rozwiązania tej niepożądanego sytuacji było określenie w ustawie możliwości powierzenia przez Prezesa UKE przeprowadzania egzaminów w służbie morskiej i żeglugi śródlądowej Centralnej Morskiej Komisji Egzaminacyjnej lub centralnej komisji egzaminacyjnej działającej przy dyrektorze urzędu żeglugi śródlądowej, a w służbie lotniczej wpisanie na poziomie ustawy, że egzaminy przeprowadza Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego. Co więcej obecna sytuacja może rodzić problemy dla adresatów przepisów, np. lotników i marynarzy, dla których właściwe ustawy przewidują określone wymogi, w tym też kwestie konieczności pozyskania świadectw czy certyfikatów, nie regulując tej kwestii kompleksowo, poprzez pozostawienie części niezbędnych wymogów w Pt. W związku z powyższym, należy dostosować stan prawny do rzeczywistych kompetencji organów, tak aby odpowiadały one za całość procesu, tzn. określenie wymogów, przeprowadzenie egzaminów i wydanie świadectwa. W związku z tym projekt Pke przewiduje regulowanie jedynie służby radioamatorskiej, a pozostałe służby powinny zostać uregulowane w odpowiednich, dotyczących danej dziedziny aktach prawnych: w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1568, 1901 i 2170 oraz z 2020 r. poz. 2840, ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 1580 i 1495 oraz z 1010 r. poz. 284) i ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2019 r. poz. 1452, 1702, 2197 i 2303).

Art. 138

Świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radioamatorskiej wydawać będzie Prezes UKE, organ ten też odpowiadać ma za przeprowadzenie egzaminu z wiadomości i umiejętności. Utrzymano jednak także funkcjonujące na gruncie Pt rozwiązanie, zgodnie z którym Prezes UKE może powierzyć przeprowadzanie egzaminów w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej organizacji zrzeszającej radioamatorów.

Szczegółowe wymogi w tym zakresie zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw informatyzacji.

ROZDZIAŁ 3. Gospodarowanie zasobami numeracji

Art. 139

W art. 139 wskazano warunki i zasady przyznawania prawa do wykorzystania zasobów numeracji. Prawo do wykorzystywania zasobów numeracji przyznaje Prezes UKE, w drodze decyzji, w oparciu o Plan Numeracji Krajowej (PNK). W ust. 1 wymienione zostały podmioty, które mogą ubiegać się o prawo do wykorzystania zasobów numeracji tj. przedsiębiorcy

telekomunikacyjni, jednostki samorządu terytorialnego prowadzące działalność w zakresie telekomunikacji niebędące przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, podmioty, jednostki administracji rządowej wykorzystujące sieci telekomunikacyjne dla potrzeb administracji oraz podmioty wskazane przez ministra właściwego do spraw energii do wykonywania zadań z zakresu komunikacji głosowej i transmisji danych do zarządzania sieciami przesyłu lub dystrybucji paliw lub energii elektrycznej.

Istotną zmianą względem dotychczasowych przepisów ustawy Pt jest wprowadzenie możliwości przydzielania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji podmiotom uprawnionym do prowadzenia działalności gospodarczej, innym niż przedsiębiorcy telekomunikacyjni, na potrzeby świadczenia określonych usług, niebędących usługami komunikacji elektronicznej np. na potrzeby zarządzania inteligentnymi licznikami energii lub flotami samochodów. Zmiana ta wynika z implementacji art. 93 ust. 2 EKŁE. Artykuł 139 ust. 2 precyzuje warunki takiego przydziału tj. zdolność do efektywnego gospodarowania zasobami numeracji przez wnioskujący o przydział podmiot oraz brak ryzyka wyczerpania dostępnych zasobów numeracji. Spełnienie powyższych warunków będzie oceniane przez Prezesa UKE w trakcie rozpatrywania wniosku o przydział prawa do wykorzystania zasobów numeracji. Zakres dostępnej numeracji zostanie określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 142 ust. 1 pkt 1.

Projektowane przepisy nie przewidują istotnych zmian względem dotychczasowych przepisów Pt w zakresie procedury przydzielania i cofania przydziału zasobów numeracji.

W kolejnych ustępach art. 139 uregulowany został przebieg procedury w sprawie przyznawania prawa do wykorzystania zasobów numeracji, w tym kwestie przetargu w przypadku większej liczby podmiotów zainteresowanych określonymi zasobami numeracji oraz wskazano obowiązujące terminy na rozpatrywanie wniosków. Przepisy te stanowią implementację art. 94 EKŁE regulującego procedurę przyznawania praw użytkowania zasobów numeracyjnych.

Ustęp 3 określa maksymalny termin załatwienia wniosku o przyznanie prawa do wykorzystania zasobów numeracji wynoszący 3 tygodnie od dnia złożenia wniosku. Wskazany termin jest terminem instrukcyjnym dla Prezesa UKE. Zasady postępowania w przypadku wpłynięcia więcej niż jednego wniosku o przydział danego zakresu numeracji reguluje ust. 4. W przypadku wpłynięcia więcej niż jednego wniosku o przyznanie prawa do wykorzystania zasobów numeracji Prezes UKE przeprowadza postępowanie konsultacyjne. Na podstawie wyników postępowania konsultacyjnego Prezes UKE decyduje o zasadności przeprowadzenia przetargu. Postępowanie o przyznanie prawa do wykorzystywania numeracji powinno zakończyć się w terminie nie dłuższym niż 6 tygodni od dnia złożenia pierwszego wniosku. Zgodnie z ust. 5 przetarg przeprowadza Prezes UKE, a ogłoszenie o przetargu powinno zostać opublikowane w prasie codziennej o zasięgu ogólnokrajowym oraz na stronie podmiotowej BIP UKE. Ustęp 6 zawiera obowiązek odpowiedniego stosowania przepisów dotyczących przetargu, aukcji i konkursu na rezerwację częstotliwości w przypadku przetargu na przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. Zgodnie z ust. 7 decydującym kryterium przy ocenie ofert jest wysokość kwoty zadeklarowanej przez podmiot wnioskujący o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. W ust. 8 wskazane zostały warunki jakie Prezes UKE może zawrzeć w decyzji przyznającej prawo do wykorzystania przydzielonej numeracji odnoszące się do: usług, które mają być świadczone w oparciu o przydzielane zasoby numeracji, zobowiązań wynikających z przetargu, zasad dostępu innych przedsiębiorców do zasobów numeracji oraz warunków przyznawania numeracji, która będzie wykorzystywana transgranicznie na terenie UE.

Art. 140

Projektowana ustawa reguluje również sytuację, w której Prezes UKE jest obowiązany odmówić przydziału zasobów numeracji oraz sytuację, w której może odmówić przydziału. Obligatoryjna odmowa przydziału numeracji, zgodnie z art. 140 ust. 1 następuje w przypadku, gdy przeznaczenie numeracji nie jest zgodne z PNK. Zgodnie z ust. 2 Prezes UKE może odmówić przydziału, w przypadku nieefektywnego wykorzystywania przydzielonej wcześniej numeracji (wykorzystanie mniej niż 75% przyznanych wcześniej zasobów numeracji).

Art. 141

Uprawnienia Prezesa UKE w zakresie gospodarowania numeracją odnoszą się nie tylko do decyzji w zakresie przydziału lub odmowy przydziału, ale również kontroli wykorzystywania już przydzielonej numeracji. Prezes UKE może w drodze decyzji cofnąć lub zmienić zakres przydziału. Przesłanki cofnięcia przydziału numeracji lub zmiany jego zakresu określa art. 141 wskazując na zmiany w PNK, nieefektywne lub niezgodne z warunkami przydziału wykorzystywanie przyznanej numeracji, niewnoszenie opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji oraz stwierdzenie zagrożenie naruszenia interoperacyjności lub ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych. Prezes UKE informuje na stronie BIP UKE o cofnięciu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji oraz o możliwości przydziału tej numeracji innemu podmiotowi.

Cofnięcie lub zmiana przydziału powinny być poprzedzone wezwaniem do usunięcia przyczyn stwierdzonych nieprawidłowości (ust. 3 pkt 2). Jednocześnie decyzja o cofnięciu lub zmianie przydziału powinna uwzględniać konieczność zachowania interoperacyjności lub naruszenia ciągłości świadczenia usług (ust. 3 pkt 1).

W ustępie 4 opisane zostały przesłanki na podstawie których Prezes UKE prowadząc postępowanie o cofnięciu przydziału numeracji, może pominąć procedury działania (pkt 1 i pkt 2), które zostały przewidziane, gdy sieci telekomunikacyjne przedsiębiorców telekomunikacyjnych działają w sposób prawidłowy. Bardzo ważne jest, aby działania Prezesa UKE były przeprowadzone w odpowiednim – jak najkrótszym czasie. Prezes UKE przydziela numerację innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu biorąc pod uwagę przesłanki, o których mowa w pkt 3, tj. możliwości techniczne przyjmowania i kierowania połączeń na numery z przydzielanego bloku numerów, liczbę przeniesionych numerów z bloków numerów, dla których Prezes UKE cofnął przydział, liczbę abonentów w danej strefie numeracyjnej oraz przydział numeracji w bloku sąsiadującym z przydzielanym blokiem numerów.

W przypadku braku wniosków o przydział numeracji, Prezes UKE celem zachowania ciągłości usług, ma prawo do wyznaczenia przedsiębiorcy przejmującego numerację po przedsiębiorcy, któremu cofnięty został przydział numeracji (ust. 5).

Art. 142

Artykuł 142 zawiera delegacje ustawowe do wydania rozporządzeń regulujących kwestie merytoryczne związane z użytkowaniem zasobów numeracji. W rozporządzeniu w sprawie planu numeracji krajowej zostaną określone zakresy wprowadzonych do użytkowania zasobów numeracji w formie tabeli oraz formaty numerów i schematy ich wybierania. W rozporządzeniu zostaną również określone zakresy numeracji dla transgranicznego użytkowania zasobów numeracji na terenie Unii oraz warunki ich wykorzystania. Natomiast fakultatywna delegacja ustawowa z ust. 3 umożliwi określenie szczegółowych wymagań dotyczących zasad adresowania dla właściwego kierowania połączeń, numeracji punktów sygnalizacyjnych oraz tworzenia i udostępniania znaków identyfikujących abonenta.

Art. 143

Artykuł 143 nakłada na Prezesa UKE obowiązek opracowywania Tablic Zagospodarowania Numeracji oraz nieodpłatnego informowania w tym przedmiocie zainteresowanych podmiotów.

Art. 144

W art. 144 przedstawione zostały zasady udostępniania numeracji przez podmiot, który uzyskał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji. Podmiot posiadający to prawo w przypadku, gdy posiada odpowiednie zasoby numeracji i nie zachodzi ryzyko w postaci utrudnienia lub ograniczenia jego działalności, powinien udostępniać zasoby numeracji innym podmiotom współpracującym z jego siecią telekomunikacyjną oraz podmiotom dostarczającym usługi telekomunikacyjne, na ich wniosek i na podstawie pisemnej umowy o udostępnianiu lub umowy o dostępie telekomunikacyjnym i połączeniu sieci. Zmianę względem przepisów Pt stanowi dodanie obowiązku przekazywania treści umowy do Prezesa UKE w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia. Zgodnie z ww. przepisami możliwość udostępniania zasobów numeracji została przyznana wyłącznie podmiotom, które posiadają przydział numeracji, zatem podmiot, któremu udostępniono numerację nie ma prawa jej dalszego udostępniania.

Art. 145

Artykuł 145 ustala w ust. 1 numer „112” jako wspólny numer alarmowy dla wszystkich służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy. W ust. 2 ustalono numery rozpoczynające się od „116” jako zharmonizowane numery przeznaczone dla usług o szczególnym znaczeniu społecznym.

Art. 146

Artykuł 146 wskazuje, które przepisy z zakresu gospodarowania numeracją mają być stosowane w przypadku przydziału, odmowy przydziału lub cofania przydziału znaków identyfikujących abonenta oraz do ich udostępniania lub odmowy udostępnienia.

Art. 147

Artykuł 147 reguluje kwestie związane z wymaganymi procedurami postępowania w przypadku planowanej zmiany użytkowanej numeracji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Kwestie te nie są regulowane w EKŁE. Przepisy Pke nie wprowadzają w tym zakresie istotnych zmian względem przepisów Pt. Ustęp 1 wskazuje na uprawnienie podmiotu, który uzyskał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji do dokonywania zmian numeracji dla określonych obszarów sieci oraz zmian indywidualnych numerów przydzielonych abonentom. Zmiany mogą być wprowadzane tylko w przypadku zmiany przydziału zakresu numeracji albo przebudowy lub rozbudowy eksploatowanej sieci publicznej i wyłącznie niezbędnym zakresie. Z uwagi na fakt, że zmiana numeru abonenckiego nie jest sytuacją korzystną dla abonenta, informacja o planowanych zmianach powinna być podana do publicznej wiadomości z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym – 90 dni przed wprowadzeniem zmian (ust. 2). Jednocześnie abonent powinien zostać indywidualnie powiadomiony o zmianie numeru i nowym przydzielonym numerze na piśmie na udostępniony dostawcy usług adres korespondencyjny również z wyprzedzeniem 90-dniowym. Skrócenie okresu powiadomienia możliwe jest jedynie po uzyskaniu zgody Prezesa UKE. Jeżeli abonent nie udostępnił adresu korespondencyjnego, a udostępnił inne dane, o których mowa w art. 253 ust. 3 zawiadomienie jest doręczane drogą elektroniczną na adres poczty elektronicznej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej (ust. 3). Obowiązkiem podmiotu, który dokonuje zmian numeracji jest również zapewnienie bezpłatnej, automatycznej informacji słownej o wprowadzonych zmianach pod poprzednimi numerami. Informacja taka ma być dostępna przez okres co najmniej 12 miesięcy.

DZIAŁ III. Dostęp

W ramach otwartego i konkurencyjnego rynku nie powinny istnieć ograniczenia, które uniemożliwiałyby przedsiębiorstwom negocjowanie pomiędzy sobą porozumień, w tym porozumień transgranicznych, dotyczących dostępu i wzajemnych połączeń, stosownie do reguł konkurencji ustanowionych w TFUE. W kontekście kreowania bardziej efektywnego, konkurencyjnego, ogólnoeuropejskiego rynku, cechującego się większym wyborem i bardziej konkurencyjnymi cenami dla użytkowników końcowych, przedsiębiorstwa, które otrzymują wnioski o dostęp lub wzajemne połączenia od innych przedsiębiorstw, powinny co do zasady zawierać takie porozumienia według reguł handlowych oraz prowadzić negocjacje w dobrej wierze.

W odniesieniu do rynków, na których nadal występują duże różnice w pozycji negocjacyjnej pomiędzy poszczególnymi przedsiębiorstwami, i gdzie niektóre przedsiębiorstwa bazują przy świadczeniu swoich usług na cudzej infrastrukturze, EKŁE wskazuje na potrzebę ustanowienia ram regulacyjnych, które gwarantowałyby skuteczne funkcjonowanie rynku. W przypadku Polski, Prezes UKE powinien mieć uprawnienia do zabezpieczenia odpowiedniego dostępu, wzajemnych połączeń oraz interoperacyjności usług ze względu na interes użytkowników końcowych w sytuacji, gdy negocjacje handlowe okażą się bezowocne.

ROZDZIAŁ 1. Zasady zapewnienia dostępu

Art. 148

Zasadą jest świadczenie dostępu na podstawie umowy o dostępie, wyjątkiem jest sytuacja, gdy treść zobowiązania pomiędzy stronami jest określona na podstawie rozstrzygnięcia Prezesa UKE. Przepisy ustawy przewidują dla umowy o dostępie formę dokumentową pod rygorem nieważności.

Forma dokumentowa jest jedną z form zawierania umów przewidzianą przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 875), zwanego dalej również "Kc". Proponowane zmiany wpisują się w prowadzone przez rząd działania zmierzające do cyfryzacji państwa i gospodarki. Wprowadzana forma dokumentowa umożliwia złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie. W myśl art. 773 Kc dokumentem jest nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu pewności obrotu na rynku telekomunikacyjnym oraz obowiązkami przedsiębiorców, dla umowy o dostępie zastrzeżony jest rygor nieważności.

Umowa o dostępie określa warunki dostępu i związanej z nim współpracy ustalone w trakcie negocjacji. Negocjacje są trybem zawarcia umowy. Zgodnie z art. 72 § 1 Kodeksu cywilnego, jeżeli strony prowadzą negocjacje w celu zawarcia oznaczonej umowy, umowa zostaje zawarta, gdy strony dojdą do porozumienia co do wszystkich jej postanowień, które były przedmiotem negocjacji. Należy podkreślić, że poza przedsiębiorcami telekomunikacyjnym, stroną negocjacji mogą być innego rodzaju podmioty – m.in. operatorzy sieci w rozumieniu ustawy o wspieraniu rozwoju, jednostki samorządu terytorialnego, właściciele, użytkownicy wieczysti lub zarządcy.

Art. 149

W projektowanym art. 149 ust. 1 przewidziany jest ogólny obowiązek uwzględniania obowiązków nałożonych na podmiot prowadzących negocjacje umowy o dostęp. Do takich obowiązków należą zarówno obowiązki symetryczne, jak i obowiązki regulacyjne.

Projektowany art. 149 ust. 2 przesądza, że informacje uzyskane w związku z negocjacjami mogą być wykorzystane wyłącznie zgodnie z ich przeznaczeniem i podlegają obowiązkowi zachowania poufności. W ten sposób uwzględniony został wymóg nałożony na państwo członkowskie na podstawie art. 60 ust. 2 EKŁE.

Przedsiębiorca telekomunikacyjny z państwa członkowskiego ubiegający się o dostęp, nie jest, zgodnie z projektowanym art. 149 ust. 3, obowiązany uzyskać wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, jeżeli nie wykonuje działalności telekomunikacyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis ten odzwierciedla cel zawarty w art. 59 ust. 1 EKŁE zdanie drugie, zgodnie z którym przedsiębiorcy nie świadczący usług i nieobsługujący sieci w danym państwie członkowskim nie muszą podlegać ogólnemu zezwoleniu.

Przepis w podobnym brzmieniu funkcjonował już w Pt (art. 26).

Art. 150

Przedsiębiorcy powinni zmierzać do zapewnienia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych i interoperacyjność w obrębie całej Unii Europejskiej, co jest zjawiskiem pożądanym, w szczególności ze względu na korzyści jakie przynosi użytkownikom końcowym. Służy temu celowi obowiązek prowadzenia negocjacji w przypadku, gdy przedsiębiorca telekomunikacyjny wyrazi chęć zawarcia z operatorem umowy o dostępie w zakresie połączenia sieci. Rzeczony cel oraz towarzyszący mu obowiązek zostały określone w art. 60 ust. 1 zdanie pierwsze EKŁE (art. 150 ust. 1). Operator, zgodnie z art. 150 ust. 2, ma również obowiązek negocjować umowę o dostępie w zakresie połączenia sieci na wniosek użytkownika rządowego, o którym mowa art. 2 pkt 86 lit. a, b, d, e, g oraz h. Obowiązek ten swoje źródło miał dotychczas w przepisach Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych wymagań dla zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego z dnia 21 lipca 2008 r. (Dz. U. Nr 145, poz. 919), wydanego na podstawie art. 32 Pt.

Przepis w podobnym brzmieniu funkcjonował już w Pt (art. 26a).

Art. 151

Projektowany przepis art. 151 ust. 1 zawiera wyczerpujące wyliczenie rodzajów postanowień, które muszą być zawarte w umowie o dostępie w zakresie połączenia sieci. Zgodnie z minimalnymi wymogami, umowa ta powinna zawierać postanowienia dotyczące:

- umiejscowienia punktów połączenia sieci telekomunikacyjnych;
- warunków technicznych połączenia sieci telekomunikacyjnych;
- rozliczeń z tytułu zapewnienia dostępu oraz wzajemnego korzystania z sieci; telekomunikacyjnych oraz niewykonania lub nienależytego wykonania świadczonych wzajemnie usług telekomunikacyjnych;
- sposobów wypełniania wymagań w zakresie interoperacyjności usług, integralności sieci, postępowań w sytuacjach szczególnych zagrożeń oraz awarii, zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej i ochrony danych w sieci oraz dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej;
- procedur rozstrzygania sporów;
- postępowań w przypadkach zmian treści umowy; badań interoperacyjności usług świadczonych w połączonych sieciach telekomunikacyjnych, ze szczególnym

uwzględnieniem badań jakości usług telekomunikacyjnych; przebudowy połączonych sieci telekomunikacyjnych; zmian oferty usług telekomunikacyjnych oraz zmian numeracji;

- warunków rozwiązania umowy, dotyczących w szczególności zachowania ciągłości świadczenia usługi powszechnej, jeżeli jest świadczona w łączonych sieciach telekomunikacyjnych, ochrony interesów użytkowników, a także bezpieczeństwa oraz integralności sieci i usług;
- rodzajów wzajemnie świadczonych usług telekomunikacyjnych;
- działań podejmowanych w związku z przypadkami nadużycia telekomunikacyjnego.

Redakcja art. 151 ust. 2 i 3 stanowi przeniesienie dotychczasowej regulacji zawartej w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych wymagań dla zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego z dnia 21 lipca 2008 r. Odpowiednio ust. 2 wskazuje, że w umowie o dostępie w zakresie połączenia sieci, której stroną jest użytkownik rządowy o którym mowa 2 pkt 86 lit. a, b, d, e, g oraz h, może zawierać inne postanowienia, w tym związane z rozbudową sieci, a ust. 3 zawiera uprawnienie rzeczonego użytkownika rządowego do czasowego odłączenia swojej sieci telekomunikacyjnej od publicznej sieci telekomunikacyjnej, przy zastrzeżeniu, że na użytkowniku tym spoczywa obowiązek poinformowania o tym fakcie operatora, do którego sieci został przyłączony oraz Prezesa UKE.

Przepis w podobnym brzmieniu funkcjonował już w Pt (art. 31).

Art. 152

W związku z postulatami rynku dotyczącymi konieczności wprowadzenia odpowiednich przepisów legislacyjnych dotyczących zwalczania nadużyć wprowadza się minimalny katalog środków legislacyjnych, który pozwoli w większym stopniu niż obecnie ograniczyć skalę nadużyć telekomunikacyjnych, a także chronić bezpieczeństwo użytkowników. Kwestia zwalczania nadużyć nie jest regulowana w EKŁE oraz nie była dotychczas regulowana w Pt. Przepis dotyczący nadużyć telekomunikacyjnych został umiejscowiony w Dziale III Rozdział 1 Zasady zapewnienia dostępu, ponieważ w znacznej mierze wiąże się on z zasadami współpracy międzyoperatorskiej na poziomie hurtowym. W ust. 1 wprowadza się zakaz podejmowania działań, które odpowiadają definicji nadużycia telekomunikacyjnego. Kolejne ustępy regulują działania przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, które podejmuje w przypadku wykrycia nadużycia telekomunikacyjnego tj. zgłoszenie do Prezesa UKE nadużycia wraz ze wskazaniem okoliczności uprawdopodobniających wystąpienie nadużycia, proponowanymi środkami zaradczymi oraz uzasadnieniem ich zastosowania. Przykładowe środki po które może sięgnąć regulator są wskazane w ust. 4. Jest to możliwość zablokowania przesyłania przekazu telekomunikacyjnego, komunikatu lub połączenia, które stanowią lub powodują nadużycie telekomunikacyjne lub przerwanie lub ograniczenie świadczenia usługi telekomunikacyjnej dla zakończenia sieci, z którego lub do którego następuje wysyłanie przekazów telekomunikacyjnych, komunikatów lub połączeń telefonicznych powodujących nadużycie telekomunikacyjne. Należy podkreślić, że nie jest to zamknięty katalog i Prezes UKE w decyzji może wskazać inne odpowiednie i proporcjonalne środki zaradcze. Zgodnie z ust. 5 ciężar dowodu w zakresie uprawdopodobnienia wystąpienia nadużycia telekomunikacyjnego spoczywa na przedsiębiorcy telekomunikacyjnym zgłaszającym jego wystąpienie. Zgłoszenie nadużycia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wszczyna postępowanie przed Prezesem UKE, który bezzwłocznie wydaje postanowienie, w którym wskazuje środki zaradcze, które mogą być zastosowane przez tego przedsiębiorcę oraz termin, w którym mogą być zastosowane. Postanowienie to podlega natychmiastowemu wykonaniu, tak aby możliwe było sprawne i skuteczne zniwelowanie skutków nadużycia. W momencie, kiedy w wyniku

szybkiego zastosowania środków zaradczych zabezpieczone zostały interesy przedsiębiorcy i jego abonentów Prezes UKE może prowadzić dalsze działania zmierzające do zbadania okoliczności zdarzenia stanowiącego nadużycie telekomunikacyjne. Prezes UKE wydaje następnie decyzję, w której określa czy doszło do nadużycia oraz wskazuje jakie środki zaradcze i w jakim terminie mogą być zastosowane.

Art. 153

Obowiązek zapewnienia dostępu do okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji na rzecz przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, jeżeli jego powielenie byłoby ekonomicznie nieefektywne lub technicznie niewykonalne ciąży na przedsiębiorcy telekomunikacyjnym lub właścicielu okablowania zgodnie z projektowanym art. 153 ust. 1. Przepis ten stanowi transpozycję postanowień art. 61 ust. 3 akapit 1 zdanie pierwsze i drugie EKŁE.

Natomiast projektowana treść przepis art. 153 ust. 2 rozstrzyga, że w przypadku gdy okablowanie, o którym mowa w ust. 1 stanowi część składową nieruchomości, do zapewnienia dostępu obowiązany jest właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości.

Zawarte w projektowanym ust. 3 odesłanie do odpowiedniego stosowania art. 30 ust. 5b, i 5d ustawy o wspieraniu rozwoju w sytuacji, o której mowa w ust. 2. Zgodnie z art. 30 ust. 5b ustawy o wspieraniu rozwoju w razie zmiany zarządcy nieruchomości, ustania zarządu albo utraty przez dotychczasowego zarządcę uprawnienia do zawarcia umowy w sprawie dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju, w jego miejsce wstępuje nowy zarządca nieruchomości, a w przypadku jego braku – właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości. Natomiast odesłanie do odpowiedniego stosowania art. 30 ust. 5d przesądza, że w przypadku gdy przedsiębiorca telekomunikacyjny uzyskał dostęp o którym mowa w ust. 1, a przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego jest niemożliwe albo powoduje nadmierne trudności lub koszty, stosuje się odpowiednio przepisy art. 128 ust. 4 i art. 129 ust. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

W myśl art. 153 ust. 4 Pke, w przypadku zmiany właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości po wystąpieniu z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie, o którym mowa ust. 1, a przed złożeniem wniosku w sprawie rozstrzygnięcia sporu przez Prezesa UKE, art. 30 ust. 5b ustawy o wspieraniu rozwoju oraz art. 30 § 4 Kpa, co przesądza, że w razie zmiany zarządcy nieruchomości, ustania zarządu albo utraty przez dotychczasowego zarządcę uprawnienia do zawarcia umowy o dostępie, o którym mowa w ust. 1, na jego miejsce z mocy prawa wstępuje nowy zarządca nieruchomości, a w przypadku jego braku - właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości.

Zgodnie z proponowaną treścią art. 153 ust. 5, umowa dotycząca dostępu, o którym mowa w ust. 1, powinna być zawarta w terminie 30 dni od dnia wystąpienia wnioskiem o jej zawarcie. Nie zawarcie umowy w rzeczonym terminie skutkuje możliwością złożenia wniosku w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego dostępu przez każdą ze stron na podstawie art. 162 ust. 2 pkt 2. W rzeczonym przepisie zawarta jest regulacja o charakterze szczególnym w stosunku do ogólnego terminu negocjacji, który wynosi 90 dni.

W kwestii odpłatności dostępu do okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji, proponowany art. 153 ust. 6 i 7 przesądza, że Prezes UKE, w decyzji rozstrzygającej spór o dostępie, o którym mowa w ust. 1, określa przejrzyste i niedyskryminujące warunki dostępu, które powinny obejmować w szczególności ponoszone koszty tego dostępu, w tym związane z utrzymaniem sieci wraz z powiązаныmi zasobami, na których świadczony jest dostęp oraz uwzględniające czynniki ryzyka inwestycyjnego. Opłaty z tytułu dostępu do okablowania pomiędzy zakończeniami sieci

w obiekcie budowlanym, a najbliższym punktem dystrybucji, którego właścicielem jest podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, są ograniczone wyłącznie do zwrotu kosztów związanych z utrzymaniem tego okablowania, a także kosztów, które zaistniały w związku z zapewnieniem do niego dostępu.

Art. 154

Projektowany art. 154 ust. 1 stanowi podstawę do określenia przez Prezesa UKE obiektywnych, przejrzystych, niedyskryminujących i proporcjonalnych warunki, na jakich powinien być zapewniany dostęp, o których mowa w art. 153 lub art. 158, jeżeli przemawia za tym potrzeba zapewnienia skutecznej konkurencji oraz interes użytkowników końcowych. Podmioty zobowiązane do zapewnienia wskazanych rodzajów dostępu, muszą zawierać umowy na warunkach nie gorszych niż określone w decyzji wydanej przez Prezesa UKE (art. 156 ust. 2). Rzeczone decyzje mogą zostać wydane na podstawie:

- art. 153 w zw. z art. 154, gdy adresem obowiązku ustawowego będzie przedsiębiorca telekomunikacyjny lub właściciela kabla, a warunki będą odnosić się do zapewnienia dostępu do odcinka pomiędzy zakończeniem sieci a pierwszym punktem dystrybucji, o którym mowa w art. 153;
- art. 158 w zw. z art. 155, gdy obowiązek został nałożony na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, a warunki będą odnosić się do rozszerzonego obowiązku dostępowego, o którym mowa w art. 158.

W art. 154 ust. 3 przewidziane są przesłanki do zmiany rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 1, przesłankami do zmiany rozstrzygnięcia jest interes użytkowników końcowych oraz zapewnienie ochrony skutecznej, przy czym zgodnie z użytym spójnikiem „lub”, podstawa do zmiany zachodzi w przypadku spełnienia którejkolwiek z wymienionych przesłanek.

Art. 155

Zgodnie z projektowanym art. 155 ust. 1, do przekazania Prezesowi UKE w terminie 14 dni, treści umowy o dostępie, utrwalonej na trwałym nośniku, zobowiązany jest:

- przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, jeżeli umowa o dostępie związana jest z nałożonym na podstawie art. 190 ust. 1 obowiązkiem regulacyjnym;
- zobowiązanego do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 153 ust. 1 i art. 158 ust. 1;
- także operatora zobowiązanego do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 161.

W art. 155 ust. 2 jest doprecyzowanie, że obowiązek, o którym mowa w ust. 1 aktualizuje się również w przypadku zmiany umowy. Umowy o dostęp są co do zasady jawne i podlegają, zgodnie z projektowanym art. 155 ust. 3, bezpłatnemu udostępnieniu na wniosek. Ponadto, w ust. 4, przewidziana jest kompetencja Prezesa UKE, aby na wniosek strony o dostępie, niektóre postanowienia umowne były wyłączone z obowiązku jawności. Projektowany przepis zawiera zastrzeżenie, że wyłączenie jawności nie może obejmować rozliczeń z tytułu dostępu.

Podobny przepis funkcjonował już w Pt (art. 33).

Art. 156

Projektowany art. 156 przewiduje procedurę przeglądu nałożonych obowiązków, o których mowa w art. 158 ust. 1, art. 159 oraz 160. Przegląd decyzji polega na analizie, czy uzasadnione jest, aby utrzymać nałożony obowiązek w obowiązującym kształcie. Przegląd decyzji musi zostać przeprowadzony przez Prezesa UKE w ciągu 5 lat od wydania ostatecznej decyzji. W

ramach przeglądu Prezes UKE wydaje postanowienie o: wznowieniu postępowania lub braku podstaw do wznowienia postępowania w sprawie, której wydano tę decyzję (ust. 2). W ust. 2 są określone przesłanki, w jakich sytuacjach Prezes UKE jest zobowiązany wydać postanowienie o wznowieniu postępowania. Dotyczy to sytuacji, gdy zachodzą poważne wątpliwości co do tego, czy przesłanki nałożenia obowiązku są nadal spełnione albo czy w przypadku uchylecia obowiązku nadal byłyby podstawy do jego nałożenia w takim kształcie, jaki przewidywała decyzja. Wydanie postanowienia, o którym mowa w ust. 1, poprzedzone jest przeprowadzeniem postępowania konsultacyjnego i postępowania konsolidacyjnego, co wynika z art. 30 ust. 1 pkt 4a i art. 35 Pke. Postępowanie wszczęte wydaniem postanowienia o wznowieniu postępowania kończy się rozstrzygnięciem: stwierdzającym brak podstaw do zmiany lub uchylecia decyzji; o zmianie decyzji, lub o uchyleciu decyzji (ust. 4). Również wydanie samego rozstrzygnięcia musi zostać poprzedzone postępowaniem konsultacyjnym zgodnie z art. 30 pkt 3 Pke, jak również postępowania konsolidacyjnego, jeżeli zachodzą przesłanki do jego przeprowadzenia. Wskazane w ust. 1 obowiązki muszą być poddane cyklicznemu przeglądowi, a więc również postanowienie o wznowieniu postępowania albo o braku podstaw do wznowienia postępowania w sprawie, w której wydano decyzję podlega procedurze przeglądu zgodnie z ust. 4.

ROZDZIAŁ 2. Dostęp symetryczny

Art. 157

Przepis ten określa dostępowe obowiązki symetryczne (ust. 1), które zawarte są w Rozdziale II. Dostęp symetryczny oraz przewiduje wymóg, aby były obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne (ust. 2).

Art. 158

W projektowanym art. 158 ust. 1 przewidziana jest kompetencja Prezesa UKE do określenia obszarów geograficznych, na których obowiązek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do zapewnienia dostępu do okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji jest rozszerzony o elementy sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązаныmi zasobami, poza punktami dystrybucji, które znajdują się najbliżej zakończeń sieci w budynkach, ale nie dalej niż do pierwszego punktu dystrybucji, w którym liczba obsługiwanych zakończeń sieci uzasadnia ubieganie się o dostęp przez efektywnie działającego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Rozstrzygnięcie to może być wydane w drodze decyzji generalnej zgodnie z art. 170 ust. 1 lit. a.

Zgodnie z art. 158 ust. 2, decyzja o dostępie, o którym mowa w ust. 1, może dotyczyć wyłącznie obszarów, na których obowiązek dostępu do okablowania wraz z powiązаныmi zasobami pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji na danym obszarze w niewystarczającym stopniu przyczynia się do usunięcia stałych i wysokich barier inwestycyjnych zagrażających ograniczeniem lub ograniczających korzyści użytkowników końcowych wynikających z konkurencji. Ponadto, Prezes UKE jest zobowiązany wziąć pod uwagę nałożone obowiązki regulacyjne (ust. 2 zdanie ostatnie).

Projektowany przepis art. 158 ust. 3 rozstrzyga, jakich podmiotów nie dotyczą decyzje Prezesa UKE nakładające obowiązek udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązаныmi zasobami, poza punktami dystrybucji, które znajdują się najbliżej zakończeń sieci w budynkach, ale nie dalej niż do pierwszego punktu dystrybucji, w którym liczba obsługiwanych zakończeń sieci uzasadnia ubieganie się o dostęp przez efektywnie działającego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Pierwszą grupę stanowią przedsiębiorstw hurtowe (art. 158 ust. 3 pkt 1), drugą przedsiębiorstwa, których rozmiar lub skala prowadzonej działalności

wskazują na to, że rozszerzone obowiązki podważyłyby zasadność realizacji przez tych przedsiębiorców telekomunikacyjnych nowych sieci ze względów ekonomicznych lub finansowych (art. 158 ust. 3 pkt 2).

W myśl projektowanego art. 158 ust. 4, Prezes UKE może nałożyć rzeczne obowiązki również, na podmioty, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju, tj. podmiotu który wykorzystał środki publiczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.) do budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej, lub nabycia praw do infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej albo nabył prawa do infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej zbudowanej, przebudowanej lub wyremontowanej przy wykorzystaniu środków publicznych. Przepis ten stanowi transpozycję art. 61 ust. 3 akapit 4 EKŁE.

Art. 159

Projektowany art. 159 ust. 1, stanowiący transpozycję art. 61 ust. 2 lit. a-b EKŁE, nadaje Prezesowi UKE kompetencje do nakładania, w przypadku ust. 1 pkt 1 na przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a przypadku ust. 1 pkt 2 na operatorów, dwóch rodzajów obowiązków. Po pierwsze, obowiązków niezbędnych dla zapewnienia łączności z użytkownikiem końcowym, obejmujących obowiązek połączenia sieci, jeżeli to jeszcze nie zostało zrealizowane oraz obowiązek zapewnienia interoperacyjności usług (art. 159 ust. 1 pkt 1). Po drugie, obowiązków zapewnienia dostępu do interfejsów programistycznych aplikacji oraz elektronicznych przewodników po programach, na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, o ile jest to niezbędne dla korzystania przez użytkowników końcowych z cyfrowych usług radiofonicznych i telewizyjnych oraz udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami związanych z tymi usługami (art. 159 ust. 1 pkt 2).

Zgodnie z projektowanym art. 159 ust. 2 Prezes UKE może nałożyć obowiązki niezbędne dla zapewnienia łączności z użytkownikiem końcowym, w tym obowiązek połączenia sieci oraz obowiązek zapewnienia interoperacyjności usług na dostawcę usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów, które osiągnęły znaczny poziom zasięgu i upowszechnienia wśród użytkowników. Spełnienie przesłanki „znacznego poziomu zasięgu i upowszechnienia” należy do oceny Prezesa UKE, jednak rzeczony obowiązek może zostać nałożony jedynie wtedy, gdy możliwość komunikowania się między użytkownikami końcowymi jest zagrożona ze względu na interoperacyjności między usługami komunikacji interpersonalnej. Zagrożenia dla łączności typu koniec–koniec między użytkownikami końcowymi na terenie całej Unii lub co najmniej trzech państw członkowskich jest stwierdzane przez Komisję Europejską po konsultacji z BEREC. Reczony przepis stanowi transpozycję art. 61 ust. 2 lit. c EKŁE. Charakter obowiązków i ich zakres, które mogą zostać nałożone przez Prezesa UKE na podstawie art. 159 ust. 1 pkt 1 w zw. z ust. 2, określa Komisja Europejska w środkach wykonawczych, o czym stanowi projektowany ust. 3. Przepis ten stanowi transpozycję art. 61 ust. 2 akapit drugi ppkt (ii) EKŁE.

W art. 159 ust. 4 ustanowiony jest otwarty katalog udogodnień dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, związanych z usługami radia cyfrowego oraz telewizji cyfrowej, na który składają się w szczególności:

- napisy dla niesłyszących,
- audio deskrypcję,
- tłumaczenie na język migowy.

Art. 160

W projektowanym art. 160 Pke, stanowiącym transpozycję art. 61 ust. 4 EKŁE, w ustępie pierwszym przewidziana jest kompetencja do nakładania przez Prezesa UKE na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, będącego adresatem decyzji rezerwacyjnej, obowiązków:

- zapewnienia dostępu do nieaktywnych elementów sieci telekomunikacyjnej i powiązanych zasobów (art. 160 ust. 1 pkt 1);
- zapewnienia dostępu do aktywnych elementów sieci telekomunikacyjnych i powiązanych zasobów, o ile nałożenie obowiązku, o którym mowa w pkt 1, byłoby niewystarczające w świetle przesłanek, o których mowa w ust. 3 (art. 160 ust. 1 pkt 2);
- zapewnienia dostępu na potrzeby roamingu lokalnego (art. 160 ust. 1 pkt 2).

W art. 160 ust. 2 zawarte są przesłanki nałożenia obowiązków, o których mowa w ust. 1, przez Prezesa UKE. Krajowy organ regulacyjny nakłada je w przypadku gdy:

- jest to bezpośrednio wymagane do lokalnego świadczenia usług telekomunikacyjnych, które uzależnione są od wykorzystywania widma radiowego (art. 160 ust. 2 pkt 1);
- brak jest możliwości świadczenia usług komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym na rozsądnych warunkach (art. 160 ust. 2 pkt 2);
- dostęp ma być zapewniany na obszarze, na którym trudne do pokonania techniczne lub ekonomiczne bariery ograniczają, ze szkodą dla użytkowników końcowych, możliwość realizacji sieci o bardzo dużej przepustowości lub świadczenie usług komunikacji elektronicznej (art. 160 ust. 2 pkt 3).

Zgodnie z art. 160 ust. 3, nakładając obowiązki, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE jest zobowiązany wziąć pod uwagę przede wszystkim potrzebę wspierania skierowanych do operatorów na danym obszarze zachęt do uruchamiania infrastruktury, a także inne okoliczności wskazane w pkt 1-6. Redakcja przepisu została ukształtowana w ten sposób, ponieważ „potrzeba wspierania skierowanych do operatorów na danym obszarze zachęt do uruchamiania infrastruktury”, jest najważniejszą przesłanką (zgodnie z EKŁE „nadrzędną”), co oznacza, że jej spełnienie jest niezbędne do nałożenia obowiązku, natomiast pozostałe przesłanki, tj.:

- potrzeba maksymalizacji zasięgu sieci o bardzo dużej przepustowości w całej Unii Europejskiej, w szczególności wzdłuż głównych szlaków transportowych oraz na obszarach o niższej gęstości zaludnienia;
- możliwość znacznej poprawy sytuacji użytkowników końcowych w zakresie wyboru oraz jakości usług;
- efektywne wykorzystanie widma radiowego;

techniczną wykonalność współużytkowania lub związanych z tym warunków;

- stan konkurencji infrastrukturalnej, jak i usługowej, oraz
- innowacje technologiczne,

powinny zostać uwzględnione przez Prezesa UKE, ale samoistnie nie powinny przesądzać o zasadności nałożenia obowiązków, o których mowa w ust. 1, w szczególności gdyby nałożenie obowiązku mogłoby neutralnie lub negatywnie wpłynąć na wspieranie skierowanych do operatorów na danym obszarze zachęt do uruchamiania infrastruktury.

Art. 161

Projektowany art. 161 przewiduje kompetencję Prezesa UKE do nałożenia obowiązku w zakresie kolokacji udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych

zasobów, które zostały umieszczone na nieruchomości w związku z wykonywaniem uprawnień wynikających z przepisów prawa, wyroku sądu lub decyzji. Przesłanki nałożenia tego obowiązku są opisane poprzez odwołanie do klauzul generalnych – ochrony środowiska, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub z uwagi na realizację celów planowania i zagospodarowania przestrzennego, przy czym nałożenie obowiązku w celu ochrony chociażby jednego z ww. desygnatów interesu publicznego, musi posiadać walor niezbędności. Przepis ten stanowi transpozycję art. 44 EKŁE.

ROZDZIAŁ 3. Koordynacja dostępu

Przepisy projektowanego rozdziału mają zapewnić ujednoczenie przepisów związanych z procedurą rozstrzyganiem sporów o dostęp przez Prezesa UKE, co pozytywnie wpłynie na przejrzystość przepisów.

Należy zauważyć, że na gruncie obecnie obowiązującej regulacji podstawy do rozstrzygania spory o dostęp, których co najmniej jedną stroną jest przedsiębiorca telekomunikacyjny, są rozproszone w Pt oraz w ustawie o wspieraniu rozwoju. Sprawy sporne dotyczą m.in.: dostępu telekomunikacyjnego; dostępu do infrastruktury technicznej, dostępu do infrastruktury lub sieci, które zostały zbudowane, przebudowane lub wyremontowane ze środków publicznych; dostępu do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji w tym budynku, czy dostępu do nieruchomości w celu niezwiązanym z zapewnieniem telekomunikacji w budynku znajdującym się na tej nieruchomości.

Art. 162

Projektowany przepis art. 162 ust. 1 przewiduje ogólny, 60-dniowy termin na rozstrzygnięcie sporu przez Prezesa UKE, dotyczy to rozstrzygnięcia sporów pomiędzy przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi lub przedsiębiorcą telekomunikacyjnym a innym podmiotem, gdy jest on zobowiązany do zapewnienia dostępu.

Zgodnie z proponowaną treścią art. 162 ust. 2, wniosek o rozstrzygnięcie sporu może złożyć każda ze stron sporu, jeżeli druga strona:

- odmówiła zapewnienia dostępu (art. 162 ust. 2 pkt 1);
- ogólnym, wynoszącym 90 dni, określonym w przepisach odrębnych lub w postanowieniu Prezesa UKE wydanym na podstawie art. 162 ust. 3 (art. 162 ust. 2 pkt 2).

Art. 162 ust. 3 nadaje kompetencję Prezesowi UKE do określenia, w drodze postanowienia, na wniosek strony negocjacji, krótszego terminu na zawarcie umowy o dostępie. Skrócenie terminu oznacza, że w przypadku niedojścia do porozumienia przez strony, skutecznie skierowanie wniosku do Prezesa UKE o wydanie decyzji rozstrzygającej spór będzie możliwe szybciej.

Projektowany art. 162 ust. 4 zawiera wymogi, jakim musi czynić zadość wniosek o rozstrzygnięcie sporu kierowany do Prezesa UKE. Niezbędne, dla właściwego ukształtowania decyzji wpadkowej co do zachowania terminu – ponieważ wniosek wniesiony przed upływem terminu jest bezprzedmiotowy i zgodnie z art. 61a § 1 Kpa organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania – oraz ustalenia zakresu rozstrzygnięcia Prezesa UKE, jest przedłożenie:

- wniosku w sprawie zawarcia umowy o dostępie;
- potwierdzenia doręczenia drugiej stronie lub potwierdzenie nadania przesyłką poleconą wniosku w sprawie zawarcia umowy o dostępie;

- dokumentów z negocjacji prowadzonych z drugą stroną, o ile druga strona podjęła negocjacje;
- projektu umowy o dostępie, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia.

Zgodnie z projektowanym art. 162 ust. 5, w przypadku gdy spór dotyczy już zawartej umowy o dostępie, do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się jednolity tekst umowy zawierający wszelkie dokonane zmiany. Obowiązek przekazania tekstu jednolitego umowy dotyczy sytuacji, w której na treść stosunku zobowiązaniowy, składa się także decyzja Prezesa UKE rozstrzygająca spór o dostęp lub zmieniająca taką decyzję lub umowę o dostępie, o której mowa w art. 166.

Dotychczasowe doświadczenia Prezesa UKE wskazują, że ze względu na wielość materialnych podstaw związanych z obowiązkiem zapewnienia dostępu do określonych zasobów (aktów prawnych oraz aktów stosowania prawa), konieczny jest przepis, który umożliwiłby w sposób jednoznaczny łączne rozpoznawanie spraw spornych, jeżeli dotyczą tych samych stron, co konstytuuje art. 162 ust. 6.

W myśl projektowanego art. 162 ust. 6, w przypadku niezapewnienia dostępu, o którym mowa w ust. art. 153 ust. 1, Prezes UKE jest zobowiązany do określenia w drodze decyzji warunków dostępu. Warunki te powinny być przejrzyste, niedyskryminujące i obejmować między innymi zasady podziału kosztów dostępu, w tym związane z utrzymaniem sieci wraz z powiązаныmi zasobami na których świadczony jest dostęp oraz uwzględniające czynniki ryzyka, w tym ryzyka inwestycyjnego. Rozwiązanie to jest zgodne z art. 61 ust. 3 akapit 1 zdanie trzecie EKŁE.

Art. 163

Projektowany art. 163 ust. 1 jest przepisem kompetencyjnym, wskazującym stosowanie zróżnicowanych rodzajów rozstrzygnięć w przypadku rozpatrywania spraw spornych przez Prezesa UKE. Prezes UKE wydaje odpowiednio spór: określając treść stosunku zobowiązaniowego zastępującą umowę o dostępie (art. 163 pkt 1) zmienić umowę lub decyzję o dostępie wydaną wcześniej, w całości lub w części (art. 163 pkt 2); zobowiązać strony do zmiany umowy o dostępie (art. 163 pkt 3); rozwiązać umowę (art. 163 pkt 4). Projektowany art. 163 ust. 1 *in fine* wyznacza granice rozstrzygnięcia Prezesa UKE. Rozstrzygnięcie musi być zgodne z obowiązkami nałożonymi na strony, a w przypadku sporu pomiędzy przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi także z celami polityki regulacyjnej określonymi w art. 376 ust. 2. Natomiast art. 163 ust. 2 pozwoli uniknąć problemów pojawiających się na gruncie aktualnych przepisów. Obecnie, jeżeli strona wniesie o zmianę umowy, a w toku postępowania umowa ta przestanie obowiązywać, Prezes UKE zobowiązany jest takie postępowanie umorzyć z uwagi na brak przedmiotu, tj. umowy, która mogłaby zostać zmieniona. Powoduje to często negatywne konsekwencje dla strony np. korzystającej z infrastruktury innego podmiotu, która z uwagi na brak obowiązywania umowy musi usunąć infrastrukturę telekomunikacyjną i zaprzestać świadczenia usług telekomunikacyjnych. Zaproponowana redakcja art. 163 ust. 2 umożliwi Prezesowi UKE wydanie w takiej sytuacji decyzji zastępującej umowę o dostępie zamiast decyzji zmieniającej umowę wyeliminuje ww. negatywnych konsekwencji.

Art. 164

W myśl projektowanego art. 164 ust. 1 Prezes UKE rozstrzygając spór dotyczący dostępu może także nałożyć na stronę, obowiązki dostępowe symetryczne, o ile spełnione zostaną przewidziane w przepisach wymogi dla nałożenia tych obowiązków, określone w Dziale III Rozdziale 2. Natomiast w przypadku, gdy stroną postępowania w sprawie o rozstrzygnięcie

sporu, jest podmiot, na który nałożono obowiązek, o którym mowa w art. 195 ust. 1 pkt 2, ale względem którego nie przeprowadzono procedury określonej w art. 196, Prezes UKE może określić opłaty należne temu podmiotowi od drugiej strony postępowania, stosując odpowiednio przepisy art. 196.

Art. 165

Prezes UKE, rozstrzygając spór o dostęp związany z obowiązkiem, o którym mowa w art. 160 ust. 1, może nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego uprawnionego do dostępu, obowiązek współużytkowania częstotliwości z przedsiębiorcą zobowiązanym do zapewnienia dostępu oraz określić jego warunki, w tym określony obszar geograficzny (art. 165 ust. 1). Obowiązek współużytkowania częstotliwości, o którym mowa w ust. 1, musi być obiektywny, przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminacyjny (art. 165 ust. 2). Do obowiązku współużytkowania częstotliwości, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące przeglądu, o którym mowa w art. 156.

Art. 166

Art. 166 jest przepisem kompetencyjnym, zgodnie z którym, Prezes UKE może, w drodze decyzji wydawanej z urzędu, zmienić umowę o dostępie lub decyzję rozstrzygającą spór o dostęp, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów użytkowników końcowych, skutecznej konkurencji lub interoperacyjności usług, o ile będzie to zgodne z obowiązkami nałożonymi na strony.

Art. 167

Skutek prawny zawarcia umowy o dostępie w zakresie rozstrzygniętym decyzją Prezesa UKE został zastrzeżony w projektowanym art. 167. Decyzje Prezesa UKE rozstrzygające spór o dostęp lub decyzje wydawane na podstawie art. 166 Pke wygasają z mocy prawa w części objętej umową. Dotyczy to przypadków, w których zawarcia umowy nastąpiło po wydaniu decyzji.

Art. 168

Projektowany art. 168 ma na celu ograniczenie prób dochodzenia ewentualnych roszczeń majątkowych z tytułu niewykonania lub nienależnego wykonania obowiązków wynikających z decyzji o dostępie przed Prezesem UKE. Ze względu na zakres kompetencji Prezesa UKE, każda taka próba jest bezskuteczna.

Art. 169

Przepisy Działu III Rozdziału 2 mają stosowanie również do sporów transgranicznych, czyli sporów, w których jedną ze stron jest przedsiębiorca telekomunikacyjny z innego państwa członkowskiego. Transponując postanowienia art. 27 ust. 2 EKŁE, w art. 169 ust. 3 przewidziany jest obowiązek zgłoszenia sporu przez Prezesa UKE do BEREC wraz z przedstawieniem stanu faktycznego, w celu doprowadzenia do spójnego rozstrzygnięcia sporu. W przypadku sporu transgranicznego, choć wpływa on na wymianę handlową między państwami członkowskimi, nie przeprowadza się postępowania konsolidacyjnego. Zgodnie z art. 23 ust. 1 EKŁE z obowiązku konsultacji wyłączone są m.in. sprawy określone w art. 27 EKŁE, a więc spory transgraniczne. W konsekwencji, spory transgraniczne nie są objęte postępowaniem konsolidacyjnym zgodnie z art. 34 ust. 4 EKŁE.

Ponadto, Prezes UKE ma obowiązek współpracy z BEREC, biorąc pod uwagę konieczność najważniejszego i najskuteczniejszego rozstrzygnięcia sporu, spełniającego cele polityki regulacyjnej, o których mowa w art. 376 Pke, uwzględniając oczywiście stanowiska uczestników sporu, o czym stanowi ust. 4 przywołanego przepisu. Natomiast ust. 5 wskazuje,

że Prezes UKE jest zobowiązany rozstrzygnąć spór w terminie miesiąca od wydania przez BEREC opinii, co wynika wprost z art. 27 ust. 3 EKŁE. Ustawodawca przewiduje również sytuacje, w których BEREC z przyczyn obiektywnych lub subiektywnych nie wydał opinii w ciągu 4 miesięcy. W tej sytuacji wiąże Prezesa UKE termin pięciomiesięczny liczony od dnia, w którym nastąpiło zgłoszenie sporu do BEREC. Innymi słowy, Prezes UKE, w przypadku zgłoszenia sporu transgranicznego, nie powinien rozstrzygać sprawy przed przedstawieniem przez BEREC opinii, chyba że nie została ona przekazana w terminie 4 miesięcy od jej zgłoszenia.

ROZDZIAŁ 3. Decyzje generalne.

Specyfika rynku telekomunikacyjnego pokazuje, że dla skutecznego zaimplementowania określonych rozwiązań regulacyjnych konieczne jest ich jednoczesne wdrożenie przez podmioty dysponujące największymi zasobami lub świadczące usługi dla znacznej liczby abonentów. W aktualnym stanie prawnym powyższe wymusza na Prezesie UKE konieczność jednoczesnego prowadzenia wielu analogicznych postępowań wobec różnych stron, w których podejmowane są w tym samym czasie takie same czynności (np. postępowania w przedmiocie określenia warunków dostępu do kanalizacji kablowej i kanalizacji telekomunikacyjnej budynku, czy postępowania dotyczące określenia warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej w zakresie kabli telekomunikacyjnych w budynkach wielorodzinnych).

Co istotne, Prezes UKE nie ma możliwości równoczesnego prowadzenia analogicznych postępowań wobec wszystkich podmiotów zobowiązanych do zapewnienia dostępu wskazanego w ww. przepisach obecnie obowiązującej Pt lub ustawy o wspieraniu rozwoju (np. wobec wszystkich właścicieli okablowania w budynku). Dla przykładu można wskazać, że do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych (którzy z racji posiadania tego statusu mają obowiązek zapewnienia dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej) wpisanych jest ok. 5000 podmiotów. W związku z powyższymi ograniczeniami i dużą liczbą podmiotów wydając decyzje określające ogólne warunki dostępu do określonych elementów infrastruktury w trybie decyzji indywidualnych, Prezes UKE dokonuje wyboru największych podmiotów tak, aby przyjęty przez Prezesa UKE model regulacji określonego rodzaju dostępu znalazł jak najszersze zastosowanie na rynku telekomunikacyjnym. Dokonanie takiego wyboru przez Prezesa UKE ułatwia zaś adresatom decyzji określających warunki zapewnienia dostępu podniesienie zarzutu dyskryminacji w stosunku do podmiotów, wobec których takie decyzje nie zostały wydane, pomimo że podmioty te także zobowiązane są do zapewnienia dostępu z mocy prawa.

W ocenie projektodawcy zasadnym jest umożliwienie Prezesowi UKE prowadzenie postępowań, które doprowadzą albo do wydania decyzji generalnej albo do wydania decyzji indywidualnej. Problemy związane z zarzutami dotyczącymi dyskryminacji określonych podmiotów rozwiązuje zastosowanie mechanizmu decyzji o charakterze generalnym, bowiem sytuacja wszystkich podmiotów zobowiązanych do zapewnienia określonego rodzaju dostępu jest porównywalna – wiążą ich te same zasady, w tym samym czasie.

Zakres spraw regulowanych w drodze decyzji o charakterze generalnym

Propozycja wprowadzenia do Pke instytucji decyzji generalnej obejmuje rozstrzygnięcie tą drogą spraw enumeratywnie określonych w Pke albo ustawie o wspieraniu rozwoju, tj. postępowań dotyczących:

1. określenia warunków zapewnienia dostępu do okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji (art. 156 w zw. z 153 Pke),

2. rozszerzenia ustawowego obowiązku zapewnienia dostępu do okablowania o okablowanie poza pierwszym punktem dystrybucji (art. 158 Pke),
3. określenia warunków zapewnienia dostępu do okablowania poza pierwszym punktem dystrybucji (art. 156 w zw. z art. 158 Pke),
4. określenia warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej przez operatorów sieci (art. 18 ustawy o wspieraniu rozwoju),
5. określenia warunków zapewnienia dostępu do nieruchomości przez podmioty wskazane w art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rozwoju.

Wymienione w pkt 1, 3-5 sprawy mają cechę wspólną – podmioty będące dysponentem określonego dobra (infrastruktury, nieruchomości) z mocy prawa są zobowiązane do zapewnienia dostępu do tego dobra. Natomiast wydawana przez Prezesa UKE w tych przypadkach decyzja administracyjna (indywidualna) może określić sposób wykonania przez te podmioty ich ustawowego obowiązku (decyzja określająca warunki zapewnienia dostępu). Co warto podkreślić, ze względu na elastyczność wymaganą do skutecznego rozwiązywania konkretnych problemów rynkowych, możliwość rozstrzygnięcia ww. spraw w drodze decyzji generalnej powinna pozostać instrumentem dodatkowym w stosunku do możliwości rozstrzygnięcia tych spraw w sposób dotychczasowy (decyzje indywidualne wobec każdego dysponenta). Ostateczna decyzja co do skorzystania z określonego mechanizmu załatwienia sprawy (decyzja generalna, czy decyzje indywidualne) będzie należała każdorazowo do Prezesa UKE. Z kolei wskazana w pkt 2 kompetencja odnosi się do nowego instrumentu przewidzianego w EKŁE, którego efektywne zastosowanie, na wzór już funkcjonującego rozwiązania francuskiego, powinno nastąpić w formie aktu o charakterze generalnym, odnoszącego się do wyznaczonych obszarów, na których obowiązki o charakterze symetrycznym (niewynikające z pozycji rynkowej zobowiązanych podmiotów), powinny być rozszerzone ze względu na niemożliwe do pokonania w inny sposób bariery ekonomiczne.

Praktyka europejska

W wielu krajach europejskich przepisy określające ogólne zasady postępowania administracyjnego przewidują możliwość wydawania decyzji o charakterze generalnym, określanymi niekiedy decyzjami regulacyjnymi. Jako przykłady podać można § 2 pkt c i in. norweskiej ustawy o postępowaniu administracyjnym (*Lov om behandlingssmåten i forvaltningssaker, LOV-1967-02-10, ze zm.*), § 35 i in. niemieckiej ustawy o postępowaniu administracyjnym (*Verwaltungsverfahrensgesetz in der Fassung der Bekanntmachung vom 23. Januar 2003 (BGBl. I S. 102), ze zm.*), art. 45 i in. hiszpańskiej ustawy o postępowaniu administracyjnym (*Ley 39/2015, de 1 de octubre, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas*), art. 97 i nast. portugalskiej ustawy o postępowaniu administracyjnym (*DL n.º 4/2015, de 07 de Janeiro, Código do procedimento administrativo*).

Za wprowadzeniem możliwości rozstrzygnięcia spraw wskazanych powyżej w pkt 2 w drodze decyzji generalnej przemawia fakt, że w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej tego rodzaju regulacje wynikają właśnie z aktów o charakterze generalnym wydawanych przez krajowe organy regulacyjne, np.:

- we Francji – decyzja ARCEP nr 2009-1106 z dnia 22 grudnia 2009 r. określająca zasady dostępu do światłowodowych linii telekomunikacyjnych i umieszczania punktów dostępu na nieruchomościach prywatnych; decyzja ARCEP nr 2010-1312 z dnia 14 grudnia 2010 r. określająca warunki dostępu do bardzo szybkich światłowodowych linii łączności elektronicznej na całym terytorium, z wyjątkiem bardzo gęstych obszarów,

- w Chorwacji – rozporządzenie HAKOM nr OG 75/13 w sprawie sposobu i warunków dostępu i wspólnego korzystania z infrastruktury telekomunikacyjnej oraz udogodnień towarzyszących; rozporządzenie HAKOM nr OG 57/14 w sprawie sieci światłowodowych,
- we Włoszech – uchwała AGCOM nr 538/13/CONS regulująca zapewnienie przez wszystkich operatorów dostępu do kabli światłowodowych na odcinku od lokalu abonenta do pierwszego punktu koncentracji.

Decyzje o charakterze generalnym w prawie polskim i europejskim

Do dnia dzisiejszego, do polskiego porządku prawnego nie wprowadzono ogólnej procedury wydawania decyzji o charakterze generalnym. Niemniej jednak można wskazać na przepisy materialne stanowiące podstawę do wydawania takich decyzji. W kontekście propozycji odnoszących się do regulacji zagadnień telekomunikacyjnych, warto przede wszystkim zwrócić uwagę na kompetencję Komisji Nadzoru Finansowego przewidzianą w art. 23h ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym. Decyzje wydawane na tej podstawie kształtują sytuację prawną nieokreślonej liczby podmiotów i odpowiednio stosuje się do nich przepisy Kpa. W odniesieniu do decyzji rozszerzających ustawowy obowiązek zapewnienia dostępu do okablowania o okablowanie poza pierwszym punktem dystrybucji, wynikających z transpozycji art. 61 ust. 3 akapit 2 EKŁE, warto także wskazać na kompetencję przewidzianą w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami do wydania decyzji o wpisie układów urbanistycznych i ruralistycznych, historycznych zespołów budowlanych oraz terenów, na których znajduje się znaczna ilość zabytków archeologicznych, do rejestru zabytków.

W ocenie projektodawców, biorąc pod uwagę aktualny stan procedury administracyjnej, decyzje o charakterze generalnym powinny być wydawane przez Prezesa UKE przy odpowiednim zastosowaniu przepisów Kpa. Jednakże z uwagi na konieczność ochrony interesu stron takich aktów, zasadnym jest dokładniejsze określenie odstępstw i odmienności względem zasad stosowanych przy rozstrzyganiu spraw indywidualnych. Istotnym jest przede wszystkim określenie zasad udziału stron w postępowaniu.

Decyzje generalne a ogólne zezwolenie z EKŁE

Możliwość wydania decyzji stanowiącej źródło konkretnych obowiązków przedsiębiorców telekomunikacyjnych jest nie tylko niesprzeczna z założeniami i przepisami EKŁE, ale stanowi rozwiązanie spójne z charakterem ogólnego zezwolenia.

Zgodnie z art. 13 ust. 1-2 EKŁE:

„1. Ogólne zezwolenie na dostarczanie sieci łączności elektronicznej lub świadczenie usług łączności elektronicznej oraz prawa użytkowania widma radiowego i prawa użytkowania zasobami numeracyjnymi mogą jedynie podlegać warunkom określonym w załączniku I. Warunki te muszą być niedyskryminacyjne, proporcjonalne i przejrzyste. W przypadku praw użytkowania widma radiowego, takie warunki muszą zapewniać jego efektywne i wydajne użytkowanie i być zgodne z art. 45 i 51, a w przypadku prawa użytkowania zasobami numeracyjnymi – zgodne z art. 94.

2. Szczególne obowiązki, które mogą być nałożone na przedsiębiorstwa udostępniające sieci i świadczące usługi łączności elektronicznej na podstawie art. 61 ust. 1 i 5 i art. 62, 68 i 83 lub na podmioty wyznaczone do świadczenia usługi powszechnej na podstawie niniejszej dyrektywy, muszą być prawnie oddzielone od praw i obowiązków wynikających z ogólnego zezwolenia. Celem zapewnienia przejrzystości, kryteria i procedury

nakładania takich szczególnych obowiązków na poszczególne przedsiębiorstwa wskazuje się w ogólnym zezwoleniu.”.

Natomiast zgodnie z załącznikiem I do EKŁE:

„A. Ogólne warunki, którymi mogą zostać obwarowane ogólne zezwolenia

(...)

7. Obowiązki związane z dostępem do sieci inne niż te określone w art. 13, dotyczące przedsiębiorstw udostępniających sieci lub usługi łączności elektronicznej.”.

Oznacza to, że obowiązki związane z zapewnianiem dostępu, z wyjątkiem tych, o których mowa w art. 61 ust. 1 i 5 oraz w art. 62, 68 i 83 EKŁE, nie muszą być nakładane indywidualnie dla każdego z przedsiębiorców telekomunikacyjnych z osobna. Dopuszczalnym jest ukształtowanie pozycji przedsiębiorców telekomunikacyjnych w taki sposób, by już z racji korzystania z ogólnego zezwolenia ciążyły na nich określone obowiązki dostępowe. EKŁE zakłada przy tym, że nałożenie niektórych obowiązków powinno stanowić kompetencję krajowego organu regulacyjnego, realizowaną po spełnieniu szeregu wymogów (np. art. 61 ust. 3 akapit 2 EKŁE).

Wydawanie decyzji o charakterze generalnym jest jedynym dopuszczalnym rozwiązaniem, które pozwala spełnić dwa warunki:

- dotyczy wszystkich adresatów obowiązków, dzięki czemu możliwe jest zrealizowanie zasady niedyskryminacji. W przypadku prowadzenia wielu postępowań w indywidualnych sprawach istnieje poważne ryzyko wystąpienia negatywnego zjawiska określanego jako „regulacyjna przewaga konkurencyjna”, które przejawia się m.in. że jeden (lub grupa podmiotów) zostaje objęty jakimś obowiązkiem z opóźnieniem, co nie wynika ze względów merytorycznych, ale ze względów na przebieg postępowania administracyjnego lub procedurę rozpatrywania środka zaskarżenia,
- nakładanie obowiązku stanowi kompetencję Prezesa UKE.

Art. 170

Przepis ust. 1 określa zakres rozstrzygnięć, które mogą być wydane w drodze decyzji generalnej. Dotyczy to rozstrzygnięć, o których mowa w art. 153 ust. 1 i art. 158 ust. 1 Pke oraz art. 18 ust. 3 i art. 35a ust. 3 ustawy o wspieraniu rozwoju. Rozstrzygnięcie takie dotyczą określonego obszaru i nieokreślonej liczby podmiotów, a Prezes UKE może zdecydować się na wydanie rozstrzygnięcia w drodze decyzji generalnej, w szczególności biorąc pod uwagę nadrzędną potrzebę skutecznego zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania podmiotów zobowiązanych do zapewnienia dostępu na określonym obszarze.

Zgodnie z art. 170 ust. 2 decyzja generalna nie narusza tożsamy materialnie rozstrzygnięć podjętych w drodze decyzji, chyba że Prezes UKE w decyzji generalnej stwierdzi ich uchylenie.

W ust. 3 zawarta jest szczególna regulacja, zgodnie z którą w przypadku wydania decyzji generalnej w związku z art. 158 ust. 1, Prezes UKE jest obowiązany do określenia w decyzji kryteriów, które musi spełniać przedsiębiorca telekomunikacyjny do uznania, że skala prowadzonej działalności przez niego działalności nie uzasadnia realizacji nowych sieci o bardzo dużej przepustowości, ze względów ekonomicznych lub finansowych.

Art. 171-175

Art. 171 przesądza, że do decyzji generalnej stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. „Odpowiednie stosowanie” stosowanie przepisów oznacza,

że przepisy Kpa są stosowane: wprost; z modyfikacjami (ponieważ nie jest możliwe stosowanie ich w całości wprost) lub nie mają zastosowania w ogóle.

Decyzja generalna jest wydawana na okres nie dłuższy niż 6 lat (art. 172 ust. 1). Do decyzji generalnej stosuje się zgodnie z ust. 2 procedurę przeglądu, o której mowa w art. 156, z odpowiednimi modyfikacjami, polegającymi na tym, że:

- Prezes UKE wydaje z urzędu postanowienie, o którym mowa w art. 156 ust. 1, dotyczące określonego obszaru i nieokreślonej liczby podmiotów, do którego stosuje się odpowiednio przepisy art. 173-175 Pke oraz Kpa, w terminie 3 lat od wydania ostatecznej decyzji generalnej, co oznacza, że obowiązek przeglądu decyzji generalnych musi zostać zrealizowany w krótszym o dwa lata maksymalnym terminie, niż w przypadku innych obowiązków objętych przeglądem;
- rozstrzygnięcie, o którym mowa w art. 156 ust. 4, następuje w drodze decyzji generalnej.

Procedura wydania decyzji generalnej, z uwagi na jej zakres i cechy, z jednej strony, musi wprowadzać odmienności w stosunku do zwykłego postępowania administracyjnego, a z drugiej, pozwalać adresatom decyzji na wyrażenie swojego stanowiska w sprawie, czy zapoznania się z aktami postępowania. W przypadku decyzji generalnych nie jest możliwe prowadzenie klasycznego postępowania wyjaśniającego, gdyż w jego toku musiałby dojść do zidentyfikowania stron postępowania, a pominięcie takiej strony skutkowałoby wadliwością toczącego się postępowania. Postępowanie w sprawie wydania decyzji generalnej zostało skonstruowane w taki sposób, aby wszyscy adresaci decyzji mogli dowiedzieć się o rozpoczęciu prac nad przygotowaniem tego aktu stosowania prawa oraz w odpowiednim terminie przedstawić swoje stanowisko. W tym celu w projekcie ustawy wskazano, odrębny od Kpa, tryb prowadzenia postępowania wyjaśniającego. Prezes UKE zobowiązany jest dokonać obwieszczenia i opublikować je na stronie podmiotowej BIP UKE. Obwieszczenie zawiera informacje o:

- przystąpieniu do opracowania projektu decyzji generalnej, jej zmiany lub uchylenia, wraz z informacją o jej przedmiocie i założeniach;
- sposobie zapoznania się z aktami sprawy oraz o miejscu, w którym są one dostępne do wglądu;
- uprawnieniu składania stanowisk, w tym sposobie, miejscu i terminie.

W celu zapewnienia zwiększenia transparentności procesu, projekt przewiduje także obowiązek udostępnienia obwieszczenia na stronach BIP właściwego, ze względu na obszar objęty decyzją generalną, urzędu wojewódzkiego. W przypadku gdy obszar decyzji generalnej wykracza poza obszar jednego województwa, Prezes UKE ma obowiązek przekazania go do wszystkich wojewodów, na których również ciąży obowiązek publikacji na stronie podmiotowej BIP urzędu wojewódzkiego. Ze względu na zagrożenie naruszenia przepisów proceduralnych przez organ niebędący jego gospodarzem, art. 174 ust. 4 przewiduje tryb konwalidacji skutecznego obwieszczenia, w przypadku zwłoki wojewody z publikacją o nie więcej niż 7 dni, termin na składanie stanowisk ulega wydłużeniu do 30 dni od dnia publikacji przez wojewodę, o ile termin liczony od dnia publikacji obwieszczenia przez wojewodę do upływu terminu określonego przez Prezesa UKE jest krótszy niż 30 dni. Natomiast, w przypadku gdy zwłoka w publikacji obwieszczenia wynosi więcej niż 7 dni, Prezes UKE jest zobowiązany do konwalidacji czynności poprzez ponowne udostępnienie obwieszczenia ze wskazaniem nowego terminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3. Do ponownego udostępnienia obwieszczenia stosuje się ust. 1-4.

Powyższa procedura zastępuje (i wyłącza) obowiązki organu zawiadomienia indywidualnego stron, o którym mowa w Kpa. W tym zakresie przepis ten w ocenie projektodawcy stanowi *lex specialis*. Projektodawca także dokona modyfikacji prowadzenia postępowania wyjaśniającego poprzez ograniczenie go do trybu, o którym mowa w projektowanym art. 173 oraz postępowania konsultacyjnego, i w stosownych przypadkach konsolidacyjnego, czyniącym zadość wymaganiom w zakresie konsultacji wynikającym z art. 23 EKŁE.

Każdy zainteresowany może złożyć stanowiska w określonym terminie, nie krótszym niż 30 dni (art. 174 ust. 1). Następnie, zgodnie z projektowanym art. 174 ust. 2 Prezes UKE udostępnia w BIP UKE raport ze złożonych w terminie stanowisk, wskazując główne uwagi w nich zawarte. Biorąc pod uwagę zastosowanie postępowania konsultacyjnego, i w stosownych przypadkach konsultacyjnego, Prezes UKE będzie zwolniony z zasady wysłuchania stron z art. 10 Kpa. Przepis art. 174 ust. 1 w ocenie projektodawcy stanowi *lex specialis* w stosunku do przepisów Kpa. Przepisem odrębnym od Kpa jest także projektowany art. 175, który wprost wskazuje odrębny niż przewidziany w Kpa sposób zapoznania adresatów decyzji z jej treścią. Z uwagi na skierowanie decyzji do nieokreślonej liczby adresatów, decyzje generalne podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Przepis art. 175 ust. 1 wyłącza więc tym samym doręczenie indywidualne decyzji stronom postępowania, o którym mowa w Kpa. W przypadku postępowania w celu wydania decyzji generalnej, Prezes UKE będzie zobowiązany do stosowania zasad postępowania administracyjnego takich jak np. zachowanie prawdy obiektywnej, analizy zebranego materiału dowodowego, itp. Odrębności wynikające z charakteru decyzji generalnej skutkują także w ocenie projektodawcy, wyłączeniem przepisów Kpa w zakresie wznowienia postępowania z uwagi na brak zapewnienia uczestniczenia w postępowaniu. Możliwości wzruszenia decyzji w tym zakresie ograniczają się wyłącznie do kwestionowania formalnych działań Prezesa UKE związanych z publikacją i udostępnianiem obwieszczenia o wszczęciu postępowania oraz przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego, i w stosownych przypadkach konsolidacyjnego. Na etapie prowadzenia postępowania w sprawie wydania decyzji generalnej nie jest bowiem obowiązkiem organu ustalenie katalogu stron.

Mając na uwadze *ratio legis* wprowadzenia decyzji generalnych, projektodawca zdecydował się na wydłużenie czasu na złożenie skargi na decyzję generalną o miesiąc, z terminu miesięcznego do dwumiesięcznego (art. 175 ust. 2). Jednocześnie przepis ten stanowi termin zawity na złożenie skargi. Tym samym, po upływie ww. terminu, skarga powinna podlegać odrzuceniu. Rozwiązanie to jest służy zabezpieczeniu adresatów wydanej decyzji przed jej uchyceniem w sytuacji, w której zastosowali się już do jej postanowień m.in. zawierając zobowiązania cywilnoprawne. Późniejsze uchycenie decyzji *ex nunc* decyzji w okresie jej 6letniego obowiązywania stanowiłoby naruszenie zasady sprawiedliwości i niedyskryminacji.

Niezbędne jest również przesądzenie, że w przypadku, gdy wiele podmiotów wniesienie odwołanie, sąd zarządza połączenie kilku oddzielnych spraw toczących się przed nim w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia, jeżeli mogły być objęte jednym odwołaniem, ponieważ dotyczą tej samej decyzji generalnej (art. 175 ust. 3). Ponadto, przesądzenie, że odwołanie od decyzji generalnej jest niedopuszczalne, jeżeli w sprawie orzekał już sąd I instancji i odwołanie oddalił ma służyć zapewnieniu pewności obrotu prawnego (art. 175 ust. 4).

DZIAŁ IV. Regulowanie rynku komunikacji elektronicznej

ROZDZIAŁ 1. Analiza rynków, nakładanie obowiązków regulacyjnych – art. 176-188

Analiza rynku jest jednym z głównych narzędzi regulowania rynku i należy do kluczowych kompetencji Prezesa UKE jako organu regulacyjnego w dziedzinie komunikacji elektronicznej. Regulowanie rynku obejmuje cykliczne podejmowanie sekwencji działań - począwszy od określenia rynku właściwego, poprzez ustalenie przedsiębiorcy lub przedsiębiorców o pozycji znaczącej i ostateczne rozstrzygnięcie w sprawie obowiązków regulacyjnych tych przedsiębiorców. W Pt regulacje dotyczące analiz rynku obejmowały przepisy art. 21-25f.

Art. 176

Przepis ten stanowi implementację art. 67 ust. 5 EKŁE, zgodnie z którym krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę rynku właściwego i powiadamiają o planowanym środku Komisję Europejską w terminach wskazanych w tym przepisie. W stosunku do pakietu dyrektyw z 2002 r. zmienione zostały terminy powiadomienia KE. W związku z tym projektowany przepis przewiduje nowe wydłużone terminy w zakresie notyfikacji KE o planowanym rozstrzygnięciu kończącym postępowanie mające na celu określenie rynku właściwego, ustalenie, czy na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wyznaczenie takich przedsiębiorców, utrzymanie, zmianę albo uchylenie obowiązków regulacyjnych nałożonych na takich przedsiębiorców.

Art. 177

Przepis dotyczy procedury określania rynków ponadnarodowych i stanowi wdrożenie art. 65 oraz art. 66 ust. 1 EKŁE. Rynkami ponadnarodowymi są, zgodnie z art. 2 pkt 3 EKŁE, rynki zdefiniowane zgodnie z art. 65 obejmujące Unię Europejską lub znaczną jej część, znajdujące się w więcej niż jednym państwie członkowskim. Dotychczasowy pakiet dyrektyw telekomunikacyjnych również zawierał postanowienia w tym zakresie przewidując, że Komisja Europejska po przeprowadzeniu konsultacji oraz uwzględniając opinie BEREC może przyjąć decyzje określającą rynki ponadnarodowe. W takim przypadku organy regulacyjne wspólnie przeprowadzają analizę rynku oraz działając wspólnie podejmują decyzję dotyczącą nałożenia, utrzymania, zmiany lub uchylenia wymogów regulacyjnych. EKŁE do tych postanowień dodało przepis dotyczący wspólnego zgłaszania Komisji, przez krajowe organy regulacyjne, planowanych środków oraz obowiązków regulacyjnych, możliwość wspólnego zgłaszania środków w przypadku niewystępowania rynków ponadnarodowych oraz występowania do BEREC z uzasadnionym wnioskiem o przeprowadzenie analizy popytu ponadnarodowego (gdy istnieje problem związany z popytem na dane produkty lub usługi).

Art. 178

Art. 164 reguluje przeprowadzanie przez Prezesa UKE, po analizie rynku, postępowania w celu określenia rynku właściwego, ustalenia, czy na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wyznaczenia takich przedsiębiorców, utrzymania, zmiany albo uchylenia obowiązków regulacyjnych nałożonych na takich przedsiębiorców. Przepis ma na celu wdrożenie art. 64 oraz 67 ust. 1 EKŁE. Są to przepisy odpowiadające dotychczasowym art. 15 i 16 dyrektywy ramowej (wdrożone dotychczas w art. 22 ustawy Pt), jednakże je modyfikujące. Nowymi elementami dodanymi przez EKŁE, mającymi swoje odzwierciedlenie w projektowanym przepisie jest obowiązek wzięcia pod uwagę – przy definiowaniu rynku właściwego – stopnia konkurencji w zakresie infrastruktury

na tych obszarach, wyniki analizy geograficznej (przez którą należy rozumieć na gruncie polskich regulacji przeprowadzaną na podstawie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – inwentaryzację przedstawiającą pokrycie istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną i publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi, zapewniającymi lub umożliwiającymi zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu). W art. 67 ust. 1 EKŁE wprowadzono kryteria uzasadniające nałożenie obowiązków regulacyjnych, co znalazło swoje odzwierciedlenie w treści projektowanych przepisów.

Art. 179

Przepis stanowi wdrożenie art. 67 ust. 2 EKŁE, który nie miał dotychczas swojego odpowiednika w pakiecie dyrektyw telekomunikacyjnych. Art. 179 reguluje obowiązek Prezesa UKE, badania, w trakcie przeprowadzania analizy rynku, rozwoju sytuacji rynkowej w ujęciu perspektywicznym, przy założeniu, że nie nałożono obowiązków regulacyjnych oraz określa elementy jakie należy brać pod uwagę przy takim badaniu. Celem przepisu będzie zbadanie m.in. tego czy rynek stanie się konkurencyjny w przyszłości, mimo iż obowiązki regulacyjne nie zostały nałożone.

Art. 180

Art. 180 dotyczy postępowania wszczynanego z urzędu przez Prezesa UKE, które to jest kontynuacją postępowania, o którym mowa w art. 178 ust. 1. W sytuacji bowiem gdy na rynku właściwym nie występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, Prezes UKE wydaje decyzję, w której określa rynek właściwy w sposób określony w art. 178 ust. 1 pkt 1, stwierdza, że na tym rynku właściwym występuje skuteczna konkurencja. Prezes UKE może również uchylić nałożone obowiązki regulacyjne, jeżeli na tym rynku właściwym występował przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, którzy utracili tę pozycję. Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 67 ust. 3 akapit 2 EKŁE projekt ustawy wskazuje, iż Prezes UKE uwzględnia nie tylko sytuację działających na rynku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej objętych tą decyzją, ale również sytuację użytkowników końcowych, a także zapewnia tym użytkownikom możliwość wyboru usług. Ponadto, Prezes UKE może w decyzji, o której mowa w ust. 1, określić szczegółowe warunki i termin uchylenia obowiązków regulacyjnych w odniesieniu do obowiązujących umów o dostępie. Należy również wskazać, że projekt decyzji, o której mowa w projektowanym art. 180 podlega przepisom o postępowaniu konsultacyjnym, co wynika z art. 67 ust. 5 EKŁE.

Art. 181

Przepis art. 181 dotyczy postępowania toczonego się na podstawie art. 178, w którym Prezes UKE określa czy na rynku występuje przedsiębiorca lub przedsiębiorcy o znaczącej pozycji rynkowej. Prezes UKE w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wydaje decyzję, w której określa rynek właściwy, wyznacza przedsiębiorcę o znaczącej pozycji oraz, biorąc pod uwagę określone w przepisie przesłanki nakłada, utrzymuje, uchyla lub zmienia obowiązki regulacyjne. Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 182

Przepis przesądza o odpowiednim stosowaniu przepisów art. 180, 181 i 184 w przypadku zmiany zakresu geograficznego lub produktowego danego rynku właściwego, która nie powoduje, że rynek ten obejmuje całkowicie inne usługi niż dotychczas.

Art. 183

Art. 183 projektu dotyczy przedsiębiorstw wyłącznie hurtowych i zawiera regulacje, które dotychczas nie były regulowane ani na gruncie prawa unijnego ani w przepisach krajowych. Przepis ten stanowi implementację art. 80 EKŁE. Regulacja ta daje Prezesowi UKE możliwość nałożenia w drodze decyzji, o której mowa w art. 181 wyłącznie obowiązków, o których mowa w art. 188 i 192 lub obowiązku stosowania niezawyżonych cen na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, który nie świadczy i nie planuje świadczyć usług komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym na obszarze państw członkowskich UE. Ponadto ust. 1 projektu wskazuje, że przedsiębiorca taki nie może być członkiem grupy kapitałowej, której podmioty świadczą lub planują świadczyć usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym na obszarze państw członkowskich UE oraz nie może być stroną umowy o wyłącznej współpracy z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej świadczącym usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym.

Art. 184

Art. 184 ust. 1 projektu dotyczy sytuacji kiedy przedsiębiorca posiadający znaczącą pozycję rynkową utracił ją, ponieważ taką pozycję osiągnął na tym rynku inny przedsiębiorca. Przepis ten stanowi dla Prezesa UKE podstawę do uchylecia obowiązków nałożonych na przedsiębiorcę, który utracił pozycję znaczącą. Art. 184 ust. 2 projektu stanowi implementację art. 67 ust. 3 akapit 2 EKŁE, który zobowiązuje państwa członkowskiego do określenia terminu uchylecia obowiązków regulacyjnych i wskazuje na konieczność uwzględnienia sytuacji działających na rynku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej objętych decyzją oraz użytkowników końcowych, a także zapewnienia tym użytkownikom możliwości wyboru usług. W związku z tym, że decyzja określająca termin uchylecia obowiązków regulacyjnych może dotyczyć dużej liczby przedsiębiorców niebędących stronami postępowania, to art. 184 ust. 3 przewiduje ogłoszenie tej decyzji na stronie podmiotowej BIP UKE.

Art. 185

Przepis określa zasady ustalania indywidualnej (ust. 1) i kolektywnej znaczącej pozycji rynkowej (ust. 3 i 4) w postępowaniu regulacyjnym i stanowi implementację art. 63 EKŁE. Wyznaczanie przedsiębiorców posiadających znaczącą pozycję rynkową następuje zgodnie z regułami unijnego prawa konkurencji oraz wytycznymi KE w sprawie analizy rynku i oceny znaczącej pozycji rynkowej, ustalonymi po przeprowadzeniu konsultacji z BEREC. Wytyczne w sprawie znaczącej pozycji rynkowej zawierają wskazówki dla krajowych organów regulacyjnych dotyczące zastosowania koncepcji znaczącej pozycji rynkowej w konkretnym kontekście regulacji *ex ante* rynków łączności elektronicznej. Obowiązek uwzględnienia przez Prezesa UKE kryteriów określonych w wytycznych Komisji wynika z art. 4 projektu.

Należy wskazać, że znacząca pozycja rynkowa odpowiada pozycji dominującej określonej w art. 102 TFUE. Zgodnie z projektem znaczącą pozycję rynkową posiada przedsiębiorca, który samodzielnie lub wspólnie z innymi zajmuje pozycję odpowiadającą dominacji, czyli dysponuje siłą ekonomiczną pozwalającą mu na zachowania w znacznym stopniu niezależne od konkurentów i konsumentów.

Art. 186

Przepis dotyczy przenoszenia pozycji znaczącej na rynek powiązany i stanowi implementację art. 63 ust. 3 EKŁE, zgodnie z którym jeżeli przedsiębiorstwo ma znaczącą pozycję na określonym rynku, może także być ono wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na rynku blisko z tym rynkiem związanym, w przypadku gdy powiązania między obydwoma rynkami pozwalają na przeniesienie pozycji rynkowej z określonego rynku na ściśle powiązany rynek, tym samym zwiększając pozycję rynkową danego przedsiębiorstwa. Dla

stwierdzenia pozycji znaczącej na rynku powiązonym, najpierw musi być ona ustalona na rynku pierwotnym. Należy wskazać, że zarówno EKŁE jak i przepisy projektu dopuszczają zastosowanie środków naprawczych na podstawie art. 69, 70, 71 i 74 EKŁE na ściśle powiązonym rynku, które mają na celu uniemożliwienie takiego przeniesienia. Istotną różnicą w stosunku do poprzednich regulacji krajowych i unijnych jest brak możliwości nałożenia przez Prezesa UKE obowiązków na rynkach detalicznych w przypadku gdy zastosowanie środków naprawczych nie przyniosło zamierzonych skutków.

Art. 187

Przepis jest implementacją art. 67 ust. 6 EKŁE, a jego celem jest uniknięcie opóźnień w zakresie prowadzenia postępowań regulacyjnych. Daje on możliwość zwrócenia się przez regulatora, w przypadku naruszenia terminów związanych z procedurą określania rynków, do BEREC o pomoc w sprawie przygotowania projektu decyzji regulacyjnej. Prezes UKE nie ma obowiązku występowania z wnioskiem o konsultację, a jedynie uprawnienie. W przypadku uzyskania konsultacji Prezes UKE powinien powiadomić KE o planowanym rozstrzygnięciu w terminie 6 miesięcy od uzyskania wyniku konsultacji od BEREC. Postanowienia przepisu nie wprowadzają nowych rozwiązań, są powieleniem zarówno dotychczasowych przepisów unijnych, jak i krajowych.

Art. 188

Przepis ten stanowi implementację art. 68 ust. 6 EKŁE, który w ramach nakładania, zmiany lub uchylania obowiązków zobowiązuje krajowe organy regulacyjne do uwzględniania wpływu najnowszych zmian sytuacji rynkowej, dotyczących m.in. umów handlowych mających wpływ na dynamikę konkurencji. Projektowany przepis przyznaje Prezesowi UKE możliwość zmiany decyzji określającej przedsiębiorcę o znaczącej pozycji rynkowej poprzez nałożenie lub zmianę obowiązków regulacyjnych, biorąc pod uwagę adekwatność i proporcjonalność danego obowiązku do problemów rynkowych lub uchylenie nałożonych obowiązków regulacyjnych, jeżeli warunki na rynku właściwym uzasadniają uchylenie tych obowiązków.

Przepis jest nowym rozwiązaniem zarówno na gruncie prawa unijnego, jak i krajowego.

ROZDZIAŁ 2. Obowiązki na rynkach hurtowych

Art. 189

Przepis wdraża art. 72 EKŁE dotyczący dostępu do obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Art. 72 EKŁE nie miał swojego odpowiednika w pakiecie dyrektyw telekomunikacyjnych. Umożliwia on krajowemu organowi regulacyjnemu nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku uwzględniania uzasadnionych wniosków o dostęp i użytkowanie obiektów inżynierii lądowej i wodnej jeżeli uzna, że m.in. odmowa przyznania dostępu uniemożliwiłaby powstanie trwale konkurencyjnego rynku i nie leżałaby w interesie użytkowników końcowych. Składniki aktywów, których dotyczy obowiązek nie muszą przy tym stanowić elementu rynku właściwego. Przepis przykładowo wymienia obiekty zaliczane do obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Należy uznać, że obiekty te są de facto infrastrukturą pasywną. W projektowanym art. 189 odniesiono się zatem do definicji infrastruktury technicznej oraz uzupełniono o elementy wskazane w dyrektywie, a wykraczające poza definicję infrastruktury technicznej.

Art. 190

Przepis wdraża częściowo art. 73 ust. 1 i 2 EKŁE dotyczący obowiązków związanych z dostępem i użytkowaniem specyficznych elementów sieci i urządzeń towarzyszących.

Art. 190 analogicznie do dotychczas obowiązujących przepisów Pt umożliwi Prezesowi UKE nałożenie obowiązku uwzględnienia wniosków przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o zapewnienie dostępu, w tym użytkownika elementów sieci oraz powiązanych zasobów. Przepis ponadto doprecyzowuje na czym może polegać ten obowiązek, wprowadzając nieznaczne modyfikacje w porównaniu do dotychczas obowiązujących regulacji. Przy tym nowym przykładem w/w obowiązku, przewidzianym w EKŁE jest m.in. zapewnienie dostępu do aktywnych lub wirtualnych elementów sieci telekomunikacyjnej i związanych z nimi usług.

Kolejnym nowym przepisem jest przepis nakazujący Prezesowi UKE, aby nakładając obowiązek zapewnienia dostępu wziął pod uwagę to czy m.in. inne, również planowane, formy dostępu lub obowiązek z art. 189 nie będą wystarczające do rozwiązania problemów rynkowych. W tym zakresie art. 190 Pke stanowi wdrożenie art. 73 ust. 2 akapit 1 EKŁE.

Art. 191

Art. 191 stanowi implementację art. 73 ust. 2 i 3 EKŁE i dotyczy kwestii ustalania przez Prezesa UKE warunków dostępu w zasadniczej części powtarzając brzmienie dotychczasowego art. 35 Pt. EKŁE rozbudowuje katalog elementów jakie organ uwzględni przy ustalaniu zakresu obowiązku dostępu. Nowym elementem, który wynika z EKŁE, jest obowiązek wzięcia przez organ pod uwagę m.in. inwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości oraz poziomów ryzyka związanych z tymi inwestycjami, prognozowanego rozwoju technologicznego związanego z projektowaniem sieci i zarządzaniem nimi, potrzeby zapewnienia neutralności technologicznej w zakresie projektowania sieci i zarządzania nimi.

Art. 192

Przepis wdraża art. 70 EKŁE dotyczący obowiązku niedyskryminacji.

Zasada niedyskryminacji wyrażona w projektowanym przepisie ma na celu, jak wskazuje motyw (184) EKŁE, zagwarantowanie, że przedsiębiorstwa o znaczącej pozycji rynkowej nie będą zniekształcać konkurencji, a w szczególności w sytuacji, gdy są to zintegrowane pionowo przedsiębiorstwa świadczące usługi innym przedsiębiorstwom, z którymi konkurują na rynkach detalicznych. EKŁE uznaje, iż zasada równoważności produktów stanowi najbardziej niezawodny sposób uzyskania skutecznej ochrony przed dyskryminacją.

Projektowany przepis w ust. 1 powtarza co do zasady treść dotychczasowego art. 36 Pt (który wdrażał w tym zakresie art. 10 dyrektywy o dostępie). EKŁE w porównaniu do dyrektywy o dostępie odnosi się przy tym do obowiązku przedsiębiorstwa, a nie jedynie operatora. Z tego względu należało uwzględnić tę zmianę i odnieść się w projektowanym przepisie do obowiązków przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej.

EKŁE ponadto uregulowało kwestię obowiązków, jakie krajowy organ regulacyjny może nałożyć celem zapewnienia równorzędności dostępu. Fragment ten został wdrożony w projektowanym art. 192 ust. 2.

Art. 193

Przepis wdraża art. 69 ust. 1 i 3 EKŁE dotyczący obowiązku przejrzystości i w tym zakresie w zasadniczej części powtarza treść dotychczasowego przepisu Pt. Projektowany przepis reguluje zatem możliwość nałożenia przez Prezesa UKE na przedsiębiorcę o znaczącej pozycji rynkowej, w drodze decyzji, obowiązku ogłaszania lub udostępniania informacji w sprawach zapewnienia dostępu. Informacje są publikowane na stronie podmiotowej BIP UKE. Mogą one obejmować m.in. informacje księgowe, specyfikacje techniczne urządzeń i sieci, informacje dotyczące opłat.

Wprowadzenie obowiązku przejrzystości motyw (182) EKŁE uzasadnia to tym, iż jawność zasad i warunków dostępu oraz wzajemnych połączeń, w tym cen, służy przyspieszaniu negocjacji, unikaniu sporów i daje uczestnikom rynku pewność, że usługa nie jest świadczona na dyskryminujących warunkach. Otwartość i jawność technicznych interfejsów może mieć szczególne znaczenie dla zapewnienia interoperacyjności.

Art. 194

Artykuł 194 reguluje ogólne zasady dotyczące nakładania na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązku prowadzenia rachunkowości regulacyjnej j wraz z odwołaniem do dalszych przepisów w art. 228-233, w tym zapisanych w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 230, które zawierają szczegółowe przepisy dotyczące rachunkowości regulacyjnej.

Art. 194 jest odpowiednikiem art. 38 Pt.

Zgodnie z ust. 2, podstawą do przygotowania sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej stanowi zatwierdzona przez Prezesa UKE szczegółowa instrukcja, zdefiniowana w słowniku w art. 2 pkt 15.

Art. 194 implementuje do polskiego prawa art. 71 z EKŁE, zgodnie z którym regulator ma prawo do nałożenia obowiązku rozdzielności księgowej. Obowiązek rozdzielności księgowej został określony w polskim prawie jako obowiązek rachunkowości regulacyjnej, zdefiniowany w słowniku w art. 2 pkt 51, dodatkowo art. 228 określa cel oraz sposób prowadzenia rachunkowości regulacyjnej.

Prawidłowe prowadzenie rachunkowości regulacyjnej ma umożliwić regulatorowi skuteczne badanie i monitorowanie transferów wewnętrznych u danego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej oraz eliminowanie niedozwolonych transferów. Jest to szczególnie istotne dla prawidłowego ustalania opłat hurtowych, ponieważ prawidłowy system rachunkowości regulacyjnej stanowi podstawę kalkulacji kosztów, te zaś są podstawą ustalania opłat hurtowych.

Art. 195

Artykuł 195 wdrażający art. 74 EKŁE określa zasady dotyczące nakładania na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązków dotyczących kalkulacji kosztów świadczenia dostępu oraz stosowania opłat z tytułu dostępu.

W ust. 1 są wymienione trzy różne obowiązki dotyczące stosowania opłat z tytułu dostępu. Prezes UKE ma możliwość wyboru i nałożenia na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej jednego z tych obowiązków, w szczególności w sytuacji, gdy analiza rynku wykazała, że przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej może utrzymywać opłaty na nadmiernie wysokim lub niskim poziomie ze szkodą dla użytkowników końcowych. Przesłanki nakładania obowiązków, zapisane w Pke, wynikają bezpośrednio z dyrektywy, w szczególności z art. 74 ust. 1 i ust. 2. Zgodnie z art. 74 ust. 1 akapit 2 zdanie 3 implementowanym w ust. 1, Prezes UKE ma umożliwić przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej rozsądnej stopy zwrotu z zaangażowanego kapitału, uwzględniając wszelkie ryzyko typowe dla konkretnego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego.

Metoda wskazana w pkt 1 w ust. 1 jest to metoda stosowania opłat z tytułu dostępu w oparciu o metodę kalkulacji kosztów precyzyjnie regulowaną poprzez przepisy ustawy, w szczególności definicję w słowniczku w art. 2 pkt 19 oraz art. 232 i 233 Pt oraz przepisy rozporządzenia, wydawanego na podstawie art. 230. W Pt ta metoda była regulowana w art. 39.

W decyzji nakładającej ten obowiązek, Prezes UKE wskazuje przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej sposób kalkulacji kosztów spośród wymienionych w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 230 oraz sposoby ustalania opłat, które będzie stosował w przypadkach, których mowa w art. 196 ust. 5. Powyższe sposoby ustalania opłat nie są sprecyzowane w Pke i wynikają z aktualnej praktyki w innych krajach UE oraz zaleceń Komisji Europejskiej. Przykładami takich sposobów są wykorzystanie przez organ regulacyjny w tym celu poziomu opłat stosowanych na porównywalnych rynkach konkurencyjnych lub regulowanych (*benchmarking*), metoda ta jest zapisana w Dyrektywie w art. 74 ust. 2, oraz metoda „ceny detalicznej minus” (*retail minus*), stosowana szczególnie w przypadku konkurencyjnego rynku detalicznego.

Metoda wskazana w pkt 2 w ust. 1 jest metodą mniej restrykcyjnej kontroli opłat w stosunku do metody z pkt 1. W obecnym Pt ta metoda była regulowana w art. 40. Prezes UKE nakłada na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek stosowania opłat z tytułu dostępu, w oparciu o koszty, które ponosi przedsiębiorca, wskazując jednocześnie sposoby weryfikacji i ustalania tych opłat. Powyższe sposoby, analogicznie jak w pkt 1 nie są sprecyzowane w ustawie i wynikają z aktualnej praktyki w innych krajach UE oraz zaleceń Komisji Europejskiej.

Inaczej niż w przypadku obowiązku z pkt 1 w ust. 1, przedsiębiorca ma sam możliwość wyboru sposobu wyliczenia kosztów, może w tym celu skorzystać ze sposobów kalkulacji kosztów wskazanych w rozporządzeniu, wydawanym na podstawie art. 230.

Metoda wskazana w pkt 3 w ust. 1, która jest nową regulacją, nakłada na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązek stosowania opłat z tytułu dostępu w wysokości określonej przez Prezesa UKE. Art. 74 opisuje dwa sposoby ustalania cen (opłat), jednakże pierwsze zdanie tego artykułu, szczególnie poprzez użycie wyrażenia „w tym” wyraźnie wskazuje, że katalog sposobów ustalania cen (opłat) jest otwarty. Potwierdzają to też zalecenia Komisji Europejskiej, w których, na podstawie przepisów ówczesnie obowiązujących dyrektyw będących odpowiednikami art. 74 z obecnej dyrektywy, zalecano ustalanie opłat na podstawie modelu kalkulacji kosztów „bottom-up” (modelowanie oddolne), opartego o koszty ponoszone przez efektywnego operatora np. w Zaleceniu Komisji z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie uregulowań dotyczących stawek za zakańczanie połączeń w sieciach stacjonarnych i ruchomych (2009/396/WE).

Powyższa metoda nie wymaga procesu oceny i weryfikacji przez regulatora ani kosztów, ani opłat, wynikających z uzasadnienia kosztowego, ponieważ opłaty są ustalone przez regulatora.

Metoda ustalania opłat z pkt 3 w ust. 1 będzie mogła być zastosowana, zgodnie z ust. 4, tylko w dwóch sytuacjach. Pierwszy przypadek będzie mieć miejsce gdy Komisja Europejska lub BEREC wyda odpowiednie wytyczne, zalecenia lub wspólne stanowisko w tym zakresie. Druga przesłanka dotyczy sytuacji, gdy obowiązek stosowania opłat z pkt 3 ust.1 będzie nakładany na więcej niż jednego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej na tym samym rynku właściwym lub rynku właściwym obejmującym takie same produkty lub usługi w połączeniu z warunkiem, że na tych rynkach powinny być stosowane symetryczne opłaty z tytułu dostępu. Rynki właściwe obejmujące takie same produkty lub usługi to np. rynki zakańczania połączeń w różnych sieciach, w przypadku takich rynków, ze względu na konieczność spełnienia warunku wspierania konkurencji, ustala się często symetryczne (jednakowe) opłaty.

Prezes UKE nakładając obowiązek, o których mowa w ust. 1 pkt 3, będzie musiał uwzględnić koszty ponoszone przez efektywnie działającego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej (hipotetycznego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, jaki funkcjonowałby na w pełni konkurencyjnym rynku) lub koszty ponoszone przez przedsiębiorcę komunikacji

elektronicznej, na którego ma być nałożony obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 oraz koszty innych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej działających na tym samym lub rynku właściwym lub rynku właściwym obejmującym takie same produkty lub usługi. Pkt 2) jest szczególnie istotny w przypadku ustalania symetrycznych opłat na rynkach obejmujących takie same produkty lub usługi.

W wyjątkowych sytuacjach, kiedy Prezes UKE nie będzie mógł zastosować art. 5, przy nakładaniu obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt. 3 będzie mógł uwzględnić opłaty z tytułu dostępu stosowane na porównywalnych rynkach konkurencyjnych lub regulowanych. Takie sytuacje mogą dotyczyć np. rynków nowych usług, gdzie określenie kosztów ponoszonych przez efektywnie działającego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej może być niemożliwe.

Ustęp 7 dotyczy sytuacji, wymienionej w art. 74 EKŁE, związanej z inwestycjami poniesionymi przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w budowę sieci składającej się z elementów światłowodowych (nowej generacji), w szczególności sieci o bardzo dużej przepustowości, które Prezes UKE musi wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o konieczności nałożenia obowiązków dotyczących kalkulacji kosztów i stosowania opłat. Powyższy przepis ma zachęcić przedsiębiorców komunikacji elektronicznej do inwestycji w budowę sieci, w szczególności sieci o bardzo dużej przepustowości, które przy odpowiednich warunkach, wymienionych w tym przepisie, mogą doprowadzić do nienakładania lub nieutrzymywania obowiązków regulacyjnych w zakresie opłat w stosunku do danego przedsiębiorcy. Ust. 7 jest odpowiednikiem art. 39 ust. 6 i art. 40 ust. 5 Pt.

Art. 196

Artykuł 196, wdrażający art. 74 EKŁE, określa zasady dotyczące weryfikacji kosztów i opłat z tytułu dostępu oraz ustalania opłat z tytułu dostępu. Art. 196 jest odpowiednikiem art. 39 ust. 2-5 i art. 40 Pt ust. 2-4.

Zgodnie z ust. 1 przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego został nałożony obowiązek, o którym mowa w art. 195 ust. 1 pkt 2, przedstawia Prezesowi UKE, szczegółowe uzasadnienie wysokości opłat ustalonych w oparciu o koszty, które ponosi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej.

Zgodnie z ust. 2, Prezes UKE przeprowadza proces weryfikacji ww. opłat, ale tylko według sposobów wskazanych w decyzji, nakładającej obowiązek z art. 195 ust. 1 pkt 2. Jeżeli wysokość opłat okaże się nieprawidłowa, Prezes UKE sam ustala wysokość opłat z tytułu dostępu lub ich maksymalny albo minimalny poziom, biorąc pod uwagę wytyczne z ust. 3.

Natomiast w przypadku nałożenia na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązku, o którym mowa w art. 195 ust. 1 pkt 1, po otrzymaniu wyników kalkulacji kosztów od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej jest przeprowadzana weryfikacja kosztów poprzez badanie biegłego rewidenta, wskazane w art. 232 ust. 5.

Należy podkreślić, że w przypadku obowiązku kalkulacji kosztów, nałożonego przez Prezesa UKE na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, tylko w przypadkach określonych w ust. 5, Prezes UKE sam może ustalić wysokość opłat z tytułu dostępu lub ich maksymalny albo minimalny poziom.

Ustęp 7 dotyczy nowej szczególnej sytuacji, wymienionej w art. 74 EKŁE, związanej z wydatkami poniesionymi przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej na nowe przedsięwzięcie inwestycyjne, które Prezes UKE musi wziąć pod uwagę przy ustalaniu opłat z tytułu dostępu. Powyższe przepisy mają na celu zachętę dla przedsiębiorcy komunikacji

elektronicznej do realizacji nowych przedsięwzięć inwestycyjnych, w tym budowy sieci o bardzo dużej przepustowości.

Art. 197

Projektowany przepis reguluje kwestię rozliczeń między przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej związanych z przenoszeniem numerów (ust. 1) oraz wyborem dostawcy usług (ust. 2). Artykuł implementuje art. 106 EKŁE i łączy się z prawem dla abonentów do bezpłatnego przeniesienia numeru oraz wyboru dostawcy usług, zapisanego w art. 283 i art. 285 ustawy.

Przepisy informują tylko, że w przypadku ustanowienia opłat przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej związanych z przenoszeniem numerów lub wyborem dostawcy usług, to te opłaty mają uwzględniać ponoszone koszty związane z tą usługą.

Art. 197 jest odpowiednikiem art. 41 Pt.

Art. 198

Projektowany przepis dotyczy ustalania opłat za zakańczanie połączenia głosowego w sieciach stacjonarnych lub ruchomych i stanowi implementację nowej regulacji czyli artykułu 75 EKŁE. Zgodnie z przepisem ust. 1, przedsiębiorca komunikacji elektronicznej stosuje nie wyższe niż maksymalne opłaty, zgodne z aktem delegowanym wydanym przez KE w tym zakresie. W przypadku niewydania przez KE aktu delegowanego określającego maksymalne stawki za zakańczanie połączeń głosowych, zgodnie z projektowanym ust. 2, Prezes UKE może w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek stosowania opłaty za zakańczanie połączeń w określonej przez Prezesa UKE wysokości. Prezes UKE, określając opłaty będzie musiał wziąć pod uwagę zasady wymienione w ust. 3, stanowiące implementację zasad określonych w Załączniku nr III do EKŁE.

Zgodnie z ust. 4, wdrażającym ust. 3 w art. 75 EKŁE, Prezes UKE ma obowiązek monitorować wysokość opłat za zakańczanie połączeń głosowych w sieciach stacjonarnych lub ruchomych oraz zapewniać ich zgodność z opłatami określonymi w akcie delegowanym, wydawanym na podstawie art. 75 ust. 1 EKŁE. Zgodnie z ust. 5, Prezes UKE jest zobowiązany przedstawiać KE i BEREC sprawozdanie dotyczące stosowania opłat za zakańczanie połączeń głosowych w sieciach stacjonarnych lub ruchomych, co też jest wymogiem wynikającym z ust. 3 w art. 75 EKŁE.

Art. 199

Projektowany przepis dotyczy możliwości nałożenia przez Prezesa UKE na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, na którego został nałożony obowiązek równego traktowania, obowiązek przygotowania i przedstawienia oferty ramowej o dostępie. Przepis stanowi wdrożenie art. 69 ust. 2-4 EKŁE, który reguluje kwestie obowiązku przejrzystości.

Projektowany art. 183 częściowo powtarza dotychczasową regulację Pt w tym zakresie, z uwzględnieniem zmian wynikających z EKŁE. Zasadniczą zmianą wynikającą z EKŁE w stosunku do dyrektywy o dostępie jest to, iż EKŁE nie określa już elementów, jakie powinna zawierać oferta ramowa. Elementy te były dotychczas określone w załączniku II do dyrektywy o dostępie. Zamiast tego zgodnie z art. 69 ust. 3 to BEREC określa wytyczne w sprawie minimalnych kryteriów dotyczących oferty ramowej. Z tego względu projektowany przepis również nie zawiera już ustępów odnoszących się do elementów oferty ramowej. Prezes UKE będzie te elementy określał w decyzji dla przedsiębiorcy o znaczącej pozycji rynkowej, a przy tym w jak największym stopniu będzie obowiązany uwzględniać wytyczne BEREC w sprawie

minimalnych kryteriów dotyczących oferty ramowej, o czym stanowi art. 69 ust. 4 EKŁE. Kwestię uwzględniania wytycznych BEREC reguluje przy tym projektowany art. 4 ust. 2.

Art. 200

Zgodnie z przepisem Prezes UKE może dokonać kilku czynności w zakresie zatwierdzenia projektu oferty ramowej lub jej zmiany. Może bowiem zatwierdzić projekt oferty wydając decyzję administracyjną, o której mowa w art. 104 Kpa. Przy czym warunkiem zatwierdzenia projektu oferty lub jej zmiany jest to, aby projekt odpowiadał przepisom prawa oraz potrzebom rynku wskazanym w decyzji nakładającej obowiązek przygotowania oferty, przepisom dotyczącym oferty ramowej i dostępu. Prezes UKE może także zmienić projekt oferty ramowej lub jej zmiany i zatwierdzić projekt lub odrzucić proponowaną zmianę. Ponadto możliwe jest także samodzielne ustalenie oferty ramowej przez Prezesa UKE, w przypadku nieprzedstawienia jej w terminie przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej.

Należy zwrócić uwagę na możliwość przedstawienia Prezesowi UKE przez przedsiębiorcę projektu zmiany oferty ramowej. To nowe rozwiązanie wynika z orzecznictwa, które pojawiło się na kanwie Pt. NSA w wyroku z dnia 29 stycznia 2019 r. (II GSK 5014/16) wskazał, że w przypadku, gdy operator zwraca się do Prezesa UKE o zatwierdzenie przedłożonego projektu zmiany oferty ramowej, błędem będzie kwalifikacja takiego wniosku, jako wniosku o zobowiązanie tego operatora do przygotowania zmiany do oferty ramowej. Organ zobowiązany jest do oceny przedłożonego projektu zmiany oferty ramowej przez pryzmat zapotrzebowania na usługi lub zmiany warunków rynkowych i wydać w tym zakresie decyzję. Nie ma przy tym podstaw do różnicowania procesu w zależności od tego, kto jest inicjatorem zmiany. Należy podkreślić, że w każdym przypadku powinno być stwierdzone spełnienie przesłanek zmiany warunków rynkowych lub zapotrzebowania.

Prezes UKE obowiązany będzie, tak jak dotychczas na podstawie art. 43 Pt, niezwłocznie publikować zatwierdzone oferty ramowe lub ich zmiany na stronie podmiotowej BIP UKE. Dodatkowo wprowadzono obowiązek publikowania również ujednolicone teksty ofert ramowych. Regulacja ta zapewni większą przejrzystość wprowadzanych zmian w ofercie ramowej.

Art. 201

Przepis stanowi implementację art. 68 ust. 3 akapit 2 EKŁE dotyczącego nakładania obowiązków na przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadającą znaczącą pozycję rynkową w wyjątkowych okolicznościach. Jednocześnie tożsamy przepis funkcjonował w ustawie Pt w art. 44.

Art. 202

Przepis stanowi podobnie jak art. 44 implementację art. 68 ust. 3 akapit 2 EKŁE i nie odbiega od dotychczasowych rozwiązań.

Projektowany przepis dotyczy wystąpienia Prezesa UKE o uzyskanie zgody KE na zastosowanie środków nieprzewidzianych dyrektywami i ustawą. Należy wskazać, że procedura uzyskania zgody nie jest typowym postępowaniem konsolidacyjnym. Zgoda Komisji jest wyrażana w formie decyzji, która jeśli jest pozytywna uprawnia Prezesa UKE do wydania decyzji nakładającej obowiązki objęte wnioskiem złożonym do Komisji. Prezes UKE może wycofać proponowany środek w trakcie postępowania przed Komisją. Przy czym, zgodnie z przepisem ust. 4 ust. 2, w przypadku wydania decyzji przez Komisję Prezes UKE nakłada obowiązek.

Separacja funkcjonalna – art. 203–208

Przepisy dotyczące separacji funkcjonalnej stanowią element regulacji dotyczącej dostępu. Zostały wprowadzone do Pt na mocy nowelizacji z 2012 r., wdrażającej znowelizowany pakiet dyrektyw telekomunikacyjnych. Dotychczasowy art. 44b-44g Pt wdrażał w tym zakresie art. 13a dyrektywy o dostępie (dotyczący możliwości nałożenia na przedsiębiorcę zintegrowanego pionowo obowiązku rozdziału funkcjonalnego) i art. 13b dyrektywy o dostępie (dotyczący dobrowolnego podziału przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo). EKŁE również reguluje te kwestie w art. 77 (podział funkcjonalny) oraz art. 78 (dobrowolny podział przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo). Art. 77 EKŁE powtarza treść art. 13a dyrektywy o dostępie i nie wprowadza żadnych modyfikacji. Natomiast art. 78 EKŁE będący odpowiednikiem art. 13b dyrektywy o dostępie zawiera szereg zmian.

Podział funkcjonalny

Art. 203

Projektowany przepis stanowi wdrożenie art. 77 ust. 1–3 EKŁE.

Przepis art. 77 EKŁE przewiduje możliwość nałożenia na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej świadczącego usługi na rynku lub rynkach hurtowych oraz na odpowiadającym mu rynku detalicznym lub rynkach detalicznych (przedsiębiorcą zintegrowanym pionowo zintegrowanego pionowo) obowiązku rozdziału funkcjonalnego, w przypadku gdy obowiązki regulacyjne nałożone wcześniej na tego przedsiębiorcę nie zapewniły skutecznej konkurencji oraz gdy istnieją istotne i trwałe problemy konkurencyjne lub niewydolność rynków, związane z hurtowym oferowaniem określonych rynków produktów dostępu. Podział funkcjonalny, zgodnie z przepisem dyrektywy, ma polegać na wyodrębnieniu w ramach przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo niezależnie działającej jednostki organizacyjnej, której zostałyby powierzona działalność związana z hurtowym oferowaniem produktów dostępu. Jednostka ta miałaby obowiązek dostarczania produktów i usług dostępu wszystkim przedsiębiorstwom, także innym jednostkom organizacyjnym działającym w ramach spółki dominującej, w takich samych terminach, na tych samych warunkach – dotyczących między innymi poziomów cen i usług – oraz z użyciem tych samych systemów i procesów.

Obowiązek rozdziału funkcjonalnego ma na celu w istotny sposób ograniczyć motywację do dyskryminacji oraz ma być pomocny przy weryfikacji i egzekwowaniu przestrzegania zasady niedyskryminacji. Nałożenie obowiązku rozdziału funkcjonalnego jest środkiem naprawczym, który może być stosowany wyjątkowo – w w/w przypadku. Zgodnie z wymogami EKŁE, gdy krajowy organ regulacyjny zamierza nałożyć obowiązek rozdziału funkcjonalnego obowiązany jest przedłożyć wniosek w tym zakresie Komisji Europejskiej. Uprzednie zatwierdzenie wniosków przez Komisję ma na celu zapobieganie zakłóceniom konkurencji na rynku wewnętrznym.

Projektowany przepis nie przewiduje zmian w porównaniu do dotychczas obowiązującego art. 44b Pt.

Art. 204

Projektowany przepis wdraża art. 77 ust. 3 akapit 2 EKŁE, zgodnie z którym po podjęciu przez Komisję decyzji w sprawie proponowanego środka zgodnie z art. 68 ust. 3 EKŁE, krajowy organ regulacyjny przeprowadza skoordynowaną analizę różnych rynków związanych z siecią dostępu. Na podstawie swojej oceny krajowy organ regulacyjny nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla obowiązki. Przepis ten odnosi się do nakładania obowiązku rozdziału funkcjonalnego.

Projektowany przepis nie przewiduje zmian w porównaniu do dotychczas obowiązującego art. 44c Pt.

Art. 205

Przepis ten stanowi implementację art. 77 ust. 4 EKŁE, który wskazuje, że dla uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, iż nałożenie na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązku podziału funkcjonalnego nie wyklucza możliwości nałożenia na tego przedsiębiorcę innych obowiązków regulacyjnych przewidzianych dla rynków hurtowych.

Projektowany przepis nie przewiduje zmian w porównaniu do dotychczas obowiązującego art. 44d Pt.

Art. 206

Projektowany przepis wprowadza w stosunku do osoby lub osób kierujących wydzieloną jednostką organizacyjną zakaz świadczenia pracy, wykonywania innych zajęć u przedsiębiorcy telekomunikacyjnego zintegrowanego pionowo, na którego nałożono obowiązek rozdziału funkcjonalnego lub w innej wydzielonej jednostce tego przedsiębiorcy, w spółce od niego zależnej, wobec niego dominującej lub z nim powiązanej, a także zakaz pełnienia funkcji w organach lub pełnienia funkcji doradczych na rzecz tych podmiotów.

Art. 207

Projektowany przepis powtarza treść dotychczas obowiązującego art. 44f Pt.

Prezes UKE w decyzji o nałożeniu obowiązku rozdziału funkcjonalnego będzie określał m.in. status prawny wydzielonej jednostki. Przepis ust. 1 wskazuje, że w przypadku, gdy formą wydzielonej jednostki nie jest odrębna osoba prawna (mowa tu o spółce kapitałowej), stosuje się do takiego podmiotu przepisy o oddziale. W momencie wprowadzania w 2012 r. do ustawy - Prawo telekomunikacyjne przepisów o separacji funkcjonalnej, jak i w procesie legislacyjnym niniejszego projektu uznano, iż najbardziej optymalną formą wydzielenia jednostki na gruncie prawa polskiego, spełniającą wymogi dyrektywy, jest oddział. Forma oddziału w pełni uwzględnia specyfikę instytucji separacji funkcjonalnej i potrzebę odrębności wyodrębnionej jednostki w stosunku do przedsiębiorcy, na którego jest nakładany przedmiotowy obowiązek.

Należy wskazać, że przepis ten został wprowadzony do Pt gdy obowiązywała ustawa o swobodzie działalności gospodarczej (dalej: usdg). Ustawa ta zawierała w art. 5 pkt 4 definicję oddziału, wskazując, że oddziałem jest wyodrębniona i samodzielna organizacyjnie część działalności gospodarczej, wykonywana przez przedsiębiorcę poza siedzibą przedsiębiorcy lub głównym miejscem wykonywania działalności. Usdg została zastąpiona przez ustawę z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, która nie zawiera już definicji oddziału. Pojęcie to pojawia się natomiast w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1079, 1214, 1495 i 1655) i jest zdefiniowane w art. 3 pkt 4 w sposób identyczny jak w usdg. Może zatem posłużyć przy interpretacji pojęcia „oddziału” na gruncie Pt.

Zgodnie z art. 38 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1500, 1655, 1798 oraz z 2020 r. poz. 288), jeżeli przedsiębiorca posiada oddziały, w rejestrze przedsiębiorców obok danych dotyczących przedsiębiorcy powinny być ujawnione także siedziby i adresy jego oddziałów.

Przepisy odnoszące się do oddziału znajdują się w Kodeksie cywilnym:

- 1) art. 43⁶ – firma oddziału osoby prawnej zawiera pełną nazwę tej osoby oraz określenie „oddział” ze wskazaniem miejscowości, w której oddział ma siedzibę,
- 2) art. 109⁵ – prokurę można ograniczyć do zakresu spraw wpisanych do rejestru oddziału przedsiębiorstwa (prokura oddziałowa).

Projektowany przepis reguluje również kwestie z zakresu prawa pracy. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040, 1043 i 1495) pracodawcą jest jednostka organizacyjna, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników. Możliwość uznania za pracodawcę oddziału spółki handlowej potwierdza orzecznictwo Sądu Najwyższego. SN stwierdził, że każda osoba prawna jest pracodawcą w rozumieniu art. 3 Kodeksu pracy, chyba że dla niektórych pracowników za pracodawcę należy uznać jednostkę organizacyjną stanowiącą jej część składową². Taka jednostka organizacyjna niewyposażona w osobowość prawną, musi być dostatecznie wyodrębniona pod względem organizacyjnym i finansowym oraz być uprawniona do samodzielnego zatrudniania pracowników (nie można jednak uznać za pracodawcę jednostki organizacyjnej, której kierownik przyjmuje i zwalnia pracowników wyłącznie na podstawie upoważnienia)³.

Z uwagi na powyższe w projektowanym art. 44f ust. 3 stwierdzono, iż „Wydzielona jednostka organizacyjna jest odrębnym pracodawcą w ramach przedsiębiorstwa przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, o którym mowa w art. 44b ust. 1, za którego uprawnienia i obowiązki pracodawcy wykonuje osoba lub osoby kierujące wydzieloną jednostką organizacyjną.”.

Dobrowolny podział przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo – art. 208

Projektowany przepis stanowi implementację art. 78 EKŁE.

Przepis co do zasady tak jak dotychczasowy art. 44g ust. 1 reguluje obowiązek powiadomienia Prezesa UKE, przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej zintegrowanego pionowo, o planowanym przeniesieniu środków majątkowych lokalnej sieci dostępu lub ich znacznej części na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na nowo zawiązany w tym celu podmiot. Zmiana w porównaniu do dotychczas obowiązujących przepisów dotyczy terminu dokonania zawiadomienia. Dotychczas zawiadomienia dokonywało się najpóźniej sześć miesięcy przed planowanym przeniesieniem środków majątkowych. Ze względu jednak na to, że EKŁE w art. 78 ust. 1 wskazuje, że poinformowanie organu powinno nastąpić co najmniej trzy miesiące przed planowanym przeniesieniem aktywów, analogiczną zmianę wprowadzono w projektowanym przepisie.

Nowym elementem wprowadzonym przez EKŁE w art. 78 ust. 1 akapit 3 jest możliwość zobowiązania się przez przedsiębiorcę do stosowania określonych warunków dostępu do sieci w okresie po dokonaniu podziału. Celem tych zobowiązań jest zapewnienie stronom trzecim skutecznego i niedyskryminacyjnego dostępu. Zgodnie z EKŁE organ może przy tym uczynić określone warunki wiążącymi, a zatem zobowiązać przedsiębiorcę do ich stosowania w całości lub w części. Organ regulacyjny powinien przy tym monitorować wykonanie tych warunków. Regulacje te zawarte w EKŁE znalazły odzwierciedlenie w projektowanym przepisie.

Art. 209

Projektowany przepis wdraża art. 81 EKŁE, który nie miał swojego odpowiednika w pakiecie dyrektyw telekomunikacyjnych. Celem przepisu jest ułatwienie przechodzenia z tradycyjnych sieci miedzianych do sieci nowej generacji. Aby zapewnić nadzór nad tym procesem oraz aby go usprawnić EKŁE nakłada na krajowy organ regulacyjny obowiązek zapewnienia, aby proces wycofania lub zastąpienia elementów sieci obejmował przejrzysty harmonogram oraz warunki migracji, a także, aby przewidywał dostępność alternatywnych produktów o przynajmniej porównywalnej jakości pozwalających uzyskać dostęp do zmodernizowanej infrastruktury sieciowej, jeżeli jest to konieczne do ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych. Dyrektywa umożliwia organowi uchylenie obowiązków dotyczących dostępu w odniesieniu do

² wyr. SN z 6.11.1991 r., I PRN 47/91, OSP 1992, Nr 7–8, poz. 151

³ Kodeks pracy. Komentarz, red. prof. dr hab. Wojciech Muszalski, Wyd. 12, Warszawa 2019

sieci miedzianej z chwilą ustanowienia odpowiedniego procesu migracji oraz zapewnienia zgodności z warunkami, o których powiadomił organ. Ma to na celu uniknięcie nieuzasadnionych opóźnień w migracji.

Powyższe postanowienia znalazły odzwierciedlenie w projektowanym przepisie, który uszczegóławia przy tym procedurę powiadamiania organu (Prezesa UKE) o zamiarze migracji i zatwierdzania powiadomienia.

ROZDZIAŁ 3. Ograniczenia na rynkach detalicznych

Art. 210

Projektowany przepis dotyczy nakładania obowiązków na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej na rynku usług detalicznych i nie odbiega w sposób zasadniczy od dotychczasowej treści art. 46 Pt, z tym, że dotyczy obowiązków nakładanych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej na danym rynku detalicznym. Zakres ten jest zatem szerszy niż dotychczas obowiązujący na gruncie Pt, który obejmował przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Przepis stanowi wdrożenie art. 83 EKŁE. Rynkami detalicznymi są rynki produktów i usług w zakresie usług telekomunikacyjnych dla użytkowników końcowych. Obowiązki mogą być nakładane, gdy analiza rynku wykaże, że dany rynek detaliczny nie jest skutecznie konkurencyjny oraz obowiązki dostępowe nie doprowadziłyby do osiągnięcia celów polityki regulacyjnej.

Art. 211

Projektowany przepis jest analogiczny do dotychczasowej regulacji zawartej w Pt, z tą różnicą, iż dotyczy przedsiębiorców komunikacji elektronicznej. Przepis dotyczy przypadku, gdy na podstawie projektowanego art. 46 Prezes UKE nałoży obowiązek przedstawiania do zatwierdzenia cennika lub regulaminu świadczenia usług. Możliwość nałożenia takiego obowiązku wynika z art. 83 ust. 2 EKŁE, który to przepis dotyczy m.in. możliwości zastosowania środków kontroli poszczególnych taryf.

Projektowany przepis uszczegóławia procedurę zatwierdzania przez Prezesa UKE regulaminów i cenników, zakreślając termin przedłożenia planowanych cenników i regulaminów do zatwierdzenia, przewidując możliwość zgłoszenia sprzeciwu przez Prezesa UKE, oraz regulując kwestie publikowania na stronie podmiotowej BIP UKE cenników i regulaminów.

ROZDZIAŁ 4. Szczegółowe warunki inwestowania

Proponowane przepisy Rozdziału 4 „Szczegółowe warunki inwestowania” – art. 212-226 projektu ustawy Pke, mają na celu implementację postanowień określonych w art. 79 i 76 oraz uwzględnienie motywów 198-201, 206 i 207 EKŁE. Wspomniane przepisy dyrektywy odnoszą się do możliwości nadania krajowemu organowi regulacyjnemu możliwości zatwierdzania propozycji zobowiązań (sankcjonowania samoregulacji w drodze wydawanych decyzji) przedkładanych przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej (tzw. przedsiębiorców SMP), w zakresie dostępu czy realizacji w drodze współinwestycji nowych sieci/elementów sieci, czy powiązanych zasobów.

Na wstępie należy zauważyć, że przyjęte przez europejskiego prawodawcę rozwiązania w art. 79 odnoszą się do zakresu wcześniej regulowanego, choć w węższym zakresie, przez art. 8 dyrektywy 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie

dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie). Wspomniany wyżej przepis art. 8 dyrektywy o dostępie znalazł swoje odzwierciedlenie na gruncie prawa krajowego w przepisach art. 43a uchylanego Prawa telekomunikacyjnego. Przepisy te były wprowadzone do niej ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. 2010 nr 229 poz. 1499). Unormowania te upoważniały Prezesa UKE do zatwierdzania w drodze decyzji tzw. szczegółowych warunków regulacyjnych, nakładanych na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej. Szczegółowe warunki regulacyjne, zatwierdzane były przez Prezesa UKE na wniosek zainteresowanego przedsiębiorcy i określały szczegółowe warunki wykonywania obowiązków regulacyjnych wcześniej nałożonych na tego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, jak również innych zobowiązań tego przedsiębiorcy, mogących się przyczynić do skutecznej realizacji obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, rozwoju równoprawnej i skutecznej konkurencji, rozwoju i wykorzystania nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej lub zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług telekomunikacyjnych.

Co się zaś tyczy unormowań art. 76 dyrektywy, które wskazują na możliwość zatwierdzania propozycji zobowiązań odnoszących się do realizacji współinwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości, to do czynienia będziemy mieli z nowymi rozwiązaniami prawnymi. Proponowane rozwiązania mają na celu wprowadzenie mechanizmów prawnych mających na celu stworzenie m.in. systemu zachęt inwestycyjnych przy jednoczesnym zachowaniu konkurencyjności na rynku. Docelowym efektem wprowadzonej regulacji ma być wywarcie pozytywnego wpływu na uczestników rynku telekomunikacyjnego, skutkującego powstawaniem nowych sieci o bardzo dużej przepustowości, jednocześnie przy obniżaniu kosztów ich budowy oraz zachowaniu zrównoważonego modelu inwestycyjnego związanego z brakiem konieczności powielania infrastruktury.

Decyzje krajowego organu regulacyjnego, wydawane na podstawie przepisów implementujących art. 79 ust. 3 akapit czwarty EKŁE – art. 217 projektu Pke, będą nadawać propozycjom zobowiązań charakter wiążący. Decyzje te podlegają procedurze konsolidacji. Oznacza to, że decyzje Prezesa UKE muszą być notyfikowane zgodnie z projektowanym art. 35. To samo tyczy się również pozostałych decyzji tego typu, w tym tych o nienakładaniu obowiązków w okresie obowiązywania zobowiązań odnośnie do elementów sieci o bardzo wysokiej przepustowości, które podlegają tym zobowiązaniom.

Projektowane przepisy mają na celu usankcjonowanie możliwości „samoregulacji” przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, poprzez zatwierdzanie propozycji zobowiązań w drodze decyzji Prezesa UKE. Należy wskazać, że dotychczas taka konstrukcja nie funkcjonowała na gruncie przepisów szerokokorozumianego prawa telekomunikacyjnego. Proponowane przepisy mają za zadanie umocowanie Prezesa UKE do zatwierdzania w drodze, objętych postępowaniem konsolidacyjnym, decyzji administracyjnych propozycji zobowiązań dotyczących warunków zapewnienia dostępu do należących do tych przedsiębiorców sieci telekomunikacyjnych lub powiązanych zasobów. Przepisy te sankcjonują zatwierdzanie przez Prezesa UKE również propozycji zobowiązań w zakresie określania zasad włączania się (przyłączania się) do współinwestycji, realizowanych przez tych przedsiębiorców o znaczącej pozycji rynkowej. W ślad za regulacją dyrektywy propozycja krajowego przepisu nie zawiera zamkniętego wyliczenia przedmiotu proponowanych do zatwierdzenia samoregulacji, dlatego też wskazuje ich zakres poprzez przykładowe wyliczenie – przepis zawiera sformułowanie „w szczególności”. W tym kontekście, należy podkreślić, że proponowana regulacja bezpośrednio odnosi się w art. 212 ust. 1 pkt 3, w ślad za wskazaniem motywu 206 *in fine*, również do kwestii zobowiązań

związanych z *dobrowolnym podziałem przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, które zostało wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na co najmniej jednym rynku właściwym, mogą zwiększać przewidywalność i przejrzystość tego procesu dzięki ustanowieniu procedury wdrożenia planowanego podziału, np. w formie harmonogramu wdrażania według jasno określonych kluczowych etapów z podaniem przewidywalnych skutków braku realizacji niektórych etapów.*

Art. 212

Proponowane przepisy art. 212 dokonują implementacji art. 79 ust. 1 akapit pierwszy i lit. a-c EKŁE. Wskazują one w pierwszej kolejności przesłanki podmiotowe, zgodnie z którymi przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej będą mogli skorzystać z nowej instytucji zatwierdzenia propozycji zobowiązań. Przepisy te od strony przedmiotowej wskazują na zakres jaki może być objęty propozycją zobowiązań. Ust. 2 ma na celu sprecyzowanie podstawowego zakresu propozycji zobowiązań.

Art. 213

W art. 213 zawarta została implementacja postanowień art. 79 ust. 2 lit. a EKŁE, który określa minimalny zakres postanowień, które mają być zawarte, w przedkładanych do zatwierdzenia, propozycjach zobowiązań. Przepisy wskazują zatem (oprócz przesłanek: *uczciwych, rozsądnych i otwartych na wszystkich uczestników rynku warunków*), jakie kwestie muszą być w tych propozycjach obligatoryjnie uregulowane: zapewnienie dostępu, zapewnienie zrównoważonej konkurencji, wskazanie szczegółowego harmonogramu i zakresu ich wdrażania oraz okresu obowiązywania.

Propozycja przepisów zawarta w art. 213-218 ma na celu określenie toku postępowania związanego z wydawaniem przez Prezesa UKE decyzji zatwierdzających propozycje zobowiązań. Propozycja ta odnosi się również bezpośrednio do wskazań motywu 205 *in medio*, który stanowi, że *należy ustanowić dla przedsiębiorstw procedurę składania zobowiązań, a dla krajowych organów regulacyjnych – procedurę ich oceny, z uwzględnieniem opinii uczestników rynku w drodze testu rynkowego, oraz – w stosownych przypadkach – nadania im mocy wiążącej wobec przedsiębiorstwa i możliwości ich egzekwowania przez krajowy organ regulacyjny.*

Należy zauważyć, że inicjatorem zatwierdzenia propozycji zobowiązań, a także podmiotem proponującym ich treść będzie zawsze poddany regulacji przedsiębiorca komunikacji elektronicznej. Natomiast na Prezesie UKE będzie spoczywał publicznoprawny obowiązek, związany z tym, by zobowiązania, w razie potrzeby poddane stosownym zmianom lub uzupełnieniom w stosunku do pierwotnej propozycji, były zgodne z przepisami prawa, nakładanymi na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązkami regulacyjnymi, potrzebami rynku telekomunikacyjnego oraz by mogły się przyczyniać do skutecznej realizacji obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, rozwoju równoprawnej i skutecznej konkurencji, rozwoju i wykorzystania nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej lub zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług telekomunikacyjnych.

Art. 214

W myśl przepisów art. 214-217 projektowanej ustawy realizowane są postulaty zawarte w *ab initio* postanowieniach motywu 206 EKŁE, który stanowi, że *krajowe organy regulacyjne powinny być w stanie uczynić zobowiązania wiążącymi w całości lub w części, na określony czas, który nie powinien być dłuższy niż okres, na który są składane, po przeprowadzeniu testu rynkowego w drodze publicznych konsultacji z zainteresowanymi stronami.* A zatem na mocy projektowanych przepisów art. 214 i n. Prezes UKE będzie mógł, przed przeprowadzeniem

testu rynkowego, o którym mowa w dalszych przepisach, odmówić zatwierdzenia propozycji zobowiązań, jeżeli z ich analizy wynika, że nie spełniają one przesłanek określonych w art. 213. Przepisy implementowanej dyrektywy wymagają od krajowych organów regulacyjnych prowadzenia „testu rynkowego”. Test ten na gruncie prawa krajowego realizowany będzie w drodze publicznych konsultacji z zainteresowanymi stronami, w ramach których prowadzona będzie analiza stanowisk konsultacyjnych składanych w terminie wyznaczonym przez Prezesa UKE, nie krótszym niż 30 dni.

Art. 215

Aby umożliwić zapoznanie się z propozycjami zobowiązań i aby umożliwić przeprowadzenie testu rynkowego art. 215 zobowiązuje Prezesa UKE do publikacji projektu propozycji zobowiązań w Biuletynie Informacji Publicznej. W tym zakresie projektowane przepisy dokonują implementacji postanowień art. 79 ust. 2 EKŁE.

Procedurę „testu rynkowego” realizują postanowienia projektowanego art. 216 ust. 1, w którym implementowane są dalsze postanowienia art. 79 ust. 2 EKŁE poprzez wskazanie, nie wyłącznych, lecz obligatoryjnych kryteriów oceny szczególnie istotnych w stosunku do propozycji zobowiązań przez Prezesa UKE.

Art. 216

Przepisy ust. 1 określają przesłanki, według których Prezes UKE wstępnie ocenia złożone propozycje zobowiązań, przepis wskazuje na konieczność wzięcia pod uwagę również stanowisk złożonych w ramach konsultacji. Proponowane przepisy art. 216 ust. 2, doprecyzowują czynności podejmowane przez Prezesa UKE, zobowiązując go do zawiadomienia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej o wstępnej ocenie złożonych propozycji zobowiązań, uwzględniającej stanowiska złożone w ramach konsultacji. Stosownie do postanowień ust. 3, jeśli ze wstępnej oceny wynikałoby, że nie zostały spełnione kryteria wskazane w art. 213, wówczas przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, w celu uwzględnienia wstępnej oceny, może dokonać zmiany propozycji zobowiązań. Prezesa UKE wyznacza co najmniej 14 dniowy termin, na dokonanie zmian.

Art. 217

Unormowania zawarte w art. 217 implementują postanowienia zawarte w art. 79 ust. 1, art. 79 ust. 2 akapit drugi, art. 79 ust. 3 akapit czwarty zd. 1. EKŁE. Przepisy ust. 1 umocowują Prezesa UKE do wydawania decyzji zatwierdzających propozycje zobowiązań. W ślad za europejskim prawodawcą propozycja przepisów krajowych art. 217 ust. 2, odnośnie do ram czasowych zatwierdzanej przez Prezesa UKE propozycji samoregulacji, wskazuje minimalny okres siedmiu lat, przy czym dotyczy on do propozycji związanych ze wspólniwestycjami w zakresie sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowany art. 217 ust. 3 potwierdza kompetencje Prezesa UKE związane z funkcją regulatora rynku i realizacją celów polityki regulacyjnej, jednocześnie dokonuje implementacji art. 79 ust.3 i ust. 4 EKŁE.

Art. 218

Regulacja art. 218 uzależnia od zawarcia umowy o wspólniwestycji możliwość zwrócenia się do Prezesa UKE o uchylanie obowiązków regulacyjnych, o ile te odnoszą się do zobowiązań dotyczących wspólniwestycji obejmujących sieci o bardzo dużej przepustowości, i odnoszących się bezpośrednio do związanych z nimi elementów nowej sieci. Powyższa regulacja stanowi zachętę dla stron umowy wspólniwestycji do podjęcia działań związanych z jej zawarciem.

Regulacja art. 218 ust. 2 potwierdza uprawnienie Prezesa UKE do nakładania, uchylania lub zmieniania obowiązków regulacyjnych. Co stanowi realizację wskazań zawartych *in medio*

w motywie 205 dyrektywy, zgodnie z którym: *Bez uszczerbku jednak dla przepisów dotyczących traktowania regulacyjnego wspólnowestycji charakter złożonych zobowiązań jako takich nie ogranicza uprawnień dyskrecjonalnych przyznanych krajowemu organowi regulacyjnemu do wprowadzenia środków naprawczych w przedsiębiorstwie wyznaczonym jako posiadające znaczącą pozycję rynkową.*

Podobnie w przypadku tego przepisu, należy pamiętać, że również taka, wydana w stosownych przypadkach, decyzja krajowego organu regulacyjnego podlega procedurze konsolidacji. Oznacza to, że również ona powinna zostać notyfikowana zgodnie z projektowanym art. 35. To samo się tyczy również decyzji o przedłużających okres obowiązywania, jak również tych, które niezależnie od decyzji zatwierdzających propozycje zobowiązań, utrzymują lub zmieniają obowiązki regulacyjne. Zaś proponowany art. 218 ust. 4 potwierdza kompetencje Prezesa UKE związane z funkcją regulatora rynku i realizacją celów polityki regulacyjnej, jednocześnie dokonując implementacji art. 76 ust. 2 akapit 1 i 2 EKŁE. Należy wskazać, że w tym zakresie projektowana regulacja odnosi się bezpośrednio również do postanowień motywu 205 *in fine*, który wskazuje, że w nawet w przypadku podjęcia przez *krajowe organy regulacyjne (...)* wiążących zobowiązań dotyczących wspólnowestycji i decyzji o nienakładaniu obowiązków, *to procedura ta pozostaje bez uszczerbku dla stosowania procedury analizy rynku oraz obowiązku stosowania odpowiednich i proporcjonalnych środków naprawczych służących zaradzeniu stwierdzonym nieprawidłowościom w funkcjonowaniu rynku.*

Art. 219

Proponowane przepisy art. 219-226 stanowią implementację przepisów artykułu 76 EKŁE oraz Załącznika IV do EKŁE. Ww. przepisy EKŁE oraz implementujące je przepisy mają za zadanie określenie warunków, na jakich przedsiębiorstwo posiadające znaczącą pozycję rynkową może skorzystać z możliwości zatwierdzania propozycji zobowiązań (samoregulacji) oraz wynikającej z nich, stanowiącej zachętę inwestycyjną, deregulacji odnoszącej się nowych sieci telekomunikacyjnych o bardzo dużej przepustowości, ich elementów oraz zasobów powiązanych powstających w drodze wspólnowestycji. Konstruowane przepisy i zawarte w nich kryteria oceny postanowień zawartych przedkładanych propozycjach zobowiązań, zawierających oferty wspólnowestycji, oraz wskazane w nich obligatoryjne elementy takich ofert oraz przyszłych umów, a także związanych z nimi kompetencji Prezesa UKE, mają za zadanie, w ramach realizacji celów polityki regulacyjnej, wyeliminowanie możliwości realizacji „pseudo wspólnowestycji”. Przez powyższe należy rozumieć eliminowanie pozornych wspólnowestycji mających służyć wyłącznie możliwości korzystania z deregulacji.

Projektowane przepisy art. 219 dotyczą decyzji wydawanych na podstawie art. 217, ale dotyczących realizacji nowych sieci (ich elementów i zasobów powiązanych). Przepisy te stanowią również odzwierciedlenie wytycznych zawartych w treści motywu 199. *Ab initio* przepis ten ma na celu określenie zakresu przedmiotu wspólnowestycji oraz umocowanie Prezesa UKE do sformułowania warunków jakie mają spełnić propozycje zobowiązań oraz kryteriów ich oceny. Należy pamiętać, że w przypadku niespełnienia tych warunków, Prezes UKE będzie do zobowiązany nałożyć odpowiednie obowiązki regulacyjne.

Kolejne postanowienia art. 219 formułują kryteria wg których Prezes UKE weryfikuje bądź ocenia propozycje zobowiązań obejmujących swoim zakresem wspólnowestycje. W pierwszej kolejności zostały określone wymogi formalne, związane z upowszechnieniem informacji o możliwości udziału we wspólnowestycji oraz wymogi o charakterze gwarancyjnym. Wymogi o charakterze gwarancyjnym dotyczą tych postanowień mają zapewnić możliwość przyłączenia się do wspólnowestycji, zapewnienie konkurencyjności stronom umowy, równego traktowania stronom umowy, traktowania podmiotów trzecich w sposób nie ograniczający konkurencji. Dalsze wymogi, związane z oceną stron przystępujących do umowy, mają na celu zapewnienie

możliwości realizacji umowy poprzez wskazanie racjonalnych kryteriów podmiotowych odnoszących się m.in. do zdolności finansowej. Wreszcie przepisy określają zasady formułowania warunków późniejszego przystępowania do umowy wspóln inwestycji, które mają uwzględniać zmieniające się otoczenie inwestycyjne.

Art. 220

Art. 220 w ślad za ustawodawcą europejskim określa przesłanki otwartości (art. 219 pkt 2), wg których Prezes UKE będzie dokonywał oceny propozycji zobowiązań obejmującej ofertę wspóln inwestycji.

Art. 221

Podobnie jak art. 220, też art. 221 ma na celu doprecyzowanie przesłanek, wg których Prezes UKE będzie dokonywał weryfikacji (art. 219 pkt 3) propozycji zobowiązań obejmującej ofertę wspóln inwestycji, pod względem *możliwości skutecznego i zrównoważonego konkurowania w długiej perspektywie na rynkach detalicznych, na których działa przedsiębiorca t komunikacji elektronicznej posiadający znaczącą pozycję rynkową, innym wspóln inwestującym przedsiębiorcom komunikacji elektronicznej.*

Art. 222

Przepis art. 222 implementuje postanowienia Załącznika IV EKŁE ust. c, tiret piąte *in fine*. W tym zakresie projektowany przepis ma na celu nałożenie obowiązków na podmiot powołany przez wspóln inwestorów do realizacji inwestycji. Obowiązki związane są z równym traktowaniem stron umowy wspóln inwestycji poprzez określenie zasad udostępniania przedmiotu wspóln inwestycji. W takim przypadku powołana spółka celowej ma obowiązek bezpośrednio lub pośrednio zapewniać dostęp do sieci wszystkim wspóln inwestorom. W ślad za EKŁE przepis ten stanowi, że takie udostępnianie odbywa się na zasadzie równoważności produktów oraz na uczciwych i racjonalnych warunkach, włączając warunki finansowe odzwierciedlające różne poziomy ryzyka zaakceptowanego przez poszczególnych wspóln inwestorów.

Art. 223

Projektowany przepis art. 223 odzwierciedla postanowienia zawarte w ust. C tiret piąte *ab initio* Załącznika IV do EKŁE. Jego adresatem jest podmiot przygotowujący ofertę wspóln inwestycji, dlatego zawarte zostały w wyraźne wskazania odnośnie do postanowień oferty wspóln inwestycji związanych z kwestiami dostępu do sieci telekomunikacyjnej, elementów sieci i powiązanych zasobów, będących przedmiotem wspóln inwestycji.

Art. 224

Przepis art. 224 stanowi implementację wytycznych z Załącznika IV ust. C, tiret czwarte odnośnie do postanowień umownych, ustanawiających zakaz postanowień ograniczających możliwość przenoszenia praw nabytych przez wspóln inwestorów na innych wspóln inwestorów lub inne podmioty gotowe przystąpić do umowy wspóln inwestycji. Przepis wiąże możliwość przeniesienia ww. praw z jednoczesnym przeniesieniem wszystkich obowiązków wynikających z umowy wspóln inwestycji, które wcześniej spoczywały na podmiocie przenoszącym prawa. Konstrukcja ta ma na celu zabezpieczenie interesu pozostałych wspóln inwestorów, nie dopuszczając do sytuacji, w której stroną stosunku umownego wspóln inwestycji byłby podmiot będący wyłącznie beneficjentem umowy, a w szczególności eliminuje sytuacje, w których podmiot zbywający, na którym pozostałyby obowiązki przestałyby być uczestnikiem obrotu gospodarczego.

Art. 225

Przepisy projektowanego przepisu art. 225 potwierdzają kompetencje Prezesa UKE, i mają zastosowanie w przypadku sporu powstałego związanego z umową o współinwestycji, w przypadku niespełnienia warunków określonych w art. 219-221.

Art. 226

Proponowany art. 226 stanowi implementację postanowień art. 76 ust. 3 EKŁE. Dotyczy możliwości nałożenia przez regulatora dodatkowego obowiązku informacyjnego związanego z przekazywaniem informacji na temat dochowania postanowień decyzji zatwierdzającej propozycję zobowiązań. Przepis ten stanowi odrębną, od przepisów implementujących postanowienia art. 20 EKŁE, podstawę prawną dającą uprawnienia do żądania informacji (dot. np. konkretnych danych). W tym przypadku, jednakże przepis odnosi się do składania do oświadczeń o zgodności w formie rocznych sprawozdań.

Art. 227

W proponowanym art. 227 określono zasady funkcjonowania instytucji umowy inwestycyjnej, którą obecnie reguluje art. 139a uchylanego Prawa telekomunikacyjnego. Zgodnie z art. 227 ust. 1 jeżeli Prezes UKE uzna, że pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające, może zawrzeć z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym umowę, zwaną dalej „umową inwestycyjną”, na mocy której w zamian za obniżenie opłaty, o której mowa w art. 23 ust. 1 (opłata telekomunikacyjna) lub w art. 24 ust. 1 (opłata za prawo do dysponowania częstotliwością), przedsiębiorca telekomunikacyjny zrealizuje inwestycję zapewniającą pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych na wskazanym przez Prezesa UKE obszarze, na którym takie pokrycie nie jest wystarczające. Zawarcie umowy następuje z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej. Zgodnie z projektowanym art. 227 ust. 2, Prezes UKE ogłasza na stronie podmiotowej BIP UKE komunikat o zamiarze zawarcia umowy inwestycyjnej. Komunikat zawiera co najmniej wskazanie rodzaju inwestycji zapewniającej pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych, określenie obszaru lub obszarów, których ma dotyczyć inwestycja, oraz informację o terminie, w jakim przedsiębiorcy telekomunikacyjni mogą zgłaszać zainteresowanie zawarciem umowy inwestycyjnej. Zawarcie umowy inwestycyjnej nie może nastąpić przed upływem 30 dni od dnia upływu terminu na zgłoszenie zainteresowania jej zawarciem, co przesądza projektowany art. 227 ust. 3. Natomiast art. 227 ust. 4 zawiera przesłanki, które Prezes UKE bierze pod uwagę zawierając umowę inwestycyjną. Okolicznościami uwzględnianymi przez Prezesa UKE jest potrzeba użytkowników końcowych, potrzeby rynku oraz najnowocześniejsze osiągnięcia techniczne. Projektowany art. 227 ust. 5 zawiera katalog minimalnych postanowień umowy inwestycyjnej. Umowa składa się z postanowień dotyczących:

- rodzaju inwestycji wraz ze wskazaniem obszaru, na którym pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające i którego ma dotyczyć inwestycja;
- sposobu, miejsca i warunków realizacji inwestycji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego;
- harmonogramu realizacji inwestycji wraz ze wskazaniem terminu, od którego na wyznaczonym obszarze ma być zapewnione pokrycie zasięgiem ruchomych sieci telekomunikacyjnych wynikające z realizacji umowy inwestycyjnej;
- wskazania rodzaju opłat podlegających obniżeniu, kwot obniżenia tych opłat odpowiadających łącznie ustalonej wartości inwestycji oraz okresu, którego to obniżenie dotyczy.

Zgodnie z projektowanym art. 227 ust. 6 umowa inwestycyjna jest zawierana pod rygorem nieważności w formie aktu notarialnego (za co koszty ponosi przedsiębiorca telekomunikacyjny), a informacja o zawarciu umowy inwestycyjnej wraz z treścią tej umowy podlega niezwłocznej publikacji na stronie podmiotowej BIP UKE zgodnie z art. 227 ust. 7. W myśl art. 227 ust. 8 do zmiany umowy inwestycyjnej stosuje się przepisy art. 227 ust. 2-7. Ostatni z ustępów art. 227 zawiera delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw informatyzacji, który może określić w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy publicznej w ramach umowy inwestycyjnej, kierując się koniecznością zachowania zgodności tych warunków i trybu z rynkiem wewnętrznym.

ROZDZIAŁ 5. Rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów

Art. 228 - 233 są odpowiednikiem art. 49-54 Pt z nieznacznymi tylko zmianami.

Art. 228

Przepis wdraża art. 71 ust. 1 EKŁE i określa cel oraz sposób prowadzenia rachunkowości regulacyjnej.

Ten przepis należy czytać w połączeniu z definicją rachunkowości regulacyjnej ze słownika z art. 2 pkt 51 oraz z rozporządzeniem wydawanym na podstawie art. 230, oraz w przypadku rynku hurtowego – z art. 194.

Prowadzenie rachunkowości regulacyjnej powinno doprowadzić do przedstawienia funkcjonowania poszczególnych działów (działalności i usług) przedsiębiorcy w taki sposób, jak gdyby działały one jako odrębne części.

Jest to szczególnie ważne w przypadku przedsiębiorców pionowo zintegrowanych. Jeżeli przedsiębiorca świadczy usługi na rynkach hurtowych, w zakresie których jest przedsiębiorcą o znaczącej pozycji oraz usługi na rynkach detalicznych, gdzie konkuruje z innymi przedsiębiorcami, może mieć tendencje do przypisywania większej ilości kosztów do usług hurtowych, co spowoduje nieuzasadnione zawyżanie opłat hurtowych, a jednocześnie możliwości większej obniżki cen detalicznych przez tego przedsiębiorcę niż jego konkurenci na tym rynku.

Podobny problem może wystąpić w przypadku przedsiębiorców świadczących kilka usług dostępowych lub detalicznych na rynkach o różnym poziomie konkurencyjności. Przedsiębiorca może wówczas przypisywać większe koszty do tych usług, w zakresie których jest przedsiębiorcą o znaczącej pozycji, tym samym zniekształcając warunki działania na obydwu rynkach.

Art. 229

Przepisy nie ustanawiają nowych praw lub obowiązków a jedynie wskazują przepisy, na podstawie których można nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów w ramach regulacji rynków hurtowych i detalicznych. Rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów to odrębne obowiązki regulacyjne, które jednak są wzajemnie powiązane i często nakładane razem w celu osiągnięcia odpowiedniego efektu regulacyjnego.

Art. 230

Art. 230 jest upoważnieniem ustawowym do wydania rozporządzenia w sprawie prowadzenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług. Przepis wskazuje cel wydania rozporządzenia oraz zagadnienia, które powinny być w nim uregulowane.

Art. 71 EKŁE zaznacza, że krajowi regulatorzy mogą określić format oraz metodologię księgową, jakie mają być stosowane przez przedsiębiorców, które w polskim prawie szczegółowo są zapisane w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 230.

Art. 231

Projektowany przepis wskazuje zasady dotyczące przechowywania dokumentacji związanej z prowadzeniem rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej poprzez odwołanie do rozdziału 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, który określa zasady przechowywania dokumentacji księgowo-rachunkowej.

Art. 232

Ust. 1 w art. 232 określa przesłanki oraz podmiot właściwy do określenia, w drodze decyzji, wskaźnika zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału. Wskaźnik jest ustalany corocznie, odrębnie dla każdego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej objętego obowiązkiem kalkulacji kosztów, który musi być przez niego stosowany podczas prowadzenia tej kalkulacji.

Wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału jest jednym z elementów uwzględnianych w wynikach kalkulacji kosztów, wynika to z przepisu art. 74 ust. 1 EKŁE „jeżeli krajowe organy regulacyjne uznają obowiązek kontroli cen za właściwe rozwiązanie, umożliwiając przedsiębiorstwu uzyskanie zwrotu stosownej części zainwestowanego kapitału, uwzględniając wszelkie ryzyko typowe dla konkretnego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego”. Wysokość wskaźnika zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału ma wpływ na wynik kalkulacji kosztów i powinna z jednej strony zachęcać przedsiębiorcę do dokonywania inwestycji, z drugiej zaś strony przeciwdziałać ustanawianiu nadmiernych cen i zakłócaniu konkurencji.

Przepisy ustępu 2 i 3 dotyczą procedury związanej z zatwierdzaniem instrukcji w zakresie rachunkowości regulacyjnej i opisu kalkulacji kosztów oraz odnoszą się bezpośrednio do szczegółowych przepisów zawartych w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 230. Procedura przygotowywania i zatwierdzania instrukcji i opisu kalkulacji w tym obowiązujące terminy, jest jednakowa dla obydwu dokumentów i szczegółowo opisana w ww. rozporządzeniu. Ustawa wskazuje tylko, że zatwierdzanie dokumentów musi odbywać się w formie decyzji, w której regulator może też dokonać zmian w przedłożonych do zatwierdzenia projektach instrukcji lub opisu kalkulacji kosztów, jeżeli zmian tych nie dokona przedsiębiorca w trybie określonym w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 230. Powyższe uprawnienie do zmian dokonywanych samodzielnie przez Prezesa UKE w dokumentach umożliwia ich zatwierdzenie we wskazanych terminach i zapobiega powstaniu luki prawnej uniemożliwiającej wykonanie przez przedsiębiorcę obowiązku prowadzenia rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów.

Ust. 4 daje Prezesowi UKE prawo do zasięgnięcia opinii niezależnych biegłych rewidentów lub ekspertów w przypadku wątpliwości dotyczących opracowanej przez przedsiębiorcę instrukcji i opisu kalkulacji kosztów oraz rzetelności i wiarygodności danych zawartych w sprawozdaniach z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej i wynikach kalkulacji kosztów, co wynika z konieczności posiadania szczegółowej wiedzy i doświadczenia w zakresie rachunkowości i księgowości, żeby prawidłowo przeprowadzić proces zatwierdzania powyższych dokumentów.

Przepisy ust. 5-7 regulują procedurę i termin badania sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyników kalkulacji kosztów, przeprowadzanego na koszt przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej przez biegłego rewidenta, którego powołuje Prezes UKE oraz ich udostępnienie na stronie podmiotowej BIP UKE. Przepisy dotyczące zakresu i terminów przekazywania Prezesowi UKE sprawozdań z prowadzonej rachunkowości

regulacyjnej i wyników kalkulacji kosztów są uregulowane w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 230.

Weryfikacja sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej oraz wyników kalkulacji kosztów i publikacja tych dokumentów wraz z opinią z ww. weryfikacji jest wymagana przepisami art. 71 ust. 2 oraz 74 ust. 4 EKŁE i zapewnia zachowanie obowiązku przejrzystości i dostępu do informacji.

Art. 233

Projektowany przepis reguluje przepisy dotyczące udostępniania na stronie podmiotowej BIP UKE instrukcji w zakresie rachunkowości regulacyjnej oraz opisu kalkulacji kosztów, te artykuły wdrażają art. 71 ust. 2 oraz 74 ust. 4 EKŁE i zapewniają zachowanie obowiązku przejrzystości i dostępu do informacji.

Dział V. Operator multipleksu i dostęp do multipleksu

Zgodnie z zaprojektowanym art. 234 operator multipleksu będzie ustawowo obowiązany do umieszczania oraz rozpowszechniania w multipleksie programów radiofonicznych i telewizyjnych wskazanych w koncesji, jako przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania w tym multipleksie, zapewnienia dostępu do multipleksu nadawcy, który uzyskał koncesję na rozpowszechnianie programu radiofonicznego lub telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w tym multipleksie, na warunkach równych i niedyskryminujących. Ponadto operator multipleksu powinien zapewnić nieprzerwaną cyfrową transmisję sygnału multipleksu, chyba że przerwa nastąpiła z przyczyn technicznych lub nadawca zaprzestał udostępniania programu.

Warunki uznane zostają za dyskryminujące, jeżeli operator multipleksu oferuje nadawcy tę samą usługę dostępu, na innych warunkach niż uprzednio oferował ją innemu nadawcy i gdy po stronie operatora multipleksu nie zachodzą żadne uzasadnione powody do zmiany oferty. Rozwiązanie to uwzględnia zalecenie CM/Rec(2018)1 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie pluralizmu w mediach i przejrzystości w zakresie własności mediów (przyjęte przez Komitet Ministrów 7 marca 2018 na 1309 spotkaniu Przedstawicieli Ministrów), zgodnie z którym państwa członkowskie powinny zapewnić, że dostawcy zawartości mają uczciwy dostęp do elektronicznych sieci komunikacyjnych.

Warunki dostępu do multipleksu zostaną określone w umowie. Zawarcie umowy powinno zostać poprzedzone negocjacjami. W umowie o dostępie do multipleksu operator multipleksu zobowiązuje się do zapewnienia dostępu do multipleksu za wynagrodzeniem oraz poniesienia wydatków z tytułu świadczenia usługi transmisji sygnału multipleksu, a nadawca zobowiązuje się do współdziałania z operatorem multipleksu, w szczególności poprzez udostępnienie swojego programu telewizyjnego.

Projektowane przepisy określają minimalny zakres postanowień, jakie powinny znaleźć się w umowie o dostępie do multipleksu. Zgodnie z zaprojektowanym przepisem umowa o dostępie do multipleksu powinna zawierać postanowienia dotyczące co najmniej:

- 1) warunków technicznych dostępu do multipleksu;
- 2) rozliczeń z tytułu zapewnienia dostępu do multipleksu;
- 3) postępowania w przypadku zmiany treści umowy;
- 4) warunków rozwiązania umowy;
- 5) okresu obowiązywania umowy;
- 6) sposobu i wysokości wynagrodzenia operatora multipleksu;

- 7) wykazu dokumentów, jakie strony umowy są obowiązane uzyskać lub dostarczyć w celu realizacji umowy wraz z podaniem terminów, w jakich powinno to nastąpić.

Projektowane przepisy ustawy nakładają obowiązki zarówno na operatora multipleksu, jak i nadawców, których programy będą rozprawdane w multipleksie. Ponadto zapewnienie konsumentom atrakcyjnej oferty programowej wymagać będzie zwłaszcza w pierwszym etapie cyfryzacji przeprowadzenia skutecznych negocjacji między nadawcami prywatnymi a nadawcą publicznym. Przyznaje się Prezesowi UKE kompetencję do określenia terminu zakończenia negocjacji o zawarcie umowy o dostęp do multipleksu. Postanowienie w tym zakresie będzie wydane na pisemny wniosek każdej ze stron negocjacji lub z urzędu. Termin zakończenia negocjacji określony przez Prezesa UKE nie będzie mógł być dłuższy niż 90 dni, licząc od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie.

Może zaistnieć sytuacja, w której konieczne będzie zastosowanie rozwiązań, które umożliwią skuteczne rozstrzygnięcie kwestii spornych, jak również ustalenie zasad wzajemnej współpracy podmiotów uczestniczących w tym procesie przez niezależny podmiot. Dlatego też w ustawie zawarte zostały regulacje umożliwiające skuteczne i bezstronne rozstrzygnięcie kwestii spornych. Projektowane przepisy przyznają każdej ze stron negocjowanej umowy o dostępie do multipleksu prawo do wystąpienia do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie rozstrzygnięcia kwestii spornych lub określenia warunków współpracy (w przypadku niepodjęcia negocjacji o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu, niezawarcia umowy w terminie 90 dni, licząc od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie, niezawarcia umowy o dostępie w terminie określonym jako termin zakończenia negocjacji przez Prezesa UKE w drodze postanowienia lub odmowy udzielenia dostępu do multipleksu).

Zasadne jest także określenie, co powinien zawierać wniosek w przedmiocie rozstrzygnięcia kwestii spornych lub ustalenia warunków współpracy. Wniosek ten powinien zawierać projekt umowy o dostępie wraz ze stanowiskami stron, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia. Prezes UKE będzie także uprawniony do wystąpienia z żądaniem przekazania, w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania, stanowisk stron wobec rozbieżności oraz dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku.

Podjęcie przez Prezesa UKE decyzji o dostępie do multipleksu uwarunkowane powinno być następującymi kryteriami:

- 1) charakterem zaistniałych kwestii spornych oraz praktyczną możliwość wdrożenia rozwiązań dotyczących technicznych i ekonomicznych warunków dostępu do multipleksu;
- 2) obowiązkami operatora multipleksu;
- 3) koniecznością zapewnienia:
  - a) niedyskryminujących i równych warunków dostępu do multipleksu,
  - b) rozwoju konkurencyjnego rynku usług medialnych.

Taka decyzja zastępuje umowę o dostępie do multipleksu w zakresie objętym tą decyzją. Ponadto decyzja ta w zakresie obowiązków i zadań przedsiębiorcy w zakresie zawartości programowej, w tym transmisji obowiązkowej, podejmowana jest w porozumieniu z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji, która powinna uwzględnić pozaekonomiczne interesy narodowe dotyczące kultury, języka i pluralizmu mediów. Pojęcie transmisji obowiązkowej, o którym mowa w tym przepisie, należy rozumieć w znaczeniu używanym na gruncie ustawy o radiofonii i telewizji.

W konsekwencji powyższych uregulowań Prezes UKE będzie mógł w drodze decyzji zmienić treść umowy o dostępie do multipleksu lub zobowiązać strony umowy do jej zmiany, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia dostępu do multipleksu na warunkach równych i niedyskryminujących. Decyzja ta w zakresie zawartości programowej, podejmowana jest w porozumieniu z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji.

Analogiczne regulacje funkcjonowały w ustawie Pt.

Dział VI. Urządzenia radiowe – art. 241-250

Projektowane przepisy działu VI. stanowią w przeważającej mierze powtórzenie przepisów art. 152-158c Pt i mają na celu wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE. Dyrektywa ta określa m.in. wymagania jakie muszą spełniać urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku; obowiązki producentów, importerów; zasady ekspozycji urządzeń radiowych na targach i wystawach; zasady sporządzania dokumentacji, deklaracji zgodności, oznakowania urządzeń. Regulacje te znalazły odzwierciedlenie w projektowanych przepisach, które stanowią *lex specialis* w stosunku do ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (SOZiNR). W zakresie nieuregulowanym w projektowanej ustawie stosuje się przepisy SOZiNR.

Do wymagań dla urządzeń radiowych dyrektywa, jak i projektowane przepisy zaliczają wymagania dotyczące ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochrony mienia, wymagania w zakresie efektywnego wykorzystania częstotliwości i zasobów orbitalnych oraz wymagania w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej (które zostały określone w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej). Komisja Europejska w aktach delegowanych może również określić dodatkowe wymagania. Przykładem jest rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/320 z dnia 12 grudnia 2018 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE (RED), które wprowadza nowe zasadnicze wymaganie dla urządzeń przenośnych (np. smartfonów) odnośnie możliwości udostępniania w trakcie zgłoszeń alarmowych (tel. 112) informacji dotyczących lokalizacji uzyskanych za pomocą WiFi i GNSS (globalny system nawigacji satelitarnej). Urządzenia radiowe podlegają obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami wskazanymi w projektowanych przepisach, a także przepisach Unii Europejskiej.

W porównaniu do dotychczas obowiązującej regulacji zaktualizowano katalog urządzeń, do których nie stosuje się projektowanych przepisów (i przepisów dyrektywy 2014/53/UE). Przepisami tymi, tak jak dotychczas, nie są objęte m.in. urządzenia przeznaczone do używania wyłącznie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, urządzenia wyposażenia radiokomunikacyjnego objętego przepisami o wyposażeniu morskim. Wyłączeniem zostały objęte również określone urządzenia będące wyposażeniem lotniczym - statki powietrzne inne niż bezzałogowe statki powietrzne, a także związane z nimi silniki, śmigła, części i wyposażenie nieinstalowane oraz bezzałogowe statki powietrzne, a także związane z nimi silniki, śmigła, części i wyposażenie nieinstalowane, których projekt jest certyfikowany zgodnie z art. 56 ust. 1 tego rozporządzenia i które są przeznaczone jedynie do działania na częstotliwościach przydzielonych w regulacjach radiowych Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego do celów chronionego użytkowania lotniczego. Wyłączenie to wynika z *art. 138 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także*

uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91/2018/1139. Przepis ten zmienia Załącznik I pkt 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE.

DZIAŁ VII. Publicznie dostępne usługi komunikacji elektronicznej

Świadczenie usług użytkownikom końcowym – zakres podmiotowy i przedmiotowy przepisów

W zakresie praw użytkowników końcowych EKŁE przewiduje pełną harmonizację, z wyraźnie wskazanymi wyjątkami np. art. 102 ust. 7 EKŁE, w którym dopuszczono możliwość utrzymania lub wprowadzania przepisów dotyczących aspektów nieuregulowanych w tym artykule, w szczególności, aby zająć się nowymi kwestiami. Określony w ten sposób poziom harmonizacji nie oznacza braku możliwości regulowania w przepisach krajowych kwestii niewynikających wprost z EKŁE. Zasada pełnej harmonizacji oznacza, że państwa członkowskie nie mogą, w zakresie kwestii uregulowanych w EKŁE, wprowadzać mniej lub bardziej rygorystycznych przepisów, co potwierdza brzmienie motywu 257 EKŁE.

Zakres podmiotowy stosowania przepisów dotyczących świadczenia usług użytkownikom końcowym jest zróżnicowany w zależności od rodzaju przewidzianego w przepisach uprawnienia. Niektóre z przepisów regulujących kwestie ochrony użytkowników końcowych (dotyczące przekazywania informacji przedumownych i zwięzłego podsumowania warunków umowy, maksymalnego okresu obowiązywania umowy i usług związanych) mają zastosowanie, zgodnie z art. 258 projektowanej ustawy, nie tylko do konsumentów, ale również do mikroprzedsiębiorców, małych przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629 i 1633) oraz organizacji pozarządowych w rozumieniu art. 3 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688, 1570, 2020 oraz z 2020 r. poz. 284). Z uwagi na zbliżoną pozycję negocjacyjną do konsumentów podmioty te powinny mieć możliwość korzystania z takich samych uprawnień jak konsumenci, chyba że wyraźnie zdecydują się na rezygnację z przyznanych im praw np. gdy wolą negocjować zindywidualizowane warunki umowne z dostawcą usługi.

Przepisy dotyczące ochrony i uprawnień użytkowników końcowych są również zróżnicowane przedmiotowo - w zależności od rodzaju usług, których świadczenia dotyczą. Duża część uprawnień abonentów będzie wyłączona w przypadku świadczenia usług transmisyjnych stosowanych na potrzeby świadczenia usług komunikacji maszyna – maszyna (usługi transmisji na potrzeby M2M), które nie są typowymi usługami abonenckimi. Zasadne jest zatem, aby dostawcy tych usług nie byli związani przepisami, których celem jest wyłącznie ochrona interesów abonentów.

Art. 251 - umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej

Artykuł 251 wskazuje podstawę świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, którą jest umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. Umowa może być zawarta w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. Wymóg formy pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej nie dotyczy umowy zawieranej przez dokonanie czynności faktycznych obejmujących w szczególności umowy o świadczenie usług przedpłaconych (pre paid), publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej świadczonych za pomocą aparatu publicznego lub przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług telekomunikacyjnych. Kwestia formy zawierania umowy nie jest regulowana na gruncie EKŁE. Zaproponowane w Pke rozwiązania odpowiadają rozwiązaniom wynikającym z ustawy Pt.

Konsument ma prawo wyboru preferowanej formy zawarcia umowy, spośród oferowanych przez dostawcę usług, o czym powinien zostać przed zawarciem umowy poinformowany (art. 252 ust. 3).

Art.252

Artykuł 252 ust. 1 wskazuje katalog obligatoryjnych elementów umowy zawieranej z konsumentem w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. W ust. 2 sprecyzowany został ważny wymóg zawarcia wszystkich informacji, o których mowa w ust. 1, w jednym dokumencie. Zastrzeżenie takie jest korzystne z punktu widzenia konsumenta, który wszystkie najważniejsze informacje dotyczące usługi ma dostępne w jednym dokumencie, bez konieczności sięgania do innych dokumentów. Z zastrzeżeniem tym wiążą się ściśle regulacje wynikające z kolejnych ustępów. W ust. 4 wskazuje się, że obok elementów wskazanych w ust. 1 integralną częścią umowy zawieranej z konsumentem są również informacje przedumowne oraz zwięzłe podsumowanie warunków umowy. W ust. 5 sformułowany został zakaz przenoszenia informacji składających się na umowę, o których mowa w ust. 1 oraz w informacjach przedumownych i zwięzłym podsumowaniu warunków umowy do innych wzorców umownych takich jak np. regulaminy korzystania z usługi czy regulaminy promocji. Dzięki takiemu rozwiązaniu konsument nie będzie zmuszony do poszukiwania dotyczących go regulacji w różnych dokumentach, udostępnianych w praktyce w kilku różnych miejscach na stronie internetowej dostawcy usług. Ponadto informacje składające się na umowę powinny być przekazane w jasny i zrozumiały sposób.

W ust. 5 wskazano, że abonent w celu otrzymywania, w określonych w ustawie przypadkach, informacji i powiadomień może udostępnić adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub wskazać inny środek komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwi korzystanie z takiego środka. Jednocześnie wprowadzono przepis dyscyplinujący abonenta w zakresie informowania o zmianie podanych danych kontaktowych. Zgodnie z projektowanymi przepisami doręczenie informacji na wskazany przez abonenta adres uznawane jest za skuteczne doręczenie.

Art. 253

Artykuł 253 wskazuje katalog informacji umownych właściwy dla umów o świadczenie usług przedpłaconych (pre paid) zawieranych z konsumentem. Ustęp 2 przedmiotowego artykułu wskazuje sposób udostępnienia informacji składających się na umowę o świadczenie usług przedpłaconych z rozróżnieniem na informacje, które powinny być udostępnione na trwałym nośniku oraz informacje udostępniane poprzez wskazanie źródła, z którego można pobrać zawierające te informacje dokumenty. Co do zasady informacje składające się na umowę o świadczenie usług pre paid są udostępniane w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła, z pouczeniem o konieczności ich pobrania i utrwalenia w celu zachowania możliwości ich późniejszego odtworzenia w niezmienionej postaci, do celów dowodowych, z dodatkowym zastrzeżeniem, że wskazane źródło kierować ma bezpośrednio do tych dokumentów (np. link kierujący bezpośrednio do dokumentu na stronie). Wyjątek w sposobie udostępniania informacji stanowi informacja o przydzielonym numerze, która ma charakter zindywidualizowany i nie może być zamieszczona np. na stronie internetowej, stąd projektowane przepisy wprowadzają wymóg udostępnienia tej informacji na trwałym nośniku, czyli np. na opakowaniu zestawu startowego pre paid lub w dołączonym dokumencie.

Art. 254

W art. 254 uregulowano zasady świadczenia usług komunikacji elektronicznej abonentom niebędącym stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej oraz abonentom niekorzystającym z usług przedpłaconych np. w przypadku korzystania z aparatów

publicznych lub usług komunikacji głosowej świadczonych poprzez wybór numeru dostępu do sieci dostawcy usług. W przypadku takich usług ich dostawca jest obowiązany do określenia zakresu i warunków wykonywania usług w regulaminie świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej oraz do podania tego regulaminu do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej. W odniesieniu do usług innych niż wymienione wyżej, w projektowanej ustawie zrezygnowano z regulowania zasad umieszczania informacji umownych w regulaminach oraz cennikach świadczenia usług. Z uwagi na fakt, że zakres informacji przedumownych, stanowiących integralną część umowy, wyczerpuje dotychczasowy zakres informacji, które zamieszczane były w regulaminie lub cenniku, utrzymywanie regulacji dotyczących regulaminu i cennika nie ma dalszego uzasadnienia.

Art. 255 - informacje przedumowne

Artykuł 255 projektowanej ustawy dotyczy obowiązku udzielania konsumentowi określonych informacji przed zawarciem umowy (informacji przedumownych) przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej i stanowi implementację art. 102 ust. 1 EKŁE oraz załącznika VIII. Jest to nowy obowiązek niewynikający z dotychczasowych przepisów ustawy Pt. Przedmiotowe przepisy mają odpowiednie zastosowanie również do użytkowników końcowych będących mikroprzedsiębiorcami i małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688). Projektowane przepisy nie mają natomiast zastosowania do świadczenia usług transmisji danych na potrzeby komunikacji M2M.

Celem udzielania informacji przedumownych jest umożliwienie konsumentowi podjęcia świadomej decyzji co do związania się umową, a tym samym dokonania wyboru najkorzystniejszej dla siebie oferty. Informacje przedumowne powinny być udzielone konsumentowi przed zawarciem umowy.

Informacje powinny być udzielone w jasny i zrozumiały sposób oraz znajdować się w jednym dokumencie. Informacje przedumowne udzielane są co do zasady na trwałym nośniku, z zastrzeżeniem ust. 7, dotyczącego braku możliwości doręczenia informacji przedumownych na trwałym nośniku. W takim wypadku dostawca usług udostępnia te informacje w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów oraz pouczeniem o konieczności ich pobrania, utrwalenia i późniejszego odtworzenia dla celów dowodowych. Powyższe wyłączenie dotyczy również zawierania umowy o świadczenie usług przedpłaconych. W przypadku tego typu usług, z uwagi na odformalizowany sposób ich nabywania oraz niewielki rozmiar zestawów startowych nie będzie możliwe przekazanie informacji przedumownych na trwałym nośniku np. przez zawarcie wszystkich wymaganych informacji na opakowaniu lub na dołączonych do opakowania dokumentach. W związku z tym w przypadku usług przedpłaconych konsument powinien zostać poinformowany o tym, gdzie może zapoznać się z informacjami przedumownymi. Ustęp 8 zawiera ważne uprawnienie dotyczące możliwości otrzymania informacji przedumownych w postaci dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami.

Zakres informacji przedumownych jest różny w zależności od rodzaju usług będących przedmiotem umowy. Na katalog informacji przedumownych składają się informacje wskazane w: ust. 1 (ogólny katalog dotyczący wszystkich usług komunikacji elektronicznej), w ust. 2 (dodatkowy katalog informacji dotyczący usług dostępu do internetu i usług komunikacji interpersonalnej), w ust. 3 (dodatkowy katalog informacji dotyczący usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery), w ust. 4 (dodatkowy katalog informacji dotyczących wyłącznie usługi dostępu do internetu), w ust. 5 (katalog informacji wynikających

z ustawy o prawach konsumenta, w zakresie w jakim informacje te nie zostały już uwzględnione w ramach informacji przekazywanych na podstawie ust. 1 oraz w zakresie w jakim informacje te dotyczą danej, konkretnej usługi tj. informacje z art. 8 - w przypadku umów innych niż umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość i informacje z art. 12 - w przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość). Odwołanie do ustawy o prawach konsumenta wskazuje, że w zakresie nieuregulowanym projektowaną ustawą stosuje się ustawę o prawach konsumenta np. regulacje dotyczące odstąpienia od umowy zawartej na odległość, jednak w przypadku, gdy dana kwestia została już uregulowana na gruncie ustawy Pke, stosuje się przepisy Pke.

Art. 256 - zwięzłe podsumowanie warunków umowy

Artykuł 256 stanowi implementację art. 102 ust. 3 EKŁE. Jest to nowy obowiązek niewynikający z dotychczasowych przepisów ustawy Pt. W celu umożliwienia konsumentom łatwego zapoznania się z najważniejszymi warunkami umowy oraz porównywania różnych ofert dostawca usług komunikacji elektronicznej obowiązany jest doręczać im bezpłatnie w formie dokumentowej zwięzłe podsumowanie warunków umowy. Podsumowanie warunków umowy powinno być doręczone przed zawarciem umowy. Jedynie w przypadku, gdy z uwagi na obiektywne przeszkody techniczne nie jest możliwe przedstawienie podsumowania warunków umowy przed jej zawarciem, dostawca usług przedstawia je niezwłocznie, gdy tylko stanie się to możliwe. Oświadczenie konsumenta o zawarciu umowy jest skuteczne, jeżeli zostało potwierdzone po otrzymaniu podsumowania warunków umowy. W rezultacie umowa staje się skuteczna po otrzymaniu od konsumenta oświadczenia o chęci skorzystania z przedstawionych mu uprzednio warunków. Zastrzeżenie to ma uchronić konsumentów przed związaniem się warunkami umowy innymi niż zostały mu przedstawione przed zawarciem umowy.

Wzór podsumowania warunków umowy określony jest w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji Europejskiej (UE) 2019/2243 z dnia 17 grudnia 2019 r. ustanawiającym formularz zawierający podsumowanie warunków umowy, który ma być używany przez dostawców publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 (Dz.U.U.E.L.2019.336.274).

Art. 257

Artykuł 257 wskazuje, że w przypadku, gdy oświadczenia woli składane są w formie dokumentowej, dostawca publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej utrwała i doręcza abonentowi treść zaproponowanych i uzgodnionych warunków umowy oraz oświadczenie abonenta o związaniu się tymi warunkami na trwałym nośniku. Tożsama regulacja znajdowała się w ustawie Pt.

Art. 258

Przedmiotowe przepisy mają odpowiednie zastosowanie również do użytkowników końcowych będących mikroprzedsiębiorcami i małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688). Projektowane przepisy nie mają natomiast zastosowania do świadczenia usług transmisji danych na potrzeby komunikacji M2M.

Art. 259

Artykuł 259 zawiera katalog informacji jakie mają być przekazane w umowach o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawieranych z użytkownikami końcowymi innymi niż konsumenci oraz mikroprzedsiębiorcy i mali przedsiębiorcy lub organizacje pozarządowe w

przypadku, chyba że zrzekli się oni możliwości korzystania z uprawnień konsumenckich (umowy zawierane z przedsiębiorcami). Przepis zbliżony jest do art. 56 ust. 3 ustawy Pt.

Art. 260

Artykuł 260 nakłada na dostawców usług, którzy dopuszczają możliwość zawarcia umowy w formie dokumentowej, obowiązek przyjęcia w tej samej formie wypowiedzenia umowy oraz oświadczenia o odstąpieniu od umowy. W takim wypadku dostawca usług musi niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 1 dnia roboczego od dnia otrzymania wypowiedzenia, zawiadomić abonenta o jego otrzymaniu. Do zawiadomienia zastosowano rozwiązanie znane dotychczas z rynku premium rate oraz przepisów o przeniesieniu przydzielonego numeru przy zmianie dostawcy usług telekomunikacyjnych. Zgodnie z zaproponowanym rozwiązaniem obowiązek zawiadomienia uważa się za wykonany, jeśli dostawca usług wysłał sms z informacją o otrzymaniu wypowiedzenia do abonentów, którzy wskazali jako numer kontaktowy numer niegeograficzny albo wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem, który jako numer kontaktowy wskazał numer geograficzny. Dostawca usług ma również obowiązek doręczenia na trwałym nośniku w terminie 14 dni od dnia złożenia przez abonenta oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy potwierdzenia otrzymania wypowiedzenia z informacją o dacie wpływu wypowiedzenia, nazwie usługi, której dotyczy wypowiedzenie oraz dacie zakończenia świadczenia usługi. Kwestia formy wypowiedzenia umowy nie była dotąd regulowana, nie jest również przedmiotem regulacji EKŁE. W praktyce abonent mógł wypowiedzieć umowę zwykle wyłącznie w formie pisemnej. Takie ograniczenie jest nieproporcjonalne do regulowanej obowiązującymi przepisami możliwości zawierania umowy w różnych formach: pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. Projektowana regulacja umożliwi abonentom rozwiązanie umowy bez konieczności wychodzenia z domu np. poprzez wiadomość e-mail. Jednocześnie w celu zabezpieczenia interesów abonenta przed oszustwami związanymi z wprowadzeniem w błąd w celu doprowadzenia do zmiany dostawcy usług wbrew woli abonenta przewiduje się obowiązek niezwłocznego zawiadomienia abonenta o otrzymaniu oświadczenia o wypowiedzeniu umowy oraz późniejszego potwierdzenia tego wypowiedzenia na trwałym nośniku.

Art. 261 - rejestracja usług

Artykuł 261 dotyczy obowiązku rejestracji abonentów, wprowadzonego pierwotnie do ustawy Pt przepisami ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 452, 650 i 730). Obowiązek podania danych w celu rejestracji obejmuje wszystkich abonentów z wyjątkiem abonentów korzystających z usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów, usług świadczonych za pomocą aparatu publicznego, korzystających z usług przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług i abonentów usług przedpłaconych polegających na rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów drogą naziemną, kablową lub satelitarną.

W ust. 1 pkt 1 wskazany został zakres danych, które powinny być przekazane w przypadku osób fizycznych tj. imię i nazwisko, numer PESEL albo nazwę, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, a w przypadku cudzoziemca, który nie jest obywatelem państwa członkowskiego albo Konfederacji Szwajcarskiej - numer paszportu lub karty pobytu. W ust. 1 pkt 2 wskazane zostały dane, które są wymagane względem abonentów niebędących osobami fizycznymi tj. nazwa, numer identyfikacyjny REGON lub NIP lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo ewidencji działalności gospodarczej, lub innym właściwym rejestrze.

Ustęp 2 wskazuje moment i sposób podania wymaganych danych – w przypadku abonenta będącego stroną umowy zawieranej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej (abonent post paid) dane powinny być podane bezpośrednio przy zawieraniu umowy, a w

przypadku abonenta pre paid dane mogą być podane dostawcy usług również drogą elektroniczną albo w inny sposób określony przez dostawcę tych usług.

Warunkiem rozpoczęcia świadczenia usług jest dokonanie autoryzacji abonenta. Zgodnie z ust. 3 rozpoczęcie świadczenia może nastąpić nie wcześniej niż po potwierdzeniu zgodności podanych przez abonenta danych z danymi zawartymi w dokumencie potwierdzającym tożsamość lub zawartymi we właściwym rejestrze albo po podaniu przez abonenta wymaganych danych i potwierdzeniu ich drogą elektroniczną przy wykorzystaniu:

- a) środków identyfikacji elektronicznej służących do uwierzytelniania w systemie teleinformatycznym banku krajowego,
- b) danych weryfikowanych za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego,
- c) środków identyfikacji elektronicznej służących do uwierzytelniania w systemie teleinformatycznym dostawcy usług telekomunikacyjnych, jeżeli dane abonenta zostały już zweryfikowane w związku z inną umową,
- d) środków komunikacji elektronicznej wykorzystując wideoidentyfikację abonenta.

Możliwość widooidentyfikacji jest nową formą potwierdzania tożsamości abonenta polegającą na porównaniu wizerunku abonenta widocznego w czasie transmisji audiowizualnej ze zdjęciem w dokumencie tożsamości oraz porównaniu danych zawartych w tym dokumencie z danymi zgromadzonymi w Rejestrze Dowodów Osobistych. Wideoidentyfikacja może być prowadzona z wykorzystaniem automatycznej analizy danych lub przez porównanie danych, o których mowa w przepisie przez osobę fizyczną działającą w imieniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. W związku z nową metodą weryfikacji abonenta przepisy przewidują nadanie uprawnień Prezesowi UKE w zakresie nadzoru nad procesem wideoidentyfikacji abonenta prowadzonym przez dostawcę usług. Prezes UKE może w drodze decyzji zawiesić ten rodzaj potwierdzania tożsamości abonenta w przypadku, gdy stwierdzi, że dostawca usług nie dokonuje go zgodnie z przepisami i zachowaniem należytej staranności. Uprawnienia te nie wyłączają kompetencji ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie kontroli warunków korzystania z Rejestru Dowodów Osobistych (RDO), o których mowa w art. 69 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2020 r. poz. 332, 695 i 875). Przy opracowywaniu wskazanego przepisu wzorowano się na konstrukcji, o której mowa w art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2020 r. poz. 971, 1086). Wprowadzone regulacje nie wykluczają ogólnych zasad ochrony danych osobowych oraz nie wyłączają w żadnym zakresie uprawnień Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w celu uzyskania dostępu do RDO niezbędne jest złożenie wniosku o dostęp do ministra właściwego do spraw informatyzacji. Podmioty inne niż te, którym dostęp do danych zgromadzonych w RDO jest niezbędny do realizacji zadań określonych w ustawach szczególnych mogą uzyskać dostęp do RDO w trybie ograniczonej teletransmisji danych, po wykazaniu interesu faktycznego. W trybie ograniczonej teletransmisji danych, Wnioskodawca może porównać on-line z RDO istnienie bądź nieistnienie ważnego dowodu osobistego zawierającego określony zakres danych. Każde odpytanie o dane zawarte w RDO jest odpłatne zgodnie z § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie opłat za udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. W celu wyeliminowania sytuacji, w których dostawcy usług w sposób nadmiarowy i nieuzasadniony korzystałyby z RDO, projektowane przepisy zastrzegają, że możliwość kierowania odpytań ograniczona jest do celów potwierdzania tożsamości abonenta w ramach procesu wideoidentyfikacji.

Art. 262 - warunki umów

Artykuł 262 ust. 1 stanowi implementację art. 99 EKŁE. Treść nowych przepisów pozostaje zbliżona do dotychczasowych regulacji Pt. Przedmiotowy przepis zakazuje dyskryminacji użytkowników końcowych ze względu na obywatelstwo, miejsce zamieszkania lub miejsce ich siedziby. Wszelkie ewentualne odstępstwa od powyższego zakazu powinny być obiektywnie uzasadnione lub mieć podstawę w obowiązujących przepisach. Ustęp 2 przewiduje zakaz uzależniania zawarcia umowy od niezawierania umowy z innym dostawcą. Celem przedmiotowego przepisu jest nie tylko ochrona interesów użytkowników końcowych, ale również ochrona równowagi konkurencyjnej na rynku. Dodatkowo ust. 6 zakazuje ustanawiania takich warunków umów, które zniechęcają lub uniemożliwiają abonentowi skorzystanie z uprawnienia do zmiany dostawcy usług.

Jednocześnie ust. 3 wskazuje w sposób enumeratywny warunki, od których dostawca usług może uzależniać zawarcie umowy tj. dostarczenie dokumentów potwierdzających możliwość wykonania zobowiązania umownego, pozytywną ocenę wiarygodności płatniczej, zawarcie umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, o ile jest to niezbędne do świadczenia usług. W wyniku negatywnej oceny wiarygodności płatniczej dostawca usług może odmówić zawarcia umowy lub zawrzeć ją na warunkach mniej korzystnych dla użytkownika końcowego. W ust. 5 zawarto wyłączenie stosowania ust. 3 i 4 względem umów pre paid. Z uwagi na specyfikę usług przedpłaconych dostawca usług nie ponosi ryzyka związanego z niezapłaceniem przez abonenta za świadczone usługi, tak jak w przypadku usług płatnych okresowo po wykonaniu usługi.

Art. 263 - umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego

Artykuł 263 przewiduje możliwość zawarcia umowy z użytkownikiem końcowym wyłącznie o realizację przyłącza telekomunikacyjnego do publicznej sieci telekomunikacyjnej. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego nie stanowi umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych i zgodnie z ust. 4 nie obejmuje zapewnienia telekomunikacyjnych urządzeń końcowych. Zgodnie z ust. 2 dostawca usług telekomunikacyjnych na żądanie konsumenta rozkłada na raty opłatę za realizację przyłącza telekomunikacyjnego. W ust. 3 wskazane zostały niezbędne elementy umowy. W przypadku braku realizacji przyłącza telekomunikacyjnego w terminie określonym w umowie, użytkownik końcowy jest uprawniony do wypowiedzenia umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego oraz związanej z nią umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do sieci (ust. 6). W razie braku odrębnego uregulowania w umowie, w przypadku skorzystania z prawa do wypowiedzenia umowy, o którym mowa powyżej, dostawcy usług nie przysługuje określona w umowie opłata przyłączeniowa, a uiszczona do dnia wypowiedzenia umowy część opłaty przyłączeniowej podlega zwrotowi użytkownikowi końcowemu, chyba że przyłączy zostanie doprowadzone w bezpośrednie sąsiedztwo lokalizacji użytkownika końcowego (zapewnia to równowagę zaspokojenia interesów ekonomicznych przedsiębiorcy i użytkownika). Warunki świadczenia usług w zakresie realizacji przyłącza telekomunikacyjnego publikowane są na stronie internetowej dostawcy usług. Możliwość zawarcia umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego wynika również z obowiązujących przepisów Pt.

Art. 264 - publikacja informacji o warunkach usług

Artykuł 264 dotyczy obowiązku publikowania przez dostawcę usługi dostępu do internetu lub publicznie dostępnej usługi komunikacji interpersonalnej aktualnych informacji dotyczących świadczonych przez te podmioty usług. Przepis ten stanowi implementację art. 103 ust. 1 EKŁE. Informacje o warunkach świadczenia usług powinny obejmować katalog wskazany w przedmiotowym przepisie i powinny być publikowane w jasny, zrozumiały, nadający się do odczytu maszynowy sposób i w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z

niepełnosprawnościami. Dostęp do informacji o ofertach i usługach ma kluczowe znaczenie dla łatwego porównywania cen i innych warunków świadczenia usług oferowanych na rynku.

Art. 265 - okres obowiązywania umowy

Artykuł 265 w ust. 1 wskazuje maksymalny okres obowiązywania umowy zawieranej z konsumentem. Przepis ten stanowi implementację art. 105 ust. 1 EKŁE. Termin 24 miesięcy dotyczy usług telekomunikacyjnych innych niż usługi transmisji używane do świadczenia usług maszyna-maszyna. Uprawnienie w zakresie maksymalnego terminu obowiązywania umowy obejmuje również mikroprzedsiębiorców, małych przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców oraz organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, chyba że podmioty te wyraźnie zgodziły się, aby przepisy te nie miały w całości lub w części zastosowania do nich.

Jednocześnie w ust. 2 wskazano, że dostawca usług jest obowiązany do umożliwienia użytkownikowi końcowemu zawarcia umowy na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

Art. 266 - automatyczne przedłużanie umowy

Artykuł 266 reguluje zasady automatycznego przedłużania umów i stanowi implementację art. 105 ust. 3 EKŁE. Dotychczas kwestia ta nie była przedmiotem regulacji zarówno krajowej, jak i unijnej. Przepisy z art. 266 dotyczą umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna.

W ust. 1 uregulowane zostały zasady i termin wypowiedzenia automatycznie przedłużonej umowy. Użytkownik końcowy może wypowiedzieć taką umowę z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia. W okresie wypowiedzenia abonent zobowiązany jest jedynie do ponoszenia opłat za świadczenie usług wynikających z umowy. Zastrzeżenie to ma chronić abonenta przed obciążaniem go karą umowną lub opłatami za uruchomienie dodatkowych usług, a także przed wyłączeniem usług, które miał zagwarantowane w dotychczasowej umowie.

Jednocześnie ust. 2 wprowadza ważny wymóg informacyjny wobec abonenta dotyczący zawiadomienia w sposób jasny i zrozumiały na trwałym nośniku, w terminie nie później niż 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta, o automatycznym przedłużeniu umowy, sposobach jej rozwiązania, a także najkorzystniejszych oferowanych przez siebie pakietach taryfowych. Przepis ten ma za zadanie umożliwić abonentowi świadome podjęcie decyzji czy nadal chce korzystać z usług dotychczasowego dostawcy, a jeśli nie, to rozpocząć odpowiednio wcześniej działania zmierzające do rozwiązania umowy.

Ustęp 3 wprowadza nowy obowiązek dla dostawców usług telekomunikacyjnych, innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług maszyna-maszyna, polegający na informowaniu, abonentów, których umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej uległa automatycznemu przedłużeniu na czas nieokreślony o najkorzystniejszych dla nich pakietach taryfowych. Przepis z art. 266 stanowi implementację art. 105 ust. 3 EKŁE.

Art. 267

W celu uzyskania informacji dotyczących alternatywnych taryf, jeżeli są one dostępne, abonent ma możliwość uzyskania połączenia głosowego z konsultantem dostawcy usług.

Art. 268 - odszkodowanie i zwrot kosztu urządzenia

Artykuł 268 dotyczy zakresu uprawnień dostawcy usług w przypadku wypowiedzenia umowy przed końcem okresu jej obowiązywania przez abonenta lub przez tego dostawcę z winy abonenta. W takiej sytuacji dostawca usług może dochodzić odszkodowania na podstawie

przepisów Pke. Odszkodowanie nie przysługuje w przypadku wypowiedzenia przez konsumenta umowy przed rozpoczęciem świadczenia usług, chyba że przedmiotem roszczenia jest telekomunikacyjne urządzenie końcowe oraz w przypadku przeniesienia numeru od dostawcy usług, który przejął zobowiązania dotychczasowego dostawcy usług, który ogłosił upadłość.

W ust. 3 wskazane zostało ograniczenie, co do wysokości odszkodowania jakie dostawca usług może mieć względem abonenta. Wysokość odszkodowania nie może przekroczyć:

1) połowy sumy pozostałych opłat abonamentowych albo w przypadku umowy, która nie przewiduje opłat abonamentowych, innych okresowych opłat, które abonent powinien rzeczywiście uiścić do czasu zakończenia umowy zawartej na czas określony

lub

2) wartości ulgi przyznanej abonentowi pomniejszonej o proporcjonalną jej wartość za okres od dnia zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania

– w zależności, od tego która z tych kwot jest niższa.

Przykład I:

umowa została zawarta na 24 miesiące, wartość usług objętych umową została określona przez dostawcę na kwotę 100 zł, a abonentowi została udzielona ulga przy zawarciu umowy (w tym ulga za zgodę marketingową, e-fakturę itd.) i w rezultacie abonent jest zobowiązany do uiszczania miesięcznych opłat abonamentowych w wysokości 20 zł.

Jeżeli abonent zdecyduje się rozwiązać umowę po upływie 14 miesięcy maksymalna wysokość roszczenia będzie obliczana w następujący sposób:

a. $\frac{1}{2} \times (10 \times 20) = 100 \text{ zł}$

lub

b. $24 \times 80 - 14 \times 80 = 800 \text{ zł}$

Zatem w powyższym przykładzie wartość roszczenia nie może przekroczyć 100 zł

Przykład II:

umowa została zawarta na 24 miesiące, wartość usług objętych umową została określona przez dostawcę na kwotę 100 zł, a abonentowi została udzielona ulga przy zawarciu umowy i w rezultacie abonent jest zobowiązany do uiszczania miesięcznych opłat abonamentowych w wysokości 80 zł.

Jeżeli abonent zdecyduje się rozwiązać umowę po upływie 14 miesięcy maksymalna wysokość roszczenia będzie obliczana w następujący sposób:

a. $\frac{1}{2} \times (10 \times 80) = 400 \text{ zł}$

lub

b. $24 \times 20 - 14 \times 20 = 480 - 280 = 200 \text{ zł}$

Zatem w powyższym przykładzie wartość roszczenia również nie może przekroczyć 200 zł.

Ustawa Pt w art. 57 ust. 6 przewidywała wprowadzić regułę limitującą wysokość ulgi jakiej może żądać dostawca usług, jednak przepisy te nie chroniły w sposób wystarczający interesów abonentów i zniechęcały ich do zmiany dostawcy usług.

Ustęp 4 odnosi się do sytuacji odmiennej niż określona w ust. 1 tj. takiej, w której abonent, na mocy przepisów, jest uprawniony do wypowiedzenia umowy bez konieczności zwrotu

odszkodowania tj. w przypadku: jednostronnej zmiany warunków umowy przez dostawcę usług z zastrzeżeniem art. 270 ust. 1, sytuacji automatycznego przedłużenia umowy lub występowania istotnych rozbieżności między wykonaniem umowy a jej postanowieniami, o który mowa w rozporządzeniu w sprawie otwartego internetu 2015/2120. W sytuacji, gdy abonent korzystając z uprawnienia do rozwiązania umowy chce zatrzymać telekomunikacyjne urządzenie końcowe wydane w ramach umowy, które zgodnie z umową przechodzi na własność abonenta, dostawca usług może żądać zapłaty części opłaty abonamentowej stanowiącej koszt urządzenia końcowego lub równowartości odszkodowania w wysokości, o której mowa w ust. 3 – w zależności od tego, która kwota będzie niższa. Taki sposób uregulowania zakresu roszczeń stanowi kompromis między ochroną uzasadnionych interesów abonentów oraz zapewnieniem dostawcy usług możliwości uzyskania proporcjonalnego zwrotu części kosztu urządzenia.

Jednocześnie ust. 5 wskazuje, że dostawca usług jest zobowiązany do bezpłatnego usunięcia ograniczeń w zakresie korzystania z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, takich jak blokada SIM lock w każdym wypadku, w którym abonent uregulował wszystkie opłaty za to urządzenie.

Przepis stanowi implementację art. 105 ust. 6 EKŁE.

Art. 269 - oferty wiązane

Artykuł 269 dotyczy kwestii dotąd nieregulowanych w Pt, obejmujących świadczenie usług w ramach ofert wiązanych tzw. ofert pakietowych. Przepisy z art. 269 stanowią implementację art. 107 EKŁE. Należy podkreślić, że projektowane przepisy regulują wyłącznie te oferty pakietowe, które obejmują co najmniej usługę dostępu do internetu lub publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej wykorzystującą numery. Umowa może obejmować poza powyżej wskazanymi usługami inne usługi komunikacji elektronicznej, linearne usługi medialne lub telekomunikacyjne urządzenie końcowe. Przedmiotowa regulacja obejmuje świadczenie usług w oparciu o oferty wiązane użytkownikom końcowym będącym konsumentami. Zakres obowiązków dostawcy usług i uprawnień konsumenta został określony poprzez odwołanie do przepisów dotyczących doręczania podsumowania warunków umowy, maksymalnego okresu obowiązywania umowy i jej rozwiązania oraz zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu. Wskazane przepisy mają zastosowanie do wszystkich usług objętych umową. W przypadku, gdy abonent zgodnie z art. 340 (rozbieżności między wykonaniem usług a umową) ma prawo do wypowiedzenia umowy w odniesieniu do którejkolwiek usługi wchodzących w skład pakietu, ma on również prawo do wypowiedzenia umowy w odniesieniu do wszystkich elementów pakietu.

W ust. 3 projektowane przepisy zawierają zastrzeżenie, że złożenie zamówienia na dodatkowe usługi lub urządzenia wydane w ramach umowy, które zgodnie z umową przechodzą na własność abonenta, co do zasady, nie może powodować wydłużenia pierwotnego okresu obowiązywania umowy, chyba że konsument wyrazi na to zgodę.

Przepisy z ust. 1 i 2 mają zastosowanie również do użytkowników końcowych będących mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, chyba że wyraźnie zgodzili się, aby te przepisy nie miały do nich zastosowania.

Art. 270 - zmiana warunków umowy

Artykuł 270 reguluje zasady i sposób informowania abonentów o dokonanych przez dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej zmianach warunków umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej oraz uprawnienia abonentów w przypadku braku

akceptacji wprowadzanych zmian. Projektowane przepisy stanowią implementację art. 105 ust. 4 EKŁE.

Ustęp 1 wskazuje okoliczności, w których abonent może wypowiedzieć umowę licząc się z konsekwencjami zapłaty odszkodowania za przedterminowe rozwiązanie umowy. Należą do nich przypadki zmian warunków umowy, które nie są wynikiem decyzji dostawcy usług – konieczność wprowadzenia zmian wynika bezpośrednio ze zmiany przepisów prawa, w szczególności ze zmiany stawek podatku od towarów i usług lub decyzji Prezesa UKE lub zaproponowane zmiany są wyłącznie na korzyść użytkowników końcowych lub mają charakter wyłącznie administracyjny, nie powodując negatywnych skutków dla abonentów. O zmianach dostawca usług informuje abonentów poprzez podanie do publicznej wiadomości treści proponowanych zmian, z wyprzedzeniem co najmniej jednego miesiąca przed wprowadzeniem ich w życie.

Ustęp 3 wskazuje na możliwość dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy z powodu innych okoliczności niż wskazane w ust. 1, na które podobnie jak w przypadku ust. 1 dostawca usług nie miał wpływu. Przykładem takich okoliczności może być stan pandemii, który może wymuszać wprowadzenie zmian w dotychczasowych warunkach świadczenia usług. Zasady informowania abonenta o zmianie warunków umowy w takim wypadku określa ust. 4. Forma informowania abonenta o zmianie warunków umowy, determinowana jest formą zawarcia umowy – obowiązki informacyjne powinny być realizowane w takiej samej formie w jakiej zawarta została umowa. Natomiast w przypadku abonenta usług przedpłaconych informacja o zmianie warunków umowy powinna być doręczona w sposób wskazany przez abonenta – na udostępniony, zgodnie z art. 253 ust. 3, adres korespondencyjny. Niezależnie od powyższego, zgodnie z art. 5, abonent może również złożyć żądanie doręczania treści zmian we wskazanej przez siebie formie tj. na adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub innego środka komunikacji elektronicznej, jeżeli dostawca umożliwia korzystanie z takiego środka. Jednocześnie dostawca usług jest obowiązany do publikowania treści zmian na swojej stronie internetowej. Powyższe obowiązki informacyjne powinny być realizowane na co najmniej miesiąc przed wprowadzeniem zmian w życie, chyba, że publikacja aktu prawnego, z którego wynika konieczność zmian następuje w terminie krótszym niż miesiąc przed jego wyjściem w życie lub taki okres wynika z decyzji Prezesa UKE. Wraz z informacją o planowanych zmianach abonent powinien otrzymać informację o prawie do wypowiedzenia umowy w przypadku braku akceptacji tych zmian. W przypadku skorzystania z tego prawa abonent nie jest zobowiązany do zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 268.

Przepisy ust. 6 i 7 precyzują dodatkowo, że zmiana danych identyfikujących lub kontaktowych przedsiębiorcy nie stanowi zmiany warunków umowy, zatem nie może być podstawą skorzystania z możliwości wypowiedzenia umowy bez konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 268 ust. 1.

Art. 271 - informacje publikowane przez Prezesa UKE

Artykuł 271 dotyczy publikowania przez Prezesa UKE, na swojej stronie, katalogu informacji istotnych z punktu widzenia użytkowników końcowych, dotyczących ich podstawowych praw i obowiązków. Publikacji podlegać będą informacje m.in. o: usłudze powszechnej, standardowych warunkach umów, sposobach ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych podczas korzystania z usług, sposobach pozasądowego rozwiązywania sporów między konsumentami a przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi. W ust. 2 przyznane zostało Prezesowi UKE uprawnienie do żądania przekazywania przez dostawców usług danych niezbędnych do opracowania ww. informacji. Jednocześnie na mocy ust. 3 Prezes UKE może zobligować dostawców usług do publikowania ww. informacji na ich stronach internetowych

lub w punktach obsługi klienta. Przepis ten pozostaje tożsamy z regulacjami wynikającymi z Pt.

Art. 272 - informacja o metodzie pomiaru prędkości usługi dostępu do internetu

Artykuł 272 przewiduje obowiązek informowania Prezesa UKE, na jego żądanie, o metodzie pomiaru prędkości usługi dostępu do internetu. Obowiązek ten dotyczy dostawców usług dostępu do internetu, którzy podają do publicznej wiadomości lub określają w umowie prędkość transmisji danych. Prezes UKE może w terminie 14 dni od dnia przekazania informacji o stosowanej przez dostawcę usługi metodzie pomiaru, zgłosić w formie decyzji sprzeciw co do tej metody, jeżeli uznał, że nie gwarantuje ona użytkownikom końcowym przejrzystych informacji o parametrach usługi lub nie zapewnia rzetelnego pomiaru. W decyzji tej Prezes UKE nakłada obowiązek stosowania określonej metody pomiaru prędkości transmisji danych. Brak sprzeciwu w ww. terminie uznawany jest za akceptację metody pomiaru. W przypadku nieprzekazania informacji o metodzie pomiaru Prezes UKE wydaje decyzję, w której nakłada na przedsiębiorcę obowiązek stosowania określonej metody pomiaru (ust. 6).

Na podstawie ust. 4 Prezes UKE jest uprawniony do przeprowadzania badania czy prędkość mierzona za pomocą metody, co do której Prezes UKE nie zgłosił sprzeciwu, nie jest mniejsza niż prędkość wynikająca z materiałów promocyjnych lub umów. Jeżeli w wyniku tego badania Prezes UKE ustali, że mierzona prędkość jest mniejsza niż deklarowana przez przedsiębiorcę, Prezes UKE nakłada w drodze decyzji obowiązek dostosowania tej prędkości, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (ust.5).

Przepisy te pozostają tożsame z regulacjami wynikającymi z ustawy Pt.

Art. 273 - niezależne narzędzie porównawcze

Artykuł 273 dotyczy nowego uprawnienia dla użytkowników końcowych w postaci możliwości korzystania z niezależnego narzędzia porównawczego. Artykuł ten stanowi implementację art. 103 ust. 2 i 3 EKŁE, który zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia na swoim terytorium, aby użytkownicy końcowi mieli swobodny dostęp do co najmniej jednego takiego narzędzi.

Narzędzie porównawcze ma umożliwiać porównanie warunków świadczenia usług dostępu do internetu oraz publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej, w zakresie ceny i jakości – czyli tych parametrów, które z punktu widzenia użytkownika końcowego są najważniejsze i decydujące przy wyborze oferty. Ustęp 2 precyzuje warunki jakie narzędzie porównawcze powinno spełniać. Narzędzie porównawcze powinno być m.in. funkcjonalnie niezależne od dostawców usług, stosować jasne i obiektywne kryteria porównania, zapewniać dokładne i aktualne informacje zapisane prostym i jednoznacznym językiem. Zgodnie z ust. 1 zadaniem Prezesa UKE będzie dokonywanie analizy czy użytkownicy końcowi mają dostęp do przynajmniej jednego narzędzia porównawczego, które spełnia określone ustawowo wymogi. W celu skutecznej realizacji powyższego obowiązku projektowane przepisy w ust. 3 przyznają Prezesowi UKE uprawnienie do żądania od podmiotu udostępniającego na rynku bezpłatne narzędzie służące do porównywania ofert przekazania informacji niezbędnych do oceny tego narzędzia. Wyniki analizy publikowane będą na stronie podmiotowej BIP UKE (ust. 4).

Art. 274

Projektowane przepisy w art. 274 przewidują możliwość wnioskowania przez dostawcę narzędzia porównawczego do Prezesa UKE o przyznanie prowadzonemu przez niego narzędziu certyfikatu Prezesa UKE. Procedura certyfikacji określana jest przez Prezesa UKE i publikowana w postaci regulaminu na jego stronie podmiotowej BIP. Jednocześnie ust. 3 stanowi, że dostawcy narzędzia porównawczego mogą, do celów udostępniania narzędzi

porównawczych, korzystać bezpłatnie z informacji publikowanych przez dostawców usług. Wymóg ten oznacza obowiązek udostępniania przez dostawców usług podmiotom prowadzącym narzędzia porównawcze danych niezbędnych do zasilenia narzędzia.

Art. 275

Zgodnie z art. 275 ust. 1 w sytuacji, gdy z przeprowadzonej analizy wynika, że brak jest rynkowych narzędzi umożliwiających porównanie ofert lub żadne z rynkowych narzędzi nie spełnia określonych ustawowo kryteriów, wówczas to Prezes UKE zapewnia narzędzie porównawcze w ramach prowadzonego przez siebie systemu teleinformatycznego. Projektowane przepisy w art. 275 ust. 2 wprowadzają obowiązek aktualizacji danych przekazanych do narzędzia porównawczego.

Z kolei ust. 3 precyzuje, których podmiotów dotyczył będzie obowiązek przekazywania danych, wskazując na kryterium osiągnięcia w poprzednim roku kalendarzowym przychodu z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w wysokości co najmniej 10 mln złotych. W przypadku dostawców usług, których przychód z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej nie przekroczył 10 milionów złotych przekazanie danych do narzędzia porównawczego będzie fakultatywne.

Jednocześnie każda zmiana przychodu skutkująca aktualizacją ww. obowiązku obliguje dostawcę do przekazania danych w terminie do dnia 31 marca. Obowiązek dostawcy obejmuje przekazanie aktualnych i kompletnych danych o cenie i jakości dotyczących wszystkich oferowanych przez siebie usług dostępu do internetu oraz publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej oraz ich aktualizację najpóźniej w dniu wejścia w życie zmiany tych danych. Dostawcy usług, którzy dotychczas przekazywali dane do narzędzia porównawczego, czy to w związku z ciążącym na nich obowiązkiem czy też dobrowolnie, a których przychód w poprzednim roku nie przekroczył 10 mln złotych mogą wnioskować o usunięcie swoich danych z narzędzia porównawczego (ust. 5).

Dane przekazywane będą na elektroniczną skrzynkę podawczą Prezesa UKE, przy użyciu formularza elektronicznego, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym.

Prezes UKE poinformuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie elektronicznym, pod którym udostępniony jest ten formularz. Określi również wzór przekazywanych informacji, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Uruchomienie narzędzia porównawczego poprzedza obwieszczenie Prezesa UKE, a dostawcy usług objęci obowiązkiem dostarczenia danych do narzędzia porównawczego przekazują te dane w terminie 3 miesięcy od obwieszczenia.

Brak realizacji obowiązku w zakresie przekazania danych lub ich aktualizacji w ustawowym terminie podlega karze.

Art. 276 - informowanie o jakości świadczonych usług

Artykuł 276 dotyczy publikowania informacji na temat jakości usług i stanowi implementację art. 104 EKŁE. Informacje o jakości usług mają istotne znaczenie dla użytkowników końcowych, którzy dokonując wyboru usługi i jej dostawcy kierują się m.in. informacjami o jakości usługi. Celem przedmiotowego przepisu jest przyznanie Prezesowi UKE uprawnienia do nakładania wymogu publikacji informacji o jakości usług, jeżeli informacje takie nie są dostępne dla użytkowników końcowych. Zakres podmiotowy przepisu obejmuje dostawców usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej, którzy kontrolują co najmniej kilka elementów sieci czy to bezpośrednio czy w sposób pośredni w

oparcium o stosowną umowę o gwarantowanym poziomie jakości usług. Zgodnie z ust. 3 obowiązek publikacji informacji na temat jakości nakłada Prezes UKE, w drodze decyzji, w której określa termin publikacji informacji. W odniesieniu do usług komunikacji interpersonalnej, których jakość zależy od czynników zewnętrznych np. stosowanej kontroli transmisji sygnału Prezes UKE może w decyzji zobowiązać dostawcę usług do informowania konsumenta o wpływie czynników zewnętrznych na jakość świadczonych przez niego usług (ust. 2). Jednocześnie Prezes UKE może zażądać przekazania, przed opublikowaniem, informacji podlegających publikacji na podstawie decyzji (ust. 3 pkt 2). W ust. 4 przewidziana została fakultatywna delegacja ustawowa dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do wydania rozporządzenia określającego wskaźniki jakości, metody pomiaru oraz treść, formę i sposób publikowania informacji o jakości usług.

Art. 277 - narzędzie monitorowania wykorzystania usług

Artykuł 277 stanowi implementację art. 102 ust. 5 EKŁE dotyczącego zapewniania konsumentom narzędzia monitorowania i kontrolowania wykorzystania usług obejmującego dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie. Zakres podmiotowy przepisu obejmuje dostawców usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej, które są rozliczane w oparciu o czas albo ilość zużytych danych lub jednostek taryfikacyjnych. Dostawca ww. usług obowiązany jest zapewnić konsumentowi narzędzie monitorujące poziom wykorzystania usług oraz powiadamiać go przed osiągnięciem limitu zużycia usługi w ramach wybranego przez niego pakietu taryfowego i po całkowitym osiągnięciu określonych pułapów zużycia (ust. 2). Uprawnienie z art. 277 znajduje zastosowanie również do mikroprzedsiębiorców, małych przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych w rozumieniu art. 3 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Dotychczasowe przepisy Pt przewidywały zbliżony obowiązek dostawcy usług w postaci informowania abonenta o przekroczeniu limitu transmisji danych w ramach wykupionego pakietu.

W ustępie 2 wskazuje się wyjątek od naliczania zużycia danych przy korzystaniu z usługi dostępu do internetu w sieci ruchomej. Wyjątek ten dotyczy dostępu do stron internetowych jednostek sektora finansów publicznych. Minister właściwy do spraw informatyzacji jest uprawniony do publikowania wykazu takich stron. Zmiana w zasadach świadczenia usług wynikająca ze zmian w wykazie stron, które nie są rozliczane w ramach pakietów taryfowych nie jest zmianą warunków umowy, stąd dostawca usług nie jest zobowiązany do wypełniania wymogów informacyjnych związanych z informowaniem abonentów.

Art. 278 - usługi dodatkowe dla abonentów

Artykuł 278 dotyczy świadczenia abonentom usług spisu abonentów i biura numerów. Zgodnie z ust. 1 dostawca publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej może udostępniać swoim abonentom spis abonentów z obszaru strefy numeracyjnej, w której znajduje się zakończenie sieci abonenta. Ustęp 2 przedmiotowego przepisu dotyczy świadczenia usługi informacji o numerach. Mając na uwadze fakt, że EKŁE, w porównaniu do dotychczasowego pakietu dyrektyw, nie przewiduje już w ramach usługi powszechnej obowiązku świadczenia usługi ogólnokrajowej informacji o numerach telefonicznych oraz usługi ogólnokrajowego spisu abonentów oraz mając na uwadze coraz mniejsze zainteresowanie korzystaniem z tych usług, nie jest zasadne utrzymywanie obowiązków oferowania ww. usług. Dostawca usług będzie mógł zdecydować czy chce oferować te usługi. Dotychczas na gruncie Pt dostawca usług telefonicznych świadczonych w sieci stacjonarnej miał obowiązek udostępniania swoim abonentom spisu abonentów oraz informacji o numerach telefonicznych.

Art. 279

Artykuł 279 dotyczy obowiązku udostępniania przez dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej innym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym danych niezbędnych dla celów prowadzenia spisów abonentów i informacji o numerach. Udostępnianie danych ma się odbywać z uwzględnieniem przepisów dotyczących umowy o połączeniu sieci, trybu postępowania prowadzącego do ustalenia warunków współpracy w przypadku braku porozumienia między stronami oraz z poszanowaniem przepisów o ochronie danych osobowych.

Art. 280 - zmiana numeru, przeniesienie numeru do innej lokalizacji, przeniesienie numeru w związku ze zmianą dostawcy usług

Artykuł 280 przewiduje uprawnienie abonenta do zmiany przydzielonego numeru w przypadku, gdy dalsze korzystanie z dotychczasowego numeru jest dla niego uciążliwe. Przedmiotowe uprawnienie przysługuje abonentowi, któremu w ramach umowy przydzielony został numer. Szczegółowe warunki korzystania z tego uprawnienia uregulowane są w rozporządzeniu przewidzianym w art. 290. Uprawnienie to podobnie jak uprawnienia w zakresie przeniesienia numeru występują również na gruncie Pt.

Art. 281

Artykuł 281 reguluje kwestię przeniesienia numeru do nowej lokalizacji w związku ze zmianą przez abonenta miejsca zamieszkania, siedziby lub miejsca wykonywania działalności. Uprawnienie do przeniesienia numeru obejmuje w takim przypadku przeniesienie numeru w ramach istniejącej sieci tego samego operatora na obszarze całego kraju w przypadku numerów niegeograficznych, a w przypadku numerów geograficznych na obszarze o tym samym wskaźniku obszaru geograficznego.

Art. 282

Artykuł 282 dotyczy uprawnienia do zachowania numeru w przypadku zmiany dostawcy publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej i stanowi implementację art. 106 ust. 2 EKŁE. Przeniesienie numeru może nastąpić do istniejącej sieci operatora na obszarze geograficznym – w przypadku numerów geograficznych, a w przypadku numerów niegeograficznych – na terenie całego kraju. Uprawnienie to nie obejmuje przenoszenia numerów między sieciami stacjonarnymi i ruchomymi (ust. 3).

Zgodnie z ust. 2 abonent zachowuje prawo do przeniesienia numeru przez okres nie krótszy niż 1 miesiąc od daty rozwiązania umowy lub doręczenia informacji o przejęciu przez innego dostawcę usług zobowiązań dostawcy usług, któremu Prezes UKE cofnął przydział zasobów numeracji. Jest to nowe uprawnienie wynikające z art. 106 ust. 3 EKŁE.

Abonent żądając przeniesienia numeru może wypowiedzieć umowę z dotychczasowym dostawcą bez zachowania terminów wypowiedzenia określonych w umowie, jednak w takim przypadku dostawcy usług przysługuje odszkodowanie, o którym mowa w art. 268 ust. 1 powiększone o opłatę w wysokości nieprzekraczającej opłaty abonamentowej za okres wypowiedzenia, nie wyższej jednak niż opłata abonamentowa za jeden okres rozliczeniowy. W przypadku skorzystania przez abonenta z uprawnienia do przeniesienia numeru rozwiązanie umowy następuje pod warunkiem zawieszającym tj. umowa nie ulga rozwiązaniu, a usługi są nadal świadczone przez dotychczasowego dostawcę usług do czasu rozpoczęcia świadczenia usług przez nowego dostawcę usług. Jednocześnie przepisy przewidują ograniczenie skutku zawieszającego w czasie – nie dłużej niż przez jeden miesiąc od dnia, w którym nastąpić miało przeniesienie numeru. Świadczenie usług przez dotychczasowego dostawcę usług odbywa się na dotychczasowych warunkach zarówno w odniesieniu do zakresu usług oraz ich cen.

Zgodnie z ust. 6 proces przenoszenia numerów w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu PLI CBD. W ramach PLI CBD Prezes UKE prowadzi Bazę numerów przeniesionych. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, który posiada przydział numeracji z Planu Numeracji Krajowej lub któremu udostępniono taką numerację na podstawie umowy ma obowiązek połączenia sieci z PLI CBD i aktualizacji danych dostępnych w bazie. Za przeniesienie numeru nie pobiera się opłat od abonenta (ust. 6).

Art. 283

Artykuł 283 w ust. 1 reguluje kwestię maksymalnego terminu przeniesienia numeru, stanowiąc implementację art. 106 ust. 5 EKŁE. Przeniesienie numeru powinno nastąpić w terminie nie dłuższym niż 1 dzień roboczy od dnia wskazanego w umowie jako dzień rozpoczęcia świadczenia usług przez nowego dostawcę. Ustęp 2 przedmiotowego artykułu wprowadza nową regulację, dotyczącą przypadku nieskutecznego zakończenia procesu przeniesienia numeru. W sytuacji, gdy wnioskowane przez abonenta przeniesienie numeru nie doszło do skutku, dotychczasowy dostawca ma obowiązek świadczyć usługi na dotychczasowych warunkach, do czasu skutecznego przeniesienia numeru. Wznowienie świadczenia usług powinno nastąpić w terminie maksymalnie 1 dnia roboczego od dnia wskazanego w umowie jako termin rozpoczęcia świadczenia usług. Celem tego przepisu jest zagwarantowanie abonentowi ciągłości dostępu do usługi.

W art. 283 ust. 3 wskazane jest uprawnienie abonenta do otrzymania odszkodowania od dotychczasowego dostawcy usług w przypadku, gdy nie został dotrzymany termin przeniesienia numeru lub wznowienia świadczenia usługi. Odszkodowanie w takich wypadkach wynosi $\frac{1}{4}$ sumy opłat miesięcznych liczonych według rachunków z ostatnich 3 miesięcy lub $\frac{1}{4}$ sumy wartości doładowań konta w przypadku usług przedpłaconych. W przypadku gdy naruszenie terminu przeniesienia numeru nastąpiło z przyczyn nieleżących po stronie dotychczasowego dostawcy abonentowi przysługuje zwrot od podmiotu, z winy którego nastąpiło opóźnienie (ust. 4). Ustęp 5 odnosi się do uprawnienia do uzyskania od nowego dostawcy usług odszkodowania w przypadku przeniesienia numeru bez zgody abonenta. Wysokość odszkodowania wynosi $\frac{1}{2}$ średniej opłaty miesięcznej liczonej według rachunków z ostatnich 3 okresów rozliczeniowych, a w przypadku usług przedpłaconych - w wysokości $\frac{1}{2}$ sumy wartości doładowań konta z ostatnich 3 miesięcy. Ustęp 6 wskazuje daty graniczne, które należy uwzględnić przy obliczaniu kwoty odszkodowania tj. dzień przeniesienia numeru lub dzień przeniesienia numeru z powrotem do dotychczasowego dostawcy usług albo uzyskania zgody abonenta na świadczenie usług przez nowego dostawcę – w przypadku przeniesienia numeru bez zgody abonenta.

Art. 284

Artykuł 284 wprowadza nowe uprawnienie dla abonentów korzystających z usług przedpłaconych w postaci możliwości otrzymania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań w przypadku rozwiązania umowy, w tym zmiany dostawcy usług. Przepis ten w zakresie zwrotu środków w przypadku zmiany dostawcy usług stanowi implementację art. 106 ust. 6 EKŁE. Zwrot środków może podlegać opłacie tylko jeżeli wynika to z umowy. Opłata taka powinna być proporcjonalna i współmierna do kosztów zwrotu i jest potrącana ze środków podlegających zwrotowi. Zgodnie z ust. 3. abonent dokonuje wyboru sposobu uzyskania zwrotu spośród form dostępnych u danego dostawcy usług. Jednocześnie dostawca usług zobowiązany jest do umożliwienia abonentowi uzyskania zwrotu na konto bankowe abonenta. Ustęp 4 limituje możliwość uzyskania zwrotu środków wskazując, że uprawnienie to wygasa po upływie roku od rozwiązania umowy o świadczenie usług.

Art. 285

Artykuł 285 dotyczy uprawnienia abonenta, który korzysta z dostępu do sieci operatora o znaczącej pozycji rynkowej, do wyboru dostawcy usług. Wybór dostawcy może nastąpić każdorazowo przez wybranie numeru dostępu dostawcy usług (NDS) lub przez stałe zlecenie preselekcji (zlecenie kierowania połączeń do wybranego dostawcy usług). W ust. 2 wskazuje się, że dokonanie wyboru dostawcy usług, skutkujące zmianą dostawcy usług, nie może wiązać się z możliwością występowania przez dostawców usług z roszczeniami wobec abonenta. Co do zasady prawo wyboru dotyczy usług świadczonych w publicznych stacjonarnych sieciach, jednak wyjątkowo przepisy ust. 3 przypisują Prezesowi UKE możliwość rozciągnięcia tego uprawnienia na usługi świadczone w sieciach ruchomych. Obowiązek w powyższym zakresie może, w drodze decyzji, zostać nałożony na operatora wyznaczonego o znaczącej pozycji na rynku.

Art. 286

Artykuł 286 dotyczy nowych uprawnień abonentów związanych ze zmianą dostawcy usługi internetu i stanowi implementację art. 106 ust. 1 EKŁE. Dotychczasowe przepisy regulowały jedynie przypadek zmiany numeru i przeniesienia numeru do innej lokalizacji lub do innej sieci w związku ze zmianą dostawcy usług głosowych. Mając na uwadze konieczność zagwarantowania ochrony praw abonentów usług dostępu do internetu wprowadza się nowe obowiązki względem dotychczasowego i nowego dostawcy usługi dostępu do internetu. W ustępie 1 wskazane jest uprawnienie abonenta do zachowania ciągłości usługi, za wyjątkiem sytuacji, gdy byłoby to technicznie niemożliwe do zrealizowania. Obowiązkiem nowego dostawcy jest rozpoczęcie świadczenia usługi w uzgodnionym z abonentem terminie, jednak nie później niż w ciągu 1 dnia roboczego od dnia zakończenia umowy z dotychczasowym dostawcą usługi dostępu do internetu. Nowy dostawca usług potwierdza niezwłocznie rozpoczęcie świadczenia usługi na trwałym nośniku. Jest to istotny wymóg z uwagi na uprawnienie abonenta do otrzymania odszkodowania za zaistniałą zwłokę w przeniesieniu usługi. W ust. 3 przewidziana została sytuacja, gdy zmiana dostawcy nie doszła do skutku. W takim przypadku, bez względu na przyczynę, leżącą u podstaw nieskutecznej zmiany dostawcy usług dotychczasowy dostawca usług ma obowiązek świadczyć usługę na dotychczasowych warunkach do czasu rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usług. Jednocześnie mając na uwadze fakt, że na skuteczność procesu zmiany dostawcy usług ma wpływ zarówno dotychczasowy jak i nowy dostawca usług w ust. 4 wskazany został wymóg współpracy tych podmiotów w postaci obowiązku zagwarantowania odpowiednich warunków technicznych i organizacyjnych dla realizacji procesu. Przepis ten uwzględnia sytuacje, w których odpowiedzialność za nieskuteczność procesu można przypisać zarówno dotychczasowemu, jak i nowemu dostawcy usług.

W ustępie 5 przewidziane zostało uprawnienie abonenta rozwiązującego umowę o świadczenie usługi dostępu do internetu do zachowania, na jego żądanie, dostępu przez okres 6 miesięcy do poczty elektronicznej zapewnianej przez dotychczasowego dostawcę usług dostępu do internetu. Uprawnienie to dotyczy sytuacji, gdy abonent korzysta z poczty elektronicznej, której adres związany jest z nazwą handlową lub znakiem towarowym tego dostawcy usług.

Ustęp 6 precyzuje, że za czynności związane z realizacją uprawnienia do zachowania ciągłości usługi dostępu do internetu nie pobiera się opłat od abonenta.

Zgodnie z ust. 7 wymiana informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu w zakresie realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości usługi dostępu do internetu odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu teleinformatycznego wymiany komunikatów pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu na potrzeby realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości usługi dostępu do internetu.

Art. 287

Artykuł 287 przewiduje obowiązki dotychczasowego i nowego dostawcy usług telekomunikacyjnych oraz operatora sieci, w zakresie zapewnienia możliwości realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu. Obowiązki te obejmują stworzenie odpowiednich warunków organizacyjnych i technicznych, a jeżeli możliwości takie istnieją – zapewnienie ich praktycznej realizacji. Na wniosek dostawcy usługi dostępu do internetu albo operatora, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE może, w drodze decyzji, zawiesić na czas określony realizację lub ograniczyć zakres realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości usługi, jeżeli techniczne możliwości sieci wnioskodawcy nie pozwalają na realizację uprawnienia w całości lub części. Prezes UKE określa w decyzji również harmonogram przystosowania sieci do realizacji uprawnienia objętego wnioskiem.

Art. 288

Artykuł 288 przewiduje utworzenie i prowadzenie przez Prezesa UKE systemu teleinformatycznego wymiany komunikatów pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu na potrzeby realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu. W związku z zarządzaniem systemem Prezes UKE jest uprawniony do przetwarzania zgromadzonych w nim informacji i danych w celach związanych z zapewnieniem funkcjonalności systemu. Prezes UKE zapewnia przystępność systemu poprzez udostępnienie interfejsu dostępu. Ustęp 4 przewiduje delegację ustawową dla Rady Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia, organizacji i funkcjonowania systemu oraz sposób wymiany informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu w zakresie obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usług w związku ze zmianą dostawcy usługi dostępu do internetu.

Art. 289

W art. 289 wskazane zostały uprawnienia abonenta w zakresie otrzymania odszkodowania w przypadku, gdy nie doszło do zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu. Ustęp 1 dotyczy przypadku, kiedy nie doszło do zmiany dostawcy usług z przyczyn leżących po stronie dotychczasowego dostawcy, natomiast ust. 2 przypadku gdy wina leży po stronie nowego dostawcy usług. Dodatkowo w ust. 3 przewidziane zostało prawo do uzyskania odszkodowania, w przypadku, gdy dotychczasowy dostawca nie wznowił świadczenia usług zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 286 ust. 3, a w konsekwencji abonent doświadczył przerwy w dostępie do usługi dłuższej niż 1 dzień roboczy. W powyższych przypadkach abonentowi przysługuje jednorazowe odszkodowanie za każdy dzień zwłoki w wysokości 1/4 sumy opłat miesięcznych za wszystkie świadczone przez tego dostawcę usługi komunikacji elektronicznej liczonej według rachunków z ostatnich trzech okresów rozliczeniowych. Ustęp 4 precyzuje zasady obliczania kwoty odszkodowania wskazując termin końcowy i początkowy okresu, za który odszkodowanie przysługuje.

Art. 290

Artykuł 290 zawiera delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do wydania rozporządzenia określającego warunki korzystania z uprawnień, o których mowa w art. 280-283 i art. 285-286 i 289, uwzględniając dostępność publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, możliwości techniczne publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz istniejące zasoby numeracji.

Art. 291

Artykuł 291 dotyczy obowiązków w zakresie tworzenia warunków do realizacji uprawnień abonenckich związanych ze zmianą numeru, przeniesieniem numeru do innej lokalizacji lub do innego dostawcy usług oraz zmianą dostawcy internetu. Na wniosek dostawcy usług lub operatora Prezes UKE zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji uprawnienia, jeżeli

nie pozwalają na to możliwości techniczne. W takim wypadku Prezes UKE w decyzji określa harmonogram przystosowania sieci do realizacji uprawnień (ust. 2). Jednocześnie w związku z wprowadzeniem do Pke narzędzi służących do przeciwdziałania nadużyciom telekomunikacyjnym należy wprowadzić odpowiednie przepisy zawieszające realizację lub ograniczające zakres realizacji uprawnień, o którym mowa w art. 281-285 dostawcom oraz operatorom, którzy uporczywie w sposób wadliwy lub niezgodnie z wolą abonenta realizują proces przeniesienia numeru. Zawieszenie lub ograniczenie uprawnień pozostaje bez wpływu na procesy przeniesienia numeru w których dany dostawca jest dawcą.

Art. 292 - 293

Artykuł 292 zapewnia użytkownikom usług w publicznych sieci telekomunikacyjnych możliwość wybierania wieloczęstotliwościowego DTMF. W art. 293 określony zostały obowiązek zapewnienia przez operatorów publicznych sieci telekomunikacyjnych przekazywania danych i sygnałów w celu zapewnienia prezentacji linii wywołującej i wybierania wieloczęstotliwościowego DTMF pomiędzy sieciami państw członkowskich.

Art. 294 - lokalizacja wywołań alarmowych

W art. 294 zamieszczono przepisy regulujące sprawy zapewnienia centrom powiadamiania ratunkowego informacji o lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego. Ustęp 1 definiuje informację o lokalizacji zakończenia sieci w zależności od jej rodzaju. W przypadku stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej jest to adres zainstalowania zakończenia sieci, natomiast dla publicznych sieci ruchomych jest to geograficzne położenie urządzenia końcowego ustalane w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnej oraz w celu zwiększenia dokładności lokalizacji o dane pochodzące z urządzenia końcowego, jeżeli zapewnia ono taką możliwość. Informacja o lokalizacji pochodząca z sieci, zgodnie z ust. 2, powinna być przekazywana przez operatorów do systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od przedsiębiorców telekomunikacyjnych (PLI CBD). Natomiast dane o lokalizacji pochodzące z urządzenia końcowego, zgodnie z ust. 3, powinny być przekazywane do systemu powiadamiania ratunkowego. Istotną zmianą względem przepisów Pt jest uwzględnienie kodeksowego wymogu zapewnienia lokalizacji osoby wykonującej zgłoszenie alarmowe nie tylko tak jak dotychczas w oparciu o sieć, ale również w oparciu o dane z urządzenia końcowego.

W ustępie 4 zawarta została delegacja do wydania przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, rozporządzenia zawierającego szczegółowe wymagania dotyczące dokładności i niezawodności informacji o lokalizacji urządzenia końcowego dla sieci ruchomych, mając na uwadze potrzebę dokładnego lokalizowania dla efektywnego niesienia pomocy przez służby ratunkowe.

Art. 295

Artykuł 295 określa wymagania jakie nałożono na operatorów publicznych sieci telekomunikacyjnych w związku z obowiązkiem zapewnienia informacji o lokalizacji przy powiadomieniach alarmowych. W przypadku operatorów sieci ruchomych są to dane lokalizacyjne udostępniane w czasie rzeczywistym, a dla operatorów sieci stacjonarnych - w trybie wsadowym. W ust. 2 wskazano pozostałe informacje obok lokalizacyjnych, które operatorzy są zobowiązani przekazać do omawianego systemu w celu zapewnienia jego prawidłowego funkcjonowania. Ustęp 3 reguluje sprawy przekazywania informacji lokalizacyjnych do systemu powiadamiania ratunkowego, a w ust. 5 określony został 24 - godzinny termin aktualizacji danych, o których mowa w ust. 2 w przypadku pojawienia się zmian.

Ustęp 6 zawiera delegację ustawową do wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia w sprawie systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Rozporządzenie określa organizację i funkcjonowanie systemu oraz warunki dla gromadzenia danych związanych z powiadomieniami alarmowymi i udostępnianiem tych danych centrům powiadamiania ratunkowego, a także gromadzonych w celu wsparcia obsługi przenoszenia numerów.

Ustęp 7 zawiera delegację ustawową do wydania przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej rozporządzenia w sprawie organizacji i funkcjonowania centralnego punktu sieci teleinformatycznej obsługującej po stronie służb system powiadamiania ratunkowego.

W sytuacji powiadomień alarmowych zgodnie z art. 295 ust. 8 przetwarzanie danych, o których mowa w ust. 2 nie wymaga zgody abonenta.

Art. 296 - dostęp do usług

Przepisy art. 296 nakazują operatorom publicznej sieci telekomunikacyjnej zapewnienie użytkownikom własnej sieci oraz użytkownikom z innych państw członkowskich możliwość dostępu do wszystkich numerów w UE, w tym do międzynarodowej sieci bezpłatnych numerów komunikacji głosowej niezależnie od stosowanej technologii i urzędzeń oraz możliwość dostępu do usług wykorzystujących numery niegeograficzne. Obowiązek ten jest uzależniony od przesłanek technicznej i ekonomicznej wykonalności. W ust. 2 zawarte zostało wyłączenie ww. obowiązku obejmujące sytuację, gdy abonent zdecydował się ograniczyć połączenia przychodzące z poszczególnych obszarów geograficznych. Obowiązek z ust. 1 nie ma charakteru bezwzględny, gdyż na wniosek operatora Prezesa UKE może zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji obowiązków z uwagi na ograniczenia techniczne lub ekonomiczne po stronie operatora. Prezes UKE określi harmonogram przystosowania sieci wnioskodawcy do realizacji obowiązku objętego wnioskiem. Powyższe obowiązki przewidziane były również na gruncie Pt.

Art. 297 - dostęp dla osób z niepełnosprawnościami

Artykuł 297 reguluje kwestię warunków dostępu osób z niepełnosprawnościami do usług komunikacji elektronicznej. Podstawowa zmiana względem dotychczasowych przepisów polega na rozszerzeniu zakresu podmiotowego adresatów obowiązków związanych z zapewnieniem dostępności osobom z niepełnosprawnościami na poziomie równoważnym dostępowi do usług z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych. Dotychczas obowiązki te adresowane były do dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych, zgodnie z projektowaną ustawą obowiązki te obejmą wszystkich dostawców usług komunikacji elektronicznej, co odpowiada wymogom z art. 111 EKŁE.

Szczegółowe wymagania i zakres udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami określać będzie akt wykonawczy wydany na podstawie upoważnienia ustawowego z ust. 3.

W ust. 2 przewidziany jest obowiązek Prezesa UKE publikowania na swojej stronie podmiotowej BIP informacji o normach i specyfikacjach publikowanych przez Komisję Europejską w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, dotyczących udogodnień dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami. Obowiązek ten zastępuje dotychczasowy obowiązek Prezesa UKE dotyczący publikowania informacji o urządzeniach końcowych przystosowanych do wykorzystywania przez osoby z niepełnosprawnościami. Większość dostępnych na rynku urzędzeń końcowych typu smartfon jest dostosowanych dla użytkowników z niepełnosprawnościami, gdyż umożliwia indywidualne zmiany ustawień oprogramowania w zakresie dostępności, stąd dotychczasowy obowiązek stał się bezprzedmiotowy.

Art. 298 - usługi z dodatkowym świadczeniem

Artykuł 298 wskazuje obowiązki jakie ciążyą na dostawcy usługi z dodatkowym świadczeniem. Usługa ta została zdefiniowana w art. 2 pkt 80. Jest to usługa telekomunikacyjna wzbogacona o dodatkowe świadczenie, które może być realizowane przez dostawcę usługi telekomunikacyjnej lub inny podmiot organizacyjnie i funkcjonalnie niezależny od tego dostawcy, niekoniecznie będący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Dostawcą usługi z dodatkowym świadczeniem jest przedsiębiorca telekomunikacyjny, który świadczy abonentowi tę usługę i ją rozlicza. Usługa z dodatkowym świadczeniem jest świadczona na podstawie umowy zawartej w drodze czynności faktycznych. Dotychczas ustawa Pt posługiwała się pojęciem usługi o podwyższonej opłacie, jednak pojęcie to nie oddaje w pełni istoty tego rodzaju usług, których cechą charakterystyczną jest świadczenie dodatkowe, nie zaś wyższa, względem standardowych usług telekomunikacyjnych, opłata. Na rynku są bowiem dostępne usługi, które choć oferują dodatkowe świadczenie to nie ma ono odzwierciedlenia w cenie końcowej usługi. W związku z tym celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych i praktycznych zasadne jest dokonanie powyżej opisanej zmiany definicyjnej.

W ust. 1 wskazany został obowiązek informacyjny względem abonentów dotyczący bezpośredniego przekazywania informacji o usłudze z dodatkowym świadczeniem. W przypadku gdy informacja o numerze usługi jest przekazywana bezpośrednio abonentom, dostawca jest zobowiązany podać również cenę za jednostkę rozliczeniową albo cenę za połączenie (w przypadku usług rozlicznych za całe połączenie) ze wskazaniem ceny brutto oraz nazwę podmiotu realizującego świadczenie dodatkowe. Informacja o cenie jest kluczowa z punktu widzenia abonenta ponieważ usługi z dodatkowym świadczeniem nie są rozliczane w oparciu o cennik usług telekomunikacyjnych obejmujący typowe usługi transmisyjne takie jak połączenie głosowe, SMS czy MMS. Z kolei informacja o nazwie podmiotu realizującego świadczenie dodatkowe jest istotna dla abonenta w przypadku nieprawidłowości w świadczeniu usługi i składania reklamacji. Również w przypadku podawania informacji o usłudze z dodatkowym świadczeniem do publicznej wiadomości jej dostawca zobowiązany jest do podawania obok numeru usługi informacji o cenie i nazwie podmiotu realizującego świadczenie dodatkowe (ust. 3). W przypadku podawania informacji o usłudze o z dodatkowym świadczeniem do publicznej wiadomości w sposób graficzny projektowana ustawa w ust. 4 przewiduje dodatkowe wymagania dotyczące informacji o cenie odnoszące się do tła takiej informacji, rozmiaru czcionki i czasu jej prezentacji. Celem powyższych wymogów dotyczących wizualnej prezentacji informacji jest zapewnienie abonentowi jasnej i czytelnej informacji o kosztach korzystania z usługi. Dodatkowe wymogi informacyjne zawarte zostały w ust. 5 dotyczącym informowania o cenie każdorazowo przed rozpoczęciem naliczania opłaty oraz w przypadku zmiany ceny w trakcie trwającego połączenia głosowego.

Projektowane przepisy w art. 299 wprowadzają dodatkowe wymagania względem dostawcy usług z dodatkowym świadczeniem świadczonych w sposób powtarzalny na podstawie uprzedniego oświadczenia woli abonenta, czyli tzw. subskrypcji. Obok informacji wymaganych na podstawie ust. 1 dostawca usług ma obowiązek podać w sposób przejrzysty i czytelny informację o zasadach korzystania z usługi. Dostawca usługi ma obowiązek uzyskać zgodę abonenta na świadczenie usługi bezpośrednio przed rozpoczęciem jej świadczenia oraz umożliwić łatwą, bezpłatną i skuteczną rezygnację z usługi w każdym czasie, zgodnie z wolą abonenta. Powyższy wymóg stanowi mechanizm ochronny dla abonenta przed nieświadomym uruchomieniem usługi świadczonej na zasadzie subskrypcji.

W celu umożliwienia abonentom lepszej kontroli nad swoimi wydatkami ponoszonymi z tytułu korzystania z usług z dodatkowym świadczeniem w art. 300 projektowanej ustawy przewidziana została możliwość określenia progu kwotowego dla tego typu usług, dla każdego okresu rozliczeniowego. W przypadku osiągnięcia wskazanego przez abonenta progu

kwotowego dostawca usługi ma obowiązek natychmiast poinformować o tym abonenta oraz zablokować możliwości wykonywania połączeń na numery usług z dodatkowym świadczeniem i odbierania połączeń, które powodują obowiązek zapłaty. Zasady informowania abonenta doprecyzowuje ust. 5 zgodnie z którym w przypadku usług głosowych świadczonych w sieci stacjonarnej obowiązek informacyjny uważa się za zrealizowany, w przypadku gdy dostawca usługi wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od osiągnięcia progu kwotowego.

Zgodnie z ust. 2 dostawca usługi ma obowiązek oferowania abonentom co najmniej 4 progów kwotowych w wysokości: 0 (całkowita blokada płatnych usług z dodatkowym świadczeniem), 35, 100, 200 zł. W przypadku, gdy abonent nie określił progu kwotowego, progiem domyślnym będzie próg wynoszący 35 zł. Po osiągnięciu wybranego lub domyślnego progu kwotowego abonent może dalej korzystać z usług o z dodatkowym świadczeniem po określeniu wyższego progu (ust. 4).

Dostawca usługi z dodatkowym świadczeniem informując o cenie ma obowiązek przekazać informację o możliwości nieodpłatnego zablokowania połączeń. Zgodnie z art. 301 blokowanie połączeń odbywa się na żądanie abonenta i może dotyczyć wszystkich połączeń wychodzących lub przychodzących albo poszczególnych rodzajów usług lub też połączeń powyżej maksymalnej ceny jednostkowej określonej przez abonenta. Z powyżej wskazanych uprawnień wynika istotna z punktu widzenia abonenta możliwość zablokowania wszystkich połączeń zarówno wychodzących jak i przychodzących. Taka możliwość jest szczególnie użyteczna w przypadku korzystania z telefonu przez dziecko, ponieważ pozwala uchronić je przed kontaktem z treściami dla niego nieodpowiednimi.

W celu zapewnienia kontroli regulatora nad rynkiem świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem w art. 289 wprowadza się instytucję rejestru numerów wykorzystywanych do usług z dodatkowym świadczeniem, zwanego dalej "rejestrem numerów". Obowiązkiem wpisu do rejestru numerów objęte są podmioty realizujące dodatkowe świadczenie. Rejestr numerów prowadzony jest przez Prezesa UKE w systemie teleinformatycznym i publikowany na stronie podmiotowej BIP UKE. Informacje, które powinny być zawarte w zawiadomieniu określa ust. 2. Zgłoszenia składane do rejestru numerów powinny zawierać także podpisane przez uprawnioną osobę oświadczenie określonej ustawowo treści, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Wprowadzenie powyższego wymogu ma charakter dyscyplinujący dla podmiotów realizujących świadczenie dodatkowe. Termin składania zgłoszeń wynosi co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem świadczenia usługi. Wyjątek od tej zasady przewidziany został dla usług świadczonych w imieniu organu administracji publicznej lub organizacji pozarządowej lub innego podmiotu prowadzącego działalność pożytku publicznego na cele charytatywne (ust. 3). W takim wypadku zgłoszenie może być przekazane w terminie nie krótszym niż 2 dni robocze przed rozpoczęciem świadczenia. Wpis do rejestru numerów dokonywany jest przez Prezesa UKE w terminie 3 dni roboczych od otrzymania kompletnego zgłoszenia lub zgłoszenia aktualizacyjnego (art. 304 ust. 1). W celu zachowania aktualności rejestru numerów, w przypadku gdy podmiot zobowiązany nie przekazał w zgłoszeniu terminu zakończenia świadczenia usługi, ma obowiązek poinformować Prezesa UKE o terminie zakończenia świadczenia usługi w terminie maksymalnie 7 dni od dnia kiedy to zakończenie nastąpiło (art. 304 ust. 2).

Zgłoszenie do rejestru numerów oraz wzór zgłoszenia aktualizacyjnego wnoszone są na elektroniczną skrzynkę podawczą Prezesa UKE, przy użyciu formularza elektronicznego, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym. Prezes UKE informuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie elektronicznym, pod którym udostępniony jest ten formularz elektroniczny. Określi również wzór zgłoszenia, w formie dokumentu elektronicznego w

rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Projektowane przepisy regulują również wymóg aktualizacji zgłoszeń w przypadku zmian w informacjach podlegających zgłoszeniu (art. 302 ust. 5). W przypadku zgłoszenia aktualizacyjnego termin składania zgłoszeń zależy od rodzaju danych podlegających zmianie i wynosi 7 dni od dnia dokonania zmiany lub 14 dni przed dniem rozpoczęcia świadczenia na nowych warunkach – w przypadku danych mających istotne znaczenie z punktu widzenia abonenta takich jak np. przedmiot świadczenia dodatkowego czy cena. Projektowane przepisy przewidują również procedurę wezwania przez Prezesa UKE do uzupełnienia braków zgłoszenia, pozostawienia zgłoszenia bez rozpoznania oraz wykreślenia z rejestru.

Przepis z art. 305 w przeciwieństwie do innych przepisów dotyczących świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem jest adresowany do operatora, w którego sieci tego rodzaju usługi mogą być świadczone przez dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych. W celu zabezpieczenia interesów abonentów przed nadużyciami występującymi na rynku premium rate przewiduje się, że operator ponosi odpowiedzialność w przypadku, gdy w jego sieci dostępne będą usługi, które nie będą uwidocznione w rejestrze, o którym mowa w art. 302 ust. 1. Oznacza to, że operator będzie obowiązany do zablokowania usług z dodatkowym świadczeniem, jeśli nie będą one zgłoszone do rejestru numerów.

W art. 306 wprowadzono quasi sankcję za naruszenie przepisów regulujących zasady świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem. Dostawca usług telekomunikacyjnych (który w świetle przepisów świadczy usługę z dodatkowym świadczeniem i rozlicza się z dostawcą dodatkowego świadczenia), w przypadku braku realizacji ciężących na nim obowiązków nie będzie mógł żądać od abonenta opłat za nieprawidłowo świadczone usługi. Przepis będzie motywował przedsiębiorców telekomunikacyjnych do szczegółowego i zgodnego z prawem i dobrymi obyczajami ustalania zasad współpracy z dostawcami dodatkowych świadczeń, a dla abonenta stanowił będzie zabezpieczenie przed nieprawidłowym świadczeniem usług.

Regulacje dotyczące usług z dodatkowym świadczeniem są w większości tożsame z regulacjami Pt dotyczącymi świadczenia usług o podwyższonej opłacie.

Art. 307 - blokowanie dostępu do numeru lub usługi

W art. 307 uregulowana została kwestia ochrony użytkowników końcowych przed nadużyciami z wykorzystaniem sieci telekomunikacyjnej poprzez określenie warunków dla zablokowania dostępu do numeru lub usługi, wstrzymania pobierania opłat za połączenia, zaprzestania świadczenia usługi oraz usunięcia informacji promujących numer lub usługę z dodatkowym świadczeniem. Powyższe obowiązki nakładane są w drodze decyzji Prezesa UKE, której nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 308 - usługa dodatkowego obciążania rachunku (direct billing)

Artykuł 308 dotyczy usługi dodatkowego obciążania rachunku, która dotychczas nie była regulowana w obowiązujących przepisach Pt. Usługa ta polega na umożliwieniu przez dostawcę usług dokonywania płatności za aktywowane w sieci usługi, poprzez ich bezpośrednie doliczanie do rachunku za świadczenie usług komunikacji elektronicznej. W zał. VI lit. h EKŁE przewiduje wycinkową regulację usług direct billingu poprzez wprowadzenie uprawnienia dla użytkowników końcowych do żądania dezaktywowania tego typu usług. Na gruncie Pke zdecydowano o bardziej kompleksowej regulacji usług direct billingu (w Pke: usługa dodatkowego obciążania rachunku), które są coraz powszechniej dostępne i coraz częściej wykorzystywane. Direct billing pozwala zarówno na jednorazowy, jak i cykliczny dostęp do różnego rodzaju płatnych treści czy usług. Taka forma płatności jest dla użytkowników wygodnym rozwiązaniem pod warunkiem, że gwarantuje odpowiedni poziom

bezpieczeństwa. W przypadku korzystania z internetu mobilnego zdarza się, że informacja sms o rozpoczęciu korzystaniu z usług direct billing oraz odpłatności za usługi jest wysyłana na numer (kartę SIM), który jest zainstalowany w urządzeniu, które nie odczytuje wiadomości sms. Skutkiem takiej sytuacji jest obciążenie użytkownika kosztami usługi bez jego wiedzy. Mając na uwadze konieczność zabezpieczenia interesów abonentów projektowane przepisy przewidują wprowadzenie mechanizmu opt in dla świadczenia usług direct billing. Oznacza to, że uruchomienie tej usługi możliwe jest jedynie w przypadku wyrażenia przez abonenta uprzedniej zgody na trwałym nośniku. Dodatkowo dostawca usług jest obowiązany umożliwić abonentom, którzy chcą korzystać z usługi direct billing kontrolowania swoich wydatków poprzez bezpłatne określenia progu kwotowego nabycia towarów i usług objętych tą usługą dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku - dla każdego miesiąca kalendarzowego. Dostawca usług ma obowiązek zaoferować co najmniej 3 takie progi: 35, 100 i 200 złotych. W przypadku gdy abonent nie określi progu kwotowego wyniesie on 35 złotych. Jednocześnie w momencie osiągnięcia progu kwotowego abonent otrzyma informację o tym fakcie, a możliwość dalszego nabycia towarów i usług, które miałyby być objęte usługą dodatkowego obciążania rachunku zostanie zablokowana. Mechanizm informowania o przekroczeniu progu w przypadku abonentów stacjonarnych usług głosowych został przyjęty na wzór mechanizmu funkcjonującego już w przypadku usług premium rate - obowiązek informowania uważa się za zrealizowany, jeżeli dostawca wykonał co najmniej trzy próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od momentu osiągnięcia progu kwotowego. Niezależnie od uzyskania generalnej zgody na rozliczanie usług w oparciu o usługę dodatkowego obciążania rachunku dostawca usług ma obowiązek stosować silne uwierzytelnianie abonenta, o którym mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 794), dla każdego dodatkowego obciążania rachunku np. poprzez wpisanie przez abonenta otrzymanego kodu weryfikacyjnego. W przypadku subskrypcji uwierzytelnienie może dotyczyć więcej niż jednego dodatkowego obciążania rachunku.

W celu zapewnienia abonentowi informacji o kosztach korzystania z usług nabywanych w drodze direct billing dostawca usług zamieszcza na fakturze informację o wartości nabytych poszczególnych towarów lub usług. Natomiast w celu umożliwienia identyfikacji podmiotu będącego dostawcą nabywanych towarów i usług np. na potrzeby składania reklamacji, na fakturze ma być również wskazana nazwa lub firma podmiotu, od którego abonent nabył towary lub usługi.

Art. 309 - wykaz wykonanych usług

Artykuł 309 dotyczy uprawnienia abonenta do otrzymania podstawowego wykazu usług i stanowi implementację lit. a części A załącznika VI EKŁE. Uprawnienie do otrzymania wykazu wykonanych usług jest zawarte również w Pt.

Obowiązek ten dotyczy dostawców usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery. Przedmiotem obowiązku jest nieodpłatne doręczania z każdą fakturą podstawowego wykazu wykonanych usług obejmującego informację o liczbie jednostek rozliczeniowych odpowiadającej wartości usług wykorzystanych przez abonenta. W wykazie uwzględniane są wyłącznie płatne usługi.

Ustęp 2 reguluje kwestię doręczania wykazu abonentowi usługi przedpłaconej świadczonej w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej. Warunkiem otrzymania wykazu, odmiennie niż w przypadku abonentów post paid, jest złożenie żądania oraz udostępnienie danych kontaktowych, o których mowa w art. 252 ust. 5. Obowiązek dotyczy wyłącznie usługi wykonanej po złożeniu żądania. Pierwszy wykaz jest doręczany abonentowi w terminie 14 dni

od dnia złożenia przez niego żądania, a każdy kolejny w terminie do 10. dnia miesiąca kalendarzowego.

Ustęp 3 obejmuje obowiązek uwzględniania w podstawowym wykazie wykonanych usług, w odniesieniu do usług świadczonych konsumentom, również informacji o usługach z dodatkowym świadczeniem. Informacje te dotyczą numeru wykorzystywanego do świadczenia usługi, strony BIP UKE, na której zamieszczony jest rejestr usług z dodatkowym świadczeniem, pouczenia o możliwości złożenia żądania zablokowania usług z dodatkowym świadczeniem.

Ustęp 4 nakłada na dostawcę usług obowiązek zawierania w podstawowym wykazie wykonanych usług nazwy lub firmy podmiotu, od którego abonent nabył towary lub usługi wraz z nazwą towarów lub usług oraz ich ceną, w przypadku skorzystania przez abonenta z usługi dodatkowego obciążania rachunku, dostawca publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej.

Art. 310 - szczegółowy wykaz wykonanych usług

Art. 310 dotyczy uprawnienia abonenta korzystającego z publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej do żądania doręczenia mu szczegółowego wykazu wykonanych usług i stanowi implementację lit. a części A załącznika VI. Uprawnienie to wynika również z obowiązującego Pt. W przeciwieństwie do wykazu podstawowego, o którym mowa w art. 309, za doręczenie wykazu szczegółowego może być pobierana opłata w wysokości określonej w cenniku. Szczegółowy wykaz wykonanych usług zawiera informację o numerze wywoływanym, dacie oraz godzinie rozpoczęcia realizacji usługi, czasie jej trwania oraz wysokości opłaty za usługę z wyszczególnieniem ceny brutto i netto. Wykaz ten obejmuje wyłącznie płatne usługi.

Ustęp 3 wskazuje jaki zakres czasowy obejmuje obowiązek doręczenia szczegółowego wykazu wykonanych usług, w zależności od tego jakiego rodzaju usług żądanie dotyczy. W przypadku usług post paid zakres ten liczony jest z uwzględnieniem okresów rozliczeniowych, natomiast w przypadku abonentów pre paid z uwzględnieniem miesiąca. Ustęp 4 dotyczy terminu doręczenia wykazu, z rozróżnieniem na abonentów post paid i pre paid.

W ust. 5 uregulowane zostało dodatkowe uprawnienie w postaci możliwości żądania przez abonenta doręczenia szczegółowego wykazu obejmującego wykonane już uprzednio usługi (żądanie o charakterze wstecznym). Termin realizacji takiego żądania wynosi 14 dni. Maksymalny zakres czasowy takiego żądania obejmuje w przypadku usług post paid okresy rozliczeniowe poprzedzające nie więcej niż 12 miesięcy okres rozliczeniowy, w którym abonent złożył żądanie, a w przypadku abonenta pre paid - okres nie dłuższy niż 12 miesięcy poprzedzających termin złożenia przez abonenta żądania.

Art. 311

Projektowany art. 311 przesądza, iż w przypadku gdy dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej może być świadczony przez dostawcę usługi dostępu do internetu przy użyciu urządzeń zlokalizowanych u tego użytkownika, niezbędna jest uprzednia zgoda tego użytkownika. Przepis ten stanowi transpozycję art. 56 ust. 3 EKŁE. Przedmiotowa kwestia nie była dotychczas regulowana w Pt.

Art. 312

Zgodnie z projektowanym art. 312, przedsiębiorca telekomunikacyjny nie może ograniczać ani uniemożliwiać, po pierwsze, korzystania z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej wybranej przez użytkownika końcowego, w przypadku gdy lokalna sieć radiowa została udostępniona. Po drugie, ww. podmiot nie może ograniczać

ani umożliwić udostępnienia lokalnej sieci radiowej na potrzeby korzystania z dostępu do sieci telekomunikacyjnej na rzecz innych użytkowników końcowych. Zakazy te wynikają z art. 56 ust. 4 EKŁE. Przedmiotowa kwestia nie była dotychczas regulowana w Pt.

Art. 313

Projektowane przepisy zawierają generalne wyłączenie dotyczące adresatów obowiązków wskazanych w rozdziale I. Przywołany przepis stanowi implementację art. 98 EKŁE. Zgodnie z projektowanymi przepisami obowiązki wskazane w rozdziale I (za wyjątkiem obowiązku niedyskryminacji, o którym mowa w art. 248 ust. 1) nie mają zastosowania do przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących wyłącznie usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystujące numerów, będących mikroprzedsiębiorcami w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629 i 1633). Takie podejście regulacyjne uwzględnia zasadę proporcjonalności, tak aby zakres obowiązków odpowiadał ich celowi jakim jest ochrona interesów użytkowników końcowych. Skala działalności mikroprzedsiębiorców świadczących usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystujące numerów jest ograniczona, zatem uzasadnione jest, aby zakres zobowiązań nakładanych na takich przedsiębiorców był relatywnie mniejszy. Również specyfika usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów, które nie są typowymi, samodzielnymi usługami abonenckimi przemawia za ograniczeniem zakresu zobowiązań wobec podmiotów je świadczących. W celu zabezpieczenia interesów użytkowników końcowych mikroprzedsiębiorca ma obowiązek poinformować użytkownika końcowego przed zawarciem umowy o powyższym wyłączeniu, gdyż oznacza ono de facto ograniczenie wielu uprawnień użytkowników końcowych w relacjach z takim dostawcą usług. Naruszenie obowiązku informacyjnego podlega karze nakładanej przez Prezesa UKE.

ROZDZIAŁ 2 Usługa powszechna

Art. 314 - usługa powszechna - zakres

Artykuł 314 definiuje usługę powszechną i stanowi implementację art. 84 ust. 1 EKŁE. Zgodnie z tym przepisem usługa powszechna obejmuje zestaw usług kluczowych z punktu widzenia użytkowników końcowych tj. usługę adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz publicznie dostępne usługi komunikacji głosowej.

Dostęp do szerokopasmowego internetu ma istotne znaczenie dla społeczeństwa i szeroko rozumianej gospodarki. Stanowi on fundament uczestnictwa w gospodarce cyfrowej i życiu społecznym ze względu na różnorodne usługi świadczone przez internet. Podstawowy dostęp do szerokopasmowego internetu jest masowo wykorzystywany do szerokiego zakresu działalności, w związku z czym jego zapewnienie jest jedną z podstawowych funkcji usługi powszechnej.

Usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz publicznie dostępne usługi komunikacji głosowej powinny być dostępne dla wszystkich użytkowników końcowych oraz w cenach przystępnych dla konsumentów. Powyższe rozróżnienie podmiotowe jest konsekwencją przepisów EKŁE, które osobno regulują kwestię dostępności usług i ich przystępności cenowej. Usługi wchodzące w skład usługi powszechnej obejmują usługi świadczone w stałej lokalizacji z wykorzystaniem dowolnej technologii (przewodowej lub bezprzewodowej) z poszanowaniem reguł neutralności technologicznej.

Definiując usługę powszechną projektowane przepisy precyzują wymóg dobrej jakości usług. Wymóg ten wiąże się z zakresem usług, które adekwatny szerokopasmowy dostęp do internetu powinien zapewniać. W ust. 2 wskazany został minimalny katalog aplikacji, które w ramach

korzystania z adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu powinny być dostępne. Katalog ten obejmuje aplikacje powszechnie wykorzystywane w bieżących sprawach życia codziennego takie jak: zakupy przez internet, poszukiwanie pracy czy bankowość elektroniczna. Jednocześnie mając na uwadze dynamiczne zmiany w sposobach korzystania z internetu warunkowane m.in. dostępnością nowych aplikacji, których wykorzystywanie wymaga coraz to wyższych parametrów usługi zasadnym jest, aby ustawodawca miał możliwość definiowania, gdy uzna to za konieczne, minimalnej przepływności łącza dla usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu. Zgodnie z ust. 5 minister właściwy do spraw informatyzacji może określić w drodze rozporządzenia, wymaganą przepływność łącza dla usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia konsumentom udziału w życiu społecznym i gospodarczym poprzez możliwość korzystania z aplikacji, o których mowa w ust. 2. Zakres usługi powszechnej na gruncie Pt różni się od katalogu usług wskazanych w Pke. Z zakresu usługi powszechnej wyłączone zostały usługi, których znaczenie dla użytkowników końcowych jest obecnie marginalne tj. usługa informacji o numerach, usługa ogólnokrajowego spisu abonentów, świadczenie usług za pomocą aparatów publicznych.

Mając na celu ochronę interesów konsumentów projektowane przepisy w ust. 3 gwarantują możliwość ograniczenia zakresu usług do minimum zgodnego z preferencjami konsumenta. W szczególności konsument ma możliwość ograniczenia usługi powszechnej wyłącznie do publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej. W takim wypadku konsument nie jest zobligowany do ponoszenia dodatkowych opłat, ponad te z tytułu świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej. Jednocześnie projektowane przepisy precyzują skutki finansowe złożenia żądania ograniczenia zakresu usługi powszechnej w trakcie trwającego zobowiązania umownego odsyłając bezpośrednio do art. 268 ust. 3 i 4 dotyczącego ograniczenia wysokości roszczenia z tytułu jednostronnego rozwiązania umowy przez abonenta. Dodatkowy mechanizm ochronny wynika z ust. 4, który obliuguje przedsiębiorcę świadczącego usługę powszechną do określenia warunków świadczenia usług, w tym usług dodatkowych, w taki sposób, aby konsument nie miał obowiązku ponoszenia opłat za usługi, które nie są wymagane dla świadczenia zamówionej usługi podstawowej. Projektowane przepisy z uwagi na konieczność ochrony interesów konsumentów zawierają dalej idące rozwiązania niż EKŁE, tak aby dostawca usług nie mógł warunkować świadczenia publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej nabyciem innej usługi np. w ramach oferty wiązanej.

Art. 315

Art. 315 stanowi delegację dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do określenia, w drodze rozporządzenia, wymaganej przepływności łącza dla usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, uwzględniając konieczność zapewnienia konsumentom udziału w życiu społecznym i gospodarczym poprzez możliwość korzystania z aplikacji, o których mowa w art. 314 ust. 2.

Art. 316 - dostępność usługi powszechnej

Artykuł ten stanowi implementację art. 86 EKŁE. Projektowane regulacje w zakresie dostępności usługi powszechnej, w tym w zakresie wyznaczania przedsiębiorcy zobowiązanego do świadczenia usługi powszechnej przewidują bardzo zbliżone rozwiązania do obowiązujących na gruncie Pt.

Zgodnie z projektowanym artykułem Prezes UKE dokonuje analizy dostępności dla użytkowników końcowych usług wchodzących w skład usługi powszechnej i ich jakości. Zgodnie z art. 316 ust. 1 projektowanych przepisów punktem odniesienia w procesie analizy ma być nie tylko aktualny na chwilę przeprowadzania analizy stan rynku telekomunikacyjnego, ale również stan przyszły tj. planowane i realizowane inwestycje. Takie podejście pozwoli na

uwzględnienie również przyszłych inwestycji, które będą mieć wpływ na poprawę dostępności usług na określonym obszarze geograficznym kraju. Po przeprowadzeniu analizy Prezes UKE jest zobligowany do publikacji wyników analizy, celem skonsultowania ich z zainteresowanymi podmiotami. W przypadku stwierdzenia w wyniku analizy lub konsultacji braku dostępności lub braku odpowiedniej jakości którejkolwiek z usług składających się na usługę powszechną Prezes UKE przeprowadza konkurs, o którym mowa w art. 319, w przedmiocie nałożenia obowiązku świadczenia usługi na wskazanym obszarze. Obowiązek w zakresie dostępności określany jest w projektowanej ustawie, na potrzeby rozdziału 2, jako "obowiązek świadczenia usługi". Przedsiębiorca wyznaczony do realizacji obowiązku świadczenia usługi nie może odmówić zawarcia umowy o świadczenie tej usługi, pod warunkiem, że użytkownik końcowy spełnia warunki świadczenia tej usługi (art. 324). Umowa z użytkownikiem końcowym powinna być zawarta najpóźniej w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku i określać termin rozpoczęcia świadczenia usługi.

Zgodnie z art. 327 w przypadku wyznaczenia przedsiębiorcy do realizacji obowiązku świadczenia usługi przedsiębiorca ten jest zobligowany do informowania Prezesa UKE o planowanym zbyciu środków majątkowych lokalnej sieci dostępu lub ich znacznej części. Prezes UKE bada wpływ takiej transakcji na zapewnianie i świadczenie usług oraz konieczność nałożenia, zmiany bądź uchylecia obowiązków w zakresie świadczenia usługi powszechnej. Zawiadomienia dokonuje się najpóźniej na sześć miesięcy przed planowanym przeniesieniem środków majątkowych.

Art. 317 - przystępność cenowa usługi powszechnej

Projektowane przepisy stanowią implementację art. 85 EKŁE. Przepisy Pke kładą szczególny nacisk na zapewnienie konsumentom przystępności cenowej usług wchodzących w skład usługi powszechnej. W odróżnieniu od Pt przepisy Pke różnicują adresatów uprawnień w zakresie przystępności cenowej oraz w zakresie dostępności usług, w ten sposób, że przystępność cenowa dotyczyć ma wyłącznie konsumentów. Punktem odniesienia dla oceny przystępności cenowej mają być grupy konsumentów o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych (np. osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze lub zamieszkujące obszary wiejskie).

Zgodnie z art. 317 ust. 1 Prezes UKE analizuje ceny detaliczne publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej i adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu pod względem ich przystępności z uwzględnieniem dochodów konsumentów i cen krajowych. Celem analizy jest ocena czy ceny usług są na poziomie dostępnym dla konsumentów i czy w rezultacie nie zachodzi potrzeba nałożenia obowiązku oferowania przez dostawców usług specjalnych pakietów cenowych. Specjalny pakiet cenowy oznacza pakiet cenowy oferowany na warunkach innych niż zwykle warunki komercyjne np. obejmujący podstawowy zakres usługi dostępnej w niższym abonamencie.

Procedura nakładania obowiązku w zakresie przystępności cenowej różni się od procedury nakładania obowiązku w zakresie dostępności usługi oraz obowiązujących w Pt rozwiązań. Zgodnie z projektowanymi przepisami, jeżeli analiza cen wykazała, że usługi nie są dostępne dla konsumentów o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach Prezes UKE analizuje czy nałożenie obowiązku oferowania specjalnych pakietów cenowych na wszystkich dostawców usług wchodzących w skład usługi powszechnej nie będzie stanowić nadmiernego obciążenia administracyjnego lub finansowego dla przedsiębiorców. Wyniki analizy są konsultowane z zainteresowanymi podmiotami. Dalsze postępowanie Prezesa UKE jest ściśle uzależnione od wyników analizy i konsultacji. W przypadku, gdy w wyniku analizy i konsultacji wykazane zostało, że ceny detaliczne którejkolwiek z usług wchodzących w skład usługi powszechnej nie są przystępne tj. uniemożliwiają konsumentom o niskich dochodach lub szczególnych

potrzebach społecznych (np. osoby z niepełnosprawnościami lub zamieszkujące tereny o ograniczonej dostępności usług) korzystanie z tych usług, Prezes UKE nakłada obowiązek oferowania specjalnych pakietów cenowych. Ustalając adresatów obowiązku Prezes UKE bierze pod uwagę wpływ przedmiotowego obowiązku na obciążenia przedsiębiorców świadczących usługi wchodzące w skład usługi powszechnej. W zależności od wyników analizy i konsultacji Prezes UKE nakłada obowiązek oferowania specjalnego pakietu cenowego na: wszystkich przedsiębiorców świadczących usługi, o których mowa w art. 314 ust. 1 – w przypadku, gdy nie stwierdza zaistnienia przesłanki nadmiernego obciążenia lub nakłada ten obowiązek na wybranych w drodze konkursu przedsiębiorców – w przypadku stwierdzenia zaistnienia przesłanki nadmiernego obciążenia dla przedsiębiorców. Przedsiębiorca może być wyznaczony do zapewnienia przystępności cenowej w odniesieniu do pełnego zakresu usługi powszechnej lub jednej z usług wchodzących w jej skład. W decyzji nakładającej obowiązek oferowania specjalnego pakietu cenowego Prezes UKE może dodatkowo zobowiązać jej adresata do stosowania jednolitych cen w ramach specjalnego pakietu cenowego na obszarze geograficznym, na którym usługa objęta pakietem jest świadczona.

Z art. 326 wynika istotne uprawnienie dla konsumentów dotyczące zawarcia umowy o świadczenie usług w oparciu o specjalny pakiet cenowy. Przedsiębiorca zobowiązany, na mocy decyzji Prezesa UKE, do oferowania specjalnego pakietu cenowego nie może odmówić konsumentowi zawarcia umowy po cenach wynikających z tego pakietu, jeżeli spełnia on warunki świadczenia usługi oraz warunki świadczenia specjalnego pakietu cenowego. Uzależnienie zawarcia umowy od spełnienia warunków świadczenia usługi zabezpiecza dostawcę usług przed koniecznością realizacji nieracjonalnych wniosków abonentów względem których świadczenie usługi byłoby niemożliwe np. ze względów technicznych. W celu zagwarantowania realizacji celu wynikającego z obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego – umożliwienie dostępu do usług osobom, które ze względów finansowych nie mogłyby korzystać z nich na zwykłych warunkach rynkowych, przedsiębiorca jest uprawniony do żądania wglądu do dokumentów uprawniających korzystanie ze specjalnego pakietu cenowego. Dokumentami takimi są dokumenty potwierdzające niskie dochody lub szczególne potrzeby np. zaświadczenie o niepełnosprawności. Możliwość weryfikacji uprawnienia konsumenta do skorzystania ze specjalnego pakietu cenowego chroni dostawcę usług przed koniecznością uwzględniania nieuzasadnionych lub nieracjonalnych wniosków. Zgodnie z ust. 3 zawarcie umowy powinno nastąpić nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku przez konsumenta. Umowa powinna określać termin rozpoczęcia świadczenia usługi.

Art. 318

Przepis precyzuje kogo należy rozumieć przez przedsiębiorcę wyznaczonego.

Art. 319 - konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego

W przypadku wykazania braku dostępności usług oraz braku przystępności cenowej usług dla konsumentów, gdy nałożenie obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego na wszystkich przedsiębiorców stanowiłoby nadmierne obciążenie, Prezes UKE ogłasza konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego do realizacji obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego lub obowiązku świadczenia usługi. Projektowana ustawa w art. 318 precyzuje, że przez przedsiębiorcę wyznaczonego należy rozumieć tego przedsiębiorcę, który został wyznaczony do świadczenia usługi (obowiązek w zakresie dostępności) lub oferowania specjalnego pakietu cenowego, w konkursie, o którym mowa w art. 319 albo w trybie pozakonkursowym, o którym mowa w art. 320. Zasady wyłaniania przedsiębiorcy wyznaczonego pozostają, co do zasady, tożsame z tymi wynikającymi z obowiązujących przepisów ustawy Pt. W pierwszej kolejności przedsiębiorcy mogą na zasadzie dobrowolności

brać udział w ogłaszanych przez Prezesa UKE konkursie. Dopiero gdy w tym trybie nie dojdzie do wyznaczenia przedsiębiorcy Prezes UKE wyznacza przedsiębiorcę poza procedurą konkursową.

Zgodnie z art. 319 ust. 2 warunki konkursu określane są z uwzględnieniem stopnia rozwoju usług telekomunikacyjnych, potrzeb użytkowników końcowych oraz potrzeb minimalizacji zniekształceń lub ograniczeń konkurencji na danym obszarze. W ust. 3 określone zostały obligatoryjne elementy ogłoszenia konkursowego tj. wskazanie usługi objętej obowiązkiem świadczenia, ogólnych wymagań i obszaru realizacji obowiązku. Kryteriami wyboru przedsiębiorcy są najniższy prognozowany koszt netto realizacji obowiązku oraz zdolność ekonomiczna i techniczna do realizacji tego obowiązku. Wyznaczenie przedsiębiorcy następuje w drodze decyzji Prezesa UKE. Zakres ogłoszenia, dokumentacji oraz tryb postępowania jest określany w akcie wykonawczym wydanym na podstawie ust. 6.

Przepisy dotyczące konkursu na przedsiębiorcę wyznaczonego w dużej mierze powtarzają rozwiązania obowiązujące już na gruncie Pt.

Art. 320-322 wyznaczenie przedsiębiorcy

W pierwszej kolejności, w przypadku, gdy zachodzi konieczność nałożenia obowiązku w zakresie dostępności lub przystępności cenowej usługi powszechnej, Prezes UKE przeprowadza konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego. Sposób postępowania w przypadku, gdy konkurs nie zakończył się nałożeniem obowiązku określa art. 320. Przepis ten dotyczy sytuacji, gdy żaden przedsiębiorca nie przystąpił do konkursu lub żaden z uczestników nie spełnił warunków konkursu lub nie daje rękojmi zapewnienia realizacji obowiązku będącego przedmiotem konkursu. W przypadku zaistnienia powyższych sytuacji Prezes UKE wyznacza przedsiębiorcę w drodze decyzji z uwzględnieniem zdolności tego przedsiębiorcy do realizacji obowiązku na wskazanym obszarze. W przypadku wyznaczenia przez Prezesa UKE przedsiębiorcy przewidziany jest mechanizm zwrotu kosztów wynikających z nieuzasadnionych obciążeń związanych ze świadczeniem usługi powszechnej.

Zgodnie z art. 322 informacja o wyznaczeniu przedsiębiorcy jest niezwłocznie przekazywana przez Prezesa UKE do Komisji Europejskiej oraz publikowana na stronie podmiotowej BIP UKE.

Art. 323-326 - obowiązki dotyczące określania warunków świadczenia usług i cennika usług składających się na usługę powszechną

Zgodnie z art. 323 przedsiębiorca, na którego nałożony został obowiązek świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego informuje Prezesa UKE o wejściu w życie cennika oraz warunków świadczenia specjalnego pakietu cenowego i świadczenia usługi, najpóźniej 7 dni przed ich wejściem w życie. Obowiązek ten dotyczy także zmian warunków świadczenia ww. usług i cenników. Informacja przekazywana przez przedsiębiorcę powinna wskazywać dokładne miejsce publikacji dokumentów. Z powyższym obowiązkiem wiąże się uprawnienie Prezesa UKE wskazane w ust. 2 dotyczące możliwości weryfikacji cennika i warunków świadczenia usług. W przypadku, gdy postanowienia zawarte w warunkach świadczenia usług lub cenniku są sprzeczne z decyzją nakładającą obowiązek świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego Prezes UKE wydaje decyzję wskazując w niej zakres zmian, które powinny być dokonane oraz termin wprowadzenia ich w życie. Decyzja Prezesa UKE ma rygor natychmiastowej wykonalności.

Kolejne przepisy regulują kwestię świadczenia usług.

Art. 327 - zbycie środków majątkowych sieci dostępu przez przedsiębiorcę wyznaczonego

Artykuł 327 reguluje sytuację zbycia przez przedsiębiorcę wyznaczonego środków majątkowych lokalnej sieci dostępu lub ich znacznej części, na rzecz odrębnego podmiotu. W takim wypadku przedsiębiorca wyznaczony ma obowiązek zawiadomić Prezesa UKE, najpóźniej na sześć miesięcy przed planowanym zbyciem, o zamiarze zbycia. Powziawszy informację o zbyciu Prezes UKE może w drodze decyzji nałożyć, zmienić lub uchylić obowiązek świadczenia usługi biorąc pod uwagę wpływ zbycia środków na realizację tego obowiązku, stan rynku telekomunikacyjnego w zakresie dostępności i jakości świadczenia tej usługi, planowane i realizowane przedsięwzięcia inwestycyjne, a także zdolność przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do realizacji tego obowiązku na danym obszarze.

Artykuł ten stanowi implementację art. 86 ust. 5 EKŁE i pozostaje tożsamy z przepisami Pt w tym zakresie.

Dopłata w zakresie realizacji obowiązków dotyczących usługi powszechnej – art. 328-332

Art. 328-332 jest odpowiednikiem art. 95-99 Pt ze zmianami wynikającymi m.in. ze zmian w EKŁE dotyczących regulacji usługi powszechnej.

Art. 328 - w projekcie przewiduje się ustanowienie dopłat w zakresie realizacji obowiązków dotyczących świadczenia usług stanowiących usługę powszechną. W projektowanym przepisie przyjęto mechanizm wspólnego finansowania przez określonych przedsiębiorców telekomunikacyjnych kosztu netto realizacji ww. obowiązków. Kalkulacja kosztu netto realizacji obowiązku powinna uwzględniać przychody z tytułu świadczenia usługi objętej obowiązkiem, koszty bezpośrednio związane z jej świadczeniem oraz korzyści pośrednie, jakie uzyskuje przedsiębiorca w związku ze świadczeniem tej usługi. Szczegółowe zasady kalkulacji kosztu netto zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego ds. informatyzacji. Zasady dotyczące finansowania obowiązku usługi powszechnej stanowią wdrożenie art. 89-91 EKŁE oraz Załącznika VII.

Art. 329 - przedsiębiorca wyznaczony w przypadku wystąpienia kosztu netto związanego ze świadczeniem usługi objętej obowiązkiem, może złożyć wniosek w terminie 6 m-cy od zakończenia roku kalendarzowego, do Prezesa UKE o przyznanie dopłaty do poniesionego kosztu netto. Dopłata może być przyznana wyłącznie w przypadku, jeśli realizacja obowiązku stanowi niesprawiedliwe obciążenie dla przedsiębiorcy. Prezes UKE weryfikuje sposób kalkulacji kosztu netto, na podstawie dostarczonych przez przedsiębiorcę wyznaczonego dokumentów. W tym celu powołuje biegłego. Prezes UKE w drodze decyzji przyznaje ustaloną kwotę dopłaty, jeśli zweryfikowany koszt netto stanowi nieuzasadnione obciążenie dla przedsiębiorcy wyznaczonego.

Art. 330 - zgodnie z projektowanym przepisem, do finansowania dopłaty do poniesionego przez przedsiębiorcę wyznaczonego kosztu netto zobligowani będą przedsiębiorcy telekomunikacyjni, których przychód w danym roku przekroczy 10 mln złotych. Określenie progu dochodowego ma na celu zwolnienie przedsiębiorców, których skala prowadzonej działalności jest nieduża.

Art. 331 - projektowany przepis reguluje sposób pozyskiwania środków finansowych w celu sfinansowania kosztu netto. Prezes UKE w drodze decyzji określa przedsiębiorców obowiązanych do udziału w finansowaniu dopłaty związanej z realizacją obowiązku w zakresie usługi powszechnej oraz jednolity wskaźnik procentowy ich udziału w finansowaniu dopłaty oraz sposób ustalenia kwoty udziału poszczególnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych w pokryciu dopłaty. Stronami w prowadzonym przez Prezesa UKE postępowaniu administracyjnym jest każdy przedsiębiorca telekomunikacyjny obowiązany do udziału w finansowaniu dopłaty. Wysokość udziału danego przedsiębiorcy w pokryciu dopłaty nie może przekraczać 1% jego przychodów. Mechanizm finansowania kosztu netto spełnia zapisane w

art. 90 ust.2 EKŁE zasady przejrzystości, jak najmniejszego zakłócania rynku, niedyskryminacji i proporcjonalności m.in. poprzez ograniczenie wysokości udziału danego przedsiębiorcy w pokryciu dopłaty czy zależność udziału danego przedsiębiorcy od jego przychodów z działalności telekomunikacyjnej

Projektodawca wprowadza nowy sposób liczenia udziału danego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w pokryciu dopłaty jako iloczyn jednolitego wskaźnika procentowego, oraz kwoty przychodów tego przedsiębiorcy z działalności telekomunikacyjnej w danym roku kalendarzowym, w części przekraczającej 10 milionów złotych. Jest to zasada analogiczna do tej obecnie stosowanej w przypadku finansowania obowiązku świadczenia usług powszechnych na podstawie ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. 2020 r. poz. 1041).

Prezes UKE będzie z urzędu wydawał zaświadczenia dla każdego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego o kwocie udziału w pokryciu dopłaty ustalonej zgodnie z decyzją z art. 331. Zaświadczenie służy głównie informacji przedsiębiorcy, że decyzja z art. 331 określająca wysokość jego udziału w pokryciu dopłaty jest ostateczna. Do zaświadczenia wydawanego przez Prezesa UKE będą stosować się odpowiednio przepisy Kpa, który zawiera przepisy dotyczące zaświadczenia wydawanego na żądanie. Przepisy Kpa uregulują m.in. przypadki konieczności wydania ponownie zaświadczenia ze względu na m.in. uchyloną decyzję z art. 331 ust. 1. Jest to zmiana w stosunku do procedury opisanej w art. 98 ust. 3 Pt, gdzie Prezes UKE był zobowiązany wydać decyzję, mająca na celu uproszczenie i skrócenie procedury.

Należności z tytułu dopłat do kosztu netto podlegają egzekucji zgodnie z przepisami ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 332 - Prezes UKE gromadzi środki na dopłatę do kosztu netto na wyodrębnionym rachunku. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni zobowiązani do udziału w pokryciu dopłaty wpłacają należności w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaświadczenia o kwocie udziału w pokryciu dopłaty. Zgodnie z ust. 2, przedsiębiorca uprawniony do otrzymania dopłaty nie uczestniczy w procesie przekazywania środków na rachunek UKE, co nie znaczy że nie uczestniczy w finansowaniu dopłaty. Otrzymywana przez niego dopłata jest po prostu pomniejszona o kwotę wynikającą z udziału tego przedsiębiorcy w finansowaniu dopłaty. Zgodnie z obowiązkiem zapewnienia przejrzystości procesu finansowania usługi powszechnej, nakłada się na Prezesa UKE obowiązki w zakresie sprawozdawczości dotyczącej procesu ustalania oraz przyznawania dopłaty do kosztu netto realizacji obowiązku w zakresie świadczenia usługi powszechnej. W terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UKE dotyczącej wyznaczenia przedsiębiorców obowiązanych do dopłaty, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE sprawozdanie, którego zakres z ust.6 implementuje art. 91 ust. 2 EKŁE.

Przerwanie, ograniczenie lub zaprzestanie świadczenia usługi przez przedsiębiorcę wyznaczonego

Art. 333

Zgodnie z art. 333 przedsiębiorca wyznaczony może przerwać albo w istotnym zakresie ograniczyć realizację obowiązku świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego lub zmienić warunki realizacji tego obowiązku jedynie w przypadkach wskazanych w ustawie. Dotyczą one sytuacji, gdy zachodzą uzasadnione okoliczności uniemożliwiające spełnienie wymagań dotyczących zachowania ciągłości świadczenia usług w przypadku awarii sieci lub w sytuacjach szczególnego zagrożenia, zachowania ochrony integralności sieci, interoperacyjności usług, zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej lub ochrony danych w sieci, spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. O zaistnieniu

powyższych okoliczności i czasie ich trwania przedsiębiorca obowiązany jest poinformować Prezesa UKE.

Przepis ten jest w swej treści zbliżony do regulacji zawartej w Pt.

Art. 334

Artykuł 334 reguluje sytuację, kiedy przedsiębiorca wyznaczony z przyczyn od siebie niezależnych nie może realizować obowiązku świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego. W takim wypadku przedsiębiorca ma obowiązek poinformować Prezesa UKE o zamiarze zaprzestania świadczenia usługi, wskazując jednocześnie jakie działania podejmie w celu zapewnienia ciągłości świadczenia usługi. Mając na uwadze konieczność ochrony abonentów przed nagłym odłączeniem ich od usług przedsiębiorca wyznaczony nie może zaprzestać realizacji nałożonego na niego obowiązku do czasu przejęcia tego obowiązku przez innego wyznaczonego przedsiębiorcę.

Przepis ten jest w swej treści zbliżony do regulacji zawartej w Pt.

ROZDZIAŁ 3. Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług komunikacji elektronicznej

Art. 335

Artykuł 335 dotyczy kwestii odpowiedzialności przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi. Odpowiedzialność ta jest uregulowana odrębnie w stosunku do usług wchodzących w skład usługi powszechnej i w stosunku do innych usług. Zgodnie z ust. 1 w odniesieniu do usług innych niż wchodzące w skład usługi powszechnej stosuje się ogólne zasady odpowiedzialności kontraktowej wynikające z przepisów Kodeksu cywilnego, z zastrzeżeniem ust. 5 oraz art. 327, który uzależnia możliwość dochodzenia roszczeń na drodze sądowej lub pozasądowej, o której mowa w art. 332, od wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego. Ustęp 2 przewiduje jednak wyjątek od powyższego ograniczenia odpowiedzialności w przypadku, gdy niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi wchodzącej w skład usługi powszechnej nastąpiło w wyniku umyślnej winy, rażącego niedbalstwa lub było następstwem czynu niedozwolonego. Powyższy przepis pozostaje zbliżony do dotychczasowych regulacji Pt w tym zakresie.

Art. 336

Artykuł ten stanowi, że w przypadku usług wchodzących w skład usługi powszechnej do odpowiedzialności przedsiębiorcy zastosowanie mają jedynie zasady wskazane w projektowanej ustawie, z wyłączeniem zasad ogólnych wynikających z przepisów Kodeksu cywilnego.

Art. 337

Artykuł ten określa zasady wypłaty odszkodowania i jego wysokość w przypadku przerwy w świadczeniu usługi powszechnej. Odszkodowanie przysługuje za każdy dzień przerwy w wysokości 1/15 średniej opłaty miesięcznej liczonej według rachunków z ostatnich trzech okresów rozliczeniowych, jednak za okres nie dłuższy niż ostatnie 12 miesięcy. Wypłata odszkodowania nie jest możliwa w przypadku, gdy w danym okresie rozliczeniowym łączny czas przerw nie przekroczył 36 godzin. Ustęp 3 obok odszkodowania przewiduje również zwrot opłaty abonamentowej w przypadkach, gdy przerwa trwała dłużej niż 12 godzin. W takim wypadku abonent za każdy dzień przerwy jest uprawniony do otrzymania zwrotu 1/30 miesięcznej opłaty abonamentowej.

Zgodnie z ust. 4 odszkodowanie przysługuje również abonentowi, któremu przedsiębiorca wyznaczony z własnej winy nie rozpoczął świadczenia usługi. Przepis ten dotyczy dwóch sytuacji: gdy nie doszło do zawarcia umowy w terminie wynikającym z art. 325 lub art. 326 ust. 2 (termin 30 dni od złożenia przez abonenta wniosku o zawarcie umowy) oraz gdy nie rozpoczęto świadczenia usług w terminie określonym w umowie o świadczenie usługi powszechnej. W powyższych wypadkach za każdy dzień przekroczenia terminu użytkownikowi końcowemu przysługuje odszkodowanie w wysokości 1/30 określonej w umowie miesięcznej opłaty abonamentowej.

Powyższy przepis pozostaje zbliżony do dotychczasowych regulacji Pt w tym zakresie.

Art. 338 - reklamacje

Artykuł 338 reguluje w sposób ogólny uprawnienie abonenta do dochodzenia roszczeń na drodze postępowania reklamacyjnego usługi komunikacji elektronicznej lub usługi dodatkowego obciążania rachunku. Tryb postępowania reklamacyjnego oraz warunki jakim powinna odpowiadać reklamacja zostały określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie delegacji ustawowej zawartej w ust. 4. W ustępie 2 wskazany został termin rozpatrzenia reklamacji oraz sformułowane zostało ważne dla abonenta domniemanie faktyczne, z którego wynika, że bezskuteczny upływ terminu 14 dni oznacza, że dostawca usług uznał okoliczności wskazane w reklamacji i zaakceptował żądanie osoby reklamującej. Przyjęcie powyższego założenia chroni abonenta przed skutkami nadmiernie długotrwałego rozpatrywania reklamacji przez dostawcę usług. Celem uniknięcia wątpliwości dotyczących zaistnienia domniemania ust. 2 precyzuje, że przez rozpatrzenie reklamacji rozumie się wysłanie przed upływem tego terminu przez dostawcę usług odpowiedzi o uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu reklamacji. Ciężar dowodu, że odpowiedź została wysłana w terminie, spoczywa na dostawcy. W przypadku gdy reklamacja zostaje uwzględniona abonent otrzymuje zwrot opłaty poniesionej z tytułu doręczenia szczegółowego wykazu wykonanych usług telekomunikacyjnych.

Art. 339 - dochodzenie roszczeń

Artykuł 339 wprowadza obowiązek wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego przez użytkownika końcowego przed dochodzeniem roszczeń na drodze postępowania sądowego lub postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich prowadzonego przez Prezesa UKE. W celu uniknięcia wątpliwości czy i kiedy użytkownik końcowy może skorzystać z powyższych sposobów dochodzenia roszczeń ustęp 2 precyzuje jak należy rozumieć wyczerpanie drogi postępowania reklamacyjnego. Wyczerpanie drogi postępowania reklamacyjnego oznacza nieuwzględnienie reklamacji lub w przypadku uwzględnienia reklamacji brak zapłaty dochodzonej należności w terminie 30 dni od dnia jej uwzględnienia (art. 339 ust. 2).

Powyższy przepis pozostaje zbliżony do dotychczasowych regulacji Pt w tym zakresie.

Art. 340 - znaczące rozbieżności

Art. 340 przewiduje szczególny zakres odpowiedzialności w przypadku świadczenia usług konsumentom. Występowanie znaczących, stałych lub częstych, rozbieżności między rzeczywistym wykonaniem usługi telekomunikacyjnej a warunkami określonymi w umowie, uprawnia konsumenta po wyczerpaniu drogi reklamacyjnej, poza możliwością dochodzenia roszczeń na zasadach ogólnych, np. odszkodowań, również do wypowiedzenia umowy, bez konieczności zapłaty roszczenia, o którym mowa w art. 268 ust. 1. Przykładem znaczących rozbieżności między rzeczywistym wykonaniem usług a warunkami określonymi w umowie mogą być np. brak zasięgu dla usług głosowych w miejscu zamieszkania, słaba jakość połączeń lub ich przerywanie uniemożliwiający korzystanie z usług.

Uprawnienie to nie ma zastosowania w przypadku usług dostępu do internetu. Przepis ten stanowi implementację art. 105 ust. 5 EKŁE i nie ma swojego odpowiednika w Pt.

Art. 341 - przedawnienie roszczeń

Artykuł 341 dotyczy kwestii przedawnienia roszczeń w zakresie usługi powszechnej oraz usługi dostępu szerokopasmowego dla jednostek uprawnionych. Przepis ten ma charakter szczególnie wobec przepisów ogólnych dotyczących przedawnienia roszczeń zawartych w Kodeksie cywilnym, zatem wyłącza ich stosowanie. Roszczenia dochodzone na podstawie art. 326 przedawniają się z upływem 12 miesięcy od końca okresu rozliczeniowego, w którym zakończyła się przerwa w świadczeniu usługi, albo od dnia, w którym usługa została nienależycie wykonana lub miała być wykonana. Przepisy Pke dotyczące przedawnienia roszczeń nie wprowadzają modyfikacji względem regulacji Pt.

Art. 342 - przerwanie biegu przedawnienia

Art. 342 dookreśla zasady obliczania terminu przedawnienia roszczeń z zakresu usług komunikacji elektronicznej lub usług fakturowania wskazując warunki w jakich termin ten ulega zawieszeniu, tj. w przypadku wniesienia reklamacji – od dnia jej wniesienia do dnia udzielenia odpowiedzi, w granicach ustawowego terminu rozpatrzenia reklamacji.

Art. 343 - zaprzestanie świadczenia usług

Artykuł 343 reguluje kwestię niepłacenia przez abonentów rachunków oraz warunków zaprzestania w takim przypadku świadczenia usług przez dostawcę usług telekomunikacyjnych. Artykuł ten stanowi implementację litery e części A załącznika VI do EKŁE. Kwestia zaprzestania świadczenia usług i rozwiązania umowy z winy abonenta regulowana była dotychczas w Pt jedynie w odniesieniu do usługi powszechnej.

Zgodnie z projektowaną regulacją dostawca usług w przypadku opóźniania się abonenta z zapłatą obowiązany jest w pierwszej kolejności do powiadomienia tego abonenta o zamiarze zaprzestania świadczenia usługi, jeżeli abonent ten nie ureguluje zaległych należności w terminie 14 dni od dnia doręczenia abonentowi tego powiadomienia. Regulacja taka ma chronić abonenta przed nagłą i niespodziewaną utratą usługi. Dopiero po bezskutecznym upływie wyżej wskazanego terminu dostawca usług może zaprzestać świadczenia usługi (ust. 2). W przypadku uregulowania zaległości z tytułu świadczenia usług przez abonenta dostawca usług ma obowiązek niezwłocznie, jednak nie później w terminie 3 dni roboczych, wznowić świadczenie usług (ust. 3). Ustęp 6 odnosi się do sytuacji zaistnienia sporu co do wysokości należności. W takim wypadku zaprzestanie świadczenia usługi nie może nastąpić do czasu rozstrzygnięcia sporu na drodze postępowania polubownego, pod warunkiem, że abonent ureguluje bieżące, niebędące przedmiotem sporu, należności.

Art. 344

Artykuł 344 reguluje sytuację uporczywego naruszanie warunków świadczenia usług i możliwości zaprzestania w takim wypadku świadczenia usługi przez jej dostawcę. Dostawca usług telekomunikacyjnych, którego abonent uporczywie narusza warunki świadczenia usług albo podejmuje działania utrudniające lub uniemożliwiające świadczenie lub korzystanie z usług telekomunikacyjnych, powiadamia tego abonenta o zamiarze zaprzestania świadczenia usług po upływie 14 dni od doręczenia powiadomienia. Przepisu tego nie stosuje się w sytuacjach, w których działania konsumenta naruszają bezpieczeństwo i integralność sieci, stanowią przypadek nadużycia telekomunikacyjnego lub wymagają natychmiastowego zaprzestania świadczenia usług z uwagi na interes publiczny, interes użytkowników końcowych lub istotny interes dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.

Art. 345

Artykuł 345 dotyczy jednostronnego rozwiązania umowy przez dostawcę usług telekomunikacyjnych z wyłącznej winy abonenta i pozostaje w związku z art. 343 i art. 344 regulującymi kwestię zaprzestania świadczenia usług. W przypadku gdy abonent, któremu dostawca usług zaprzestał świadczenia usług nie uregulował w terminie 14 dni zaległych należności lub nie zaprzestał uporczywego naruszania warunków umowy lub podejmowania działań utrudniających bądź uniemożliwiających świadczenie usług, wówczas dostawca usług może jednostronnie rozwiązać z nim umowę, jednak najpierw ma obowiązek powiadomić go o tym. Przepis ten daje możliwość rozwiązania umowy z winy abonenta w sytuacji, gdy występują różne nawet jednorazowe przyczyny będące podstawą zawieszenia usług na podstawie art. 344. Jednostronne rozwiązanie umowy nie może nastąpić wcześniej niż 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Art. 346

Art. 346 określa formę powiadomień, o których mowa w art. 343 ust.1, art. 344 ust. 1 i art. 345. Powiadomienie doręcza się na trwałym nośniku na wskazany w umowie adres korespondencyjny lub adres poczty elektronicznej do kontaktu. Zgodnie z ust. 2 dostawca usług za okres od zaprzestania świadczenia usług do ich wznowienia nalicza opłaty zgodnie z umową tak jakby usługa telekomunikacyjna była świadczona. W ust. 3 uregulowano kwestię opłat za reaktywację usług. Zawieszenie usług nie powinno zmierzać bowiem do generowania po stronie przedsiębiorcy dodatkowych przychodów, a do uchronienia go od straty w wyniku świadczenia usług abonentom niewywiązującym się z obowiązku uiszczania abonamentu.

Art. 347 - postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR)

Artykuł 347 reguluje postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (postępowanie ADR). Postępowanie ADR może być wszczęte w przypadku zaistnienia sporu cywilnoprawnego między konsumentem a dostawcą usług telekomunikacyjnych. Celem postępowania jest polubowne zakończenie sporu. Przepisy regulujące postępowanie ADR zawarte są również w Pt. Pke nie wprowadza zmian względem obowiązujących regulacji.

Postępowanie ADR prowadzi Prezes UKE, który w tym zakresie jest podmiotem uprawnionym do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823). Do postępowania ADR stosuje się w zakresie nieuregulowanym ustawą przepisy ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich. Zgodnie z ust. 4 postępowanie może być wszczęte na wniosek konsumenta albo z urzędu, jeżeli wymaga tego ochrona interesu konsumenta. Niezbędne elementy wniosku określone zostały w art. 33 ust. 2 ustawy o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, z tym zastrzeżeniem, że wnioskodawca może wnosić o przedstawienie stronom propozycji rozwiązania sporu (ust. 5). Prezes UKE ma obowiązek odmówić rozpatrzenia sporu w przypadku, gdy jego przedmiot wykracza poza kategorie sporów objęte właściwością Prezesa UKE (ust. 7). Jednocześnie ust. 8 wskazuje katalog przypadków, kiedy Prezes UKE może odmówić rozpatrzenia sporu, a więc pozostawia się regulatorowi pewien margines swobody w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania. W ust. 9, 10 i 11 uregulowane zostały kwestie dotyczące przebiegu postępowania, upoważnienia pracownika do prowadzenia postępowań oraz warunków cofnięcia takiego upoważnienia.

W ust. 12 zawarta jest delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia określającego tryb postępowania, wysokość progu finansowego wartości przedmiotu sporu, sposób wnoszenia wniosków o wszczęcie postępowania, sposób wymiany informacji między stronami

postępowania, szczegółowe kwalifikacje osób prowadzących postępowania, termin na wyrażenie przez strony zgody na przedstawioną propozycję rozwiązania sporu lub na zastosowanie się do niej.

ROZDZIAŁ 4. Tajemnica komunikacji elektronicznej

Art. 348

Artykuł jest implementacją art. 5 dyrektywy 58/2002/WE. Artykuł jest zasadniczo odpowiednikiem art. 159 Pt. W przepisie tym jest mowa o poufności komunikacji i związanych z nią danych o ruchu za pośrednictwem publicznie dostępnej sieci łączności i publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej. Konsekwentnie, przepisy powinny chronić komunikację elektroniczną. Tajemnica telekomunikacyjna odnosi się nie tylko do usług świadczonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, ale również przez dostawców usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numeracji.

Tajemnica komunikacji elektronicznej obejmuje dane użytkownika, treść indywidualnych komunikatów, dane transmisyjne, dane o lokalizacji oraz, jeżeli dotyczy, dane o próbach połączenia. Co do zasady, ujawnianie lub przetwarzanie treści albo danych objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej narusza obowiązek zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej, chyba że przepisy szczególne, w tym ustawy, wskazują inaczej.

Przepisy dotyczące tajemnicy telekomunikacyjnej nie mają zastosowania do informacji ze swej istoty jawnych.

Zaznaczyć należy, że przepisy Rozdziału 4 co do zasady odnoszą się do użytkowników końcowych. Zgodnie z definicjami przyjętymi w projekcie, każdy abonent jest użytkownikiem końcowym (abonent - użytkownik końcowy, który jest stroną umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej z dostawcą publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej), zatem wszystkie regulacje dotyczące użytkownika końcowego odnoszą się do abonenta.

Projekt ustawy przetwarzanie danych odnoszących się do konkretnych podmiotów, w tym osób fizycznych. Zatem dane zanonimizowane nie zostaną objęte regulacjami Rozdziału 4.

Art. 349

W art. 349 ustawy wskazano podmioty zobowiązane do zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej. Przepis jest odpowiednikiem art. 160 Pt. Są to wszystkie podmioty uczestniczące w świadczeniu usług komunikacji elektronicznej. Katalog ten nie jest ograniczony do przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, lecz rozszerzony o wszystkie podmioty z nimi współpracujące.

W przepisie wprowadzone zostało wyłączenie naruszenia tajemnicy telekomunikacyjnej, jeżeli komunikat został uzyskany w celu dokumentowania naruszenia ustawy.

Zgodnie z regulacją ust. 6, przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej są uprawnieni, działając na zlecenie organów administracji publicznej, do wysyłania komunikatów w interesie publicznym do użytkowników końcowych. Wysyłanie komunikatów w interesie publicznym nie jest marketingiem lub niezamówioną informacją handlową. Wysyłanie nie wymaga zbierania odrębnych zgód - dotyczących wysyłania komunikatów lub przetwarzania danych osobowych. Komunikaty w interesie publicznym mogą dotyczyć takich spraw jak nowe e-usługi administracji publicznej lub ich nowe funkcjonalności, jak również np. wpływających terminów do podjęcia określonych działań (np. podatkowych).

Art. 350

Wyłączenie odpowiedzialności podmiotu, o którym mowa w art. 5 ust. 3 dyrektywy 58/2002, za treści przesyłane z i do publicznej sieci telekomunikacyjnej w przypadku gdy podmiot ten nie jest inicjatorem przekazu tych danych (nie podejmuje decyzji o rozpoczęciu transmisji danych), nie wybiera odbiorców lub nie wybiera lub nie przekształca określonej informacji, która jest zawarta w przekazie, jest przewidziane w art.350.

Przepis ten stanowi transpozycję art. 56 ust. 2 EKŁE, który odwołuje się do stosowania art. 12 dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym).

Jednocześnie do projektowanego przepisu wprowadzono wyłączenie odpowiedzialności dostawcy usług komunikacji elektronicznej, do tej pory regulowane w ustawie o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Z tego powodu w ustawie wprowadzającej Pke przewidziana została zmiana brzmienia art. 12 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Art. 351

Art. 351 ust. 1 jest implementacją art. 5 ust. 1 zd. 3 dyrektywy 58/2002. Zgodnie z tym przepisem, przetwarzanie danych objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej, w tym danych osobowych, jest dopuszczalne wyłącznie w sytuacji, w której przetwarzanie dotyczy świadczonej usługi lub jest niezbędne do jej wykonania. Przepis odpowiada art. 161 Pt.

Art. 351 ust. 2 jest implementacją art. 5 ust. 3 dyrektywy 58/200. Wskazane zostało, że przetwarzanie danych osobowych użytkownika, innych niż objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej (z wyłączeniem samych danych bezpośrednio identyfikujących użytkownika), odbywa się z uwzględnieniem przepisów ochrony danych osobowych.

W przepisie tym zostały wskazane dane (numer konta bankowego, numer karty płatniczej, dane kontaktowe), których przetwarzanie przez dostawców usług komunikacji elektronicznej (lub podmioty działające na ich zlecenie) może odbywać się wyłącznie w związku ze świadczoną usługą komunikacji elektronicznej.

Proponuje się wyjaśnienie wątpliwości przez wskazanie, że dopuszczalna jest anonimizacja posiadanych przez operatorów i dostawców danych.

W art. 351 wprost wskazano, że operator jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych w celu realizacji obowiązków, o których mowa w art. 21a ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1398 oraz z 2020 r. poz. 148,284, 374 i 695).

Art. 352

W art. 352 ust. 1 wskazano, że przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, dysponujący danymi objętymi tajemnicą komunikacji elektronicznej, jest odpowiedzialny za jej ewentualne naruszenie tajemnicy przez podmioty działającego w jego imieniu, niezależnie od winy w wyborze. W ust. 2 wskazano, że przedsiębiorca komunikacji elektronicznej świadczący usługi na rzecz innego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej jest uprawniony do przetwarzania danych użytkownika tego innego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, lecz tylko w zakresie w jakim jest to niezbędne do świadczonych przez niego usług. Dotychczas przedmiotowe regulacje znajdowały się w art. 162 Pt.

Art. 353

Przepisy art. 353 są implementacją art. 6 dyrektywy 58/2002. Wskazane w nim zostały zasady, na jakich przedsiębiorca komunikacji elektronicznej może przetwarzać dane transmisyjne. W szczególności dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany do informowania użytkowników o celu przetwarzania danych transmisyjnych, jak również o zakresie tego

przetwarzania. Zgodnie z ust. 3 należy również poinformować o okresie przetwarzania, jeżeli dane mają być przetwarzane dla celów marketingu usług komunikacji elektronicznej lub świadczenia usług o wartości wzbogaczonej, niezbędna jest zgoda użytkownika. W tym ostatnim przypadku podstawą prawną przetwarzania jest zgoda użytkownika. W ust. 5 ograniczony został katalog podmiotów, jakie mogą przetwarzać dane w imieniu dostawców usług komunikacji elektronicznej. Zagadnienia te uprzednio były regulowane w art. 163 oraz art. 165 Pt.

Art. 354

Art. 354 jest implementacją art. 9 dyrektywy 58/2002. W przepisie tym uregulowano zasady przetwarzania danych o lokalizacji przez dostawców usług komunikacji elektronicznej. Aby przetwarzać dane o lokalizacji, przedsiębiorca komunikacji elektronicznej jest obowiązany uzyskać zgodę użytkownika. Niezależnie od zgody, dopuszczalne jest przetwarzanie danych zanonimizowanych. W związku z podwyższonym poziomem prywatności danych lokalizacyjnych, przedmiotowe przetwarzanie związane jest z szczególnymi obowiązkami informacyjnymi. Dane lokalizacyjne mogą być przetwarzane wyłącznie w celu świadczenia usług o wartości wzbogaczonej. Regulacja uprzednio znajdowała się w art. 166 Pt.

Art. 355

Przedmiotowa regulacja uprawnia podmioty działające w imieniu przedsiębiorców komunikacji elektronicznej do włączenia się do trwających połączeń, jeżeli jest to niezbędne do usunięcia awarii, zakłóceń lub w innym celu związanym z utrzymaniem sieci telekomunikacyjnej lub świadczeniem usługi komunikacji elektronicznej. Podmiot włączający się do połączenia jest obowiązany – w momencie włączenia – do poinformowania o tym fakcie osoby biorącej udział w komunikacji. Regulacja uprzednio znajdowała się w art. 167 Pt.

Art. 356

W art. 356 ust. 1 wskazano obowiązek dostawców publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej do rejestracji i przetwarzania danych o świadczonych usługach komunikacji elektronicznej, jeżeli jest to niezbędne do rozliczenia płatności za te usługi lub rozpatrzenia reklamacji. Okres retencji przedmiotowych danych został ustalony na 12 miesięcy. Regulacja uprzednio znajdowała się w art. 168 Pt.

Art. 357

Przepisy dotyczące spisu abonentów są implementacją art. 12 dyrektywy 58/2002. Są one również implementacją art. 112 EKŁE oraz postanowień Załącznika VII pkt 2 EKŁE. Odpowiednikiem przepisu w Pt jest art. 169.

Dane przetwarzane przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w celu umieszczenia ich w publicznie dostępnym spisie abonentów. Ze względu na ochronę prywatności, zamieszczenie danych abonenta w spisie może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu zgody od tego abonenta.

Art. 358

Przepis wprowadza uprawnienie przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do prowadzenia biura numerów. Prowadzenie biura numerów może zostać powierzone innemu podmiotowi, który nie musi być przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Poprzednio przedmiotowa kwestia była regulowana w art. 170 Pt.

Art. 359

Art. 359 ustawy jest odpowiednikiem art. 171 Pt. Jest jednocześnie implementacją art. 8 dyrektywy 2002/58. Przepisy stanowią również implementację art. 115 w zw. z Załącznikiem VI Część B lit. a EKŁE w zakresie identyfikacji linii wywołującej.

Zgodnie z przedmiotową regulacją, operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są publicznie dostępne usługi komunikacji głosowej zapewnia użytkownikom końcowym możliwość prezentacji identyfikacji zakończenia sieci, z którego inicjowane jest połączenie.

Z kolei dostawca usług komunikacji głosowej jest obowiązany zapewnić:

- 1) użytkownikowi wywołującemu - możliwość jednorazowego wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego podczas wywołania i połączenia;
- 2) abonentowi wywołującemu - możliwość stałego wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego podczas wywołania i połączenia, u operatora, do którego sieci jest przyłączony abonent będący stroną umowy z dostawcą usług;
- 3) abonentowi wywoływanemu - możliwość eliminacji dla połączeń przychodzących prezentacji identyfikacji linii wywołującej, a jeżeli taka prezentacja jest dostępna przed rozpoczęciem połączenia przychodzącego, także możliwość blokady połączeń przychodzących od użytkownika stosującego eliminację prezentacji identyfikacji linii wywołującej.

Ponadto, dostawca publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej świadczonych w publicznej sieci telekomunikacyjnej zapewniając automatyczne przekazywanie wywołań jest obowiązany zapewnić abonentowi możliwość zablokowania, za pomocą prostych środków, automatycznego przekazywania przez osobę trzecią wywołań do telekomunikacyjnego urządzenia końcowego tego abonenta. Dostawca ten jest obowiązany informować abonentów o ww. uprawnieniach, zaś za ich realizowanie nie może pobierać opłat.

Art. 360

Postanowienia art. 360 stanowią o ochronie użytkowników końcowych przed nękaniami w związku z marketingiem bezpośrednim lub przesyłaniem niezamówionej informacji handlowej. Przepisy zastępują obowiązujące regulacje art. 10 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) oraz art. 172 Pt. Wraz z wprowadzeniem art. 360 uchylany jest art. 10 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Automatyczne systemy wywołujące są to zautomatyzowane połączenia komunikacji głosowej, które łączą się z użytkownikiem końcowym i przekazują przygotowane uprzednio nagranie. Analogicznie mogą to być inne komunikaty.

Marketing bezpośredni oraz przesyłanie niezamówionej informacji handlowej mogą odbywać się w różnej formie, w szczególności: wiadomości poczty elektronicznej, telefony do użytkowników końcowych, wiadomości SMS lub MMS, jak również wszelkie inne formy komunikacji.

Co do zasady, zakazany jest marketing bezpośredni oraz przesyłanie niezamówionej informacji handlowej. Regulacja dotyczy wszystkich, nie tylko przedsiębiorców komunikacji elektronicznej. Marketing elektroniczny lub przesyłanie niezamówionej informacji handlowej są dopuszczalne, jeżeli użytkownik wyraził zgodę na ich otrzymywanie. Zgoda może nie być wyraźna, jeżeli użytkownik końcowy udostępnił w ww. celach identyfikujący go adres elektroniczny. Komunikacja nie może odbywać się na koszt użytkownika końcowego.

Przedmiotowy przepis jest implementacją przepisów dwóch dyrektyw. Pierwszą jest art. 13 ust. 1 i 3 dyrektywy 2002/58, zgodnie z którym automatycznych systemów wywołujących i systemów łączności bez ludzkiej ingerencji (automatyczne urządzenia wywołujące), faksów lub poczty elektronicznej do celów marketingu bezpośredniego może być dozwolone jedynie wobec użytkowników końcowych, którzy uprzednio wyrazili na to zgodę. Przepisy te

równolegle implementują art. 10 dyrektywy 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotyczącej sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniającej dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE. Zgodnie z tą dyrektywą Warto zwrócić uwagę, że zgodnie z dyrektywą 2002/65/WE (art. 2 lit. e) “środki porozumiewania się na odległość” oznaczają wszelkie środki, które bez jednoczesnej fizycznej obecności dostawcy i konsumenta mogą być wykorzystywane do sprzedaży na odległość usługi pomiędzy tymi stronami.

Art. 361

W art. 361 regulowane jest pozyskiwanie informacji z urzędzeń końcowych. Uprzednio regulacja znajdowała się w art. 173 Pt. Pozyskiwanie informacji oraz uzyskiwanie dostępu do informacji przechowywanej na urządzeniach końcowych jest dopuszczalne po uprzednim przekazaniu informacji do użytkownika końcowego oraz pozyskaniu zgody na takie działania. Zgoda może być wyrażona przez odpowiednie ustawienia oprogramowania na urządzeniu końcowym.

Przepis przewiduje wyjątek, tj. jeżeli przechowywanie lub uzyskanie informacji jest niezbędne do świadczenia transmisji komunikatu za pośrednictwem publicznej sieci telekomunikacyjnej lub świadczenia usług komunikacji elektronicznej.

Art. 362

Zgodnie z ogólną regulacją do zgód zbieranych od użytkowników końcowych w ustawie stosuje się przepisy ochrony danych osobowych, a więc przede wszystkim RODO i art. 7 RODO. Oznacza to w szczególności, że każda zgoda musi być konkretna, dobrowolna, świadoma i jednoznaczna. Podmiotowi wyrażającemu zgodę przysługuje również prawo do odwołania zgody. Podmiot zbierający zgody jest obowiązany do zapewnienia rozliczalności. Regulacja odpowiada art. 174 Pt.

Art. 363

Art. 363 jest implementacją art. 4 ust. 1a dyrektywy 58/2002. Wskazane zostały, ponad wymogi określone w Rozporządzeniu RODO, środki, jakie powinni wdrożyć dostawcy publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. Regulacja odpowiada art. 174¹ Pt.

Art. 364-366

Art. 364 jest implementacją art. 4 dyrektywy 58/2002 oraz uzupełnia regulację rozporządzenie Komisji (UE) Nr 611/2013 z 24.6.2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej. Wskazana została procedura obowiązująca dostawców usług komunikacji elektronicznej w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych. W art. 365 wskazane zostało, że Prezes UODO kierując do dostawcy powszechnie dostępnych usług komunikacji elektronicznej wystąpienia zmierzające do zapewnienia skutecznej ochrony danych osobowych uwzględnia wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące realizacji obowiązku powiadomienia użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną o naruszeniu jego danych osobowych i wskazuje okoliczności, formę i sposób takiego powiadomienia. Zaznaczyć należy, że wypełnienie obowiązku informowania Prezesa UODO o naruszeniu danych osobowych, o którym mowa w art. 364 ust. 4, zgodnie z art. 95 RODO, wypełnia obowiązek zgłaszania naruszenia do Prezesa UODO o naruszeniu, o którym mowa w art. 33 RODO. Przepisy odpowiadają art. 174a – 174c Pt.

Art. 367

Art. 367 jest implementacją art. 4 ust. 4 zdanie ostatnie dyrektywy 58/2002. Regulacja uprzednio znajdowała się w art. 174d Pt. Wskazany został szczególny, niezależny od postanowień Rozporządzenia RODO, obowiązek prowadzenia przez dostawców publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej rejestru naruszeń ochrony danych osobowych, wraz z jego minimalnym zakresem. Nie można wykluczyć sytuacji, że rozszerzony rejestr prowadzony przez dostawców na podstawie Rozporządzenia RODO spełnia wymagania art. 351. Powierzenie prowadzenia rejestru może zostać powierzone innemu podmiotowi, w szczególności prowadzącemu profesjonalne usługi w przedmiotowym zakresie.

ROZDZIAŁ 5. Cyfrowe transmisje radiofoniczne i telewizyjne

Art. 368 - radiodyfuzja cyfrowa

Przepisy art. 368 projektowanej ustawy regulują zagadnienia związane z telewizją i radiofonią cyfrową i są one konsekwencją szczegółowych wymagań zawartych w EKŁE. Zgodnie z ust. 1, który stanowi implementację art. 113 ust. 3 EKŁE, konieczne jest zapewnienie pełnej interoperacyjności poprzez wyposażenie cyfrowych odbiorników telewizyjnych w złącza zdolne do przesyłania wszystkich koniecznych składników sygnału cyfrowego, włączając strumienie audio i wideo, informacje o dostępie warunkowym, informacje o API.

Ustęp 2 stanowi implementację art. 113 EKŁE, w którym zobowiązuje się dostawców usług telewizji cyfrowej do zapewnienia możliwości bezpłatnego zwrotu sprzętu po zakończonej umowie pod warunkiem, iż nie jest on w pełni interoperacyjny z usługami telewizji cyfrowej innych dostawców, w tym tych, na które przeszedł użytkownik końcowy.

W ust. 3, który stanowi implementację art. 113 EKŁE, wskazano, że odbiorniki telewizyjne i pozostałe urządzenia używane do odbioru transmisji cyfrowych powinny umożliwiać odbiór niekodowanych cyfrowych transmisji telewizyjnych. Drugi wymóg dotyczy przystosowania odbiorników do dekodowania transmisji za pomocą jednolitego algorytmu kodowania (skramblowania), określonego w przepisach wykonawczych. Algorytm ten jest oparty na odpowiednim raporcie technicznym ETSI. Stosowanie jednolitego systemu kodowania ma zapobiegać wytworzeniu różnych systemów kodowania sygnału, które mogłyby zagrozić jednolitości rynku telewizyjnego. System kodowania ma stanowić podstawowe zabezpieczenie transmisji przed nieuprawnionym dostępem.

Ustęp 4 stanowi implementację art. 113 EKŁE. W ustępie tym określono, że użytkownicy końcowi powinni mieć możliwość korzystania z gwarancji interoperacyjności wszelkiego sprzętu do odbioru sygnału radiofonicznego w nowych pojazdach kategorii M. Zgodnie z EKŁE odbiorniki samochodowe, w które wyposażane są pojazdy kategorii M udostępniane na rynku do sprzedaży lub wynajmu w Unii od dnia 21 grudnia 2020 r., powinny umożliwiać co najmniej odbiór niekodowanych transmisji radiofonicznych. Niemniej przepisy nie stoją na przeszkodzie, by samochodowe urządzenia radiowe w nowych pojazdach kategorii M były w stanie odbierać i odtwarzać usługi radiofoniczne świadczone za pomocą analogowych naziemnych programów radiofonicznych.

Z uwagi na fakt, iż zapisy EKŁE odnoszą się do odbiornika radiofonicznego i nie mają bezpośredniego przełożenia na pojazdy kategorii M nie znajduje uzasadnienia konieczność weryfikacji tego wymagania w toku procedury homologacji. Dlatego też wymóg ten pozostaje poza zakresem przedmiotowym przepisów ustawy - Prawo o ruchu drogowym pozostającej we właściwości Ministerstwa Infrastruktury. W związku powyższym obowiązek kontroli realizacji ww. obowiązku i sankcjonowania jego naruszenia zostanie wdrożony do ustawy Pke_Kontrolę

przystosowania odbiorników samochodowych do odbioru cyfrowych transmisji będzie prowadził Prezes UKE. Nabywcy wewnątrzspółnotowi, jak również najemcy pojazdów kategorii M oferujący najem długoterminowy, którzy nie będą przestrzegać powyższego obowiązku, obciążeni zostaną przez Prezesa UKE karą pieniężną w wysokości do 3% uzyskanego przychodu.

Projektowane przepisy uwzględniają delegacje zmierzające do wydania wymagań technicznych dotyczących sprzętu naziemnej telewizji cyfrowej oraz naziemnej radiofonii cyfrowej, tak aby przygotować konsumentów do nowej techniki nadawania naziemnego oraz uniknąć podaży sprzętu, który nie byłby zgodny z wymaganiami technicznymi, które mają zostać wprowadzone.

Art. 369 – 372 – systemy warunkowego dostępu

Stosowanie systemów dostępu warunkowego zostało uregulowane w EKŁE i oznacza jakiegokolwiek środki techniczne, które powodują, że dostęp do chronionych usług nadawania radiofonicznego lub telewizyjnego w formie zrozumiałej jest uwarunkowany posiadaniem abonamentu lub innego, uprzednio uzyskanego indywidualnego zezwolenia. Innymi słowy, system warunkowego dostępu pozwala na pobieranie opłaty za dostęp do odkodowanego przekazu audiowizualnego. Usługa dostępu warunkowego obejmuje z reguły obsługę systemu uprawnień abonentów, kodowanie przekazu i obsługę urządzeń abonenckich pozwalających na odbiór.

W art. 369, który stanowi implementację art. 62 ust. 2 EKŁE, wskazano, iż po dokonaniu analizy wymogów dotyczących warunkowego dostępu do usług transmisji telewizji cyfrowej Prezes UKE może znieść albo zmienić wymogi nałożone na przedsiębiorstwa, które nie posiadają znaczącej pozycji na danym rynku. Takie zniesienie wymogów albo ich zmiana nie powinny negatywnie oddziaływać na dostęp użytkowników końcowych do takich usług ani na perspektywę efektywnej konkurencji.

Artykuł 371 implementuje art. 62 ust. 1 EKŁE i określa obowiązki skierowane do dysponentów praw własności przemysłowej do systemów dostępu warunkowego i usług świadczonych za ich pomocą. Rozróżnienie odnosi się do systemu warunkowego dostępu oraz usług polegających na dostępie warunkowym.

W art. 372 ust. 2, stanowiącym implementację art. 62 ust. 1 EKŁE, określono warunki przyznawania licencji producentom sprzętu konsumenckiego w odniesieniu do wspólnego interfejsu pozwalającego na połączenie wielu innych systemów dostępu, lub środków charakterystycznych dla innego systemu dostępu, pod warunkiem, że licencjodawca spełnia odpowiednie i uzasadnione wymogi, zapewniając, w zakresie, w jakim go to dotyczy, bezpieczeństwo transakcji operatorów systemów warunkowego dostępu.

Art. 372 implementuje art. 61 ust. 2 lit. d EKŁE i przewiduje możliwość rozszerzenia obowiązku zapewniania dostępu na inne udogodnienia towarzyszące w dziedzinie cyfrowej radiofonii i telewizji. Interfejs programistyczny aplikacji (API) i elektroniczny przewodnik po programach (EPG) zapewnia użytkownikom końcowym dostęp do cyfrowych usług radiofonicznych i telewizyjnych, ale również do powiązanych usług uzupełniających. Takie usługi uzupełniające powinny mieć możliwość obejmowania usług powiązanych z programami, które zostały zaprojektowane z myślą o poprawie dostępności dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami.

Dział VIII. Organy właściwe w sprawach komunikacji elektronicznej, szczególne uprawnienia Prezesa UKE oraz postępowanie przed Prezesem UKE

ROZDZIAŁ 1. Organy właściwe w sprawach komunikacji elektronicznej.

Projektowane przepisy utrzymują dotychczasowe regulacje zawarte w ustawie Pt w zakresie struktury instytucjonalnej. Organami właściwymi w sprawach telekomunikacji pozostaje minister właściwy do spraw informatyzacji i Prezes UKE. Przepisy uwzględniają zmiany wynikające z EKŁE odnoszące się do krajowych organów regulacyjnych (Prezesa UKE). W tym zakresie projektowane przepisy stanowią wdrożenie art. 5-11 EKŁE, a ponadto w zakresie celów polityki regulacyjnej stanowią wdrożenie art. 3 EKŁE.

W porównaniu do dotychczasowej regulacji doprecyzowano katalog informacji jakie Prezes UKE powinien zawrzeć w corocznym sprawozdaniu ze swojej działalności regulacyjnej (dodano informacje na temat stanu rynku, decyzji wydanych przez Prezesa, zasobów ludzkich, finansowych i sposobu ich rozdysponowania oraz przyszłych planów). Nowością wynikająca z EKŁE jest wymóg przeprowadzenia konkursu na Prezesa UKE oraz konieczność zapewnienia, aby decyzja o odwołaniu Prezesa UKE podlegała kontroli sądowej w zakresie stanu faktycznego, jak i kwestii prawnych. Art. 7 ust. 3 in fine, który dotyczy tej kwestii został wdrożony poprzez umożliwienie Prezesowi UKE odwołania się do sądu pracy w przypadku odwołania Prezesa UKE przed upływem kadencji. Przepisy tego rozdziału regulują również zakres działania Prezesa UKE. Jednakże katalog zadań i czynności objętych tym zakresem nie ma charakteru wyczerpującego. Dotyczy on m.in. działań regulacyjnych i kontrolnych prowadzonych w odniesieniu do rynków usług telekomunikacyjnych, gospodarowania zasobami telekomunikacyjnymi i kontroli kompatybilności elektromagnetycznej. Na podstawie bowiem art. 21 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej Prezes UKE jest organem uprawnionym do przeprowadzania kontroli spełniania przez urządzenia wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. Ponadto Prezes UKE wykonuje zadania z zakresu regulacji działalności pocztowej, określonych w ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe oraz określonych w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (w sprawach warunków prowadzenia inwestycji telekomunikacyjnych), ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (w sprawach związanych z budową i udostępnianiem kanałów technologicznych wzdłuż dróg publicznych), ustawie dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (w sprawach współdziałania przy wydawaniu decyzji dotyczących ograniczania sposobu korzystania z nieruchomości przez udzielenie zezwolenia na zakładanie i przeprowadzenie na nieruchomości urządzeń łączności publicznej, jeżeli właściciel nie wyraża na to zgody), oraz ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (występowanie na prawach strony w postępowaniach w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej).

Art. 384

Przepis zawiera delegacje ustawowe do wydania fakultatywnych rozporządzeń określających szczegółowe warunki (zasady) prowadzenia działalności telekomunikacyjnej, które mogą zawierać odstępstwa od uregulowań ustawowych, m.in. dla jednostek podległych MON, jednostek sił zbrojnych państw obcych oraz jednostek organizacyjnych innych zagranicznych organów państwowych, jednostek organizacyjnych ABW i AW, komórek wywiadu skarbowego oraz jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

ROZDZIAŁ 2. Działania kontrola Prezesa UKE

Projektowane przepisy regulują kwestie weryfikacji przez Prezesa UKE przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu komunikacji elektronicznej lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. Należy zwrócić uwagę, że zakres komunikacji elektronicznej obejmuje wszystkie regulacje wynikające z przepisów ustawy Pke, czyli zarówno kwestie związane z regulacją rynków, gospodarowaniem częstotliwościami i numeracją, jak i regulacje dotyczące odbiorników samochodowych.

Zaproponowane regulacje nie odbiegają w sposób zasadniczy od dotychczasowych rozwiązań przyjętych w Rozdziale 2. działu X ustawy Pt. Dla większej jasności i przejrzystości projektowana ustawa wymienia przykładowe działania jakie w ramach w/w weryfikacji Prezes UKE może podejmować. Należy wymienić tu oprócz prowadzenia kontroli oraz postępowania kontrolnego, również monitorowanie widma radiowego oraz lokalizowanie źródła zakłóceń, które to działania są odrębne od postępowania kontrolnego i pokontrolnego. Należy tu wskazać, że kontrola jest skierowana przeciwko konkretnej osobie/podmiotowi, podczas gdy monitorowanie widma następuje w sytuacji, gdy nie jest jeszcze wiadome czy doszło w ogóle do naruszenia przepisów i pracownicy UKE badają (np. podczas objazdów samochodowych przy wykorzystaniu odpowiedniego sprzętu) czy na danym obszarze doszło do używania urządzeń radiowych, wykorzystania widma i następnie porównania wyników z wydanymi pozwoleniami, decyzjami.

Art. 385-396

Prezes UKE jest również organem uprawnionym do kontroli znajdujących się w obrocie lub oddanych do użytku wyrobów. Projektowana ustawa wymienia tu rozporządzenia Komisji Europejskiej, w zakresie których właściwy jest Prezes UKE i które stanowią środek wykonawczy do dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lipca 2005 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów wykorzystujących energię oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Prezes UKE posiada również kompetencje w zakresie kontroli produktów wykorzystujących energię i znakowania efektywności energetycznej, a także kontroli aparatury. Projektowane przepisy w powyższym zakresie zawierają aktualizację katalogu aktów unijnych, który zawarty był również w ustawie Pt, w odniesieniu do których Prezes UKE posiada uprawnienia kontrolne.

Ponadto, Prezes jest organem kontrolującym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 września 2012 r. o etykietowaniu energetycznym produktów związanych z energią (Dz. U. z 2020 r. poz. 378 z późn. zm.) i jest uprawniony do kontroli wprowadzanych do obrotu lub oddawanych do użytku produktów związanych z energią. Jest również organem przeprowadzającym kontrolę realizacji programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych w rozumieniu przepisów ustawy o etykietowaniu energetycznym produktów związanych z energią i jest uprawniony do kontroli realizacji programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych.

W celu zapewnienia pewności prawnej i rzetelności przeprowadzenia kontroli utrzymano zawarte w ustawie Pt regulacje wymagające, aby kontrole przeprowadzali co do zasady pracownicy UKE (a zatem osoby pozostające w stosunku pracy) po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi przy tym wzór legitymacji.

Projektowana ustawa przewiduje wprowadzenie nowej regulacji dotyczącej, wymagającej podjęcia niezwłocznych działań, kontroli u osoby fizycznej. W takich sytuacjach bowiem powinno być dopuszczalne rozpoczęcie kontroli jedynie po okazaniu legitymacji służbowej, natomiast upoważnienie do przeprowadzenia kontroli będzie można doręczyć w terminie trzech

dni od podjęcia kontroli. Określono również elementy upoważnienia do przeprowadzenia kontroli osoby fizycznej wzorowane na analogicznym katalogu z art. 49 ust. 7 ustawy – Prawo przedsiębiorców. Należy podkreślić, że przepis ten będzie dotyczył kontroli w zakresie, który nie obejmuje prowadzonej przez tę osobę działalności gospodarczej. Przepis został wprowadzony, gdyż istnieje potrzeba szybkiego reagowania UKE w sytuacjach używania przez osoby fizyczne urządzeń powodujących zakłócenia, czy dopuszczania się przez takie osoby oszustw czy nadużyć.

Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy będzie, tak jak dotychczas, stosowany rozdział 5 ustawy – Prawo przedsiębiorców dotyczący ograniczeń kontroli. Rozdział ten określa m.in. prawo do odszkodowania za szkodę na skutek przeprowadzenia czynności kontrolnych z naruszeniem przepisów, reguły planowania kontroli, reguły uprzedniego powiadomienia przedsiębiorcy o kontroli. W tym ostatnim aspekcie należy wskazać, że art. 48 ust. 11 ustawy – Prawo przedsiębiorców wymienione zostały przypadki, do których obowiązku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się. Zasadne jest wyłączenie tego obowiązku również w przypadku kontroli przeprowadzanej przez Prezesa UKE, tak aby umożliwić sprawne przeprowadzanie kontroli. Wyłączenie to znajdzie się w ustawie wprowadzającej ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej.

Ze względu na potrzebę zapewnienia efektywności, sprawności przeprowadzania kontroli, w szczególności w przypadku czynności wymagających eksperckiej wiedzy, utrzymano regulację dopuszczającą udział w czynnościach kontrolnych również innych osób – posiadających wiedzę specjalistyczną, które nie są pracownikami UKE. Osoby takie będą musiały również dysponować upoważnieniem udzielonym przez Prezesa UKE. Ponadto, w dalszym ciągu możliwa będzie współpraca Prezesa UKE z innymi organami kontrolnymi i wspólne prowadzenie kontroli. Takie rozwiązanie umożliwia wykorzystanie ustaleń z kontroli prowadzonej w szczególności przez Inspekcję Handlową, czy organy inspekcji ochrony środowiska. Każdy z organów przeprowadza jednak czynności kontrolne w ramach swojej właściwości.

Projektowane przepisy na wzór dotychczasowych regulacji zawierają katalog czynności, do których przeprowadzający kontrolę jest upoważniony. Są to uprawnienia w szczególności dotyczące dostępu do materiałów, dokumentów, wstępu do obiektów, nieruchomości, nieodpłatnego pobierania próbek, wykonywania czynności kontrolno-pomiarowych. Z kontroli sporządza się protokół.

Co do zasady kontrola może dotyczyć każdego podmiotu, który jest zobowiązany do przestrzegania przepisów, decyzji i postanowień z zakresu telekomunikacji. Kontrolę i postępowanie pokontrolne Prezes UKE wszczyna z urzędu.

Do kontroli oraz zaleceń pokontrolnych stosuje się przepisy rozdziału 8 Działu I ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeksu postępowania administracyjnego. W ten sposób możliwe będzie korzystanie z przyjętych na gruncie kpa rozwiązań dotyczących doręczeń.

Art. 397

Projektowane przepisy określają skutki stwierdzenia nieprawidłowości w następstwie przeprowadzonej kontroli, tj. możliwość nałożenia kary lub wydanie zaleceń pokontrolnych. W zaleceniach pokontrolnych Prezes wzywa podmiot kontrolowany do usunięcia nieprawidłowości lub udzielenia wyjaśnień oraz informuje o możliwości przedstawienia stanowiska odnośnie do stwierdzonych naruszeń. Dotychczas obowiązujące przepisy Pt nie zawierały analogicznego przepisu dotyczącego przedstawienia stanowisk. Projektowana ustawa Pke w tym zakresie wdraża art. 30 ust. 2 EKŁE, z którego to przepisu wynika, że właściwy organ, w przypadku gdy stwierdzi że dane przedsiębiorstwo nie spełnia obowiązków

(wynikających z wpisu do rejestru przedsiębiorców, prawa użytkownika widma, zasobów numeracyjnych lub innych szczególnych obowiązków wynikających z EKŁE) powiadamia o tym przedsiębiorstwo i zapewnia mu możliwość wypowiedzenia się w tej kwestii w rozsądnym terminie.

Zasadne jest utrzymanie dotychczasowej regulacji, umożliwiającej nałożenie kary na podstawie wyników kontroli, a nie dopiero po wydaniu zaleceń pokontrolnych (i braku usunięcia nieprawidłowości wskazanych w zaleceniu). Przeciwna regulacja mogłaby stanowić zachętę do nieprzestrzegania przepisów, gdyż kara groziłaby dopiero za nieusunięcie nieprawidłowości wykazanych w zaleceniu pokontrolnym. Nie zdecydowano się jednak na automatyczne nakładanie kary po stwierdzeniu naruszenia, pozostawiając wybór środka – nałożenie kary lub wydanie zaleceń pokontrolnych - do decyzji Prezesa UKE. Należy przy tym podkreślić, iż Prezes UKE może również nakładać kary – w przypadku gdy nie przeprowadzono kontroli a naruszenie wykazano w inny sposób.

Projektowane przepisy wskazują, iż Prezes UKE w zaleceniach pokontrolnych będzie wskazywał termin na usunięcie nieprawidłowości lub udzielenie wyjaśnień, który co do zasady nie może być krótszy niż 30 dni (wyjątkiem są sytuacje gdy podmiot kontrolowany wyraził zgodę lub gdy naruszenia wskazane w zaleceniach pokontrolnych powtarzały się w przeszłości). Prezes UKE ustalając termin powinien w praktyce brać pod uwagę wszystkie czynniki, które wpływają na możliwość wykonania zaleceń, takie jak m.in. rodzaj i stopień naruszeń. Projekt przewiduje regulacje o charakterze dyscyplinującym podmiot kontrolowany w sytuacji niewykonania zaleceń. W takiej sytuacji Prezes UKE może wydać decyzję nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. A w przypadku gdy nieprawidłowości występowały w przeszłości lub mają poważny charakter, a podmiot kontrolowany nie zastosował się do decyzji, Prezes UKE, na podstawie projektowanych przepisów będzie mógł, w drodze decyzji, zakazać podmiotowi kontrolowanemu wykonywania działalności telekomunikacyjnej, cofnąć pozwolenie, zmienić lub cofnąć rezerwację częstotliwości, zasobów orbitalnych lub przydział numeracji. W tym zakresie przeniesione zostały do projektowanej ustawy rozwiązania zawarte wcześniej w Pt. Decyzja ta stanowić będzie podstawę do wykreślenia podmiotu kontrolowanego z rejestru przedsiębiorców.

Art. 398

Projektowany przepis zawiera analogiczne do dotychczas obowiązujących przepisów Pt regulacje odnośnie do stwierdzonych w wyniku kontroli naruszeń obowiązków w ten sposób, że powoduje to zagrożenie dla obronności, bezpieczeństwa państwa, życia lub zdrowia ludzi lub zagrożenie wywołania poważnej szkody majątkowej, poważnych utrudnień w funkcjonowaniu sieci telekomunikacyjnej lub usług komunikacji elektronicznej.

Art. 399

Projektowane przepisy regulują kwestie używania urządzenia radiowego bez pozwolenia, a także bez określonych decyzji, wpisu do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia oraz przez osobę nieuprawnioną. Przepisy będą odnosiły się zatem również do używania urządzeń radiowych bez uzyskania decyzji Prezesa UKE dopuszczającej czasowe używanie urządzenia radiowego w celu zapewnienia przekazu informacji na okres nieprzekraczający 30 dni lub decyzji zezwalającej na czasowe używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego w celu przeprowadzenia badań, testów lub eksperymentów. Regulacje w tym zakresie nie odbiegają od tych zawartych dotychczas w Pt.

Projektowane przepisy określą przysługujące Prezesowi UKE kompetencje mające na celu zakazanie bezprawnego używania urządzeń radiowych a także zabezpieczenie urządzeń przed dalszym ich użytkowaniem czy obsługą oraz przyjęcie urządzeń do depozytu.

W powyższych kwestiach Prezes UKE wydaje decyzje administracyjne. Decyzje odnoszą się ściśle do wskazanych w przepisie form bezprawnego używania czy obsługiwanie urządzeń, nie dotyczą innych sytuacji, w szczególności naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości, zalegania z opłatami.

Prezes UKE, aby podjąć decyzję zakazującą bezprawne używanie urządzeń radiowych musi wykazać, iż faktycznie zaistniał ten bezprawny stan. Może to nastąpić w ramach kontroli lub monitorowania widma.

Art. 400-402

Projektowane przepisy przenoszą treść dotychczas obowiązującego art. 204 i 204a Pt i regulują kwestie wystąpienia lub możliwego wystąpienia szkodliwych zakłóceń pracy urządzenia powodowanych przez inne urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne.

Przepisy odnoszą się do urządzeń w rozumieniu ustawy o kompatybilności elektromagnetycznej. Ustawa ta dotyczy urządzeń, w tym aparatury, instalacji stacjonarnej, komponentu oraz instalacji ruchomej w kontekście ich zdolności do zadowalającego działania w określonym środowisku elektromagnetycznym bez wprowadzania do tego środowiska niedopuszczalnych zaburzeń elektromagnetycznych (kompatybilność elektromagnetyczna). Urządzenia powinny być kompatybilne elektromagnetycznie. W zakresie zakłócanych urządzeń projektowane przepisy odnoszą się do tych urządzeń, które spełniają zasadnicze wymagania w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej. Są to wymagania dotyczące niewywoływania w swoim środowisku zaburzeń elektromagnetycznych o wartościach przekraczających odporność na te zaburzenia innego urządzenia występującego w tym środowisku oraz posiadania wymaganej odporności na zaburzenia elektromagnetyczne. Przez odporność na zaburzenia elektromagnetyczne należy rozumieć zdolność urządzeń do działania zgodnie z przeznaczeniem bez ograniczania wykonywanych funkcji w przypadku wystąpienia zaburzeń elektromagnetycznych. Zaburzeniem elektromagnetycznym jest natomiast dowolne zjawisko elektromagnetyczne, które może obniżyć jakość działania urządzeń albo niekorzystnie wpłynąć na materię żywą i nieżywą. Należy zatem ustalić czy zakłócanie urządzenie spełnia powyższe warunki i posiada odporność na zaburzenia elektromagnetyczne. Jeżeli urządzenie to nie spełnia wymagań wówczas nie podlega ochronie przed szkodliwymi zakłóceniami przewidzianej w projektowanych przepisach. Przepis nie wskazuje, iż urządzenie zakłócające musi również spełniać zasadnicze wymagania, co podyktowane jest tym, że przepis ma na celu ochronę urządzeń zakłócanych.

Projektowany art. 400 odnosi się do sytuacji stwierdzenia występowania szkodliwych zakłóceń. W takim przypadku Prezes UKE może wydać decyzję o, m.in. czasowym wstrzymaniu używania urządzenia powodującego szkodliwe zakłócenia, zmianie sposobu używania urządzenia, zastosowaniu środków technicznych, czasowym zajęciu urządzenia celem przeprowadzenia badań. Projektowany art. 401 dotyczy natomiast sytuacji, gdy Prezes UKE stwierdzi, że urządzenie może powodować szkodliwe zakłócenia i wymienia możliwe uprawnienia Prezesa UKE w tym zakresie.

O podjętych działaniach na podstawie projektowanych przepisów Prezes UKE jest obowiązany powiadomić Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej, co wynika z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej.

Art. 403

Projektowany przepis analogicznie do dotychczas obowiązujących rozwiązań w Pt wyłącza zasadniczo stosowanie przepisów dotyczących kontroli w odniesieniu do użytkowników

rządowych, co podyktowane jest specyfiką ich funkcjonowania. Projektowany ust. 2 zawiera upoważnienie do wydania dla wskazanych w nim użytkowników rządowych rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie usuwania zakłóceń powodowanych przez urządzenia używane przez tych użytkowników. Ponadto w ust. 3 zawarto upoważnienie do wydania przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji rozporządzenia określającego sposób przeprowadzania postępowania kontrolnego i pokontrolnego przez Prezesa UKE wobec jednostek organizacyjnych Służby Więziennej.

ROZDZIAŁ 3. Postępowanie przed Prezesem UKE

Projektowane przepisy bazują na rozwiązaniach wypracowanych już na gruncie ustawy Pt. Regulacje w tym zakresie zawiera Rozdział 3. działu X ustawy Pt (art. 206-207a).

Art. 404

Zgodnie z proponowanym przepisem postępowanie przed Prezesem UKE co do zasady toczy się na podstawie przepisów kpa. Odstępstwa od stosowania tej zasady będą wynikać z projektowanej ustawy Pke lub z ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Są to w szczególności przepisy dotyczące postępowania konsultacyjnego i konsolidacyjnego, odrębny tryb zaskarżania określonych decyzji Prezesa UKE.

Projektowany przepis jest konsekwencją brzmienia art. 31 EKŁE, który reguluje prawo odwołania się. Zgodnie z tym przepisem państwa członkowskie zapewniają, aby na poziomie krajowym istniały skuteczne mechanizmy umożliwiające użytkownikom lub przedsiębiorstwom udostępniającym sieci lub świadczącym usługi łączności elektronicznej lub udostępniającym urządzenia towarzyszące, których dotyczy dana decyzja wydana przez właściwy organ, korzystanie z prawa odwołania się od takiej decyzji do organu odwoławczego niezależnego od zaangażowanych stron oraz od wszelkiej zewnętrznej interwencji lub presji politycznej, która mogłaby przeszkodzić mu w niezależnej ocenie zawisłych przed nim spraw. Organ taki, który może być sądem, dysponuje odpowiednią wiedzą specjalistyczną pozwalającą mu na skuteczne wypełnianie swoich funkcji. Jeżeli organ odwoławczy nie jest organem sądowym, musi on zawsze sporządzić na piśmie uzasadnienie swojej decyzji. Ponadto w takim przypadku decyzja takiego organu musi podlegać kontroli przez organ sądowy. Państwa członkowskie mają obowiązek zagwarantowania istnienia skutecznych środków odwoławczych.

Projektowany przepis przenosi w zakresie procedury odwoławczej regulacje zawarte w Pt, zatem można wyróżnić dwa tryby odwoławczego od decyzji Prezesa UKE. Pierwszy to tryb wynikający ze stosowania przepisów kpa oraz ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. W trybie tym stronie, niezadowolonej z rozstrzygnięcia Prezesa UKE przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Prezesa UKE lub wniesienie skargi wprost do sądu administracyjnego. Na decyzję wydaną w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy stronie przysługuje skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Drugi tryb stanowi odstępstwo od zasad przewidzianych w kpa i jak wskazuje projektowany przepis od decyzji wymienionych w tym przepisie służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Przepis dotyczy w szczególności decyzji o ustaleniu znaczącej pozycji rynkowej, w sprawie nałożenia, zniesienia, zmiany lub uchylecia obowiązków regulacyjnych oraz obowiązków dostępowych symetrycznych, w sprawie nałożenia kar, wydawanych w sprawach spornych, wydawanych w związku z działaniami kontrolnymi Prezesa UKE. Rozpatrywanie tych spraw przez SOKiK wynika z ich specyfiki, potrzeby zagwarantowania, że odwołanie zostanie rozpatrzone również

merytorycznie przez organ odwoławczy w rozumieniu przepisów EKŁE. Postępowania w sprawach odwołań, o których mowa w ust. 2, toczą się według przepisów kpc o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty (479⁵⁷–479⁶⁷ kpc).

Art. 405

Przepis stanowi wdrożenie art. 31 ust. 3 EKŁE, który dotyczy obowiązku państw członkowskich gromadzenia informacji na temat ogólnego przedmiotu odwołań, liczby wniosków odwoławczych, czasu trwania postępowań odwoławczych oraz liczby wydanych decyzji o zastosowaniu środków tymczasowych. EKŁE wskazuje również, iż państwa członkowskie powinny na uzasadniony wniosek Komisji oraz BEREC przekazywać powyższe informacje oraz decyzje i orzeczenia. Obowiązki te znalazły odzwierciedlenie w projektowanym przepisie, którego adresatem jest Prezes UKE.

Art. 406

Projektowany przepis reguluje kwestie ograniczeń wglądu do akt w sytuacjach, gdy udostępnienie materiału dowodowego grozi ujawnieniem tajemnicy przedsiębiorstwa lub innych tajemnic prawnie chronionych. Przepis odnosi się do postępowań, które dotyczą spraw spornych i w których zachodzi potrzeba uniemożliwienia dostępu pozostałym stronom do wszystkich zgromadzonych w postępowaniu materiałów. Regulacja ta uzupełnia ogólne regulacje zawarte w kpa odnoszące się, m.in. do ograniczenia zasady jawności postępowania dla stron w odniesieniu do akt sprawy zawierających informacje niejawne o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”, a także do innych akt, które organ administracji publicznej wyłączy ze względu na ważny interes państwowy. Ograniczenie dostępu strony do akt ze względu na potrzebę zapewnienia ochrony pozostałym tajemnic, w tym tajemnicy telekomunikacyjnej czy tajemnic zawodowych odbywać się będzie w oparciu o projektowany przepis.

Ograniczenie wglądu do akt będzie następowało na wniosek lub z urzędu, przy czym działanie Prezesa UKE z urzędu dotyczy tajemnic, których obowiązek ochrony wynika z innych przepisów. W przypadku natomiast, złożenia wniosku o ograniczenie, strona wnioskująca powinna również przedłożyć wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, która zostanie udostępniona stronom. Ograniczenie wglądu do materiału dowodowego następuje w drodze postanowienia.

Projektowany przepis umożliwi również zastrzeżenie informacji, dokumentów lub ich części zawierających tajemnicę przedsiębiorstwa, przedstawianych Prezesowi UKE.

Przepis bazuje na treści art. 207 ustawy Pt jednak zawiera modyfikacje w zakresie kwestii zastrzegania informacji. Przepis w przeciwieństwie do regulacji Pt będzie miał zastosowanie nie tylko do postępowań objętych tą ustawą ale również ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Art. 407

Projektowany przepis reguluje kwestie odstępstwa od przewidzianego w kpa sposobu doręczania decyzji czy informowania o innych czynnościach. W przypadku postępowań prowadzonych w sprawach dotyczących pozwoleń radiowych, rezerwacji częstotliwości oraz czasowego używania urządzenia radiowego w celu zapewnienia przekazu informacji zawiadomienia można dokonać poprzez obwieszczenie na stronie podmiotowej BIP UKE. Dokonywanie obwieszczenia zamiast doręczania stronie decyzji czy innych zawiadomień uzasadnione jest w sytuacjach, gdy niezbędne jest przyspieszenie postępowań, np. w przypadku organizacji dużych imprez masowych, na potrzeby których wydawane są m.in. pozwolenia radiowe, czy decyzje w sprawie czasowego używania urządzenia radiowego.

Warunkiem zastosowania takiego trybu zawiadamiania stron jest wystąpienie o to przez stronę albo wyrażenie przez stronę zgody na taki sposób zawiadamiania. W sytuacji gdy warunek ten jest spełniony, domniemywa się, że doręczenie pisma zostało dokonane z dniem opublikowania na stronie podmiotowej BIP UKE obwieszczenia.

Przepis powtarza treść art. 207a ustawy Pt.

Dział IX. Przepisy karne i kary pieniężne

Art. 408

Projektowany przepis w ust. 1 wskazuje, że używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego bez wymaganego pozwolenia, o którym mowa w ust. 122 Pke, stanowi wykroczenie. Przepis nie obejmuje swą dyspozycją przypadków, gdy do używania urządzenia nie jest wymagane pozwolenie np. urządzeń odbiorczych. W porównaniu do sankcji przewidzianych w dotychczas w art. 208 Pt, tj. kary grzywny w wysokości do 1000 złotych, projektowana ustawa przewiduje surowszą karę grzywny wynoszącą do 5000 złotych, nie niższą jednak niż 500 złotych. Wyższa od obecnej górna granica kary grzywny podyktowane jest tym, aby kara ta była wystarczająco odstrasżająca. Przepis ten chroni również podmioty, które same używają urządzenia radiowe w sposób legalny. Orzekanie w tych sprawach będzie następowało, tak jak i obecnie, w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Projektowane przepisy w ust. 3 przewidują również, na wzór obecnych regulacji zawartych w ustawie Pt, karę grzywny, ograniczenia wolności czy pozbawienia wolności do lat 2 w przypadku działania w sposób uporczywy.

Podobnie jak dotychczas, w ust. 4 i 5 wprowadzono zasadę przepadku urządzeń przeznaczonych lub służących do popełnienia czynu zabronionego, o którym mowa w ust. 1 i 3. Przedmiot objęty przepadkiem przechodzi na własność Skarbu Państwa z chwilą uprawomocnienia się wyroku. Zasada stosuje się również do przedmiotów niestanowiących własności sprawcy mając na celu zabezpieczenie przed ich ponownym użyciem. Orzeczenie przepadku przedmiotów jest fakultatywne, chyba że wystąpią dodatkowe okoliczności wymienione w ust. 5.

Nowością tego przepisu, jest ust. 2, który penalizuje uniemożliwianie dostępu do materiałów, dokumentów oraz innych danych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli. Czyn ten również jest zagrożony karą w wysokości nie niższą niż 500 złotych i nie wyższą niż 5000 złotych.

Art. 409

EKŁE zobowiązuje państwa członkowskie do ustanowienia sankcji za naruszenia przepisów prawa krajowego. W art. 409 ust. 1 projektu zawarte zostały sankcje mające na celu zabezpieczenie wykonania obowiązków ciążących na przedsiębiorcach komunikacji elektronicznej oraz na innych podmiotach, które dopuściły się naruszeń. Dotyczą one m. in. naruszenia obowiązków w zakresie wpisu do rejestru, warunków dostępu, przekazywania Prezesowi UKE informacji, używania urządzenia radiowego bez wymaganego wpisu do rejestru urządzeń, niewykorzystywania częstotliwości przyznaných w rezerwacji częstotliwości czy wykorzystywania zasobów numeracji niezgodnie z przeznaczeniem. Katalog kar różni się od funkcjonującego na gruncie ustawy Pt (art. 209 Pt). Projektowany rozszerzony katalog kar wynika z dotychczasowych doświadczeń regulatora i powinien stać się skutecznym instrumentem służącym mobilizowaniu do terminowego i prawidłowego wykonywania podstawowych obowiązków wynikających z nowych regulacji. Projektowane przepisy upoważniają Prezesa UKE do nakładania w stosownych przypadkach odstrasżających sankcji finansowych. Postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej odbywa się w trybie

administracyjnym i na Prezesie UKE ciąży obowiązek wykazania, że doszło do naruszenia przepisów prawa. Nałożone kary, tak jak obecnie, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 410

W niniejszym przepisie zostały uregulowane kwestie dotyczące nakładania kar pieniężnych na przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, którzy wbrew przepisom ustawy nie stosują się do nakazów i zakazów w niej określonych. Odpowiednikiem tego przepisu jest art. 210 Pt z modyfikacjami.

Prezes UKE nakłada karę w formie decyzji administracyjnej. Jej wysokość nie może przekroczyć 3% przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym, przy czym ustawa nie przewiduje dolnej granicy kary pieniężnej określonej w art. 410.

Jeżeli podmiot w poprzednim roku kalendarzowym nie osiągnął przychodu lub osiągnął przychód w wysokości nieprzekraczającej 500 000 zł, Prezes UKE nakładając karę ustala przychód stanowiący podstawę wymiaru kary wg średniego przychodu podmiotu w trzech kolejnych latach kalendarzowych, poprzedzających rok nałożenia kary. Jeżeli zaś tak ustalony przychód nie przekroczy 500 000 zł, Prezes UKE będzie mógł wymierzyć karę do wysokości 15 000 zł.

Prezes UKE ustalając wysokość kary pieniężnej musi wziąć pod uwagę okoliczności określone w ust. 7. W celu umożliwienia ustalenia kary, Prezes UKE może żądać przekazania odpowiednich danych od podmiotu będącego stroną postępowania o nałożenie kary pieniężnej. 30 dniowy termin do wykonania obowiązku dostarczenia danych określony ustawą i nie może być skracany przez Prezesa UKE. W przypadku odmowy dostarczenia danych, niedostarczenia ich w ustalonym terminie lub braku możliwości ustalenia podstawy wymiaru kary pieniężnej na podstawie dostarczonych danych, Prezes UKE jest uprawniony do szacunkowego ustalenia podstawy wymiaru kary pieniężnej. Przepis ust. 8 ustala minimalną wysokość przychodu przedsiębiorstwa, od którego wymierzana jest kara pieniężna na 500 000 złotych.

Ust. 9 dotyczy określenia szczególnej wysokości podstawy wymiaru kary. W przypadku podmiotu działającego na rynku przez niepełny rok kalendarzowy przyjmuje się kwotę 500 000 złotych. Natomiast w przypadku czynów określonych w art. 409 ust. 1 pkt. 77, jeżeli podmiot nie osiągnął przychodu w poprzednim roku kalendarzowym, za podstawę wymiaru kary przyjmuje się kwotę 10 000 złotych.

Przepisy ust. 10 i 11 podobnie jak przepisy, które miały wejść w życie 1 stycznia 2021 r. w ramach ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1815) dookreślają, że administracyjne kary pieniężne, nakładane przez Prezesa UKE, stanowią przychód Funduszu Szerokopasmowego, a nie jak dotychczas dochód budżetu państwa.

Art. 411

Przepis stanowi powtórzenie regulacji zawartej w art. 210a Pt i reguluje kwestię sankcji za naruszenie obowiązków dotyczących bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, w tym wdrożenia technicznych i organizacyjnych środków ochrony, obowiązków informacyjnych względem Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych oraz użytkownika (w przypadku naruszenia danych osobowych), a także obowiązków dotyczących prowadzenia rejestru naruszeń danych osobowych. Obowiązki te zostały nałożone na podstawie projektowanych art. 363, 364 Pke na dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. Organem uprawnionym do nakładania kar jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Zastosowanie znajdą tu odpowiednio przepis dotyczące nakładania kar przez Prezesa UKE (art. 409 ust. 3-5 oraz art. 410). Obowiązki, których dotyczy kara pieniężna przewidziana w projektowanym przepisie oraz obowiązek ustanowienia sankcji wynika z wdrożenia rozporządzenia Komisji (UE) nr 611/2013 z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej oraz dyrektywy 2002/58/WE o prywatności.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 362).

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. Ogłoszona w Dzienniku Ustaw ustawa zostanie przekazana do Komisji Europejskiej jako krajowy środek wykonawczy.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1024, z 2018 r. poz. 114 i 278 oraz z 2019 r. poz. 137 i 1192), zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.